

ΤΕΥΧΟΣ

ISSUE

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

11

χημικά χρονικά

ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1978
NOVEMBER 1978

ΤΟΜΟΣ **43**
VOLUME

chimika chronika

CCGEAC 43(11) 1-52 (1978)

ΕΜΕΙΣ αποστάζουμε τό σωστό ΟΥΖΟ

Πριν φθάσει στα χείλη σας τό **TSANTALI** ολυμπιc χρειάζεται νά εξασφαλίσουμε σέ έπαρκή ποσότητα καθαρό οινόπνευμα από σταφύλι, σταφίδα, Μακεδονικό γλυκάνισο, μάραθο, κορίανδρο καί άλλα σπάνια φυτά καί βότανα πού κρύβουν τό μυστικό τής σωστής γεύσης του

Αυτή είναι ή πρώτη μας διαφορά

Μέ όλα αυτά τά ύλικά

ΕΜΕΙΣ δέν κάνουμε άπλώς ούζο, αλλά αποστάζουμε ΟΥΖΟ

Μία ακόμη διαφορά

Ειδικοί έμπειρογνώμονες άναμινύσουν τά ΣΩΣΤΑ κλάσματα τών αποστάξεων στίς ΣΩΣΤΕΣ αναλογίες βάσει τής «ΕΝ ΘΕΡΜΩ» ΜΕΘΟΔΟΥ τού Δρος Γ. ΤΣΑΝΤΑΛΗ καί

τό σωστό ΟΥΖΟ

έμφιαλώνεται στά ύπερσύγχρονα άποστειρωτικά μηχανήματα

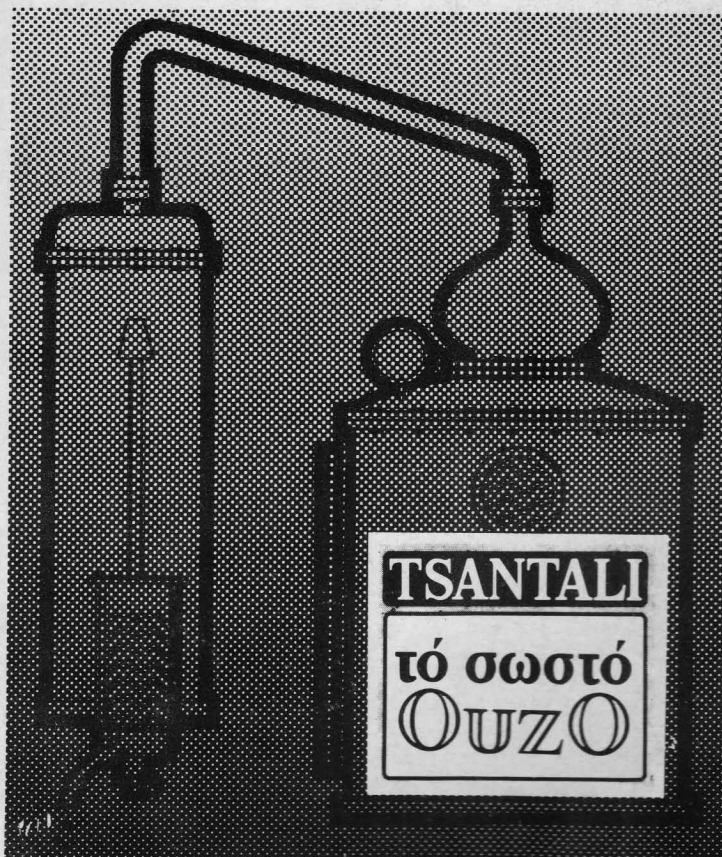
“Έτσι εξηγείται τό γεγονός

ότι τό **TSANTALI** είναι

πρώτο

στις εξαγωγές

Κι αυτή είναι άλλη μία μεγάλη διαφορά

ΚΡΑΝΙΟΣ ΧΗΜΙΚΑ Α.Ε.

Βιβλιοθήκη
Αναστασίου Σ. Κώνστα
(1897-1992)

AMEROID

Υψηλής στάθμης χημική τεχνολογία
στην έπεξεργασία συστημάτων κυκλοφορίας νερού

- Ψύξεως
- Ατμοπαραγωγής
- Απονέρω

Υλικά δραστικά-μή τοξικά, για εύρυθμη λειτουργία και προστασία του περιβάλλοντος.

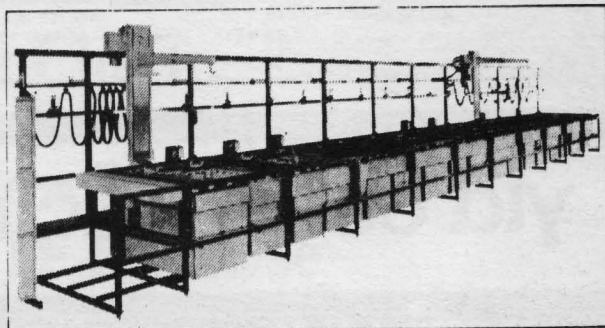

OXY METAL
INDUSTRIES (INTRA) S.A.

- Έγκαταστάσεις
- Συσκευές
- Χημικά

Για την επιμετάλλωση κοινών και πολυτίμων μετάλλων.

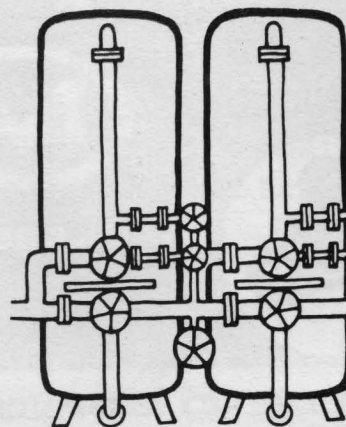

dia-prosim

Ίονοεναλλακτικές Ρητίνες για:

- Αποσκλήρυνση
- Αποϊονισμό
- Απαλκαλίωση
- Καθαρισμό συμπυκνωμάτων
- Ειδικές εφαρμογές

ΚΡΑΝΙΟΣ ΧΗΜΙΚΑ Α.Ε.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ - ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

ΑΚΤΗ ΚΟΝΔΥΛΗ 12 - ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

ΤΗΛ. 4123.391/3, 4121.487 - ΤΗΛ. Δ/ΝΣΙΣ: AMEROID PIRAEUS
ΤΕΛΕΞ: 21.2500

ΧΡΩΜΑΤΑ, ΥΠΟΣΤΡΩΜΑΤΑ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ, ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ κλπ.

Χρωτέχ

ή έπιστημονική λύσις
σε κάθε πρόβλημα προστασίας
και χρωματισμού έπιφανειών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΒΕΡΝΙΚΙΩΝ
Β. ΝΙΚΟΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΙ Γ. ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ
ΧΡΩΤΕΧ Α.Ε.
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΜΑΡΝΗ 39 - ΑΘΗΝΑΙ 108 - ΤΗΛ. 5233.842 - 5229.901

για δυσκολες αντλησεις

αντλιες

JABSCO

MARLOW PUMPS

STAINLESS STEEL PUMPS

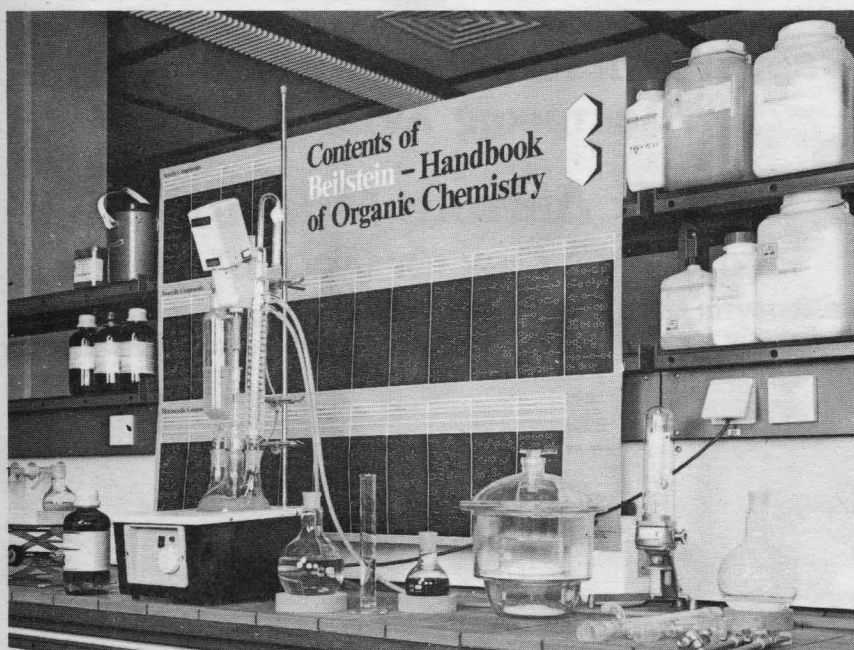
MONO

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

Α. ΛΕΩΝΙΔΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ ΕΠΕ.
ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 55 κ ΑΡΤΕΜΗΣΙΟΥ - ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ
ΤΗΛ. 411.3817-18 ΤΕΛΕΞ 212835

A brand new Poster for your organic department:

The Beilstein Reference Chart

This poster was developed by scientists for scientists, and contains a wealth of useful information for the user of the Beilstein Handbook of Organic Chemistry.

The Beilstein Handbook (handbook of carbon compounds) is, as you know, an internationally recognised standard work, widely used in all branches of chemistry and related fields.

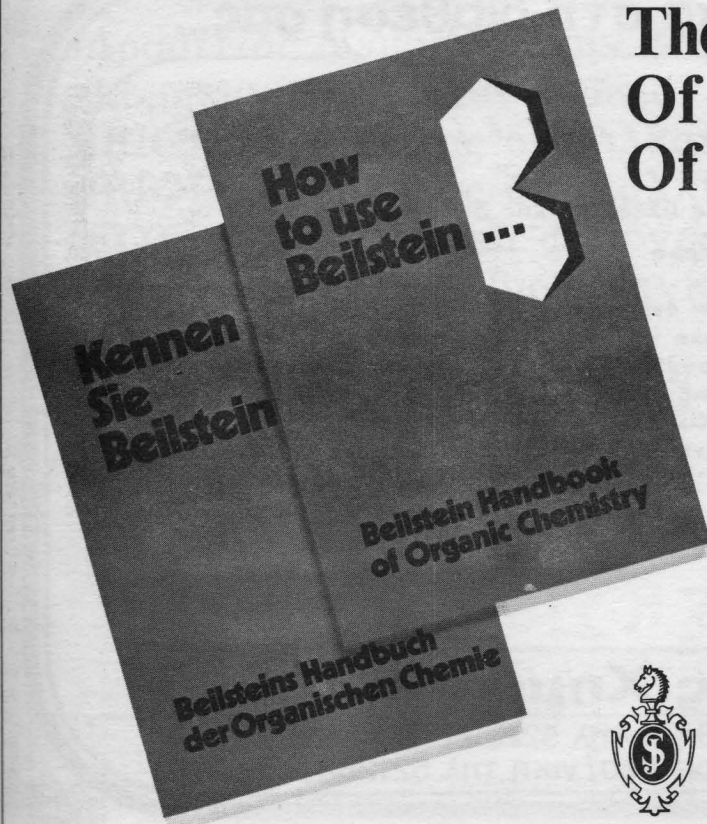
Δείγματα αποστέλλονται δωρεάν
Απευθυνθήτε:

Διεθνές Βιβλιοπωλείον
«Προμηθεύς»
Ι. Μιχαλόπουλος & Υιός
Έρμου 75, Θεσσαλονίκη
τηλ. 279695 - 263786

Springer-Verlag
4005-Marketing,
Heidelberger Platz 3,
D-1000 Berlin 33

Do You Know How To Make The Best Use Of This Standard Work Of Chemistry?

The new guideline 'How to use Beilstein' offers valuable help here. This concise and readable booklet provides all the the information necessary to locate a particular item in Beilstein in the shortest possible time.

The guideline is also published in German and Japanese.

Δείγματα αποστέλλονται δωρεάν
Απευθυνθήτε:

Διεθνές Βιβλιοπωλείον
«Προμηθεύς» Ι. Μιχαλόπουλος & Υιός
Έρμου 75, Θεσσαλονίκη τηλ. 279695 - 263786

Springer-Verlag

4005 Marketing,
Heidelberger Platz 3, D-1000 Berlin 33

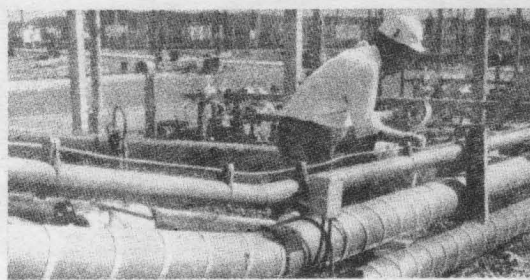
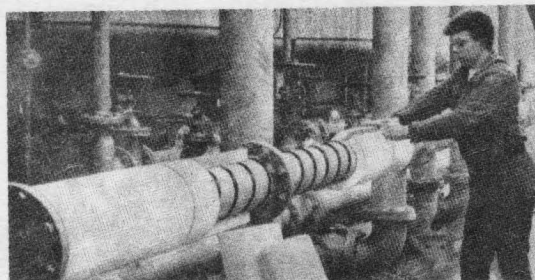
hotfoil

Θερμαντικά ταινία με ένσωματωμένες
Ηλεκτρικές Αντιστάσεις

Διά Δίκτυα Μαζούτ

καί γενικῶς ὅλων τῶν ὑγρῶν ὑλικῶν

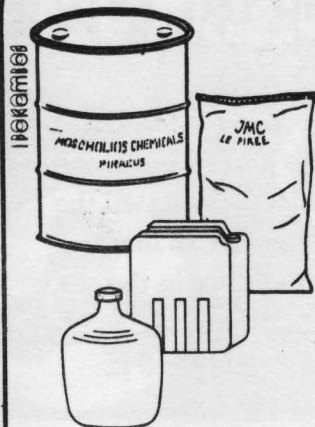
Περιελάσσονται ἐπὶ σωληνώσεων οἰασδῆποτε διαμέτρου καί μήκους, σέ ἀνοικτοῦς ἢ κλειστοῦς χώρους, καί θερμαίνουν τό περιεχόμενόν των.

Μεγάλες Βιομηχανικές Ἐγκαταστάσεις Ἐργοστασίων, Διύλιση, Ἰσθηρίων, Μεταλλείων,

TECHNOMAN Ε.Π.Ε. Καρόλου 28, Ἀθήναι, Τηλ. 5244.678, 5246.367

χιλια δυο χημικα στη διαθεση σας...

Πρώτες ύλες χημικής βιομηχανίας

· Αλμπουμίνη	Γλυκερίνες
· Αμμωνία	Βενζοϊκό νάτριο
· Ενεργοί άνθρακες	Διαλυτικά
· Διηθητική γῆ	Διαθρέκτες
· Απεσταγμένο ὕδωρ	Πολυβινύλ άσετάτ
· Αποχρωστική γῆ	· ΟΞείδια τιτανίου
· Ασκορβικό όξύ	Θεικόν όξύ
· Βαζελίνες	Μεθυλοκυτταρίνες
	Φωσφορικά άλατα

Μοσχολιός Χημικά α.ε.

κουμουνδουρου 37 αθηναι τηλ 5220121 5245811
τερμα 26^{ης} οκτωβριου θεσ/νικη τηλ 521283

**Όταν αποφασίζει
ή ποιότητας...**

**Χημικά MERCK
διά την βιομηχανία**

Προσφέρουμεν μεταξύ άλλων:

Δραστικές ουσίες διά την φαρμακευτικήν και
βιομηχανίαν καλλυντικῶν

IRIODIN[®] - πέρλας διά πλαστικάς ὕλας καὶ βερνίκια

IRIODIN[®] - πέρλας διά καλλυντικά

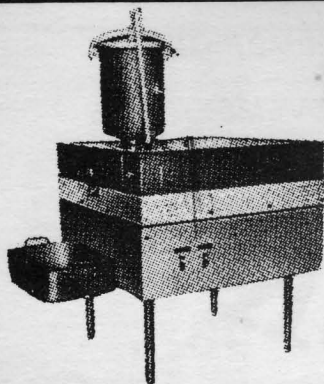
FOTOPUR[®] - Χημικά φωτογραφικά

Πρόσθετα διά την βιομηχανίαν τροφίμων

Ζητήσατε σχετικά έντυπά μας.

E. MERCK, DARMSTADT
Δ. Γερμανία

MERCK ΕΛΛΑΣ Ε.Π.Ε.
Μεγ. Ἀλεξάνδρου — Θράκης
Ἄνω Καλαμάκι
Τηλέτυπον 216101 MERCK
Τηλ. 992.99.44-5-6

V/O TECHMASHEXPORТ - MOSCOW

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

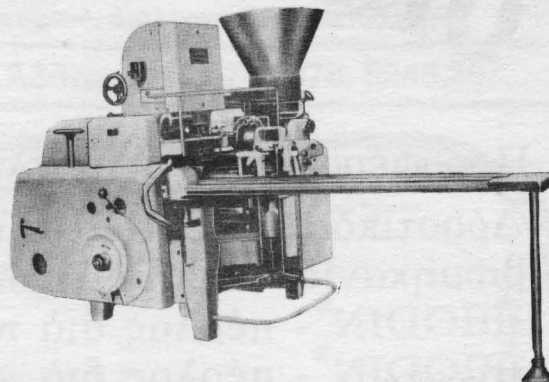
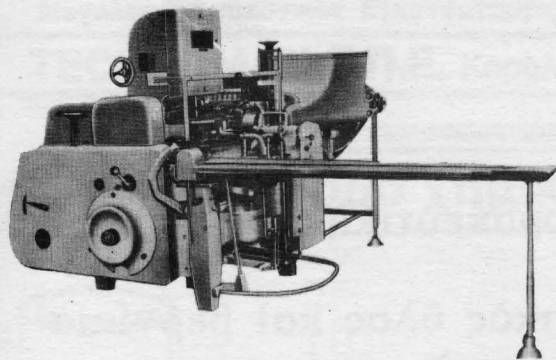
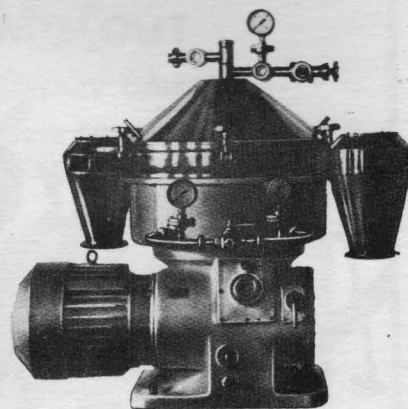
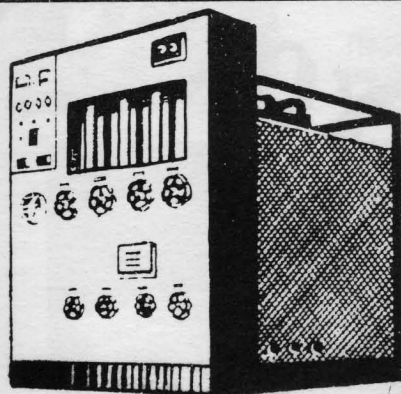
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΝ

ΝΙΚ. Κ. ΚΑΡΑΛΗΣ

ΘΕΣ ΝΙΚΗ Καθολικῶν 2 τηλ. 537293 510119 830989

TELEX 41 411

ΑΘΗΝΑ Κολοκοτρῶν 61 τηλ. 3224704

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

Άντλίες, Δεξαμενές, Καθαριστήρες, Κορυφολόγοι, Παστεριωτήρες, Όμοιογενοποιητές Τυροβάρελα, Βουτυροβάρελα, Έμφιαλώσεως, Πακεταρίσματος Βουτύρου-Τυριού-Γάλακτος-ύγρων και στερεών προϊόντων.

ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ

Γιά γάλα, όξέα, κρασιά, λάδι από 3 τόνους μέχρι 500 τόνους επενδεδυμένες ΕΜΑΓΙΕ!!!

Έχουν μακροχρόνια ζωή κοστίζουν φθηνά

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΑΦΑΛΑΤΩΣΗΣ ΝΕΡΟΥ

- α) Από άρτεσιανά - από πηγάδια
- β) Από τη θάλασσα

χημικά Χρονικά

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1978

NOVEMBER 1978

ΤΟΜΟΣ
VOLUME 43

ΤΕΥΧΟΣ
NUMBER 11

Συντακτική Έπιτροπή

Β Καπούλας Δ/ντής Συντάξεως

Γαλανοπούλου Κωνσταντία
Δημόπουλος Κωνσταντίνος
Ίωσηφίδης Ιωάννης
Καλλιπολίτης Αριστοτέλης
Καραγιαννης Μιλτιάδης
Καστάνη Δήμητρα
Κυριακάκου Γεωργία
Μπατσάκης Αντώνιος
Ράλλης Παναγιώτης
Σκυλακάκης Ευάγγελος
Χρήστου Βασίλειος - Αλέξανδρος
Ψωμάς Δημήτριος

Έκπρόσωποι Δ.Σ. Ε.Ε.Χ.

Π. Ευθάλης, Γεν. Γραμματέας
Α. Τσεκούρας, Ταμίας

Επιμέλεια Έκδόσεως

Έκδοτική Διαφημιστική
Λ. Βουλιαγμένης 49
Τηλ. 9235487-8

Φωτοστοιχειοθέτηση

Ν. Δέρβης, Προύσης 1 Τηλ. 3465427

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ

Συντάξεως:
Β Καπούλας Κάνιγγος 27
Τηλ. 3621524

Συνδρομές:

Βιομηχανίες - Όργανισμοί	1000 δρχ
Ίδιώτες	300 "
Φοιτητές	150 "
Συνδρομή έξωτερικού	15 \$
Τιμή τεύχους	30 δρχ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Έλεύθερη γνώμη.....9
- Από τη δράση του Δ.Σ. της ΕΕΧ.....10
- Ειδήσεις-Σχόλια.....11
- Τό Βήμα της Παρασκευής.....14
- Μία σύντομη έρευνα για τα ΑΕΙ.....16
- Περισκόπιο.....19
- Λ. ΛΑΠΑΤΣΑΝΗ: Αντιδραστήρια σε στερεούς μεταφορείς και χρήση αυτών στη διεξαγωγή χημικών αντιδράσεων.....23
- Χ. ΜΠΟΥΣΙΑ: Θεωρία - κινητική βαφής και πολυεστερικές ίνες.....32
- Πρακτικά έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 19.5.78...36
- Πρακτικά έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 20.9.78...43

Ή Ε.Ε.Χ. και ή Σ.Ε. των Χημικών Χρονικών δέν εϋθύνονται
για άπόψεις που διατυπώνονται στα ένυπόγραφα κείμενα.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

Σκοποί και πνεύμα του περιοδικού. Σκοπός της Γενικής Έκδοσης των Χημικών Χρονικών, σάν Έπισημου Όργάνου της ΕΕΧ, είναι η ενημέρωση του κλάδου πάνω σε θέματα και εφαρμογές της Χημείας και Χημικής Τεχνολογίας, κατά κύριο λόγο γενικού ενδιαφέροντος για τα μέλη της ΕΕΧ και κατά προτίμηση παρμένα από την ελληνική χημική πραγματικότητα, χωρίς αυτό να εμποδίζει κάθε ενδιαφέρον θέμα, που ξεπερνάει τον ελληνικό χώρο. Μέσα στα πλαίσια αυτά και με το ίδιο πνεύμα η Γενική Έκδοση δημοσιεύει επίσης κείμενα πάνω στα προβλήματα του κλάδου, όπως Εκπαίδευση, Έπιμόρφωση, Έρευνα (Βασική και εφαρμοσμένη), Έπαγγελματικές - Οικονομικές και Συνδικαλιστικές διεκδικήσεις, καθώς και κάθε τι που ενδιαφέρει άμεσα ή έμμεσα τον κλάδο, βοηθώντας έτσι τους συναδέλφους και τους κλαδικούς ή τοπικούς συλλόγους να δραστηριοποιηθούν γύρω από το Δ.Σ. της ΕΕΧ για τη γρήγορη και καλύτερη ρύθμισή τους.

Για την επίτευξη των σκοπών αυτών, η συντακτική επιτροπή του περιοδικού συνεργάζεται στενά με το Δ.Σ. της ΕΕΧ, τον προβληματισμό και τη δραστηριότητα του οποίου προσπαθεί να μεταφέρει σε όλους τους συναδέλφους.

Ταξινόμηση της Ύλης: Τα Χημικά Χρονικά (Γενική Έκδοση) δημοσιεύουν άρθρα ή μελέτες, καθώς και κείμενα με μικρή έκταση, όπως ειδήσεις, κριτική και σχόλια πάνω σε θέματα της επιστήμης, της βιομηχανίας, της εκπαίδευσης, κ.λ.π. καθώς και σε επαγγελματικές, συνδικαλιστικές ή άλλες εκδηλώσεις της ΕΕΧ και των κλαδικών ή τοπικών συλλόγων. Στην ίδια κατηγορία υπάγονται επίσης και τα κείμενα ψηφισμάτων, ανακοινώσεων, ύπομημάτων, νόμων, διαταγμάτων, αποφάσεων κ.π., καθώς και η ενημέρωση, από τη στήλη του Περιοδικού, πάνω στις τελευταίες εξελίξεις της Χημείας και των εφαρμογών της στην Ελλάδα και στο διεθνή στίβο.

Τά άρθρα, μελέτες ή ρεπορτάζ (με σχετικά μεγαλύτερη έκταση) είναι είτε πρωτότυπα είτε μεταφράσεις (ή περιλήψεις) άρθρων, διαλέξεων ή σεμιναρίων, μέσα στους σκοπούς και το πνεύμα του περιοδικού, όπως καθορίστηκε πιο πάνω. Πιο αναλυτικά, τά άρθρα αυτά διακρίνονται σε:

α) Άνασκοπήσεις ή ενημερώσεις πάνω σε θέματα καθαρής και εφαρμοσμένης Χημείας και Χημικής Τεχνολογίας.

β) Άρθρα βιομηχανικού, τεχνικοοικονομικού και οικονομολογικού ενδιαφέροντος, σχετιζόμενα με τό έργο και την αποστολή του χημικού στην προσπάθεια προαγωγής της οικονομίας, των συνθηκών διαβίωσης και της κοινωνικής προόδου της Χώρας, καθώς και με την τεχνικοοικονομική πολιτική και τό σχετικό προγραμματισμό της Χώρας.

γ) Έρευνες και μελέτες με αντικείμενο την αξιοποίηση ή την καλύτερη εκμετάλλευση πλουτοπαραγωγικών πηγών της Χώρας και με τις πιθανές δυνατότητες συνεργασίας με άλλα κράτη.

δ) Άρθρα και έρευνες εκπολιτιστικού περιεχομένου που συνδέονται με τό έργο και την αποστολή των χημικών ή των επιστημόνων γενικότερα σάν μελών κοινωνικού συνόλου.

ε) Άρθρα και έρευνες σχετικές με την εκπαίδευση και την έπιμόρφωση των χημικών. Τά άρθρα αυτά είναι είτε ένυπόγραφα, είτε άνυπόγραφα, όποτε την εθύνη του περιεχομένου της έχει τό Δ.Σ. της ΕΕΧ και η Συντακτική Έπιτροπή των Χημικών Χρονικών, ώστε αυτό αποτελεί βασικό κριτήριο για τη δημοσίευσή τους.

Έξ άλλου στην κρίση των ένυπογράφων άρθρων ή μελετών (ένος ή περισσοτέρων συγγραφέων) σημαντικό ρόλο παίζει ό χαρακτηρισμός (ή κατάταξη) τους σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

1. Άρθρα Άνασκοπήσεως: Σάν τέτοια χαρακτηρίζονται έμπεριστατωμένες μελέτες βιβλιογραφικής άνασκοπήσεως (review) με πλήρη κάλυψη του θέματος, ενημερωμένα με τά τελευταία βιβλιογραφικά δεδομένα, με τυχόν σύνδεση με άλλους επιστημονικούς κλάδους και με κριτική συνεισφορά από τον ή τους συγγραφείς, ώστε να εξασφαλίζεται ό απαιτούμενος βαθμός πρωτοτυπίας.

2. Ειδικά θέματα: Άνασκοπήσεις ή άλλου είδους κείμενα, που άποσκοπούν στο να ενημερώσουν τον άναγνώστη πάνω σ' ένα περιορισμένο ειδικό θέμα. Ατά πρέπει να είναι βιβλιογραφικά ενημερωμένα, αλλά

μόνον ως προς τό συγκεκριμένο θέμα, δηλαδή χωρίς άπαραίτητη κάλυψη όλου του πεδίου ή σύνδεση του με παρεμφερή αντικείμενα. Έπί πλέον, τά πολύ εξειδικευμένα σημεία των άρθρων αυτών με συνοπτική -κατά τό δυνατό - διατύπωση, καταχωρούνται με τη μορφή «παραρτήματος» της εργασίας (με διαφορετικά τυπογραφικά στοιχεία), ώστε έτσι τό όλο άρθρο να γίνεται πραγματικά κατατοπιστικό για τό μη ειδικό άναγνώστη.

3. Θεωρητικά Μέρη Διατριβών: Ατά είναι τμήματα διατριβών, που έχουν έγκριθεί από Πανεπιστημιακές Σχολές και κατά τεκμήριο εκπληρώνουν τις προϋποθέσεις ενός άρθρου άνασκοπήσεως. Ωστόσο, ή ειδική τρσασημήγή του κειμένου τους, σύμφωνα με τους γενικότερους σκοπούς και τό πνεύμα του περιοδικού είναι πολλές φορές άπαραίτητη.

4. Διαλέξεις: (ή περιλήψεις διαλέξεων), κατάλληλα προσαρμοσμένες για τό περιοδικό. Η παράθεση βιβλιογραφίας είναι έπιθυμητή, όχι όμως άπαραίτητη.

5. Μεταφράσεις: (πιστές ή ελεύθερες) άρθρων, δημοσιευμένων σε άλλα περιοδικά. Για τη δημοσίευσή τους είναι άπαραίτητη προσυνεννόηση με τη Σ.Ε. των Χ.Χ. (invited papers).

5. Άλλα κατατοπιστικά Άρθρα ή Ρεπορτάζ, χωρίς αξιώσεις πρωτοτυπίας, αλλά βασική προϋπόθεση να πραγματεύονται κάποιο θέμα πραγματικά γενικού ενδιαφέροντος.

Ύποβολή χειρογράφων: Τά χειρόγραφα των εργασιών κάθε κατηγορίας ύποβάλλονται στη γραμματεία του περιοδικού (Κάνιγγος 27) σε τρία αντίτυπα δακτυλογραφημένα σε διπλό διάστημα και με περιθώρια 3-4 εκ. στο άριστερό και πάνω άκρο της σελίδας. Έπί πλέον, είναι άπαραίτητο να συνοδεύονται από ένα «διαβιβαστικό» γράμμα, στο όποιο ό ή οι συγγραφείς καθορίζουν σε ποιά από τις παραπάνω κατηγορίες άνήκει ή εργασία (για να κριθεί κάτω από τό αντίστοιχο πρίσμα), καθώς και τυχόν άπόψεις τους σχετικά με τό σκοπό της δημοσίευσής σε σχέση με όσα προαναφέρθηκαν για τους σκοπούς και τό πνεύμα του περιοδικού.

Όργάνωση των χειρογράφων: Η πρώτη σελίδα κάθε χειρογράφου περιέχει τον τίτλο της εργασίας, τό ή τά όνόματα των συγγραφέων και ύποσημειώσεις (με άστερίσκους) είτε σχετικά με τους τίτλους και την παρούσα διεύθυνση εργασίας των συγγραφέων, είτε σχετικά με τη φύση, την ιστορία κ.π. της εργασίας (λ.χ. Διάλεξη που δόθηκε... Πανηγυρική όμιλία...). Οι έπόμενες σελίδες περιέχουν τό κείμενο της εργασίας με τη διάταξη που περιγράφεται στα Χ.Χ., Νέα Σειρά (Guide fo Authors), όπου φυσικά αυτή είναι εφαρμοσμένη, αλλά πάντως με την προοπτική ότι: Οι ύπότιτλοι και πλάγιοι τίτλοι μέσα στο κείμενο δέν είναι ποτέ με κεφαλαία γράμματα, αλλά μόνον με πεζά, μαύρα ή πλάγια, δύο μεγεθών. Έπί πλέον, άριθμηση των ύποδιαίρέσεων ή τμημάτων της εργασίας (με άριθμούς στους ύπότιτλους) πρέπει να άποφεύγονται.

Μετά τό τέλος του κειμένου ακολουθεί μία ελληνική περίληψη και μία άγγλική περίληψη (με άγγλικό τίτλο), σε χωριστές σελίδες. (Η τελευταία για διευκόλυνση των Chemical Abstracts κ.π. που δημοσιεύουν περιλήψεις).

Ακολουθεί κατάλογος βιβλιογραφικών παραπομπών (με τον τρόπο που καθορίζεται στα Χ.Χ., Νέα Σειρά) και τέλος, σε ιδιαίτερες σελίδες, οι πίνακες και τά σχήματα, με λεζάντες και στις δύο περιπτώσεις. Μακροσκελείς πίνακες, με πολλές κατακόρυφες στήλες ή που περιλαμβάνουν χημικούς τύπους και άλλες παραστάσεις, πρέπει να ύποβάλλονται σε τέτοια μορφή, ώστε να είναι δυνατή ή άπ' εύθειας φωτογράφιση τους με σμίκρυνση, για να δημοσιευθούν χωρίς στοιχειοθέτηση. Τό ίδιο ίσχύει για όλα τά σχήματα ή φωτογραφίες, ένα καθαρό άναπαραγωγίσιμο πρωτότυπο των όποιων πρέπει να συνοδεύει τό ένα από τά τρία αντίτυπα της εργασίας.

Έπιμέλεια διορθώσεων: Οι συγγραφείς είναι ύπεύθυνοι για τον τελικό έλεγχο των στοιχειοθετημένων κειμένων πριν από τό τύπωμα μέσα στον έλάχιστο δυνατό χρόνο και πάντως όχι με καθυστέρηση πάνω από 3 ήμέρες. Δραστηκές τροποποιήσεις ή προσθήκες στο κείμενο κατά τό στάδιο αυτό δέν γίνονται δεκτές.

ελευθερη γνωμη

ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ '79

Στις αρχές του 1979 θα κληθούμε να «διαλέξουμε» και πάλι το νέο διοικητικό συμβούλιο της ΕΕΧ και τη συντακτική επιτροπή των Χ.Χ.

Έχουμε πιά συνειδητοποιήσει ότι ούτε θα διαλέξουμε ούτε η ψήφος μας θα έχει κανένα ιδιαίτερο νόημα. Γιατί έχει καθιερωθεί να μαζεύονται, κάθε τέτοιο καιρό οι εκπρόσωποι - εκλέκτορες των πολιτικών κομμάτων για να «διαλέξουν πριν από μās για μās».

Εμείς οι υπόλοιποι θα κληθούμε να επιβραβεύσουμε το αποτέλεσμα του κομματικού παζαρέματος χωρίς καμιά δυνατότητα επιλογής. "Ας μὴν ξεχνάμε ότι η «εναλλακτική λύση» είναι ένα μάζεμα της τελευταίας στιγμής που έχει κι αυτό φροντίσει να πάρει το βάπτισμα της αντιδραστικής δεξιάς.

"Έτσι τό μόνο που θα κάνουμε με την ψήφο μας στό 1979 είναι αυτό που κάναμε τό 1975 και τό 1977: Νά καταψηφίσουμε την αντιδραστική και όπισθοδρομική δεξιά. Είναι όμως αρκετό αυτό;

Οί προηγούμενες εκλογές μās έδειξαν ότι πάνω από τό 80% τών χημικών είναι άνθρωποι δημοκρατικοί και προοδευτικοί. Αυτό τό 80% μās δίνει τή δυνατότητα να ξεφύγουμε πιά από τά στείρα και μικροπολιτικά παζαρέματα που γίνονται κάτω από τό φάσμα του «να είμαστε ενωμένοι γιατί θά μās φάνε οί χουντικοί». Μās δίνει τήν δυνατότητα να διαλέξουμε, ανάμεσα σε περισσότερους από ένα συνδιασμούς, άτομα, για τίς προσωπικές τους ικανότητες και τήν ιδεολογία τους και όχι μόνο και μόνο γιατί προωθούνται από τόν Α ή Β κομματικό μηχανισμό.

"Ίσως να μὴν είναι άργά να βάλουμε τίς βάσεις για μία τέτοια προοπτική. "Ας δώσουμε τή δυνατότητα στό 80% τών δημοκρατικών χημικών να διαλέξουν για μία φορά. Είναι πιά καιρός να βάλουμε στην πάντα τούς επαγγελματίες πολιτικάντηδες και τούς «παράγοντες».

Άλέξης Στασινόπουλος
13.10.78

ΤΟ Δ.Σ. ΤΗΣ ΕΕΧ ΑΠΑΝΤΑ

Διαβάσαμε με ιδιαίτερη προσοχή και λύπη τό γράμμα του συναδέλφου Στασινόπουλου και αυτό γιατί ό συνάδ. Στασινόπουλος δέν είναι ένας άπ' αυτούς που άδιαφορούν για τήν "Ένωση, αλλά αντίθετα ένας άπ' αυτούς που ενδιαφέρονται για τήν ανάπτυξη της.

Γιά τόν λόγο αυτό και για τήν άρση τών παρεξηγήσεων κρινουμε άναγκαίο ν' άπαντήσουμε:

1) Δέν μπορούμε ν' αντιληφθούμε πώς φαντάζεται ό συνάδ. Στασινόπουλος τήν συγκρότηση ενός ψηφοδελτίου.

Γιά μās - για τήν 'Ανανεωτική Κίνηση - αυτό γίνεται πρώτα από όλα με μία συμφωνία σ' ένα κοινό πρόγραμμα. Κι αυτό χρειάζεται συζητήσεις και πολλές φορές μακρές συζητήσεις. Μετά άπ' αυτό και άφου συμφωνηθεί τό πρόγραμμα, έρχεται ή συγκρότηση τών ψηφοδελτίων για τό Δ.Σ. της ΕΕΧ, τήν Συντακτική 'Επιτροπή τών Χημικών Χρονικών, τήν 'Εξελεγκτική 'Επιτροπή και τά Πειθαρχικά Συμβούλια.

Είναι άπόλυτα λογικό να καταβάλλεται προσπάθεια στα ψηφοδέλτια να εκπροσωπούνται όλοι όσοι πέρα από τήν επιθυμία που έχουν να βοηθήσουν, έχουν και τήν ικανότητα και είναι όσο είναι δυνατόν ευρύτερης άποδοχής από τό σύνολο τών συναδέλφων.

"Αν έχει κανένα άλλο τρόπο να υποδείξει ό συνάδ. Στασινόπουλος, άς τόν πεί για να εφαρμοσθεί.

2) Δέν είμαστε εμείς που χαρακτηρίζουμε τό οποιοδήποτε αντίπαλο ψηφοδέλτιο σαν ψηφοδέλτιο της «αντιδραστικής δεξιάς». Είναι τό πρόγραμμά του, ή ποιότητα και ή συγκρότηση που του δίνουν τό χαρακτηρισμό του.

Είναι άπόλυτα φυσικό τά μέλη του Δ.Σ. να έχουν διαφορετική πολιτική τοποθέτηση όπως και διαφορετικές προσωπικές άποψεις για τόν πρακτικό τρόπο προώθησης τών προβλημάτων της ΕΕΧ. Αυτό όμως τελικά δέν τό κατακρίνουμε. Πιστεύει ό συνάδ. Στασινόπουλος ότι πρέπει να υπάρχει «πλήρης όμοφωνία»; Αυτή υπάρχει στα βασικά προβλήματα του κλάδου και εκφράζεται με τό κοινό πρόγραμμα.

3) Θεωρούμε σαν άπαράδεκτη για τό ήθος του συνάδ. Στασινόπουλου τήν παρατήρησή του ότι δίνουμε λόγο στα πολιτικά κόμματα.

Μπορούμε να τόν διαβεβαιώσουμε αλλά και ό ίδιος πρέπει να ξέρει από προσωπική του πείρα από τήν Συντακτική 'Επιτροπή τών Χημικών Χρονικών - ότι δέν δίνουμε λόγο παρά μόνο στις Γενικές Συνελεύσεις και στό σύνολο τών χημικών. 'Εκεί κρινόμαστε.

"Αν ό συνάδ. Στασινόπουλος έννοεί τήν ύπαρξη και δράση τών συνδικαλιστικών παρατάξεων που λειτουργούν σ' όλες τίς επιστημονικές οργανώσεις και Σωματεία πιστεύουμε ότι έφ' όσον ή πολιτική τών παρατάξεων είναι ή προώθηση τών προβλημάτων τών κλάδων και ή μαζικοποίηση τών οργανώσεων τό έργο αυτό είναι τελικά ωφέλιμο.

Μέσα στό 1978 πραγματοποιήθηκαν τρεις Γ. Συνελεύσεις. Γιατί ό συνάδ. Στασινόπουλος δέν αναφέρθηκε σε καμιά από αυτές πάνω στό θέμα αυτό;

"Εμείς χρησιμοποιήσαμε και θά χρησιμοποιήσουμε όλα τά πολιτικά κόμματα στον άγώνα που κάνουμε για τήν υπεράσπιση τών δίκαιων αιτημάτων μας. Τό κάναμε για τήν συλλογική σύμβαση, τό ΤΕΑΧ, κλπ. "Έχει αντίρρηση ό συνάδ. Στασινόπουλος;

Συνέχεια στή σελ. 13

Από τη δράση του ΔΣ τής ΕΕΧ

ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Στις 20/9 πραγματοποιήθηκε στην ΕΕΧ έκτακτη Γ.Σ. με θέματα τήν αναπροσαρμογή τής συνδρομής τών συναδέλφων (αύξηση κατά 0,8% πάνω στο κατώτερο μηνιαίο μισθό τής Συλλογικής Σύμβασης) και τήν ενημέρωση τών μελών τής ΕΕΧ πάνω σε τρέχοντα θέματα πού αντιμετώπιζει τό ΔΣ του ΤΕΑΧ.

Υστερα από προσπάθειες του ΔΣ τής ΕΕΧ (πού δόθηκαν αναλυτικά στά περασμένα τεύχη τών Χημικών Χρονικών), απαλείφθηκε από τό σχέδιο νόμου πού ψηφίστηκε πρόσφατα στή Βουλή τό άρθρο πού αναφέρεται στην περικοπή του κοινωνικού πόρου του ΤΕΑΧ. Παρ' όλα αυτά τό ΔΣ αναλαμβάνει καινούργια προσπάθεια προβολής τών διεκδικήσεών μας στο θέμα αυτό.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Υστερα από απόλογο τής οργανωτικής επιτροπής του 4ου Διεθνούς Συνεδρίου τών Οργανικών Επιχειρημάτων αποφασίστηκε και πραγματοποιήθηκε κοινή σύσκεψη τής επιτροπής και του ΔΣ τής ΕΕΧ γιά νά διερευνηθεί ή δυνατότητα διοργάνωσης νέου ανάλογου συνεδρίου καθώς και ό χαρακτήρας πού θά πρέπει νά έχει. Τελικά αποφασίστηκε ή συμμετοχή τής ΕΕΧ στή διοργάνωση του, μέ μία σειρά όμως προϋποθέσεις πού θά κάνουν πλεονεκτικότερη απ' ότι μέχρι τώρα τή θέση τής ΕΕΧ στο θέμα αυτό.

ΚΛΙΝΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ

Στις 9/8 πραγματοποιήθηκε νέα σύσκεψη του ΔΣ τής ΕΕΧ μέ τό ΔΣ του Συλλόγου Χημικών-Βιολόγων και μέ αντικείμενο τό σχέδιο νόμου «Περί αναγνώρισεως ειδικότητας Κλινικής Χημείας...». Στή σύσκεψη είχαν επίσης προσκληθεί οι χημικοί καθηγητές Πανεπιστημίου.

Σάν αποτέλεσμα τής έκτεταμένης συζήτησης πάνω στο θέμα πρόκυψε επιτροπή πού είχε σά σκοπό τή σύνταξη, ύστερα από «ιστορική» τοποθέτηση και ανάπτυξη τής σημερινής κατάστασης, σχεδίου νόμου σε συνεργασία μέ βιολόγους, φαρμακοποιούς και μικροβιολόγους. Ήδη σήμερα οι απόψεις τής ΕΕΧ πάνω στο θέμα έχουν σταλεί στο Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών. Έξ' άλλου, έχει ήδη δημοσιευτεί στην Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως ή αναγνώριση τής ειδικότητας τής Κλινικής Χημείας γιά 11 συναδέλφους χημικούς.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΔΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΤΟΥ ΓΧΚ

Στις 18/9 πραγματοποιήθηκε κοινή σύσκεψη του ΔΣ τής ΕΕΧ

μέ τό ΔΣ του Συλλόγου Τεχνικών του ΓΧΚ και μέ κύριο θέμα τό υπερωριακό επίδομα (ΔΕΧΕ), πού οι τεχνικοί δέν παίρνουν από τόν περασμένο Μάη, παρ' όλο πού είναι νομικά κατοχυρωμένο. Τό ΔΣ από τή μεριά του επισκέφθηκε γιά τό θέμα αυτό τόν Γεν. Διευθυντή του ΓΧΚ και τόν Υπουργό τών Οικονομικών.

Παράλληλα, αντιπροσωπεία του ΔΣ παρευρέθηκε στή Γεν. Συνέλευση του Συλλόγου και βοήθησε στή σύνταξη επιτροπής από χημικούς του ΓΧΚ πού θά προετοιμάσει ανάλυση του ρόλου του ΓΧΚ.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Στις αρχές Σεπτεμβρίου, αντιπρόσωπος του ΔΣ τής ΕΕΧ συνοδευόμενος από εκπροσώπους του ΔΣ του ΠΣΧΒ πραγματοποίησε επίσκεψη στή Θεσσαλονίκη, όπου συζητήθηκαν θέματα κοινού ενδιαφέροντος μέ εκπροσώπους του ΣΧΒΕ.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΦΑΡΜΑΚΟΧΗΜΕΙΑΣ

Στό 6ο Παγκόσμιο Συμπόσιο Φαρμακοχημείας πού έγινε στο Brighton τής Αγγλίας στις 4 - 7 Σεπτεμβρίου (βλ. Χ. Χρ., Αύγουστος 78, σελ. 39) συμμετείχε σάν εκπρόσωπος τής ΕΕΧ ό καθηγητής Μ. Γεωργιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ (WFSW)

Στό συνέδριο τής WFSW μέ θέμα «Ο ρόλος τής επιστήμης και τής τεχνολογίας στην εξέλιξη και ή σχέση τους μέ τήν εδραίωση μιιάς καινούργιας παγκόσμιας οικονομικής τάξης» (βλ. Χ. Χρ., Απρίλιος 78, σελ. 36), πού έγινε στο Άλγέρι στις 17 - 20 Σεπτεμβρίου συμμετείχε σάν εκπρόσωπος τής ΕΕΧ ό συνάδελφος Λ. Παπαγιαννάκης, πού παρουσίασε εργασία σχετική μέ τό θέμα του συνεδρίου.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΕΧ

Ήδη στην ΕΕΧ πραγματοποιούνται: τό σεμινάριο «Τά πλαστικά στή συσκευασία» και τό σεμινάριο μικροϋπολογιστών, ενώ επαναλαμβάνεται τό σεμινάριο οργανολογίας πού είχε δοθεί και πέρου στην ΕΕΧ.

Παράλληλα, τό ΔΣ αποφάσισε τή διοργάνωση σεμιναρίου μέ τίτλο «Εισαγωγή στην Επιστημολογία» όπου θά διδάξει ό συνάδελφος Εύτυχης Μπισσάκης, και επίσης προγραμματίζει:

- α) Σεμινάριο μέ τίτλο «Φασματοσκοπία Πυρηνικού Μαγνητικού Συντονισμού (NMR). Αρχές και εφαρμογές».
- β) Σειρά διαλέξεων πάνω στην Κλινική Χημεία.

Η έκτακτη γενική συνέλευση της ΕΕΧ (20-9-78)

Στις 20 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα της Βιβλιοθήκης της Ένωσης η έκτακτη Γενική Συνέλευση της ΕΕΧ με θέματα:

1. Λήψη απόφασης για την αύξηση της συνδρομής
2. Ενημέρωση για τα προβλήματα του κλάδου και συζήτηση πάνω σ' αυτά.

Κατά τη συζήτηση του πρώτου θέματος οι συνάδελφοι κατανοώντας την ανάγκη για καλύτερα οικονομικά της Ένωσης ενέκριναν την αύξηση της συνδρομής σε ποσοστό 0,8% επί του κατώτατου βασικού μισθού του χημικού, πού σήμερα ως γνωστό είναι 12.000 δρχ., δηλ. η συνδρομή θα είναι 100 δρχ. τό μήνα.

Πάνω στα προβλήματα του κλάδου ενημέρωσε τους συναδέλφους ο Γεν. Γραμματέας της Ένωσης κ. Ξυθάλης. Η συζήτηση πού ακολούθησε υπήρξε εποικοδομητική και έγιναν από τους παρευρισκομένους χρήσιμες προτάσεις και υποδείξεις για τον καλύτερο χειρισμό των διαφόρων θεμάτων. Η Γεν. Συνέλευση ιδιαίτερα στάθηκε στο θέμα της Κλινικής Χημείας και του Νομοσχεδίου για την επάνδρωση της Χημικής Βιομηχανίας.

Από τό Σύνδεσμο Χημικών Βορείου Ελλάδος

Ο Σύνδεσμος Χημικών Βορείου Ελλάδος έστειλε στον Υπουργό Βιομηχανίας και Ένεργειας κ. Μ. Έβερτ έπιστολή διαμαρτυρίας, θεωρώντας άπαράδεκτη και προσβλητική για τον κλάδο πρόσφατη απόφαση του Υπουργείου γύρω από τη συγκρότηση εύρειας ομάδας εργασίας ειδικών επιστημόνων, για τον έλεγχο της επιβάρυνσης του περιβάλλοντος της Θεσσαλονίκης και την υποβολή μελέτης για τον καθαρισμό και διάθεση των βιομηχανικών άποβλητών.

Ο ΣΧΒΕ διαμαρτύρεται έντονα διότι παραγνωρίζεται ό ρόλος και ή συμβολή των Χημικών της Θεσσαλονίκης, και γενικότερα ή συμμετοχή των επιστημόνων Θεσσαλονίκης.

Διεθνές Συνέδριο Χημείας Ένώσεων Συντάξεως.

Τό ΧΙΧ Διεθνές Συνέδριο Χημείας Ένώσεων Συντάξεως (ICCC) συνήλθε στην Πράγα της Τσεχοσλοβακίας από 4 έως 8 Σεπτεμβρίου 1978. Στο συνέδριο αυτό έλαβαν μέρος 1000 περίπου ειδικοί επιστήμονες από όλα τά μέρη του κόσμου. Παρουσιάστηκαν σύγχρονες εξελίξεις του κλάδου με μεγαλύτερη έμφαση:

- α) Στις αντιδράσεις και ίσορροπίες ενώσεων συντάξεως.
- β) Δομές και ιδιότητες ενώσεων συντάξεως.
- γ) Ρόλοι μεταλλικών συμπλόκων σε καταλυτικές αντιδράσεις.
- δ) Ένώσεις μεταλλικών πλειάδων (cluster's) και ενώσεις συντάξεως στερεάς φάσεως.
- ε) Βιοανόργανες απόψεις της χημείας ενώσεων συντάξεως.

Στά πλαίσια του συνεδρίου παρουσίαστηκαν 5 πλήρεις διαλέξεις διάρκειας 45 λεπτών από προσκεκλημένους όμιλητές, ένα για κάθε ήμέρα του συνεδρίου. Τμηματικές διαλέξεις δόθηκαν επίσης από 18 άλλους προσκεκλημένους όμιλητές διάρκειας 30 περίπου λεπτών, ενώ 4 άλλοι επίσης προσκεκλημένοι όμιλητές έδωσαν ειδικές διαλέξεις διάρκειας 40 λεπτών πού κάλυπταν διάφορους τομείς της χημείας των ενώσεων συντάξεως. Πρόσφατες εξ άλλου εξελίξεις του κλάδου εξετάστηκαν από 7 ειδικά μικροσυμπόσια με προσκεκλημένους επίσης όμιλητές (30'). Έγιναν επίσης και 4 συναυτησεις υπό μορφή συζητήσεων. Οι πρωτότυπες ανακοινώσεις τέλος παρουσιάστηκαν υπό μορφή πόστερς και άνήλθαν σε 550 περίπου καλύπτοντας 4 από τά 5 άπογεύματα του συνεδρίου. Την Ελλάδα εκπροσώπησαν, τό Έργαστήριο Άνοργάνου Χημείας του Παν/μίου Άθηνών με 5 πόστερς και τό τμήμα Άνοργάνου Χημείας του ΚΓΠΕ Δημόκριτος, με άλλα 5. Επίσης παρουσιάστηκε μία όμιλία στα πλαίσια του μικροσυμποσίου με τίτλο «Άνασκόπηση βασικών έρευνητικών προβλημάτων με άντικαρκινικά σύμπλοκα λευκοχρόσου». Συνολικά έλαβαν μέρος 15 περίπου Έλληνες επιστήμονες.

Γενικά τό συνέδριο είχε μεγάλη έπιτυχία, τόσο από οργανωτικής πλευράς όσο και από πλευράς αριθμού και ποιότητας συμμετοχών. Τό προσεχές συνέδριο (XX ICCC) Χημείας ενώσεων συντάξεως θα γίνη στην Καλκούτα των Ινδιών στις 10-14 Δεκεμβρίου 1979, και τό άμέσως επόμενο (XXI ICCC) στην Τουλούζη της Γαλλίας από 7-11 Ιουλίου 1980. Τό 1986 τό συνέδριο έχει προγραμματισθεί να γίνει στην Άθήνα. Γενικά έχουν όρισθεί οι πόλεις πού θα γίνει τό συνέδριο ως τό 1992.

Ένα θέμα πού ξεπερνάει τά σύνορα του «Δημόκριτου»

Έδω και μερικούς μήνες ή Υψηροσία Έπιστημονικής Έρεύνης και Τεχνολογίας (ΥΕΕΤ) του Υπουργείου Συντονισμού ανακοίνωσε ότι ετοιμάζεται προεδρικό διά-

ταγμα «περί αναδιάρθρωσεως τής Έλληνικής Έπιτροπής Ατομικής Ένεργειας (ΕΕΑΕ)». Πιό συγκεκριμένα τό προεδρικό αυτό διάταγμα προβλέπει τή διάρθρωση τής ΕΕΑΕ στις εξής διευθύνσεις: α) Τό Κ.Π.Ε. Δημόκριτος β) τήν Έγγρασια Κανονισμών και Έλέγχου Πυρηνικών Έγκαταστάσεων, πού «θά έχει σάν αποκλειστικό έργο τής τήν διεκπεραίωση όλων τών εκ του Νόμου υποχρεώσεων τής ΕΕΑΕ σχετικά μέ τόν έλεγχο τής ασφαλείας πυρηνικών εγκαταστάσεων στή Χώρα», και γ) τήν Έγγρασια Διοικητικής και Τεχνολογικής Μεριμνης (πού θά συγκεντρώνει τις διοικητικές, οικονομικές κλπ. υπηρεσίες τής ΕΕΑΕ).

Σάν απάντηση στήν προσπάθεια αυτή, τά μέλη τής Ένώσεως Έπιστημόνων Δημοκρίτου (ΕΕΔ) (στό Δημόκριτο δουλεύουν σήμερα 180 έπιστήμονες - ανάμεσα στους όποιους και αρκετοί Χημικοί - και 500 διοικητικοί υπάλληλοι και τεχνίτες) συγκάλεσαν άμεσα έκτακτη γενική συνέλευση, όπου κατάγγειλαν τή διαδικασία σύνταξης του διατάγματος από ένα μόνο άνθρωπο, τόν προϊστάμενο τής ΥΕΕΤ - και χωρίς τούς έπιστήμονες του Δημοκρίτου -, αλλά κυρίως τό περιεχόμενο του διατάγματος. Αντιγράφουμε άπ' τό ψήφισμα τής συνέλευσης αυτής: «Τό περιεχόμενο του ΓΠΔ (πού) προβλέπει: α) τήν ουσιαστική αποδυνάμωση του ΚΠΕ «Δ», τόσο οικονομική όσο και έπιστημονική, μέ τή δημιουργία ανεξάρτητης «Έγγρασιας Διοικητικής και Τεχνολογικής Μεριμνης», πού αφαιρεί από τό ΚΠΕ «Δ» τή δυνατότητα να συμβάλλει στήν εφαρμοσμένη έρευνα και τήν τεχνολογική ανάπτυξη τής χώρας και κάνει τις βοηθητικές υπηρεσίες αυτοσκοπό. β) τήν αφαίρεση τής έρευνητικής συνιστώσας από τή δημιουργούμενη Έγγρασια Κανονισμών και Έλέγχου Πυρηνικών Έγκαταστάσεων» πού θά υποβιβάσει τόν έλληνα πυρηνικό έπιστήμονα στό ρόλο άπλου χειριστή ξένης τεχνολογίας μέ άπρόσβλεπτες έπιπτώσεις στήν ασφάλεια τών πυρηνικών εγκαταστάσεων...».

Παρ' όλα αυτά, σέ μία τελευταία προσπάθεια καλής θέλησης, οι συνάδελφοι του Δημοκρίτου συναντήθηκαν μέ τόν προϊστάμενο τής ΥΕΕΤ και δέχτηκαν να στείλουν δυό εκπροσώπους για τήν άπ' τήν αρχή σύνταξη του προεδρικού διατάγματος. Ωστόσο, παρά τήν αρχική συμφωνία, σήμερα δέν γνωρίζουν τήν τύχη τών γραπτών άποψεων - άντιπροτάσεων πού κατέθεσαν.

Σχετικά τώρα μέ τόν όλο χειρισμό του θέματος άπό τήν Κυβέρνηση, τά μέλη τής ΕΕΔ πιστεύουν ότι δέν δικαιολογείται ή σπουδή μέ τήν όποία έπιχειρείται ή αναδιάρθρωση, όταν δέν έχουν ακόμα αξιολογηθεί οι ανάγκες τής χώρας και δέν έχουν διατυπωθεί στόχοι για τήν έρευνα και τήν τεχνολογία. Έξ άλλου ή άντιμετώπιση τής αναδιάρθρωσης τής ΕΕΑΕ θυμίζει τό περιεχόμενο τής έκθεσης τής άμερικάνικης STD, στα 1969, προς τήν τότε δικτατορική κυβέρνηση, τό όλο πνεύμα τής όποιας ήταν ή αποδυνάμωση τής έρευνητικής και τεχνολογικής υποδομής του τόπου. Οι τελευταίες δε κυβερνητικές εξαγγελίες για τό έρευνητικό πρόγραμμα τής χώρας έπιβεβαιώνουν τις άνησυχίες τών έπιστημόνων τής ΕΕΑΕ, γιατί άσχολούνται μόνο μέ τή στελέχωση του έκτελεστικού φορέα του πυρηνικού προγράμματος (ΔΕΗ) και άγνοούν

έντελώς τόν έλέγχοντα φορέα (ΕΕΑΕ). Κάτω άπ' τις συνθήκες αυτές, ή χώρα κινδυνεύει να μείνει μόνιμα τεχνολογικά έξαρτημένη και να μή φθάσει ποτέ στό επίπεδο τών αναπτυγμένων χωρών. Κι αυτό πρέπει να τό λάβει σοβαρά ύπ' όψη τής ή κυβέρνησης, πριν προωθήσει διατάγματα, συνταγμένα έρήμην τών άρμοδίων έπιστημόνων, τών όποιων τις υπεύθυνες μελέτες έχει ως τώρα συστηματικά άγνοήσει.

Οι κίνδυνοι άπό τήν αναμόρφωση του κώδικα τροφίμων και ποτών

Διαβάσαμε στις έφιμερίδες για μία άνάθεση μελέτης και αναμόρφωση του ισχύοντα κώδικα τροφίμων και τήν «έναρμόνισή» του μέ τά ισχύοντα στήν Κοινή Έγορά σέ άγνώστους παράγοντες.

Σήμερα δέν είναι θέμα μας ό τρόπος τής άνάθεσης. Ωστόσο είναι σ' όλους γνωστό και πρέπει και μέ αυτή τήν εύκαιρία να τονισθεί ότι υπεύθυνος εισηγητής τής Νομοθεσίας για τά Τρόφιμα είναι τό Γενικό Χημείο του Κράτους μέ τήν βοήθεια τών σχετικών μέ κάθε θέμα Έγγρασιών τών Έπουργείων Έμπορίου, Γεωργίας, Κοιν. Έγγρασιών, κλπ.

Αυτό πού θέλουμε να τονίσουμε είναι ότι κάνουν σιγά-σιγά τήν εμφάνισή τους τά πρώτα «προϊόντα τής ΕΟΚ», σύμφωνα πάντα μέ τήν ίδια πίεση και σπουδή πού άσκειται στους άρμόδιους παράγοντες άπό τήν καμπάνια ύπέρ τής ένταξης.

Τήν άπρογραμματιστη σπουδή πολλοί παρασκευαστές τροφίμων τήν εκμεταλλεύονται για να έχουν κατά τή στιγμή του θετικού καταποντισμού τους άπό τις παράλληλες και πολυκεφαλαιούχες βιομηχανίες του έξωτερικού να παρουσιάσουν μία εύνοική εικόνα και προϊστορία στα προϊόντα αυτά, ώστε να παζαρέψουν μέ καλλίτερους όρους τήν σίγουρη άλλοτρίωσή τους άπό αυτές.

Θά ταχθούμε σήμερα στό θέμα τής ΕΟΚ μέ τή θέση τής Κυβέρνησης δηλ. ότι τά άπό τήν ένταξη πλεονεκτήματα είναι περισσότερα άπό τά μειονεκτήματα, για να έπιστημόνουμε και στήν Κυβέρνηση και στους παράγοντες πού εργάζονται για τή σύνδεσή μας μέ τήν ΕΟΚ τούς κινδύνους πού παραμονεύουν άπό τήν σπουδή και τήν πίεση μέ τήν όποία άντιμετωπίζεται τό θέμα προσαρμογής τής Νομοθεσίας στα τρόφιμα, ώστε να άποφύγουμε για τήν χώρα ΑΚΑΙΡΕΣ ΚΑΙ ΑΝΩΦΕΛΕΣ ΘΥΣΙΕΣ.

Παίρνουμε σάν παράδειγμα ένα Έθνικό προϊόν τούς χυμούς έσπεριδοειδών. Στόν κώδικα τροφίμων πού ισχύει σήμερα και πού τελευταία - ίσως για να δικαιολογηθεί ό τρόπος άνάθεσης - κατηγορείται, τά άναμικτικά άπό χυμούς έσπεριδοειδών (πλήν λεμονιών) πρέπει να περιέχουν χυμό τουλάχιστον 20%.

Πολύ λογική διάταξη, άφου ή Έλλάδα είναι χώρα πού παράγει τέτοιους χυμούς και άναμενόμενη, άφου ό κώδικας τροφίμων βγήκε σάν άποτέλεσμα τής μεγάλης παράδοσης πού έχει τό ΓΧΚ στήν άνάλυση και νομοθεσία τών τροφίμων και σάν άποτέλεσμα συλλογικής δουλειάς μεγάλης μάζας χημικών, μόνιμων υπαλλήλων του.

Έτσι τó τότε Άνωτατο Χημικό Συμβούλιο ενώ είχε επικυρώσει παρουσιάσεις και οικειοποιηθεί τόν κώδικα τροφίμων ενέκρινε μετά από εισήγηση εκείνη τή σειρά του τύπου «γεύση από πορτοκάλι» και παρά τήν ισχύ του κώδικα. Τó θέμα άπασχόλησε τή Βουλή, μετά τή μεταπολίτευση. Κοντά στή σειρά αυτή είχε κυκλοφορήσει και ή «πορτοκαλάδα» «Κοράλ» μέ πορτοκαλοχυμό COMINUTED (!) 6%, χρώμα καροτένιο και αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού. Τó ΑΧΣ έπειτα από τήν μεταπολίτευση και μέ έντελώς νέα σύνθεση κατόρθωσε μέ διαφόρους τρόπους νά περιμαζέψει και καταργήσει όλες αυτές τές «έγκρίσεις» πού είχαν άλλωστε δημιουργήσει δικαιώματα στους κατόχους. Η «πορτοκαλάδα» Κοράλ κυκλοφορεί βέβαια σήμερα στήν Άγγλία, μάλιστα χωρίς τó πρόσχημα του 6% COMINUTED (!) μέ συστατικά νερό, ζάχαρη, αιθέριο έλαιο και πορτοκαλί χρώμα (καροτένιο) και κυκλοφορεί για τούς ίδιους λόγους για τούς όποιους δέν κυκλοφορεί πλέον έδω, δηλ. έμεις έχουμε πορτοκάλια και θέλουμε νά τά διαθέσουμε μέσω τών αναμικτικών, εκείνοι δέν έχουν και δέν θέλουν νά αγοράζουν από Ίσπανία, Ελλάδα, Ίσραήλ, ξεδεύοντας συνάλλαγμα.

Λέμε λοιπόν - παίρνοντας όπως είπαμε τήν θέση τής κυβέρνησης - νά μήν θυσιάσουμε τή σύνδεση μέ τήν ΕΟΚ για τά πορτοκάλια εάν έχουμε άλλα ανταλλάγματα και εάν ή μείωση τών δασμών θά αντίσταθμισθεί μέ τήν αύξηση τών έξαγωγών. Δέν πρέπει όμως και νά σπεύσουμε στήν

έναρμόνιση πριν τής ώρας, πριν δηλ. οι ύποχρεώσεις μας (μέ τά ανάλογα ανταλλάγματα) πού θά έχουμε αναλάβει μάς ύποχρεώσουν σέ τούτο για θέματα όπως παρά πάνω πού αναφέρθηκε.

Άναλογίες μπορεί νά ύπάρξουν στό λάδι - ή ΕΟΚ επιτρέπει διάθεση μιγμάτων ελαίων, έμεις όχι - στό μέλι ή ΕΟΚ δέν θέτει σαν κριτήριο τήν τιμή όροφής του επιπέδου πολώσεως του φωτός για τήν ταυτότητά του (άνθρων - κωνοφόρων) όπως έμεις αλλά και ή βιβλιογραφία τó θέτουν, και άσφαλώς και σέ άλλες περιπτώσεις.

Για αυτό άπαραίτητο είναι νά δοθεί ύπεύθυνη πληροφόρηση άν αυτοί πού δουλεύουν για τή σύνδεση είναι ύπεύθυνοι έπιστήμονες και ζητούμε νά πληροφορηθούμε για τó χρονοδιάγραμμα τής ένταξης και για τή σημασία τής κάθε μελλοντικής πράξης και κατάστασης. Τί σημαίνει όταν διαβάζουμε στό πολιτικό ρεπορτάζ ότι: μπαίνουμε μέ «προθεσμία» 5 χρόνια ή μάς παίρνουνε μέ «προθεσμία» 10 χρόνια; Τί θά γίνει μέ τήν ύπογραφή τής ένταξης; Ποιές πράξεις τής Κοινότητας θά ισχύουν άμέσως και ποιές θά ακολουθήσουν τές προθεσμίες και όλα τά σχετικά πού έμεις δέν ξέρουμε αλλά κάποιος άσφαλώς ύποτίθεται ότι ξέρουν και πρέπει νά μάς τó πούν γρήγορα και ύπεύθυνα και για νά μπορούμε νά παρακολουθούμε τά γενόμενα και για νά διαδραματίζουμε τόν καλόπιστο ρόλο πού θέλουμε νά διαδραματίζουμε και για νά μή γίνουν στό βωμό τής Σύνδεσης ΠΑΡΑΚΑΙΡΕΣ ΚΑΙ ΑΝΩΦΕΛΕΣ ΘΥΣΙΕΣ.

Συνέχεια από σελ 9

4) Δέν συμφωνούμε ότι πρέπει ή Άνανεωτική Κίνηση νά εμφανισθεί μέ δύο συνδυασμούς, χωρίς αυτό νά σημαίνει ότι πρέπει όπωσδήποτε νά γίνονται συμβιβασμοί σέ κάρια θέματα έν όνόματι τής ένότητας.

Πιστεύουμε ότι και ό συνάδ. Στασινόπουλος και όλοι οι συνάδελφοι πού συμφωνούν μέ τó πρόγραμμα τής Άνανεωτικής Κίνησης πρέπει νά έχουν τή δυνατότητα νά συμμετάσχουν σέ όλες τές διαδικασίες για τόν καταρτισμό και τή συμπλήρωση όλων τών όργάνων τής ΕΕΧ.

5) Τó άξίωμα του «παράγοντα» πού ειρωνικά αποδίδει ό

συνάδ. Στασινόπουλος σ' όρισμένα μέλη τής ΕΕΧ δέν είναι - όπως από προσωπική πείρα ξέρει - και τόσο ευχάριστο. Είναι δυσβάστακτο και έξουθενωτικό. Τó ξέρει κι ό ίδιος από τήν 17μηνη θητεία του στά Χημικά Χρονικά στήν θέση του Δ/ντή Σύνταξης.

6) Τέλος όλα άποφασίζονται από τó κυρίαρχο σωμα: Τά μέλη τής ΕΕΧ. Έκει θά δώσουμε λόγ όλοι μας. Έκει σήγουρα και ισότιμα κρινόμαστε όλοι. Έκει θά έχει ευκαιρία νά κριθεί και ό συνάδ. Στασινόπουλος, κι' έλπίζουμε μέσα απ' τές γραμμές τής Άνανεωτικής κίνησης.

Το Βήμα Της Παρασκευής

Παρασκευή 15-9-78

Θέματα συζήτησης ήταν η επαναδραστηριοποίηση της Παρασκευής και η Γ.Σ. της 20-9-78.

Κατ' αρχήν ο Πρόεδρος του ΠΣΧΒ ενημέρωσε τους συναδέλφους για τις ενέργειες που έκανε ο σύλλογος κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, τις ενέργειες για να σταματήσει το σχέδιο νόμου που προωθούσε το ΤΕΕ για την επάνδρωση της βιομηχανίας, και η δημιουργία επιτροπής που θα έπεξεργαστεί ένα σχέδιο νόμου που θα κατοχυρώνει την επιστήμη στη βιομηχανία, ότι η Συλλογική Σύμβαση έχει καταγγελθεί και βρίσκεται μεταξύ Υπουργείου και ΣΕΒ και ότι είχε πραγματοποιηθεί επίσκεψη στη Θεσσαλονίκη και έγιναν επαφές στον ΣΧΒΕ.

Στό πρώτο θέμα εισηγητής ήταν ο Δ. Πατσουρέας που τόνισε την ανάγκη να ξαναδραστηριοποιηθεί η Παρασκευή μετά τη χαλάρωση του καλοκαιριού και να μπορέσει να είναι πιο αποτελεσματική. Το προηγούμενο πρόγραμμα της Παρασκευής έμεινε ανεκπλήρωτο και θα πρέπει μερικά καυτά θέματα να συζητηθούν στις επόμενες συγκεντρώσεις, και πρότεινε να δημιουργηθεί συντονιστική επιτροπή που θα καθορίσει το πρόγραμμα των συζητήσεων για τους επόμενους 2 μήνες, θα μεριμνήσει για την εύρεση εισηγητών για τα διάφορα θέματα και γενικά για την καλύτερη λειτουργία.

Στις όμιλίες που ακολούθησαν, όλοι συμφώνησαν ότι είναι ανάγκη όχι μόνο να μαζικοποιηθεί περισσότερο η Παρασκευή, αλλά και ότι πρέπει να γίνει πιο αποτελεσματική και να δώσει όσο το δυνατό περισσότερη βοήθεια προς τα δύο ΔΣ. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να υπάρχει περισσότερη συνεργασία των μελών του ΔΣ της ΕΕΧ κυρίως. (και προτάθηκε η επόμενη Παρασκευή 22-9-78 να γίνει προγραμματισμός) και θα πρέπει στις συζητήσεις να παίρνουν μέρος όσο το δυνατό περισσότεροι συνάδελφοι για να ακούγεται ο προβληματισμός όλων.

Προτάθηκε τα μέλη της συντονιστικής επιτροπής να είναι έπτά. Στην επιτροπή δήλωσαν συμμετοχή οι: Γαίτης Βασίλης, Δημοτικάλη Δήμητρα, Μπατσάκης Αντώνης, Πατσουρέας Δημήτρης.

Στό δεύτερο θέμα που αφορούσε τη ΓΣ της ΕΕΧ, η Πρόεδρος κ. Δηλάρη αναφέρθηκε στα θέματα της ΓΣ που θα είναι:

- 1) TEAX
- 2) Χημικοί μηχανικοί
- 3) Καθηγητές στα σχολεία
- 4) Ειδικότητες
- 5) Κλινική χημεία
- 6) Αναπροσαρμογή των εσόδων της Ένωσης
- 7) Προβλήματα με άλλους συλλόγους.

Οι συνάδελφοι συμφώνησαν στην αναγκαιότητα να αυξηθεί η εισφορά αλλά σε λογικά όρια και έγινε κριτική προς το ΔΣ που δέχτηκε να δημοσιευθεί και μάλιστα χωρίς σχολιασμό επιστολή ανώνυμης εταιρείας της «ΒΙΟΡΥΛ» που μάς άποκαλεί συναδέλφους. Από το ΔΣ ειπώθηκε ότι ο καλλίτερος τρόπος για να πληροφορηθούν όλοι οι συνάδελφοι είναι να δημοσιευθεί ή επιστολή.

Παρασκευή 22-9-78

«Στόχος της Παρασκευής, μέθοδοι και προγραμματισμός δουλειάς σε σχέση με την τελευταία Γενική Συνέλευση».

Κατ' αρχήν οι συνάδελφοι ενημερώθηκαν για την ίδρυση της συντονιστικής επιτροπής της Παρασκευής και για τη σχετική ανακοίνωσή της στην οποία αναφέρεται το πρόγραμμα και οι διάφορες εισηγήσεις που θα λάβουν μέρος μέχρι τις εκλογές του ΠΣΧΒ.

Κατόπιν η συζήτηση επεκτάθηκε στο γενικό θέμα περί δραστηριοποίησης της Παρασκευής, έφ' όσον αυτή αποτελεί σήμερα την πιο ενεργητική μορφή του κλάδου. Στό σημείο αυτό τονίστηκε ότι η δραστηριοποίηση μπορεί να επιτευχθεί μόνο όταν μαζικοποιηθεί η Παρασκευή, όταν δηλαδή υπάρξει τρόπος που να κεντρίσει το ενδιαφέρον των συναδέλφων ώστε να παρευρίσκονται όσο το δυνατό περισσότερα άτομα σε κάθε συγκέντρωση και τα οποία θα πρέπει να παίρνουν ενεργά μέρος όχι μόνο στις συζητήσεις αλλά και σε επιτροπές οι οποίες θα επεξεργάζονται θέματα συνδικαλιστικά, επιστημονικά, κοινωνικά (σχετικά με τον κλάδο), τα δε θέματα θα προτείνονται είτε από τα ΔΣ της ΕΕΧ και του ΠΣΧΒ, είτε και από συναδέλφους που θα παρευρίσκονται στην Παρασκευή. Αιτή λοιπόν η σύνδεση των συναδέλφων με τα ΔΣ της Ένωσης και του ΠΣΧΒ καθιστά την Παρασκευή ακόμα πιο απαραί-

τητη στήν επαγγελματική ζωή του χημικού. 'Αξίζει τον κόπο ν' αναφερθεί αυτούσια ή φράση ενός συναδέλφου ότι «οι επιτροπές είναι τό πανεπιστήμιο τής Δημοκρατίας στήν 'Ενωση».

Προκειμένου νά αξιοποιηθεῖ ἀκόμα περισσότερο ἡ Παρασκευή προτάθηκε ἐπίσης νά λαμβάνουν μέρος στίς εισηγήσεις καί στίς κατόπιν συζητήσεις, ἄτομα ἀπό κύκλους ἐξωχημικούς καί τὰ ὁποῖα θά εἶναι εἰδικευμένα στό ἀντίστοιχο θέμα.

Ἐπίσης προτάθηκε ὅτι θά πρέπει νά προβάλεται ἡ Παρασκευή καί ἀπό τίς σελίδες τῶν Χημικῶν Χρονικῶν καί νά δημοσιεύονται ὁλόκληρες οἱ εισηγήσεις. Ἐπακολούθησε σχετική ἐνημέρωση ἀπό μέρος τοῦ ΔΣ τής ΕΕΧ στήν ὁποία ἀναφέρθηκαν οἱ ἐπαφές πού εἶχε τό ΔΣ μέ τούς χημικούς τοῦ ΓΧΚ καί τὰ μισθολογικά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζουν οἱ τελευταῖοι. Συγκεκριμένα τούς ἔχουν κοπεῖ τὰ ἐπιδόματα ΔΕΧΕ πού ἀντιστοιχοῦν περίπου στό 1/3 τοῦ μισθοῦ τους.

Τέλος ἐγινε μία συνδικαλιστική ἐνημέρωση ὅπου ἀναφέρθηκε ἡ κυβερνητική προσπάθεια τόν τελευταῖο καιρό νά διασπάσει τό ἐργατικό συνδικαλιστικό κίνημα τής Χώρας.

Παρασκευή 29-9-78

«Πυρηνικό ἐργοστάσιο»

Εισηγητής: Σπύρος Σερέτης

Ὁ συνάδελφος Σερέτης κατά τήν εἰσήγησή του ἀνάφερε ὅτι ἡ ἴδρυση ἑνός πυρηνικοῦ σταθμοῦ παραγωγῆς ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας πού ἔχει ἐξαγγελθεῖ ἀπό τήν Κυβέρνηση ἐδῶ καί ἐνάμισυ περίπου χρόνο ἐγκυμονεῖ γιά τή χώρα μας μεγάλους κινδύνους καί σοβαρά προβλήματα.

Πράγματι τό ραδιενεργά μολυσμένο περιβάλλον μπορεῖ νά ἐπιδράσει καταστρεπτικά στή βιολογική ἀλυσίδα διότι ἡ πυρηνική ἀκτινοβολία, ἡ ὁποία ἐκπέμπεται καθ' ὅλη τή διαδικασία παραγωγῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας, προσβάλλει τὰ ἀνθρώπινα κύτταρα καί προκαλεῖ καρκίνους, λευχαιμίες, πνευμονικά νοσήματα, βλάβες στό μυελό τῶν ὀσῶν, κακή κληρονομικότητα κλπ.

Κατόπιν συνεχίζοντας ὁ συνάδελφος τόνισε ὅτι μία τέτοια λύση εἶναι οἰκονομικά ἀσύμφορη, ὅτι θά σημεῖναι γιά τή χώρα μας 100% συναλλαγματική ἀπώλεια καί αὐτό γιά διάφορους λόγους. Ἐνας λόγος εἶναι ὅτι στεροῦμεθα τῶν

εἰδικῶν ἐπιστημόνων καί τεχνικῶν πού θά ἀπαιτήσῃ μία τέτοια ἐγκατάσταση ἀλλά καί τοῦ πολύπλοκου τεχνολογικοῦ ὕλικου τῆς, δημιουργώντας ἔτσι τόν κίνδυνο τῆς ἄμεσης ἐξάρτησης ἀπό τή χώρα πού θά μᾶς προμηθεύσει τό ἀπαραίτητο ἐμπυχο καί ἄψυχο ὕλικό. Ἐνας ἄλλος λόγος εἶναι ὅτι τὰ ἀποθέματα οὐρανίου θά ἐξαντληθοῦν πρῖν ἀκόμα ἐξαντληθοῦν τὰ ἀποθέματα πετρελαίου.

Γι' αὐτούς τούς λόγους πρέπει νά στραφοῦμε πρὸς τήν ἐκμετάλλευση νέων πηγῶν ἐνέργειας (ἠλιακή, γεωθερμική κλπ.) καθώς ἐπίσης καί στήν πλήρη ἐκμετάλλευση τῶν κοιτασμάτων τῶν παραδοσιακῶν καυσίμων ὕλικῶν δηλ. τοῦ λιγνίτη, τοῦ πετρελαίου (Θάσος) τῆς Τύρφης καί τῶν ὕδατοπτώσεων πού εἶναι ἀκίνδυνες καί ἀνεξάντλητες.

Στή συνέχεια τῆς συζήτησης πολλοί συνάδελφοι ἐξέφρασαν τήν γνώμη ὅτι αὐτή ἡ ἀπόσταση τῆς ἴδρυσης πυρηνικοῦ ἐργοστασίου στή θέση Πλατανιστός τῆς Καρύστου, εἶναι ἀπαράδεκτη τονίζοντας ἐναλλακτικές λύσεις πού μποροῦν νά δοθοῦν γι' αὐτή τήν περίπτωση. Συγκεκριμένα ἀναφέρθηκε ἡ περίπτωση τοῦ ἐξαγόμενου πετρελαίου Θάσου, καθώς ἐπίσης ἡ παραγωγή ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας ἀπό ὕδατοπτώσεις, ἀπό λιγνίτη, ἀπό ἠλιακή ἐνέργεια, ἀπό γεωθερμική ἐνέργεια ὅπως καί ἀπό τούς εἰκαυτάλειμμένους ἀνεμόμυλους τῶν νησιῶν τοῦ Αἰγαίου (Μήλο) πού θά μπορούσε νά παραχθεῖ ἠλεκτρική ἐνέργεια γιά φωτισμό καί οἰκιακή χρήση αὐτῶν τῶν νησιῶν. Ἐπίσης ἀναφέρθηκε ὁ ἀγωγός φυσικοῦ ἀερίου πού προέρχεται ἀπό τήν Περσία καί τροφοδοτεῖ πολλές χώρες τῆς Εὐρώπης.

Τελικά διαπιστώθηκε ὅτι τό κύριο ὕλικό γιά τήν παραγωγή ἐνέργειας πού χρησιμοποιεῖται σήμερα στή χώρα μας δηλ. τό πετρέλαιο, εἰσάγεται ἀπό ἕνα κύκλωμα ἰδιωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀποσκοποῦν σέ περισσότερα κέρδη κκ ὄχι στήν κοινή ὠφέλεια καί ὅτι γενικά τό ἐνεργειακό θελυθεῖ μέ τρόπο σωστό μόνο ὅταν θά ἀλλάξει ἡ Κυβερνητική πολιτική.

Κατά τό δεύτερο μέρος τῆς Παρασκευῆς ἐγινε ἐνημέρωση ἀπό τό ΔΣ τῆς ΕΕΧ κατά τήν ὁποία ἀναφέρθηκε ἡ συνεδρίαση πού εἶχε τό ΔΣ μέ τό προσωπικό τῆς Ἐνωσης καθώς ἐπίσης καί μέ τήν ἐπιτροπή ἀλλαγῆς τοῦ καταστατικοῦ. Οἱ ἐργασίες τῆς ἐπιτροπῆς ὁλοκληρώνονται γύρω στίς 25 Ὀκτώβρη καί ὁπότε θά ἀνακοινωθοῦν.

Τέλος ἀναφέρθηκε ἡ ἐργασία πού κάνει τό ΔΣ γιά τήν ἐκλογή ἀντιπροσώπων στό Πανβαλκανικό συμπόσιο πού θά γίνῃ στήν Ἑλλάδα.

ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΑΕΙ

Στό τεύχος 'Οκτωβρίου, τὰ Χημικά Χρονικά δημοσίευσαν τὶς πρῶτες ἀπαντήσεις πού πήραν στό ἐρώτημα:

«Πῶς βλέπετε νά διαμορφώνεται ἡ κατάσταση μέσα στά Πανεπιστήμια (καί εἰδικά στά χημικά τμήματα), ὕστερα ἀπό τήν ψήφιση τοῦ πρόσφατου νόμου γιά τήν ἀνώτερη ἐκπαίδευση», πού ὑπόβαλλαν σέ καθηγητές, ΕΔΠ καί φοιτητές τῶν χημικῶν τμημάτων ὄλων τῶν Πανεπιστημίων, καθώς καί στήν ΕΕΧ, στόν ΠΣΧΒ, στόν ΣΧΒΕ, στήν ΕΦΕΕ καί στό Κ.Σ. τοῦ ΕΔΠ.

Σήμερα δημοσιεύουν τὶς ἀπόψεις τοῦ καθηγητῆ τῆς Ὄργανικῆς Χημείας στό Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης κ. Ν. Ἀλεξάνδρου καί ἓνα ἄρθρο τοῦ συναδέλφου Φ. Ἀλικαριδῆ, προέδρου τοῦ Κ.Σ. τοῦ ΕΔΠ πάνω στό ἴδιο θέμα.

Οἱ ἀπόψεις τοῦ καθηγητῆ Ν. Ἀλεξάνδρου

Ὁ νέος αὐτός νόμος, πού ψηφίστηκε πρόσφατα, σέ μιά προσπάθεια βελτιώσεως καί ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν ΑΕΙ, περιέχει ἀρκετά θετικά σημεῖα, ἀλλά συγχρόνως ὑπάρχουν καί πολλά ἀρνητικά ἢ παραλείψεις:

Σάν κυριώτερα θετικά σημεῖα θεωρῶ τὰ κεφάλαια Α' καί Ε', πού ἀναφέρονται στή σύσταση καί λειτουργία τομέων καί στίς σπουδές. Παρόλο πού στόν τομέα δέν παρέχεται καμιά οὐσιαστική ἀρμοδιότητα καί ἡ ἐκπροσώπηση τῶν ἄλλων φορέων εἶναι περιορισμένη, νομίζω πῶς μέ τή δημιουργία του γίνεται ἡ ἀπαρχή μιάς καλύτερης ὀργανώσεως τῶν ΑΕΙ.

Τά ἄρθρα ἐπίσης περί σπουδῶν ἀποτελοῦν σέ γενικές γραμμές καί ἀνεξάρτητα ἀπό ἀπαιτούμενες τυχόν διορθώσεις, σημαντικό βῆμα γιά τή βελτίωση αὐτῶν. Θά πρέπει ἐπιτέλους νά συνειδητοποιηθεῖ πῶς δέν εἶναι δυνατό νά γίνονται Πανεπιστημιακές σπουδές χωρίς κόπους καί προσπάθειες.

Ἐκτός ἀπό τὰ προηγούμενα θετικά, κατά τή γνώμη μου, σημεῖα, ὁ νόμος 815/78 παρουσιάζεται μέ πλῆθος σημαντικῶν καί ἀδικαιολογητῶν παραλείψεων, οἱ ὁποῖες βέβαια ἀποτελοῦν καί τ' ἀρνητικά σημεῖα αὐτοῦ. Σάν τὰ σπουδαιότερα θεωρῶ τὰ ἐξῆς:

- Δέν λαμβάνεται καμιά πρόνοια γιά τήν ρητῆ ἀπαγόρευση ἀσκήσεως ἐλευθέρου ἐπαγγέλματος ἢ τήν κατοχή ἄλλης θέσεως ἀπό τό Ἄνωτερο διδακτικό προσωπικό.

Τό ὀξύμωρο στήν περίπτωση αὐτή εἶναι πῶς ὑπάρχει σχετική ἀπαγορευτική διάταξη, ἡ ὁποία ἰσχύει μόνο (!) γιά τό μόνιμο «Ἐπικουρικό προσωπικό» (Ἄρθρο 10 - §5).

- Δέν ἀντιμετωπίζεται, παρά μόνο περιστασιακά μέ τούς Ἐπικουρικούς καθηγητές, αὐξηση τῶν θέσεων τοῦ Ἄνωτερου διδακτικοῦ προσωπικοῦ, μέ βάση τή διεθνῶς ἰσχύουσα σχέση διδάσκοντες: διδασκόμενοι.

Ἔτσι ἀν ἐφαρμοστεῖ ἡ προηγούμενη σχέση, μέ βάση τό

Ἄνωτερο διδακτικό προσωπικό, θά προκύψει, σέ ὀρισμένες Γενικοῦ περιεχομένου Ἐδρες, λόγος ἐξαιρετικά μικρός. Στίς περιπτώσεις αὐτές, γιά νά πλησιάσουμε κάπως τὰ διεθνή πρότυπα, πρέπει οἱ θέσεις Ἄνωτερου διδακτικοῦ προσωπικοῦ ὄχι ἀπλῶς ν' αὐξηθοῦν, ἀλλά νά πολλαπλασιαστοῦν.

- Ἐπίσης κάποτε θά πρέπει ν' ἀντιμετωπιστεῖ ἡ ἀλλαγὴ τοῦ τρόπου ἐκλογῆς τῶν καθηγητῶν. Ὁ τρόπος πού πρόσφατα ἐφαρμόστηκε, γιά τήν συμπλήρωση τῶν νέων Ἐδρῶν τοῦ Πανεπιστημίου Πατρῶν, φαίνεται ἀρκετά ἐπιτυχῆς.

- Δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις φαντάζομαι πῶς θά ἔχει μελλοντικά τό ἄρθρο 13, πού προβλέπει πῶς ἡ συνολικὴ θητεία τῶν ἐπιστημονικῶν συνεργατῶν δέ θά ὑπερβαίνει τὰ (6) χρόνια.

- Δέν ἀντιμετωπίζεται δυστυχῶς καί πάλι τό θέμα τῶν μεταπτυχιακῶν σπουδῶν καί καμιά ἐμφαση δέ δίνεται γενικά στήν ἔρευνα πού θά ἔπρεπε νά ἀποτελεῖ τόν κυριώτερο αὐτοσκοπὸ τῶν ΑΕΙ.

Ἀναφορικά μέ τὰ ὑπάρχοντα σποραδικὰ μεταπτυχιακὰ τμήματα, αὐτὰ δέν ἀποτελοῦν παρά Σχολεῖα ἐξειδικεύσεως καί δέν ἔχουν σχέση μέ τὶς πραγματικὲς μεταπτυχιακὲς σπουδές, οἱ ὁποῖες κυρίως ἀποβλέπουν στή δημιουργία ἰκανῶν ἐρευνητῶν.

Σάν δικαιολογία στίς προηγούμενες ἐπικρίσεις θά μπορούσε νά δοθεῖ, πῶς πολλά ἀπό τὰ παραπάνω ἀντικείμενα μελετοῦνται ἀπό ἀρμόδιες ἐπιτροπές. Εἶναι ὁμως γεγονός πῶς οἱ προτάσεις τῶν διαφόρων ἐπιτροπῶν οὐδέποτε ὑλοποιοῦνται. Φαίνεται πῶς οἱ ἐπιτροπές στή χώρα μας ἀποτελοῦν αὐτοσκοπὸ. Ἔτσι τό θέμα δημιουργίας μεταπτυχιακῶν σπουδῶν ἔχει παραπεμφθεῖ μέχρι σήμερα σέ ν! ἐπιτροπές, χωρίς νά προκύψει κανένα θετικὸ ἀποτέλεσμα.

Κατὰ τή γνώμη μου, ὅλα τὰ προηγούμενα θέματα πρέπει νά ἀντιμετωπιστοῦν ἀπό τήν πολιτεία τό συντομότερο δυνατό σάν ἐπιτακτική, Ἐθνική θά ἔλεγα, ἀνάγκη, μιά καί πού ἀποτελοῦν τὶς οὐσιαστικὲς προϋποθέσεις γιά τή βελτίωση τοῦ ἔργου (ἐρευνητικοῦ-ἐκπαιδευτικοῦ) τῶν ΑΕΙ.

Επιστημονικό διδακτικό προσωπικό καί νόμος 815/78

του Φ. Αλικαρίδη

Κυρίαρχο χαρακτηριστικό της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα αποτελεί ο θεσμός της έδρας, θεσμός που επιτρέπει τη συγκέντρωση της εκπαιδευτικής, έρευνητικής και διοικητικής εξουσίας στα χέρια του καθηγητή της έδρας και μόνο. Δηλαδή ο καθηγητής αποφασίζει τελείως ανεξέλεγκτα για όλες τις δραστηριότητες της έδρας: ποιά ύλη θα διδαχθεί στους φοιτητές, πώς θα διδαχθεί ή ύλη αυτή, ποιά θα είναι τό περιεχόμενο των φροντιστηρίων και των εργαστηριακών ασκήσεων, ποιός βοηθός, επιμελητής ή ύφηγητής θα τὰ διδάξει, ποιός θα προσληφθεί γιά βοηθός, επιμελητής ή έντεταλμένος ύφηγητής, σέ ποιόν άπ' αυτούς θα άνανωθεί ή θητεία, τὰ πλαίσια της έρευνητικής δραστηριότητας του προσωπικού της έδρας, πόσα χρήματα θα διατεθούν γιά τήν έρευνητική δουλειά του κάθε μέλους του προσωπικού.

Απέναντι στήν ύπερξουσία αυτή των καθηγητών οι επιμελητές και οι βοηθοί (έπιστημονικό διδακτικό προσωπικό - ΕΔΠ), έχουν σύμφωνα μέ τό νόμο, ένα ρόλο άπλά ύποβοηθητικό στό διδακτικό και έρευνητικό έργο του καθηγητή. Σύμφωνα λοιπόν μέ τό νόμο τὰ πάντα άπό τό πιό μικρό μέχρι τό πιό μεγάλο κρίνονται και άποφασίζονται άπό τόν καθηγητή, πού έμφανίζεται έτσι σάν μοναδική και άδιαφιλονίκητη αύθεντία στό χώρο της έπιστήμης του. Έτσι καταλήγει τό περιεχόμενο των μαθημάτων νά έχει ένα έπιφανειακό έγκυκλοπαιδικό χαρακτήρα, πού δέν βοηθάει τό φοιτητή νά αναπτύξει κριτική και έρευνητική σκέψη και νά είσχωρήσει στήν ουσία της έπιστήμης και στό προβλήματά της. Σήμερα όμως πού ή έπιστημονική γνώση έχει και διευρυνθεί άλλα και πού παράλληλα έχει προχωρήσει σέ βάθος, είναι άδύνατη ή μετάδοση της συνολικής και συγχρόνως εξειδικευμένης γνώσης μιάς έπιστήμης άπό ένα και μόνο άνθρωπο.

Κάτω άπό τις συνθήκες αυτές, τό ΕΔΠ στήν πράξη έπιτελεί πολύ μεγαλύτερο έργο άπό αυτό πού όρίζει ό νόμος. Κι αυτό φάνηκε καθαρά στήν περσινή άπεργία του των 100 ήμερών, πού είχε σάν άποτέλεσμα νά κλείσουν τελείως τὰ Πανεπιστήμια. Άν ό ρόλος μας είναι άπλά ύποβοηθητικός, τὰ Πανεπιστήμια θα μπορούσαν νά λειτουργήσουν στή διάρκεια της άπεργίας μέ τούς 600 καθηγητές και μόνο.

Έδώ θέθελα νά παραθέσω και μερικά αριθμητικά στοιχεία. Άν δεχθούμε ότι εκείνοι πού διδάσκουν στα ΑΕΙ είναι οι καθηγητές και μόνο, τότε ή αναλογία δάσκαλοι/φοιτητές είναι περίπου 1:200. Η αντίστοιχη αναλογία στις Εύρωπαϊκές χώρες είναι: Άγγλία 1:7,5, Βουλγαρία 1:10,2, Γερμανία 1:8,3, Δανία 1:12,3, Ούγγαρια 1:7,2.

Αυτό σημαίνει ότι ή αναλογία αυτή θα καθιστούσε όπωσδήποτε άδύνατη τήν εκπαίδευση. Έξ άλλου ή ίδια ή κυβέρνηση σέ αναφορές της προς διεθνείς οργανισμούς συνυπολογίζει και τό ΕΔΠ στό διδακτικό προσωπικό των Πανεπιστημίων, παρ' όλο πού άρνείται νά αναγνωρίσει νομικά τή δουλειά πού έπιτελεί.

Τό ΕΔΠ λοιπόν είναι ό κύριος φορέας διδακτικής και έρευνητικής δουλειάς μέσα στα ΑΕΙ. Γιατί στήν πράξη παραδίδει μαθήματα, οργανώνει εργαστήρια και φροντιστήρια, σεμινάρια, εξετάζει φοιτητές και βαθμολογεί τὰ γραπτά τους, έχει αυτόνομη άπό τόν καθηγητή έρευνητική δραστηριότητα, συμμετέχει σέ έπιστημονικά συνέδρια. Γενικά δηλαδή έχει μιά ολοκληρωμένη διδακτική και έρευνητική παρουσία, χωρίς αυτή νά κατοχυρώνεται πουθενά.

Έξ άλλου δέν έχει καμμία συμμετοχή στον τρόπο, μέ τόν όποιο παίρνονται οι άποφάσεις και παράλληλα καμμία διασφάλιση

γιά τό μέλλον του. Βρίσκεται πάντα κάτω άπ' τήν αυθαίρετη κρίση του καθηγητή, του όποίου τὰ κριτήρια πολλές φορές κάθε άλλο παρά έπιστημονικά και άξιοκρατικά είναι γιά τό άν θα παραμείνει ή όχι στό Ίδρυμα. Και αυτό φυσικά έχει έπιπτώσεις στήν ποιότητα της δουλειάς του.

Γι' αυτό τό πρόβλημα της έπιστημονικής και επαγγελματικής κατοχύρωσης του ΕΔΠ έχει άμεση σχέση μέ τήν ποιότητα και τό περιεχόμενο των σπουδών, πού παρέχονται στα έλληνικά πανεπιστήμια.

Άπό τό 1975 τό ΕΔΠ έκανε ολοκληρωμένες προτάσεις γιά τό πώς θα έπρεπε νά αναμορφωθούν τὰ ΑΕΙ, έτσι ώστε νά έξυπηρετούν πραγματικά τις ανάγκες του τόπου μας.

Βάση όλων των προτάσεων ήταν και παραμένει ό εκδημοκρατισμός των ΑΕΙ. Για τό ΕΔΠ μόνο ό εκδημοκρατισμός μπορεί νά έλευθερώσει και νά αναπτύξει όλες τις δυνάμεις πού βρίσκονται μέσα και έξω άπό τὰ ΑΕΙ και νά θέσει τή δημιουργικότητά τους στήν ύπηρεσία της παιδείας, δηλαδή στήν ύπηρεσία όλόκληρου του έλληνικού λαού.

Έτσι γιά τό ΕΔΠ εκδημοκρατισμός αναλυτικότερα σημαίνει ότι πρέπει νά καταργηθεί ή έδρα πού είναι ή πηγή όλων των προβλημάτων πού προαναφέραμε και νά αντικατασταθεί άπό τόν τομέα πού θα λειτουργεί μέ συλλογικές διαδικασίες μέ παράλληλη δημιουργία ένιαίου φορέα Πανεπιστημιακών δασκάλων και μέ ένταξη σ' αυτόν όλων των βοηθών και επιμελητών σάν μόνιμων δημόσιων λειτουργών.

Πιό άπλά όλοι όσοι εργάζονται στον τομέα θα συμμετέχουν στή λήψη των άποφάσεων γιά όλα τὰ προβλήματα διδασκαλίας, έρευνας και διοίκησης. Τό εκπαιδευτικό και έρευνητικό πρόγραμμα του τομέα θα άποφασίζεται άπό κοινού στή βάση των αναγκών του τόπου και θα ανατίθεται σέ όλα τὰ μέλη του φορέα των διδασκόντων άνάλογα μέ τὰ έπιστημονικά και διδακτικά τους προσόντα και τήν πείρα τους. Όλα τὰ μέλη του φορέα των διδασκόντων θα ύπάγονται στις ίδιες διαδικασίες κρίσης, εξέλιξης, μονιμότητας, εκπαιδευτικών άδειών κλπ.

Σ' αυτό τό πλαίσιο ή σχέση δάσκαλου-φοιτητή θα είναι συνεχής και ούσιαστική και θα άποβλέπει στήν ανάπτυξη της έπιστημονικής σκέψης και των δυό. Ό τρόπος μέ τόν όποιο γίνεται σήμερα ή διδασκαλία, δηλαδή άπό τήν έδρα, είναι ένας μονόλογος του καθηγητή πού δέν επιτρέπει τήν ούσιαστική άφομοίωση των μαθημάτων άπό τό φοιτητή και τόν κριτικό έλεγχό άπό μέρος του της παρεχόμενης γνώσης.

Μέ τό νέο νόμο 815/78 πού ψήφισε ή «Νέα Δημοκρατία» στή Βουλή δέν λύνεται κανένα άπ' αυτά τὰ προβλήματα. Τό μόνο πού επιδιώκει είναι μέσα σ' ένα νέο αυταρχικό πλαίσιο νά έξαλείψει κάθε δυνατότητα εκδημοκρατισμού στα ΑΕΙ. Η λογική του νόμου δέν είναι άλλη άπό τήν εξειδίκευση της πολιτικής της άυταρχοποίησης της δημόσιας ζωής της χώρας (330, αντίτρομοκρατικό) στό χώρο του Πανεπιστημίου. Για τό σκοπό αυτό θα πρέπει νά κτυπηθούν όσοι άμφισβήτησαν και άποκάλυψαν τήν κρίση πού ύπάρχει στήν Άνώτατη εκπαίδευση. Δηλαδή τό ΕΔΠ και οι φοιτητές.

Έτσι ή έδρα παραμένει χωρίς ό καθηγητής πού τήν κατέχει νά χάνει καμμία άπό τις έξουσίες του, ό «τομέας» πού ό νόμος εισάγει δέν είναι παρά ένα συντονιστικό όργανο άνάμεσα στους καθηγητές των έδρών και δέν έχει καμμία ούσιαστική άρμοδιότητα, οι άποφάσεις παίρνονται άποκλειστικά και μόνο άπό τούς καθηγητές μέ διακοσμητική τήν παρουσία του ΕΔΠ, ένω οι φοιτητές συμμετέχουν σέ ελάχιστα θέματα.

Παράλληλα ύποβαθμίζεται (νομικά τουλάχιστον) άκόμη περισσότερο ό ρόλος του ΕΔΠ στα ΑΕΙ και άνακόπτεται τελείως κάθε δυνατότητα άκαδημαϊκής του εξέλιξης. Κανένα μέλος του ΕΔΠ δέν μπορεί νά έξελιχθεί στήν άνώτερη άκαδημαϊκή βαθμίδα ένω οι συνάδελφοι πού θα προσληφθούν μετά τήν ψήφιση του

νόμου θά μπορούν νά παραμείνουν στά Ίδρύματα τό πολύ έξι χρόνια καί μετά θά άπομακρύνονται άνεξάρτητα από τό άν είναι ικανοί καί άξιοί έπιστήμονες, άνεξάρτητα από τά έπιστημονικά καί διδακτικά τους προσόντα, άνεξάρτητα από τήν ποιότητα τής δουλειάς τους. Μέ τό νέο νόμο άκόμη άπομονώνεται αυθαίρετα τό πρόβλημα τών έξετάσεων από τό περιεχόμενο τών σπουδών καί τίς μεθόδους διδασκαλίας καί θεσπίζονται αυστηρά κριτήρια έπιλογής γιά τούς φοιτητές, χωρίς παράλληλα νά αύξάνονται οι παροχές καί νά έξασφαλίζουν έστω καί ύποτυπώδεις συνθήκες σπουδών, μέ άποτέλεσμα νά δυσκολέψουν οι σπουδές γιά τίς οικονομικά άσθενέστερες τάξεις καί νά άλλοιωθεί έτσι ή ταξική σύνθεση του φοιτητικού σώματος.

Ή έκταση καί τό βάθος τής κρίσης τών ΑΕΙ, άποτέλεσμα τών πολιτικών έπιλογών τής δεξιάς σ' όλη τή μεταπολεμική περίοδο, είναι τέτοια πού είναι άδύνατο νά άντιμετωπισθεί χωρίς ριζικές διαρθρωτικές άλλαγές, στην κατεύθυνση του έκδημοκρατισμού τών Πανεπιστημιακών θεσμών.

Ή κυβέρνηση ώστόσο παράβλεψε τίς ολοκληρωμένες προτάσεις τών Πανεπιστημιακών φορέων, του ΕΔΠ, τών φοιτητών καί τών λίγων δυστυχώς καθηγητών του Πανεπιστημιακού Όμίλου καθώς καί του συνόλου σχεδόν τών έπιστημονικών συλλόγων τής

χώρας καί προχώρησε σέ μία σειρά από άποσπασματικές, έπιφανειακές ρυθμίσεις πού δέν λύνουν κανένα από τά ουσιαστικά προβλήματα πού προαναφέραμε.

Αντίθετα, οδηγούν γιά μία άκόμη φορά, μέ μαθηματική βεβαιότητα στην άναπαραγωγή καί έπιδείνωση τών ίδιων άδιεξόδων στις διδακτικές καί έρευνητικές διαδικασίες τών ΑΕΙ.

Οί στόχοι μας γιά ένα δημοκρατικό Πανεπιστήμιο παραμένουν άναλλοίωτοι. Ό άγώνας όμως γιά τήν κατάκτησή τους περνάει σήμερα κύρια μέσα από τήν άπόκρουση του κυβερνητικού νόμου. Τό ΕΔΠ θά άγωνιστεί μέ όλες του τίς δυνάμεις γιά νά μήν περάσει στά ΑΕΙ ή άντιδραστική λογική του νέου νόμου.

Παράλληλα τό ΕΔΠ σέ συμπάραταξη μέ τήν ΕΦΕΕ καί μέ όλες τίς προοδευτικές δυνάμεις μέσα καί έξω από τά Πανεπιστήμια θά παλαίψει γιά τόν έκδημοκρατισμό τής Πανεπιστημιακής ζωής. Ό άγώνας αυτός θά είναι καθημερινός, συνεχής καί μακροχρόνιος. Μόνο ή κοινή άγωνιστική συσπείρωση μπορεί νά δώσει τήν άπάντηση στην άντιδραστική πολιτική τής κυβέρνησης.

Γιά νά οδηγηθούμε σ' ένα δημοκρατικό πανεπιστήμιο όπου όλοι οι έργαζόμενοι σ' αυτό (δάσκαλοι καί φοιτητές) θά δουλεύουν συλλογικά καί υπεύθυνα στά πλαίσια μιάς πολιτικής πού θά έχει στόχο νά έξυπηρετεί άποκλειστικά καί μόνο τίς άνάγκες του λαού καί του τόπου.

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ

Τά Χημικά Χρονικά δημοσιεύουν σήμερα κατατοπιστικό σημείωμα τής Έπιτροπής Διεθνών σχέσεων τής ΕΕΧ γύρω από τή λειτουργία καί τίς δραστηριότητες τής Όμοσπονδίας Εύρωπαϊκών Χημικών Ένώσεων, τής οποίας ή ΕΕΧ έγινε πρόσφατα μέλος.

Τά τελευταία χρόνια παρατηρείται μία άλματώδης ανάπτυξη τών σχέσεων καί τής συνεργασίας τών διαφόρων κρατών σέ μία σειρά τομείς τής κοινωνικής ζωής όπως τόν οικονομικό, τόν πολιτιστικό καί τόν έπιστημονικό, σάν άποτέλεσμα τής γενικής στροφής τής άνθρωπότητας από τό κλίμα του ψυχρού πολέμου στή διεθνή ύφεση πού κορυφώθηκε μέ τήν ύπογραφή τής συμφωνίας του Έλσίνκι τό 1975.

Γιά τή δημιουργία αυτού του κλίματος σημαντική ήταν καί ή συμβολή τών έπιστημόνων, σάν ένεργητικά μέλη τής κοινωνίας, μέ τή δημιουργία διμερών κατ' άρχήν καί πολυμερών στή συνέχεια σχέσεων πάνω σέ θέματα πού τούς άφορούσαν άμεσα καθώς καί σέ γενικότερα κοινωνικά θέματα.

Έπηρεασμένοι από τό γενικό αυτό κοινωνικό πλαίσιο, λόγω τών αυξανόμενων αναγκών γιά συνεργασία καί από κοινού άντιμετώπιση τόσο τών έπιστημονικών όσο καί τών επαγγελματικών τους προβλημάτων, οι Χημικοί καί οι Χημικές Ένώσεις τών Εύρωπαϊκών κρατών μετά από μερικές προκαταρκτικές συζητήσεις προχώρησαν τό 1970 στή δημιουργία τής Όμοσπονδίας τών Εύρωπαϊκών Χημικών Ένώσεων (Federation of European Chemical Societies F.E.C.S.). Σύμφωνα μέ τό καταστατικό τής (δημοσιεύτηκε στά Χ.Χ. τεύχος Δεκεμβρίου 1977) ή Όμοσπονδία είναι

μία έθελοντική ένωση πού ό σκοπός της είναι ή προώθηση τής συνεργασίας τών Εύρωπαϊκών Χημικών Ένώσεων στό πεδίο τής Χημείας. Γιά τήν προώθηση του σκοπού αυτού καί τήν έπιτυχία του ή Όμοσπονδία διοργανώνει συγκεντρώσεις όπου άνταλλάσσονται γνώμες πάνω σέ θέματα πού άφορούν τή Χημεία καί τούς Χημικούς, δημιουργεί έπιτροπές δουλειάς πάνω σέ ειδικά θέματα Χημείας Πανευρωπαϊκά, ένθαρρύνει έπισκέψεις καί συμμετοχές Χημικών από διάφορες χημικές Ένώσεις σέ σεμινάρια πού διοργανώνουν οι Ένώσεις μέλη. Άκόμη προσπάθεια τής Όμοσπονδίας είναι ή συλλογή καί ή προώθηση πληροφοριών γιά τίς δραστηριότητες τών Ένώσεων μελών, ή συνεργασία στό πεδίο τής Χημικής βιβλιογραφίας καί τής Χημικής τεκμηρίωσης καί τέλος ό συντονισμός τής δουλειάς τών Ένώσεων μελών πάνω σέ θέματα εκπαίδευσης σ' όλες τίς βαθμίδες καί ιδιαίτερα σέ θέματα έπιμόρφωσης τών Χημικών.

Ή ιδρυτική Γ.Σ τής Όμοσπονδίας έγινε τήν 3-7-70 στην Πράγα καί οι χώρες τών οποίων οι Χημικές ένώσεις συμμετείχαν ήταν: Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Γιουγκοσλαβία, Έλβετία, Ίρλανδία, Ίταλία, Μεγ. Βρετανία, Όλλανδία, Ούγγαρία, Πολωνία καί Τσεχοσλοβακία. Προσπάθεια τής Όμοσπονδίας ήταν καί είναι νά διευρυνθεί μέ τή συμμετοχή καί άλλων χημικών Ένώσεων από όλα τά Εύρωπαϊκά κράτη. Έτσι σήμερα ό αριθμός τών χημικών Ένώσεων μελών είναι 31 από 21 χώρες τής Εύρώπης; δεδομένου ότι υπάρχει ή δυνατότητα νά συμμετέχουν περισσότερες από μία χημικές Ένώσεις μιάς χώρας.

Στή λειτουργία τής Όμοσπονδίας άνώτατο όργανο διεύθυν-

ΠΕΡΙ ΣΚΟΠΙΟ

Journal of Chem. Education,
Ιανουάριος 1970

Κατά προσέγγιση προσδιορισμός τών σημείων ζέσεως πολύ μικρών δειγμάτων

Είναι γνωστές αρκετές τεχνικές με τις οποίες προσδιορίζεται τό σημείο ζέσεως ενός υγρού δείγματος τής τάξεως μερικών mg. Μερικές από αυτές τις τεχνικές χρησιμοποιούν τριχοειδείς σωλήνες. Με ακριβά όργανα δέ και τελειοποιημένες τεχνικές, όπως διαφορική θερμική ανάλυση ή αέρια χρωματογραφία, προσδιορίζονται τά σημεία ζέσεως ακόμη μικροτέρων δειγμάτων.

Μιά φθηνή μέθοδος προσδιορισμού σημείου ζέσεως με τριχοειδή σωλήνα μπορεί νά εφαρμοσθεί και γιά πολύ μικρότερα δείγματα (τής τάξεως τών δεκάτων του mg), με τή χρησιμοποίηση ενός τριχοειδούς σωλήνα σχήματος U, άνοικτου στά άκρα και έσωτερικής διαμέτρου 0,17-0,20 mm. Ένας τέτοιος σωλήνας μπορεί εύκολα νά κατασκευασθεί στό έργαστήριο από ένα σωλήνα διαμέτρου 5 mm. Τό σχήμα U δίνεται μετά από θέρμανση σέ φλόγα και μέ τήν βοήθεια τής βαρύτητας.

Τό δείγμα είναι μεγέθους 0,10-0,50 mg και καταλαμβάνει στόν τριχοειδή μήκος 5-10 mm. Παραλαμβάνεται από τό ένα άκρο του τριχοειδούς και αφήνεται νά κυλήσει κατά μήκος του καμπυλώματος του U. Ό σωλήνας προσαρμόζεται άπ' εύθείας στό θερμόμετρο ώστε τό υγρό δείγμα νά είναι κοντά στό μέσον του σφαιρικού άκρου του θερμομέτρου. Σάν πηγή θερμάνσεως μπορεί νά χρησιμοποιηθεί οιαδήποτε συσκευή προσδιορισμού σημείου πήξεως. Η ταχύτητα θερμάνσεως δέν πρέπει νά ξεπερνάει τόν 1 βαθμό ανά λεπτό.

Είναι άπαραίτητο τά άνοικτά άκρα του σωλήνα νά εκτείνονται πάνω από τό μέσο θερμάνσεως ώστε νά γίνει συμπύκνωση τών ατμών και νά περιορισθεί ή άπώλεια του δείγματος. Όταν ή θερμοκρασία πλησιάζει τό σημείο ζέσεως, τό δείγμα «ταλαντώνεται» έντονα κατά μήκος τών σκελών του U. Σέ θερμοκρασία έλαφρώς μεγαλύτερη από τό πραγματικό σημείο ζέσεως, τό υγρό έκτοξεύεται είτε στό ένα είτε και στά δύο σκέλη του σωλήνα. Μέρος

του δείγματος συμπυκνώνεται στό άνωτερο τμήμα τών σκελών. Ένας μεγεθυντικός φακός βοηθά άρκετά τήν παρατήρηση τής συμπεριφοράς του δείγματος στά κρίσιμα λεπτά.

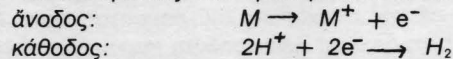
Πειράματα με πρότυπα δείγματα διαφόρων διαλυτών έδωσαν με τήν παραπάνω μέθοδο άποτελέσματα πού βρίσκονται σέ συμφωνία με τις αντίστοιχες βιβλιογραφικές τιμές.

Ένα άπλό στοιχείο γιά τήν παρασκευή ήλεκτρολυτών

Οί περισσότεροι έρευνητές αντιμετώπισαν κατά καιρούς τό πρόβλημα του νά παράγουν πυκνά ύδατικά διαλύματα μεταλλικών αλάτων με τήν έλάχιστη δυνατή συγκέντρωση σέ ξένα ίόντα. Η παρασκευή τέτοιων διαλυμάτων συχνά άπαιτεί περίπλοκη πειραματική τεχνική. Μία ενδιαφέρουσα μέθοδος παρασκευής, είναι ή άνοδική διάλυση ενός μετάλλου σέ έναν ήλεκτρολύτη. Όπως δήποτε, είναι φανερό ότι αυτή ή μέθοδος εφαρμόζεται μόνο όταν μπορεί νά βρεθεί ένας κατάλληλος ήλεκτρολύτης και όταν τά ήλεκτροχημικά χαρακτηριστικά του μετάλλου έπιτρέπουν τήν άνοδική διάλυση. Ένα σοβαρό μειονέκτημα αυτής τής μεθόδου, είναι ότι χρειάζεται μία περίπλοκη ήλεκτρολυτική διάταξη (στοιχείο) πού θά έμποδίζει τήν καθοδική άπόθεση του άνοδικώς διαλυμένου μετάλλου. Αυτή ή δυσκολία, υπερπηδήθηκε, με τή χρησιμοποίηση ενός άπλου στοιχείου πού θά μπορεί νά δίνει ύψηλή συγκέντρωση του άνοδικώς διαλυμένου μετάλλου.

Τό στοιχείο είναι ένας κυλινδρικός γυάλινος σωλήνας, μήκους περίπου 300 mm. Είναι έφοδιασμένο με δύο πλευρικούς σωλήνες, και ό πυθμένας του είναι κατασκευασμένος έτσι ώστε νά έπιτρέπει τήν άποστράγγιση και τόν καθαρισμό. Ό ένας πλευρικός σωλήνας ένσωματώνει τήν ήλεκτρική έπαφή με τήν άνοδο, ενώ ό άλλος χρησιμεύει γιά νά άπομακρύνεται ό ήλεκτρολύτης. Η άνοδος (τό μέταλλο ή τό κρᾶμα του μετάλλου πού θά διαλυθεί) τοποθετείται στόν πυθμένα του ήλεκτρολύτη, ενώ ή κάθοδος (άπό λευκόχρυσο) τοποθετείται κοντά στήν έπιφάνεια. Είναι άπαραίτητο, ή κάθοδος νά είναι τοποθετημένη κοντά στήν έπιφάνεια και κάθετα σ' αυτή, γιά νά μπορούν τά άέρια νά διαφύγουν.

Τό κύτταρο συνδέεται με μία πηγή συνεχούς ρεύματος. Οί αντιδράσεις τών ήλεκτρονίων είναι:

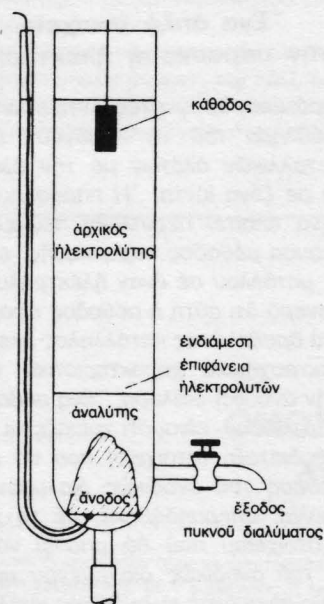

Τό κλάσμα του ήλεκτρολύτη πού περιβάλλει τήν άνοδο (ανάλυτης) έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση ιόντων μετάλλου, και, σάν πιό πυκνό παραμένει στό κάτω μέρος του κυττάρου. Αν φροντίσουμε νά άποφευχθεί ή μίξη τών στοιβάδων του ήλεκτρολύτη, θά ύπάρχουν βασικά δύο ήλεκτρολυτικά κλάσματα: ό ανάλυτης, στό κάτω μέρος,

πού θα περιέχει τά περισσότερα ιόντα του μετάλλου, και ό αρχικός ηλεκτρολύτης, στό πάνω μέρος του κυττάρου.

Η πυκνότητα του ρεύματος, εξαρτάται κατά πολύ από τίς ειδικές συνθήκες, αλλά γενικά, θά πρέπει νά είναι τόση, ώστε νά αποφεύγεται ή επίδραση τής θερμοκρασίας. Η μεταβολή τής θερμοκρασίας μπορεί νά προκαλέσει ανάμιξη στοιβάδων. Ο σωλήνας απομακρύνσεως του διαλύματος (πυκνού) πρέπει νά έχει μικρή διάμετρο, γιά νά αποφεύγεται ή διαταραχή των στοιβάδων.

Η σύγκέντρωση μπορεί νά υπολογισθεί από τήν απώλεια βάρους και τόν όγκο του πυκνού διαλύματος, ή, αν είναι μετρημένο τό ρεύμα, από τόν αριθμό των Coulomb πού περνάνε από τό κύτταρο. Η υπολογιζόμενη σύγκέντρωση είναι πάντοτε μεγαλύτερη από τήν πραγμα-

Ηλεκτρολυτικό στοιχείο γιά τήν παρασκευή ηλεκτρολύτου

τική, λόγω τής διάχυσης των ιόντων του μετάλλου προς τήν άνωτερη στοιβάδα του ηλεκτρολύτη.

Μέ μία μικρή τροποποίηση, τό στοιχείο μπορεί νά εργάζεται συνεχώς. Ο καινούργιος ηλεκτρολύτης μπορεί νά εισάγεται μέσα από μικρές τρύπες στην άνοδο, ενώ ή απομάκρυνση του πυκνού διαλύματος θά γίνεται συνεχώς, αλλά στάγδην μέσω του πλευρικού σωλήνα. Τό στοιχείο λειτουργεί καλύτερα, όταν ό αναλύτης εισάγεται μέχρι νά καλύψει τήν άνοδο και τήν είσοδο, και όταν ή έξοδος έχει ρυθμιστεί μέ τήν πυκνότητα του ρεύματος ώστε ή ένδιάμεση αναλύτη-αρχικού ηλεκτρολύτη παραμένει στην ίδια θέση, δηλ. περίπου στό μισό τής απόστασης άνοδου-καθόδου.

Και οι δύο τροποποιήσεις εφαρμόζονται μέ επιτυχία γιά τή διάλυση κασιτέρου σε διάλυμα φθοροκαρβονικού όξεος όποτε έχουμε σύγκέντρωση περίπου 500 g/l. Επίσης, μπορούμε νά χρησιμοποιήσουμε κράμα μολύβδου

κασσιτέρου στην άνοδο. Έτσι, μέ μία μόνο διαδικασία μπορεί νά κατασκευασθεί διάλυμα πού χρησιμοποιείται γιά συγκόλληση μετάλλων.

Journal of Chemical Education,
Φεβρουάριος 1970

«Καλλιεργημένα σφαιρίδια»

Η καινούργια τεχνολογία μικροσκοπικών σφαιριδίων από κυτταρίνη μέ επίστρωμα σακχάρου δίνει πολλές υποσχέσεις γιά τή μαζική παραγωγή κυττάρων θηλαστικών. Διατεταγμένες ανά εκατομμύρια σε συμπλέγματα, οι σφαιρικές επιφάνειες των παραπάνω σφαιριδίων δρουν τάν υπόστρωμα, όπου τά κύτταρα προσκολλούνται και πολλαπλασιάζονται σε καταπληκτικά μεγάλες ποσότητες. Σύμφωνα μέ υπολογισμούς των έπιστημόνων του MIT πού κατασκεύασαν αυτά τά σφαιρίδια, ή οικονομική ωφέλεια από τή χρησιμοποίησή τους είναι σημαντική. Η νέα τεχνολογία γιά πρώτη φορά κάνει δυνατή τήν σε μεγάλη κλίμακα παραγωγή ώρισμένων φαρμάκων, έμβολίων και βιολογικών φυτοφαρμάκων. Η παραγωγή π.χ. ώρισμένων έμβολίων ιών, άποκτούσε μέχρι σήμερα χιλιάδες άτομικές καλλιέργειες, πάνω σε αύγά κότας. Τά σφαιρίδια χρησιμοποιούμενα σε βιομηχανική κλίμακα θά μπορούσαν νά αντικαταστήσουν τήν επίπονη και πολυέξοδη αυτή τεχνική.

Ήδη, στό Ίνστιτούτο Pasteur στην Άλγερία, διερευνούν τό θέμα από τήν άποψη αυτή. Επί δεκαπέντε έξ' άλλου χρόνια οι φαρμακευτικές εταιρείες έχουν χωρίς έπιτυχία προσπαθήσει νά παρασκευάσουν σε μεγάλες ποσότητες από πεπτιδικές όρμόνες ίντερφερόνη εναντίον των ιών. Αναμένεται ότι τά νέα σφαιρίδια θά βρουν εφαρμογή και γι' αυτό τό σκοπό, αντικαθιστώντας έτσι τους ζωικούς αδένες πού χρησιμοποιεσαν μέχρι τώρα σαν πηγή γιά τήν παρασκευή των πεπτιδικών όρμονών. Μιά άκόμη έλπίδα είναι ότι τά κύτταρα πού δρουν πάνω στό σφαιρίδια από κυτταρίνη μπορούν νά χρησιμεύσουν σαν μέσα προσαρμογής γιά ιούς πού προσβάλλουν τά έντομα. Εάν αυτός ό τρόπος άποδειχθεί άκίνδυνος γιά τό περιβάλλον, θά υπορούσε νά χρησιμοποιηθεί γιά τήν καταπολέμηση συγκεκριμένων έντόμων αντί των χημικών έντομοκτόνων.

Ο Ολλανδός έπιστήμονας A.L. Wezel πρώτος διατύπωσε, στή δεκαετία του 60, τή θεωρία ότι τά κύτταρα θηλαστικών μπορούν νά πολλαπλασιαστούν πάνω σε θετικά φορτισμένες σφαιρικές επιφάνειες. Στην πράξη, όμως τά σφαιρίδια «δηλητηριάζουν» τά κύτταρα αναστέλλοντας έτσι τήν ανάπτυξη του.

Η έπιστημονική ομάδα του MIT πού άσχολήθηκε μέ αυτό τό πρόβλημα κατάφερε νά του δώσει μία λύση σχεδιάζοντας μη τοξικές σφαιρες μέ μεγαλύτερες επιφάνειες, πού υποβοηθούν τήν ανάπτυξη. Η «συνταγή» τους είναι ή έξής: 1 γραμμάριο ξηρών σφαιριδίων δεξτράνης στό όποιο έχουμε επιδράσει μέ διαιθυλοαμινοσμάδες άποδίδει μία επιφάνεια ίσοδύναμη μέ 200 πρότυπα τρυβλία petri ή 20 φιάλες καλλιέργειας. Μετά από έμβολιασμό των επιφανειών μέ κύτταρα - οι ινοβλάστες έμβρύων κοτόπου-

λου και οι διπλοειδείς άνθρωποι ινοβλάστες έχουν αποδειχθεί ιδανικά - έμβαπτιζονται οι επιφάνειες σε φιάλες που περιέχουν τό μέσο καλλιέργειας, όποτε επικαλύπτονται με περισσότερα από 7,6 εκατομμύρια κύτταρα ανά mm μόνο σε 7 ήμερες.

The Sciences,
Οκτώβριος 1977

Λειωμένο φεγγάρι

Όταν οι άποστολές του «'Απόλλων» έφεραν πέτρες από τό φεγγάρι, μία από τίς έκπλήξεις που δοκίμασαν οι επιστήμονες, ήταν όταν παρατήρησαν ότι αυτές οι πέτρες ήταν μαγνητισμένες. Είχε ύποτεθει άρχικά ότι τό φεγγάρι δέν είχε ποτέ μαγνητικό πεδίο, αλλά οι νέες ένδειξεις, σύμφωνα με τόν S. Keith Runcorn του Πανεπιστημίου του Newcastle-upon-Tyne, μάς προσανατολίζουν στό ότι όχι μόνο ύπήρξε ένα τέτοιο πεδίο, αλλά και ότι για να παραχθει, τό φεγγάρι έπρεπε να είχε λειώσει ολοκληρωτικά, πριν από 4400 εκ. χρόνια περίπου.

Στίς 22-12-1977, στην έκδοση του «Nature» του Runcorn με τούς Leona Marshall Libby, και τόν βραβευμένο με Nobel Willard F. Libby του Πανεπιστημίου της Callifornia, Los Angeles, εκφράζεται η γνώμη ότι είναι είναι άπαραίτητη ή διάσπαση ενός πυρήνα σιδήρου, για να παραχθει ένα μαγνητικό πεδίο τόσο ισχυρό, όσο αυτό που ύπήρχε. Για να έχει συγκεντρωθει όλος ο σίδηρος του φεγγαριού στον πυρήνα του, θά πρέπει να είχε λυώσει ολοκληρη ή μάζα του.

Τό πρόβλημα είναι η πηγή θερμότητας. Κάτι θά πρέπει να έφερε τό φεγγάρι στό σημείο τήξεως, και κάτι θά έπρεπε να συνεχίσει να παράγει άρκετή θερμότητα, ώστε τά ρεύματα μεταφοράς θερμότητας να ήταν τόσο ισχυρά στον λειωμένο πυρήνα ώστε να δημιουργήσουν ένα τέτοιο αποτέλεσμα που να παράγει μαγνητικό πεδίο.

Ο Runcorn ισχυρίζεται ότι ούτε η θερμότητα που δημιουργήθηκε κατά τό σχηματισμό του φεγγαριού (όπως π.χ.) από την πώση σωματιδίων που μετέδιδαν την ενέργεια τους στην αυξανόμενη μάζα), ούτε αυτή που παρήχθει από τά γνωστά ραδιενεργά στοιχεία, θά μπορούσε να λυώσει τό φεγγάρι, και να προκαλέσει την ενέργεια του. Η άποσύνθεση υπερβαρέων στοιχείων, θά μπορούσε, λέγει ο Runcorn να προκαλέσει αυτό τό αποτέλεσμα. Αυτά τά στοιχεία, με άτομικούς αριθμούς 114-127 έχει προλεχθει ότι είναι σταθερά, και ύπάρχουν ένδειξεις (άν και όχι άποδείξεις) ότι κάποτε ύπήρχαν στη φύση. Ο Runcorn πιστεύει ότι όρισμένα από αυτά τά στοιχεία ύπήρχαν σε άρκετά μεγάλη ποσότητα, είχαν άρκετά μεγάλο χρόνο ύποδιπλασιασμού (της τάξης των 100 εκατομμυρίων χρόνων), και παρήγαγαν άρκετή ενέργεια ώστε να τακεί ή σελήνη, και να διατηρηθει τό μαγνητικό πεδίο για άρκετές εκατοντάδες εκατομμύρια χρόνια.

The Sciences,
Απρίλιος 1978

Μιά άλλη πιθανή πηγή ενέργειας

Η πείρα μας με τη φύση μάς έχει διδάξει ότι όλες οι μεταβολές που λαμβάνουν χώρα στη φύση είναι αυθόρμητες. Προχωρούν μόνο σε όρισμένη κατεύθυνση: Προς την κατεύθυνση της μεγαλύτερης σταθερότητας του συστήματος. Όλες οι αυθόρμητες διαδικασίες, πρέπει να πληρούν τη σχέση:

$$-dG_{P,T} > d\omega \quad (1)$$

σύμφωνα με την όποια η ελάττωση της ελεύθερης ενέργειας Gibbs σε σταθερή θερμοκρασία και πίεση είναι μεγαλύτερη από τό ωφέλιμο έργο (διαφορετικό από τό PdV) που παράγει τό σύστημα. Περισσότερο έργο παίρνουμε με αντίστροφές διαδικασίες, όπου $-dG_{P,T} = d\omega$, όποσδήποτε όμως, αυτές οι μη αυθόρμητες μεταβολές είναι τόσο άργες, ώστε δέν μπορούν να χρησιμοποιηθούν άποτελεσματικά για την παραγωγή ενέργειας με τη μορφή έργου.

Όπως δείχνει η εξίσωση (1), οι αυθόρμητες μεταβολές μπορούν να χρησιμεύσουν, τουλάχιστον θεωρητικά, σαν πηγές ενέργειας (έργου). Σάν παράδειγμα αναφέραμε τη ροή θερμότητας από μία πηγή ύψηλης θερμοκρασίας, σε ένα σύστημα χαμηλότερης (μηχανές θερμάνσεως). Έδώ, θά αναφερθούμε σε μία διαδικασία που λαμβάνει συχνά χώρα, την ανάμιξη. Η ανάμιξη είναι μία φυσική διαδικασία, κατά την όποια ελαττώνεται η ελεύθερα ενέργεια Gibbs, και άποδίδεται ενέργεια με τη μορφή έργου. Αν ύπήρχε τρόπος να συγκεντρώσει κανείς όλη την ενέργεια που άποδίδεται με όλες τίς αναμίξεις που λαμβάνουν χώρα στη φύση, η ανθρωπότητα δέν θά αντιμετώπιζε ποτέ ενεργειακή κρίση. Όποσδήποτε, η ανάμιξη είναι μία ταχεία διαδικασία (έκτός από τά στερεά), και επομένως δέν μπορεί να χρησιμεύσει σαν συνεχής πηγή ενέργειας. Εάν ύπάρχει διαφορά συγκεντρώσεως άναμεσα σε δύο ή περισσότερα συστήματα που αναμιγνύονται, η ανάμιξη θά συνεχισθει αυθόρμητα και θά άποδοθει ενέργεια. Μόλις μηδενισθούν οι μεταβολές συγκεντρώσεων, η δύναμη που θάζει σε ενέργεια την ανάμιξη θά εξαφανισθει, η διαδικασία θά πάψει να είναι αυθόρμητη, και θά πάψει να άποδίδει ενέργεια. Αυτό που θά άπαιτείται, θά είναι δύο διαλύματα διαφορετικών συγκεντρώσεων, που θά μπορούν να κρατούν μία διαφορά συγκεντρώσεων, για άρκετό χρονικό διάστημα άνάδευσης. Σάν τέτοις παράδειγμα, αναφέραμε τό δέλτα ενός ποταμού. Τό ποτάμι που ρέει συνεχώς στη θάλασσα κρατά σταθερή τη σχετικά μικρή συγκέντρωσή του σε μεταλλικά άλατα, και η θάλασσα διατηρεί σταθερή την σχετικά μεγάλη συγκέντρωσή της σε άλας. Η διαφορά συγκεντρώσεως άναμεσα στη θάλασσα και τό ποτάμι, παραμένει σταθερή για άρκετό διάστημα. Η ανάμιξη μπορεί να συνεχίζεται «για πάντα» και μπορεί να χρησιμεύει συνεχής πηγή ενέργειας.

Σύμφωνα με την θερμοδυναμική, η ελεύθερη ενέργεια Gibbs άνάμιξης είναι:

$$\Delta G_{mix} = \eta.R.T.\ln\frac{\alpha_1}{\alpha_2} = \eta.R.T.\ln\frac{C_1\gamma_1}{C_2\gamma_2} \quad (2)$$

όπου α είναι η ενεργότης, C συγκέντρωση, και γ ό

συντελεστής ενεργότητας, τα 1 και 2, αναφέρονται στο ποτάμι και τη θάλασσα αντίστοιχα $C_2 > C_1$. Όσο μικρότερο είναι το κλάσμα C_1/C_2 , τόσο μεγαλύτερη είναι η ελάττωση της ελεύθερης ενέργειας ΔG_{mix} και τόσο περισσότερη ενέργεια αποδίδεται κατά την ανάμιξη. Βάζοντας $\gamma_1/\gamma_2 \approx 1$ και $C_1/C_2 \approx 10$, η ελεύθερη ενέργεια Gibbs ανά mole διαλύματος, είναι περίπου -5500 J στους 17° C. Έφ' όσον $\gamma_1/\gamma_2 \neq 1$ και έφ' όσον η ανάμιξη είναι μή αντιστρεπτή, η ενέργεια που αποδίδεται με τη μορφή έργου θα είναι μικρότερη από την ελεύθερη ενέργεια Gibbs αναμιξεως. Όπωςδήποτε, λόγω του ότι αναμιγνύονται μεγάλες ποσότητες νερού, η ενέργεια που αποδίδεται κατά την ανάμιξη είναι πολύ μεγάλη.

Γιά να μπορούσαμε να εκμεταλλευτούμε αυτή την τρομακτική ποσότητα ενέργειας το σύστημα ποταμού-θάλασσας, θα μεταφερθεί σε ένα συγκεντρωτικό κύτταρο. Δύο ευαίσθητα ηλεκτρόδια ιόντων χλωρίου (ή άλλων ιόντων), όπου το ένα θα είναι βυθισμένο στη θάλασσα και το άλλο στο ποτάμι, θα χρησιμεύσουν σαν ήμιστοιχεία. Σ' ένα τέτοιο κύτταρο ένα μέρος της ελεύθερης ενέργειας

Gibbs μπορεί να μετατραπεί σε ηλεκτρική ενέργεια: $-\Delta G_{\text{mix}} = \eta FE = We$

Δέν είναι εύκολο να κατασκευάσουμε ένα τέτοιο κύτταρο που θα μπορεί να μετατρέπει την ελεύθερη ενέργεια Gibbs σε ηλεκτρική, και ίσως από πρακτική άποψη δέν είναι πιθανό. Πάντως, σαν ιδέα αξίζει να μελετηθεί, ειδικά τώρα, που υπάρχει ανάγκη νέων πηγών ενέργειας.

Ήδη, η ιδέα του δέλτα είναι γνωστή και δοκιμάζεται. Η θάλασσα μπορεί να χρησιμεύσει σήμερα όχι μόνο σαν πηγή τροφής για την επιβίωσή μας, αλλά και σαν πηγή ενέργειας για τον πολιτισμό μας. Σαν τέτοια παραδείγματα έχουμε τους μηχανισμούς θερμότητας των τροπικών ωκεανών, όπου το άνω θερμό στρώμα χρησιμεύει σαν πηγή θερμότητας και τό κάτω (τό ψυχρότερο) σαν σύστημα χαμηλής θερμότητας, (2) τό κύτταρο «θάλασσας-ποταμού» που αναφέραμε, και οι γνωστοί σταθμοί ενέργειας παλίρροιες - άμπώτιδες.

Journal of Chemical Education
Ιούλιος 1978

Συνέχεια από σελ. 18

σης είναι η Γ.Σ. στην οποία συμμετέχει ένας αντιπρόσωπος από κάθε Ένωση μέλος, καθώς επίσης και τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής με δικαίωμα ψήφου. Χωρίς δικαίωμα ψήφου συμμετέχουν τα μέλη του Συμβουλευτικού Σώματος. Η Γ.Σ. συζητά για τις δραστηριότητες της Όμοσπονδίας και χαράζει τη γενική γραμμή και πολιτική της. Ακόμη εκλέγει τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και 6 από τα μέλη του Συμβουλευτικού Σώματος. Το Συμβουλευτικό Σώμα αποτελείται εκτός από τα 6 εκλεγμένα από τη Γ.Σ. μέλη, και από τούς έπι κεφαλής των επιτροπών δουλειάς. Ασχολείται με τις έπιστημονικές εκπαιδευτικές και επαγγελματικές δραστηριότητες της Όμοσπονδίας. Το Συμβουλευτικό Σώμα είναι υπεύθυνο για τη δημιουργία, λειτουργία και συνεργασία των επιτροπών δουλειάς. Η Εκτελεστική Επιτροπή φέρει σε πέρας τις αποφάσεις της Γ.Σ. πάνω στη γενική γραμμή που έχει χαραχθεί και αποτελείται από 8 εκλεγμένα μέλη από τον κύκλο των μελών της Γ.Σ., ή και έξω από αυτόν.

Ο κύριος όγκος δουλειάς της Όμοσπονδίας περνάει από τις επιτροπές δουλειάς που δημιουργήθηκαν μετά από μελέτη των προβλημάτων των Χημικών των Ένώσεων μελών και που σ' αυτό στόχο έχουν την επίλυσή τους. Λειτουργούν σήμερα στην Όμοσπονδία οι εξής επιτροπές δουλειάς:

- 1) Αναλυτικής Χημείας
- 2) Χημικής Έκπαίδευσης
- 3) Κατάλυσης
- 4) Επαγγελματικών υποθέσεων
- 5) Οργανομεταλλικής Χημείας
- 6) Χημείας και Περιβάλλοντος
- 7) Ιστορίας της Χημείας
- 8) Χημείας Τροφίμων

Η λειτουργία αυτών των επιτροπών βασίζεται στην έθελοντική δουλειά των Χημικών των Ένώσεων μελών.

Η ΕΕΧ συμμετείχε αρχικά στις προκαταρκτικές συζητήσεις για τη δημιουργία της Όμοσπονδίας αλλά μετά τό 1967 τό διοικητικά συμβούλια της έπαιετίας δέν έδωσαν συνέχεια στο όλο

θέμα και για τό λόγο αυτό δέν ήταν από τά ιδρυτικά μέλη της Όμοσπονδίας. Τό 1977 η ΕΕΧ έκανε αίτηση να γίνει μέλος της Όμοσπονδίας. Η αίτηση έγινε παμψηφεί αποδεκτή στή Γ.Σ. της 14-6-78 της Όμοσπονδίας στο Ντουμπρόβνικ της Γιουγκοσλαβίας, όπου παραβρέθηκε σαν παρατηρήτρια η Πρόεδρος της Ένώσεως κ. Δηλάρη. Στή γενική αυτή συνέλευση δόθηκε η υπόσχεση από τη μεριά της Ένωσης ότι θα προσπαθήσει να είναι ένα ενεργό μέλος της Όμοσπονδίας. Γιά να συμβεί όμως αυτό θα πρέπει η ΕΕΧ να συμβάλει ενεργά στη δουλειά των επιτροπών της Όμοσπονδίας, δηλαδή να προσπαθήσει να γνωστοποιήσει στους συναδέλφους τά μέχρι τώρα συμπεράσματα των επιτροπών και να προωθήσει τη γνώμη τους στις επιτροπές αυτές.

Γιά τό σκοπό αυτό λειτουργεί στην ΕΕΧ επιτροπή διεθνών σχέσεων που ένα από τά καθήκοντά της είναι να έχει την επαφή της Ένωσης με την Όμοσπονδία. Μέχρι σήμερα η επιτροπή αυτή, όσο αφορά την Όμοσπονδία, έχει ασχοληθεί με την διεκπεραίωση των θεμάτων που είχαν σχέση με την αίτηση της Ένωσης να γίνει μέλος της Όμοσπονδίας. Μετά την αποδοχή της αίτησης στή Γ.Σ. του Ντουμπρόβνικ, ασχολείται με τη συλλογή, όργάνωση και διοχέτευση στους συναδέλφους, των πληροφοριών για τη δράση της Όμοσπονδίας. Ένα σημαντικό θέμα που άπασχολεί την επιτροπή είναι και η επάνδρωση με συναδέλφους των σπουδαιότερων από τις επιτροπές δουλειάς της Όμοσπονδίας.

Από την παραπάνω, σε γενικές γραμμές, σκιαγράφηση της Όμοσπονδίας Ευρωπαϊκών Χημικών Ένώσεων και των σκοπών της, γίνεται φανερό ότι προκύπτουν σημαντικά όφέλη για την ΕΕΧ από τις σχέσεις της με την Όμοσπονδία. Η έθελοντική βοήθεια των συναδέλφων προς την κατεύθυνση αυτή θα είναι πολύτιμη.

Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων της ΕΕΧ
Τμήμα Όμοσπονδίας Ευρωπαϊκών
Χημικών Ένώσεων

ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΙΑ ΣΕ ΣΤΕΡΕΟΥΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΑΥΤΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΩΝ.

Λουκάς Λαπατσάνης*

Αντιδραστήρια σε στερεούς μεταφορείς και χρήση αυτών στην διεξαγωγή χημικών αντιδράσεων.

Αντιδράσεις που διεξάγονται στην επιφάνεια στερεών σωμάτων, όπως αυτές που καταλύονται από μέταλλα ή οξειδία μετάλλων, είναι γνωστές από τον περασμένο αιώνα. Ανάλογη είναι και η καταλυτική δράση των ενζύμων με την βοήθεια των οποίων διεξάγονται ποικιλόμορφες αντιδράσεις στον ζώντα οργανισμό.

Από την άλλη όμως πλευρά είναι εξίσου γνωστές σε κάθε χημικό οι δυσκολίες που πρέπει να αντιμετωπισθούν πολλές φορές για την απομόνωση των επιθυμητών ουσιών σε καθαρή κατάσταση από το μίγμα των προϊόντων της αντίδρασης με τον συνδυασμό διαφόρων φυσικών συνήθως μεθόδων όπως απόσταξη, ανακρυστάλλωση, χρωματογραφία κλπ., με τελικό όμως αποτέλεσμα να μειώνονται οι αποδόσεις.

Με τις γνώσεις αυτές και με την επιθυμία της κάποιος προσεγγίσεως του βιοχημικού εργαστηρίου του ζώντος οργανισμού χρησιμοποιήθηκαν συνθετικά πολυμερή για παρασκευαστικούς σκοπούς. Έτσι ο R.B. Merrifield¹ το 1963 με την χρησιμοποίηση πολυμερών μεταφορέων στην πεπτιδική σύνθεση άνοιξε τον δρόμο της εφαρμογής των στις χημικές αντιδράσεις. Η σύνθεση ενός πεπτιδίου στην στερεά φάση² μπορεί να συνοψισθεί ως εξής: το καρβοξύλιο ενός N-προστατευμένου αμινοξέος αντιδρά με μία ενεργή ομάδα ενός αδιάλυτου πολυμερούς (συνήθως συμπολυμερές πολυστυρολίου - διβινυλοβενζολίου) και έτσι σχηματίζεται ο αντίστοιχος εστέρας. Στην συνέχεια απομακρύνεται η N-προστατευτική ομάδα, ακολουθεί σύζευξη ενός άλλου N-προστατευμένου αμινοξέος με το αμινοξύ που είναι ήδη δεμένο στο πολυμερές και κατ' αυτόν τον τρόπο ή πεπτιδική αλυσος αυξάνει προς το N-άκραιο αμινοξύ της αλυσος.

Τό επιθυμητό πεπτίδιο αποσπάται από το πολυμερές συνήθως με την επίδραση οξέων και χωρίζεται απ' αυτό με απλή διήθηση.

Η επέκταση της χρησιμοποίησεως των πολυμερών στην σύνθεση των νουκλεοτιδίων και των ολιγοσακχαριτών³ έβοηθησε σημαντικά και αυτόν τον συναφή κλάδο της πεπτιδοχημείας.

Έχουν δημοσιευθεί αρκετές εργασίες⁴⁻⁸ τα τελευταία έτη, οι οποίες αναφέρονται στην χρησιμοποίηση πολυμερών αντιδραστηρίων και απ' αυτές βγάζει κανείς τό συμπέρασμα ότι η χρησιμοποίηση τέτοιων αντιδραστηρίων σάν βοηθητικών μέσων υπόσχεται πολλά στην οργανική σύνθεση.

Σάν αντιδραστήρια σε στερεούς μεταφορείς έννοοιμε μονομερή αντιδραστήρια ή ακόμη και καταλύτες, που είτε αυτά αντιδρούν με ένα αδιάλυτο πολυμερές και δένονται σ' αυτό με όμοιοπολικό δεσμό (Covalent) είτε ακόμη αυτά συμπολυμερίζονται με άλλα κατάλληλα μονομερή αντιδραστήρια και έτσι αποτελούν ένα τμήμα του προκύπτοντος πολυμερούς.

Τέτοια αντιδραστήρια (κατά τό πλείστον αδιάλυτα) παρουσιάζουν συνήθως πλεονεκτήματα έναντι των αναλόγων μονομερών ενώσεων, π.χ. απομακρύνονται με εύχέρεια από τό μίγμα των προϊόντων της αντίδρασεως με απλή διήθηση και έτσι αυτά μπορούν να ξαναχρησιμοποιηθούν. Είναι σταθερότερα και λιγότερο δηλητηριώδη έναντι των αντίστοιχων μονομερών ενώσεων και διευκολύνουν τή λήψη ύψηλων αποδόσεων.

Στό παρόν άρθρο με επίλεγοντα παραδείγματα θά προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε τή ποικιλόμορφη χρήση τέτοιων αντιδραστηρίων κυρίως για τήν σύνθεση οργανικών ενώσεων.

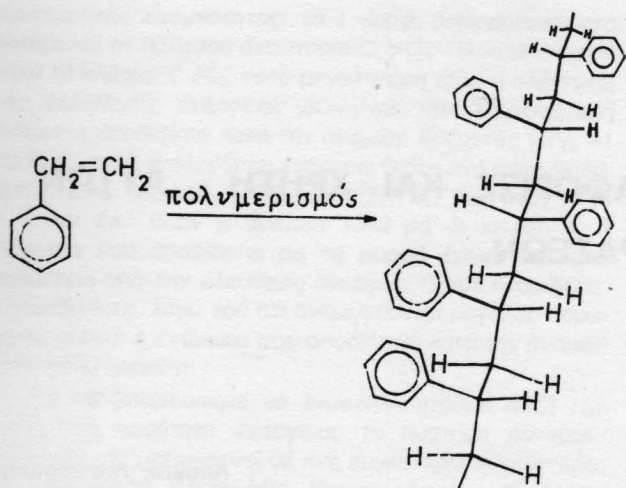
Στερεοί μεταφορείς

Στήν οργανική σύνθεση έχουν χρησιμοποιηθεί διάφορα πολυμερή με κριτήρια τέτοια που να είναι κατάλληλα για συγκεκριμένες περιπτώσεις. Αυτά είναι είτε διαλυτά σε οργανικούς διαλύτες είτε αδιάλυτα. Στίς περισσότερες όμως περιπτώσεις συνθέσεως οργανικών ενώσεων έχουν χρησιμοποιηθεί αδιάλυτα πολυμερή και απ' αυτά τό συμπολυμερές του στυρολίου που περιέχει 1-2% διβινυλοβενζόλιο (κυκλοφορεί στό εμπόριο) έχει χρησιμοποιηθεί με μεγαλύτερη συχνότητα.

Τά διαλυτά πολυμερή σχηματίζουν νημασειδή μακρομόρια που σε όρισμένες αποστάσεις παρουσιάζουν περισσότερους ή λιγότερους κόμβους και προέρχονται κυρίως από τό γραμμικό πολυμερισμό των ενώσεων του βινυλίου: π.χ. τό πολυστυρόλιο προκύπτει από τον πολυμερισμό του στυρολίου και αποτελείται από επιμήκεις αλυσος που είναι διαλυτές σε βενζόλιο ή νιτροβενζόλιο (σχήμα 1).

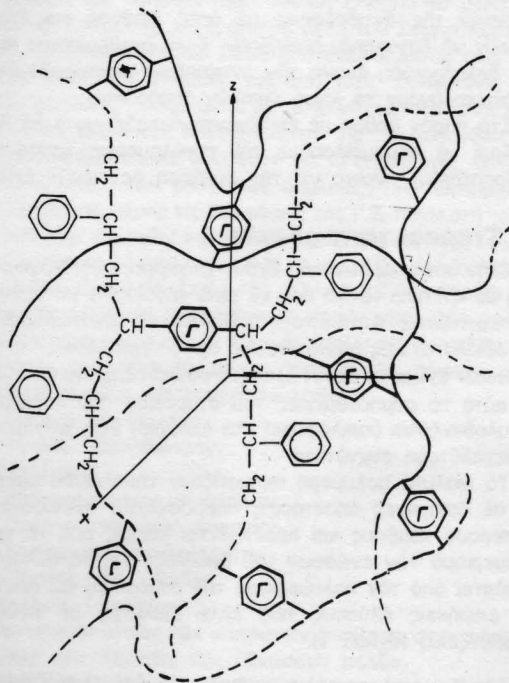
Αν όμως τό στυρόλιο συμπολυμερισθεί με τό διβινυλοβενζόλιο ή με άλλη ένωση που περιέχει διβινυλο-ομάδες, τότε τό συμπολυμερές που θά προκύψει θά είναι αδιάλυτο σε οργανικούς

* Διπλ. Χημικός και Dr. phil. nat. Παν/μίου Φραγκφούρτης-Μάιν. Επιμελητής Έργαστηρίου Οργανικής Χημείας Παν/μίου Αθηνών, Ναυα-

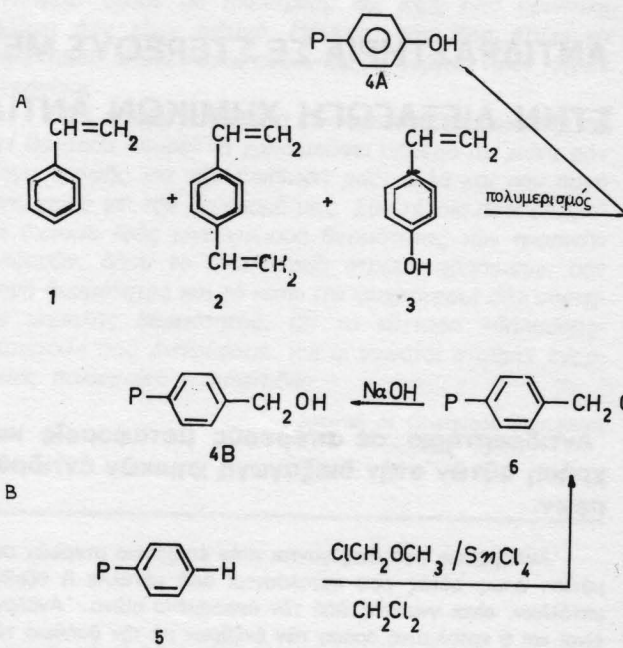
ΣΧΗΜΑ I. Ατακτος πολυμερισμός του στυρολίου διά μέσου ελευθέρων ριζών προς σχηματισμό του πολυστυρολίου.

διαλύτες και θα αποτελείται από δικτυωμένα τρισδιάστατα μακρομόρια (σχήμα II). Αυτά τα μόρια προκύπτουν επειδή υπάρχει η δυνατότητα τοποθέτησης των δύο βινυλο-ομάδων σε διαφορετικές αλύσεις, οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους σε ώρισμένες θέσεις με γέφυρες φαιυλενίων. Τέτοια αδιάλυτα πολυμερή διογκούνται σε οργανικούς διαλύτες περισσότερο ή λιγώτερο ανάλογα με τον βαθμό του δικτυώματος των μακρομορίων (δηλ. ανάλογα με τον αριθμό των φαιυλενικών γεφυρών) και παρασκευάζονται συνήθως με την μορφή σφαιρικών κόκκων (πέρλες). Κατά την διόγκωση του κόκκου ο διαλύτης εισχωρεί στο έσωτερικό τμήμα του μέσα από τα κενά (πόρους) που έχουν δημιουργηθεί από το δίκτυο των αλύσεων, οι οποίες έχουν σολβολυθεί και εύρισκονται στο έσωτερικό μέρος του κόκκου.

ΣΧΗΜΑ II. Τρισδιάστατη παράσταση του συμπολυμερούς πολυστυρολίου - διβινυλοβενζολίου. Γ: Γέφυρες φαιυλενίων.

Η εισαγωγή μιās ενεργού ομάδος στο πολυμερές μπορεί να πραγματοποιηθεί κατά δύο τρόπους Α. με άπ' ευθείας πολυμερισμό καταλλήλων μονομερών ενώσεων και Β. με ηλεκτρόλυση ύποκαταστάτη των φαιυλίων που περιέχονται στο πολυμερές (σχήμα III).

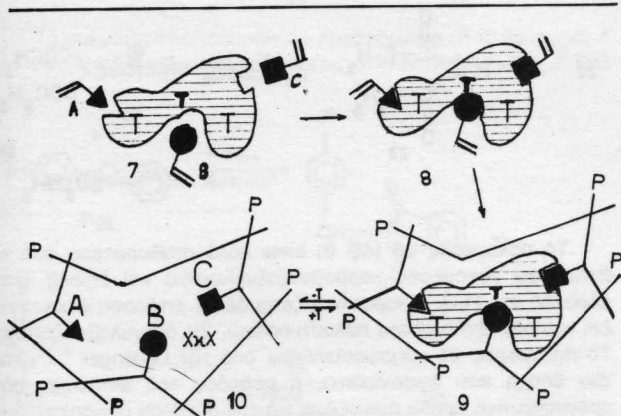
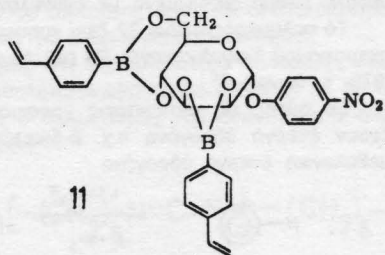
ΣΧΗΜΑ III. Εισαγωγή ενεργού ομάδος στο συμπολυμερές στυρολίου - διβινυλοβενζολίου με δύο τρόπους. Α: Συμπολυμερισμός στυρολίου 1, διβινυλοβενζολίου 2 και p-ύδροξυστυρολίου 3 προς 4Α. Β: Χλωρομεθυλίωση του πολυμερούς 5 (πολυστυρόλιο-διβινυλοβενζόλιο) προς 6 και ύδρόλυση αυτού προς 4Β.

Στερεοί μεταφορείς με χειραλικούς κενούς χώρους⁹

Έκτός από τα αναφερθέντα πολυμερή παρασκευάζονται επίσης και τέτοια που να παρουσιάζουν χειραλικούς κενούς χώρους. Αφορμή στην σύνθεσή τους έδωσαν οι εργασίες για την πλήρη εξήγηση της τριτοταγούς δομής διαφόρων φυσικών ενζύμων που πραγματοποιήθηκε μέσα στην τελευταία δεκαετία. Αυτά τα πολυμερή χρησιμεύουν σαν μοντέλα ενζύμων για την πληρέστερη μελέτη της καταλυτικής δράσεως των ενζύμων. Ο όρος μοντέλο ενζύμου, που χρησιμοποιείται συχνά στην βιβλιογραφία, δέν ανταποκρίνεται στην πραγματική έννοια του ενζύμου αλλά κυρίως στον τελικό στόχο, δηλ. στην επιθυμία των έρευνητών να πλησιάσουν κάπως τό βιολογικό πρότυπο. Πάντως οι έμπειρίες που προκύπτουν από την μελέτη της ενζυματικής καταλύσεως μοντέλλων ενζύμων μπορούν να γίνουν άρχες στην παρασκευαστική χημεία.

Στό σχήμα IV απεικονίζεται διαγραμματικά ή γενική πορεία που ακολουθεί ή σύνθεση ενός πολυμερούς με χειραλικούς κενούς χώρους. Όπως δείχνει ή εικόνα 7 του σχήματος, τρεις ενεργές ομάδες Α, Β και C που μπορούν να πολυμερισθύν, συνδέονται με ένα χειραλικό μόριο T, του οποίου ή μήτρα θα δημιουργήσει τον χειραλικό κενό χώρο του παρασκευαζομένου πολυμερούς 9 και σχηματίζουν την ένωση 8. Η μονομερής ένωση 8 συμπολυμερίζεται με μία άλλη ένωση που περιέχει διβινυλικές ομάδες (π.χ. διβινυλοβενζόλιο) και σχηματίζει τό μακρομόριο 9 με σχετικά άκαμπτες διατάξεις των πολυμερών

άλυτων. Μετά την απομάκρυνση του μορίου T (δηλ. της μήτρας) προκύπτει το πολυμερές 10 με κενούς χώρους, που έχουν το σχήμα του μορίου T, οι δε ενεργές ομάδες εύρισκονται μέσα στους κενούς χώρους με καθορισμένη στερεοχημεία. Σάν παράδειγμα αναφέρουμε την ένωση 11 που αντιπροσωπεύει την αρχική μονομερή ένωση 8 του σχήματος (IV), όπου την μήτρα T αποτελεί ο p-νιπροφαινυλο-α-D-μαννοπιρανοζίτης και την ενεργή ομάδα το υποκατεστημένο βορικό οξύ (A=B=C σχήμα IV)

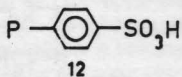

ΣΧΗΜΑ IV. Σύνθεση ενός πολυμερούς με χειραλικούς κενούς χώρους T. Χειραλικό μόριο. A, B, C: Ενεργές ομάδες που μπορούν να πολυμερισθούν. P: Δικτυωμένο πολυμερές με διβινυλοθενζόλιο. χκχ: Χειραλικός κενός χώρος.

Παραδείγματα συνθέσεως οργανικών ουσιών με την χρήση πολυμερών αντιδραστηρίων.

Η ταχύτητα της αντίδρασης μονομερών αντιδραστηρίων, όπως είναι γνωστό, στά μέν διαλυτά συστήματα εξαρτάται από την ενεργοποίηση των αντιδρώντων μορίων, ενώ σε συστήματα πολυμερών αντιδραστηρίων επηρεάζεται επίσης και από το φαινόμενο της διαχύσεως που έχει σαν αποτέλεσμα την μείωση της ταχύτητας αντίδρασης (σε διαλυτά πολυμερή αυτή επηρεάζεται λιγώτερο από το φαινόμενο της διαχύσεως).

Ένα καλό παράδειγμα είναι το πολυμερές στυρόλιο-σουλφονικό (τύπος 12) που καταλύει την υδρόλυση εστέρων.

στυρόλιο-σουλφονικό οξύ 12

Τά πρωτόνια H⁺ (ή καλύτερα τά H₃O⁺) κινούνται ελεύθερα στο έσωτερικό μέρος του πολυμερούς και παραμένουν εκεί εξ

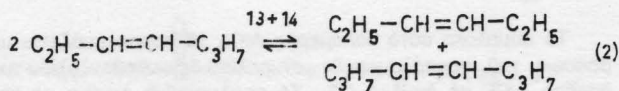
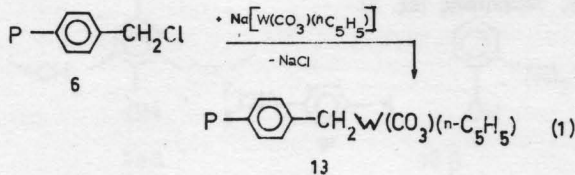
αίτίας των ύφισταμένων ηλεκτροστατικών δυνάμεων. Ο εστέρας διαχέεται στους έσωτερικούς πόρους του πολυμερούς όπου υπάρχει μεγάλη συγκέντρωση πρωτονίων και διασπάται γρήγορα. Ακολουθεί διάχυση προς τό έξωτερικό του πολυμερούς όπου τό περιβάλλον είναι ουδέτερο. Είναι λοιπόν φανερό ότι ή ταχύτητα της υδρόλύσεως επηρεάζεται σημαντικά από την ταχύτητα διαχύσεως των αντιδρώντων και προϊόντων. Χαρακτηριστικό αυτών των αντιδράσεων ¹⁰ είναι ότι διεξάγονται σε ήπιώτερες συνθήκες από τις αντίστοιχες που διεξάγονται σε όμογενή διαλύματα και επί πλέον ό καταλύτης (δηλ. τό πολυμερές) απομακρύνεται όπως αναφέρθηκε με άπλη διήθηση μετά τό πέρας της αντίδρασεως.

Καταλυτική δράση πολυμερών αντιδραστηρίων.

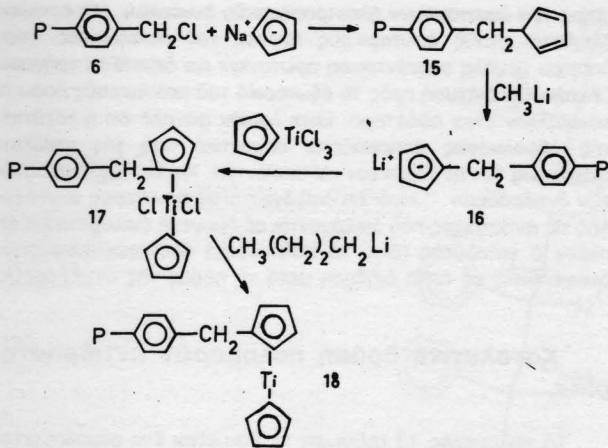
Τό πολυμερές 13 (έξίωση 1), που είναι ένα σύμπλοκο του βολφραμίου με καρβονύλια, είναι δεμένο στο πολυμερές του Merrifield και χρησιμοποιήθηκε πρόσφατα. για μεταθέσεις ανοικτών αλύτων μονο-όλεφινών. ¹¹

Η έξίωση (2) περιγράφει την μετάθεση του trans-3-έπτενιου, τό οποίο έχει ενεργοποιηθεί επίσης από τό ισοβουτύλο-άλουμινιο-διχλωρίδιο (ibuAlCl₂/O₂ 14).

Τό πολυμερές αυτό παρουσιάζει και πλεονεκτήματα όμογενοϋς και έτερογενοϋς μεταθετικής καταλύσεως, δηλ. άφ' ενός ενεργοποιείται και παρουσιάζει έκλεκτική ικανότητα σε ήπιες συνθήκες και άφ' έτέρου ανακτάται και χρησιμοποιείται ξανά για περισσότερες καταλύσεις.

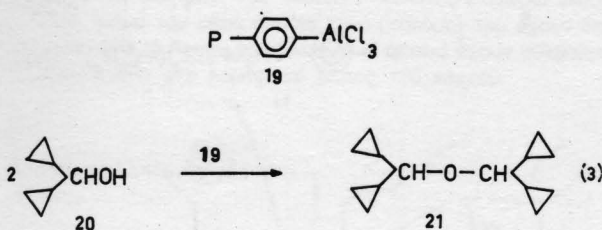

Γιά υδρογονώσεις όλεφινών και άκετυλενίων ¹²⁻¹³ έχει χρησιμοποιηθεί με έπιτυχία τό τιτανοκένιο πολυμερές 18 (σχήμα V), ή δε δραστηκότητά του είναι 20-120 φορές μεγαλύτερη από τό αντίστοιχο μονομερές τιτανοκένιο. Η μονομερής ένωση παρουσιάζει τό μειονέκτημα να αντιδρά γρήγορα με τό υδρογόνο και να σχηματίζει διάφορα πολυμερισμένα τιτανοκένια με άποτέλεσμα να μειώνεται σημαντικά ή καταλυτική του δράση. Παρόμοιο άποτέλεσμα δίνει ή χρησιμοποίηση πολυστυρολίου-πολυμερούς που περιέχει 2% διβινυλοστυρόλιο (αυτός ό βαθμός δικτυώσεως δίνει εύκινησία στις μακρομοριακές αλύτους και έτσι τά γειτονικά άτομα τιτανίου πλησιάζουν τις άποστάσεις που υπάρχουν και στις μονομερείς ένώσεις). Σάν καταλληλότερο πολυμερές για υδρογονώσεις εύρεθη ότι είναι αυτό που περιέχει 20% διβινυλοστυρόλιο (αυτός ό μεγάλος βαθμός δικτυώσεως προσφέρει άκαμψία στο πολυμερές) και μία φόρτωση λιγώτερη από 10% σε τιτανοκένιο-διχλωρίδιο (αυτή ή φόρτωση κρατά τά γειτονικά άτομα τιτανίου σε μεγαλύτερες άποστάσεις άπ' ότι αυτά εύρισκονται στο μονομερές χλωρίδιο με άποτέλεσμα να σχηματίζεται τό άκόρεστο σε υδρογόνο τιτανοκένιο 18).

ΣΧΗΜΑ V. Σχηματισμός τιτανοκενίου πολυμερούς 18 από πολυστυρόλιο-διβινυλοβενζόλιο 6. Η άναγωγή του τιτανοκενίου διχλωριδίου 17 με λιθίο θουτύλιο δίνει το άκροστο τιτανοκενίο-πολυμερές 18.

Η αιθεροποίηση των αλκοολών ^{14,15} διεξάγεται με την καταλυτική δράση του συμπλόκου-πολυμερούς 19. Η αντίδραση χωρεί εύκολα και με καλές αποδόσεις, π.χ. η ευαίσθητη σε όξεα δικυκλοπροπολυκαρβινόλη 20 με την καταλυτική δράση του πολυμερούς 19 και σε ήπιες συνθήκες (θερμοκρασία περίπου 50°C) μετατρέπεται σε δικυκλοπροπυλαιθέρα 21 με απόδοση 81% της θεωρητικής (έξ. 3).

Τό σύμπλοκο αυτό πολυμερές AlCl_3 19 παρασκευάζεται με βράσιμο του συμπολυμερούς στυρολίου-διβινυλοβενζολίου με άνυδρο AlCl_3 σε άνυδρο CS_2 . Τό τριχλωριούχο άργιλιο με την βοήθεια του διαλύτου εισέρχεται στο έσωτερικό μέρος (μήτρα) του πολυμερούς και εκεί πολύ πιθανώς σχηματίζει π-σύνπλοκα με τούς άρωματικούς δακτυλίους του πολυμερούς. Τό σύμπλοκο πολυμερές 19 είναι πολύ σταθερό και διατηρεί την καταλυτική του δράση ακόμη και μετά πάροδο ενός χρόνου κατά την διάρκεια του οποίου εύρισκεται έκτεθειμένο στον αέρα.

Πρόσφατα στο έργομασίριό μας ¹⁶ έπετεύχθη η αιθεροποίηση του ύδροξυλίου του γαλακτικού βενζυλεστέρα με βενζυδρυλική αλκοόλη και με την βοήθεια του συμπλόκου πολυμερούς 19. Στη συνέχεια με αλκαλική υδρόλυση πήραμε τό βενζυδρόλο-γαλακτικό όξύ, σε όπτική καθαρή κατάσταση. Η νέα αυτή προστατευτική ομάδα (βενζυδρυλική) του ύδροξυλίου του γαλακτικού όξεος έχει πραγματοποιηθεί και με άλλους τρόπους ^{17,18}.

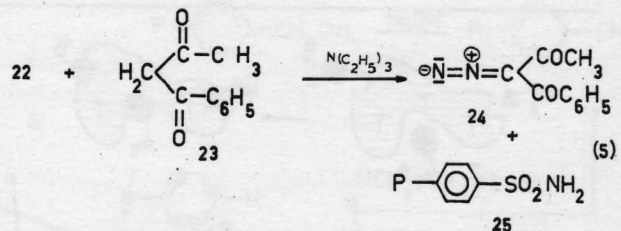
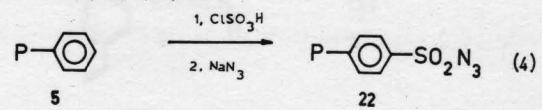
Σταθερότης πολυμερών αντίδραστηρίων

Από την παρατήρηση ότι τό πολυμερές -AlCl_3 είναι πολύ σταθερό, προκύπτει ή σκέψη ότι επικίνδυνα και άσταθ ή αντίδρα-

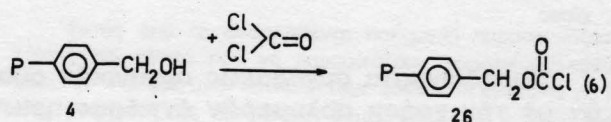
στήρια μπορούν να αύξήσουν την δραστικότητα τους και να διατηρήσουν την σταθερότητα τους κατά την έναποθήκευση τους, εάν δεθούν αυτά σε πολυμερή. Η άποψη αυτή ενισχύεται και από την παρασκευή του πολυμερούς τοσυλαζιδίου 22 (έξ. 4), τό όποιο έχει χάσει όλες τις δυσάρεστες ιδιότητες που παρουσιάζει τό μονομερές τοσυλαζίδιο (αυτό άποσυντίθεται εύκολα σε συνθήκη θερμοκρασία και μερικές φορές με έκρηξη). Για δέ την παρασκευή του χρησιμοποιείται τό πολυστυρόλιο 5 πού είναι σε μεγάλο βαθμό δικτυωμένο με διβινυλοχλωρίδιο.

Τό πολυμερές-άζιδιο 22 έχει χρησιμοποιηθεί σε αντιδράσεις σχηματισμού διαζωδικετονών 24 (έξ. 5) με ποσοτικές αποδόσεις (97% τ. θεωρ.). ¹⁹

Σέ αυτές τις αντιδράσεις χρησιμοποιούνται ένώσεις πού έχουν ενεργά ύδρογόνα π.χ. β-δικετόνες 23 πού διαθέτουν μεθυλενικά ενεργά ύδρογόνα

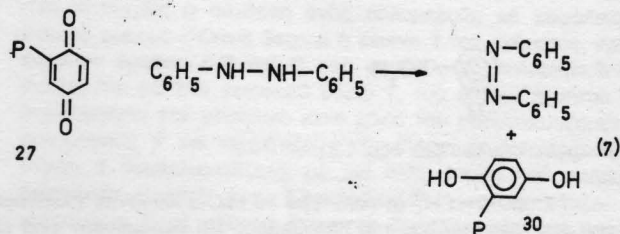

Τό πολυμερές 26 (έξ. 6) είναι πολύ σταθερότερο από τό αντίστοιχο μονομερές καρβοβενζοξυχλωρίδιο και επίσης είναι άδρανές στο H_2O ⁶ (παρασκευάζεται δέ με επίδραση φωσγενίου επί του ύδροξυλιωμένου πολυστυρολίου -2% διβινυλοβενζολίου). Τό πολυμερές 26 χρησιμοποιήθηκε από τόν Letsinger ^{20,21}, την ίδια εποχή πού εμφανίσθηκε ή μέθοδος του Merrifield, σάν προστατευτική ομάδα άμινοξέων για την σύνθεση όλιγοπεπτιδίων (ή μέθοδος αυτή ακολουθεί αντίθετη πορεία από την μέθοδο του Merrifield, δηλ. ή πεπτιδική άλυσος έξαπλούται προς τό μέρος του τελικού της καρβοξυλίου).

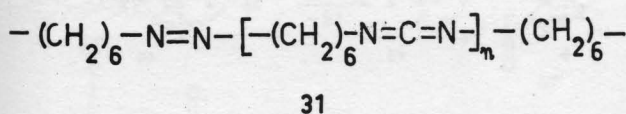
Αύξηση των αποδόσεων.

Πολυμερή αντίδραστήρια έχουν χρησιμοποιηθεί επίσης σάν όξειδοαναγωγικά μέσα ²² και τό πλεονέκτημά τους έναντι των αντίστοιχων μονομερών έγκειται στο ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν αυτά σε περίσσεια και ακόμη στο ότι μπορούν να άπομακρυνθούν εύκολα μετά τό πέρας της αντίδράσεως, με άποτέλεσμα την αύξηση των αποδόσεων. Σάν παράδειγμα αναφέρουμε την όξείδωση του ύδραζωβενζολίου υπό της πολυβινυλοκινόνης 27 (έξ. 7).

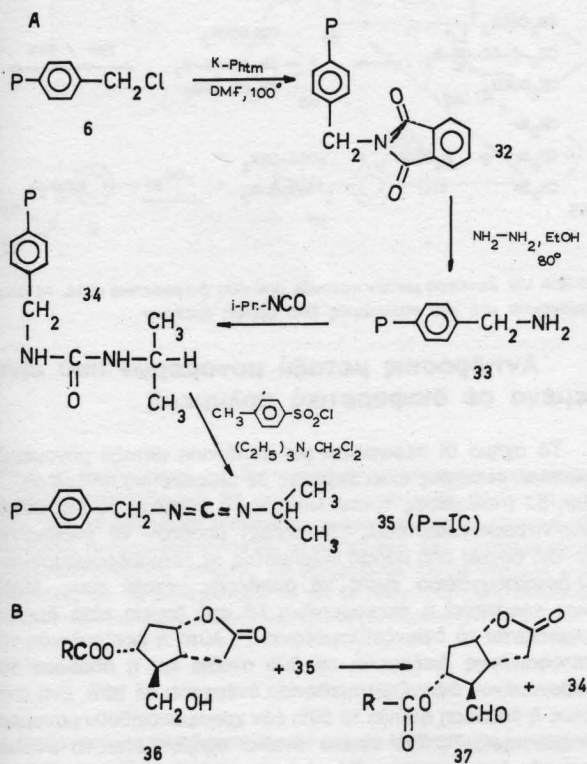

Με την χρησιμοποίηση του δικυκλοεξυλοκαρβοδιιμιδίου (DCC) για συζεύξεις αμινοξέων ή πεπτιδίων παρουσιάζεται συχνά ή δυσκολία της ποσοτικής άπομακρύνσεως των άνεπιθυμητών προϊόντων, δηλ. της δικυκλοεξυλουρίας και της άμνακυλουρίας. Η δυσκολία αυτή μπορεί να άρθη με την χρησιμοποίηση ενός πολυμερούς καρβοδιιμιδίου έτσι ώστε τα παραπάνω άνεπιθύμητα προϊόντα να δένονται σ' αυτό και να άπομακρύνονται με άπλη διήθηση (τό σχηματιζόμενο πεπτιδίο και ή περίσσεια του χρησιμοποιημένου προστατευμένου αμινοξέος εύρίσκονται στο διάλυμα, άπ' όπου μπορεί εύκολα να άπομονωθεί τό πεπτιδίο).

Γιά τέτοιες συζεύξεις σάν καταλληλότερο πολυμερές έχει προταθεί τό πολυεξαμεθυλνιο-καρβοδιιμιδίο (PHM-C) 31 με τό όποίο έπραγματοποιήθη ό σχηματισμός του διπεπτιδίου Z-Gly-Glu-OEt με 92% άπόδοση²³

Τό πολυστυρόλιο-ισοπρόπυλο-καρβοδιιμιδίο (P-IC 35 σχ. VI)²⁴ δέν είναι κατάλληλο μέσο συζεύξεως στην πεπτιδοχημεία.²⁵ ένώ

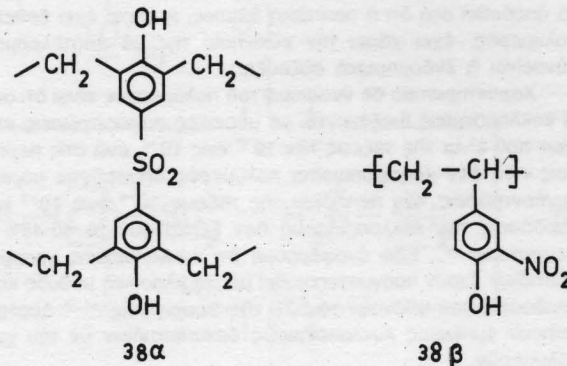

ΣΧΗΜΑ VI. A: Σύνθεση πολυμερούς, -ισοπροπυλοκαρβοδιιμιδίου. Ιό θράσιμο του συμπολυμερούς 6 (χλωρομεθυλιωμένο πολυστυρόλιο-διβινυλοβενζόλιο) με φθαλμιδικό κάλιο έντός διμεθυλοφορμαμίδιου δίδει τό πολυμερές 32. 'Επ' αυτού επίδρα ή ύδραζίνη και σχηματίζεται ή πολυμερής άμίνη 33. 'Εν συνεχεία με την επίδραση του ίσοπρόπυλο-ισοκυανικού όξέος σχηματίζεται ή πολυμερής ίσοπροπυλική ούρία 34, από την όποία άπομακρύνεται ένα μόριο ύδατος με την βοήθεια του τοσυλοχλωριδίου και σχηματίζεται τό πολυμερές ίσοπροπυλοκαρβοδιιμιδίο 35 (P-IC). **B:** 'Οξειδωση ενός άλκοολικού ένδιαμέσου της προσταγαλδίνης 36 προς άλδευδη 37 με την χρήση του πολυμερούς καρβοδιιμιδίου 35. Αυτό τό πολυμερές άποσπά ένα μόριο ύδατος από την άλκοόλη και μετατρέπεται προς ούρία 34, από την όποια μπορεί πάλι να παρασκευασθεί.

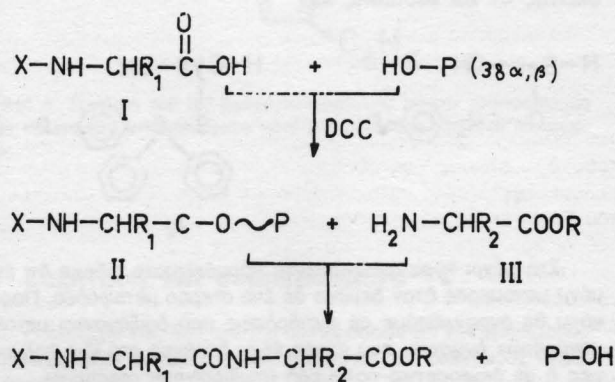
άντιθέτως είναι κατάλληλο για όξειδώσεις άλκοολών (όξειδώσεις κατά Pfitzner-Moffatt) προς κετόνες και ή αντίδραση χωρεί με καλές άποδόσεις. Με την χρησιμοποίηση του P-IC (35) έπραγματοποιήθη ή όξειδωση ενός άλκοολικού ένδιαμέσου της προσταγαλδίνης 36 (σχ. VI B) προς την αντίστοιχη άλδευδη με 91% άπόδοση (στην αντίδραση χρησιμοποιήθηκε μίγμα βενζολίου θεϊκού διμεθυλίου 2:1 σάν διαλύτης).²⁶

Πολυμερή - ένεργοί έστέρες

Διάφορα πολυμερή έχουν χρησιμοποιηθεί στην πεπτιδοχημεία για την ένεργοποίηση του καρβοξυλίου του προστατευμένου αμινοξέος (μέθοδος συζεύξεως με ένεργούς έστέρες). Η ιδέα αυτή εισήχθη από δύο έρευνητικές ομάδες από τις όποιες ή μέν πρώτη²⁷ έχρησιμοποίησε την ρητίνη 38α (αυτή προέρχεται από την συμπύκνωση του 4,4 - διύδροξυδιφαινυλοσουλφονίου με φορμαλδεύδη), ή δε δευτέρα²⁸ τό πολυμερές της νιτροφαινόλης 38β (τό πολυ-(4-ύδρόξυ-3-νιτροστυρόλιο προκύπτει από την άμμωνόλυση του νιτρωμένου συμπολυμερούς άκετοξυπολυστυρόλιου διβινυλοβενζολίου).

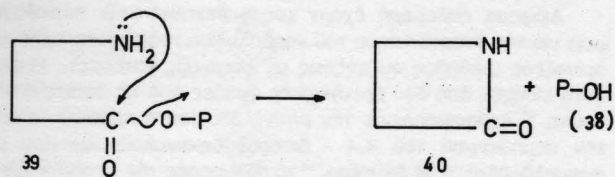
Στό σχήμα VII περιγράφεται ή μέθοδος συνθέσεως πεπτιδίων με ένεργούς πολυμερείς έστέρες των προστατευμένων αμινοξέ-

ΣΧΗΜΑ VII. Σύνθεση πεπτιδίων με την χρήση πολυμερών ένεργών έστέρων. 'Η έστεροποίηση του προστατευμένου αμινοξέος I υπό του πολυμερούς 38α ή 38β μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με την μέθοδο DCC ή με την μέθοδο των μικτών άνυδριτών ή με καρβονυλοδιιμιδαζόλιο ή άκόμη και με θειονυλοχλωρίδιο σε τετραύδροφοουράνιο. 'Ο ένεργοποιημένος έστέρας II αντίδρα με την άμνομάδα ενός άλλου αμινοξέος (αυτό είναι έστεροποιημένο, π.χ. R=μεθύλιο) III και δίδει τό διπεπτιδίο IV (αυτό εύρίσκεται στο διάλυμα και άποχωρίζεται από τό πολυμερές με άπλη διήθηση).

ων. Με την μέθοδο αυτή έχουν παρασκευασθεί γραμμικά πεπτιδία με καλές αποδόσεις. Η βραδυκινίνη (αυτή είναι ένα βιολογικό γραμμικό έννεαπεπτίδιο με υπέρτασική δράση) π.χ. έχει παρασκευασθεί με τελική απόδοση 39% τ. θεωρ.²⁹ και σε διάστημα περίπου τριών εβδομάδων. (ή κλασική μέθοδος απαιτεί περίπου 3-4 μήνες).

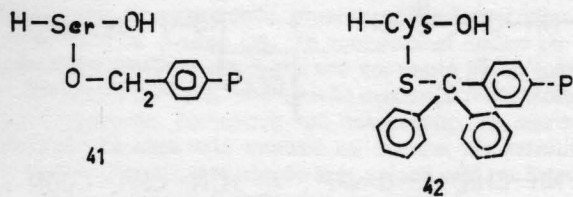
Με την μέθοδο των πολυμερών ενεργών εστέρων έχει πραγματοποιηθεί η σύνθεση κυκλικών ολιγοπεπτιδίων 40 (δι-, τρι-, και τετραπεπτιδίων) με αποδόσεις που φθάνουν τό 60-80% των θεωρητικών²⁸.

Αυτές οι καλές αποδόσεις κατά την κυκλοποίηση μπορούν να αποδοθούν στο γεγονός ότι οι διαμοριακές συζεύξεις των γραμμικών πεπτιδίων 39 παραμένουν άδρανεις. Αυτό δέ μπορεί να αποδοθεί στο ότι η πεπτιδική αλυσος, ή οποία έχει δεθεί στο πολυμερές, έχει χάσει την ευκίνησή της με αποτέλεσμα να ευννοείται η ενδομοριακή σύζευξη.

Χαρακτηριστικό δέ γνώρισμα του πολυμερούς είναι ότι αυτές οι κυκλοποιήσεις διεξάγονται με μοριακές συγκεντρώσεις πεπτιδίων που είναι της τάξεως των 10^{-1} έως 10^{-2} , ενώ στις περιπτώσεις που δέν χρησιμοποιείται πολυμερές απαιτούνται μοριακές συγκεντρώσεις των πεπτιδίων της τάξεως 10^{-3} έως 10^{-4} και οι αποδόσεις της κυκλοποίησης δέν ξεπερνούν τό 40-45% της θεωρητικής³⁰. Έδω αναφέρουμε ότι κυκλοποιήσεις γραμμικών πεπτιδίων έχουν πραγματοποιηθεί με μία κλασική μέθοδο και με αποδόσεις που φθάνουν τό 50% της θεωρητικής^{31,32}. Δυστυχώς λείπουν έμπειρίες κυκλοποίησης δεκαπεπτιδίων με την χρήση πολυμερών.

Στά πλαίσια μίας μελέτης για τόν ρόλο που παίζουν οι πολυμερείς μεταφορείς τόσον στην σύνθεση γραμμικών πεπτιδίων όσον και στις κυκλοποιήσεις αυτών παρασκευάσθηκαν πρόσφατα στό έργαστήριό μας³³ τά πολυμερή παράγωγα της σερίνης 41 και κυστεΐνης 42.

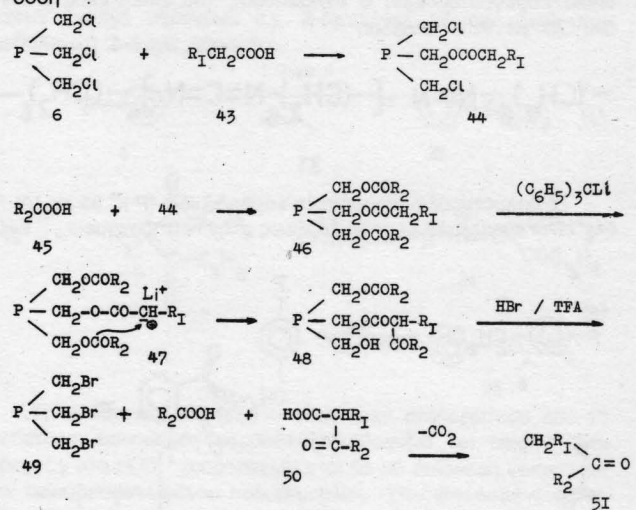

Στά μέχρι τώρα αναφερθέντα παραδείγματα είδαμε ότι ένα μόνο μονομερές ήταν δεμένο σε ένα στερεό μεταφορέα. Παρακάτω θά αναφερθούμε σε αντιδράσεις που διεξάγονται μεταξύ μονομερών ενώσεων που αυτές είναι δεμένες στό ίδιο πολυμερές ή σε διαφορετικά πολυμερή (multipolymer reactions).

Αντιδράσεις μεταξύ μονομερών που είναι δεμένα στό ίδιο πολυμερές.

Στό σχήμα VIII περιγράφεται η σύνθεση μικτών κετονών με την χρησιμοποίηση δύο διαφορετικών αντιδραστηρίων δεμένων στό ίδιο πολυμερές.

Ένα αλειφατικό όξύ 43 αντιδρά με ένα μέρος της χλωρομεθυλιωμένης ρητίνης 6 (2 έως 2,5%) και σχηματίζει τόν εστέρα 44. Στην συνέχεια οι υπόλοιπες ομάδες του πολυμερούς 44 αντιδρούν με ένα άρωματικό όξύ 45 και δίνουν τόν μικτό εστέρα 46. Έπ' αυτού αντιδρά μία βάση (π.χ. τριτυλ-λίθιο) και σχηματίζεται τό καρβανιόν 47, τό οποίο με πυρηνόφιλο δράση σε ένα γειτονικό άνθρακα μίας καρβοξυλικής ομάδος σχηματίζει τό προϊόν της συμπυκνώσεως 48. Τέλος, με ύδροβρώμιο σε άνυδρο τριφθοροξικό όξύ άποσπάται τό βρωμιωμένο πολυμερές 49 και με άποκαρβοξυλίωση του κετοξέος 50 λαμβάνεται ή μικτή κετόνη 51. Με την μέθοδο δέ αυτή έχει παρασκευασθεί ή πέντυλοφαινυλο-κετόνη 51 ($R_1 = \text{CH}_3$ (CH_2)₃ και $R_2 = \text{C}_6\text{H}_5$) με 95% απόδοση³⁴.

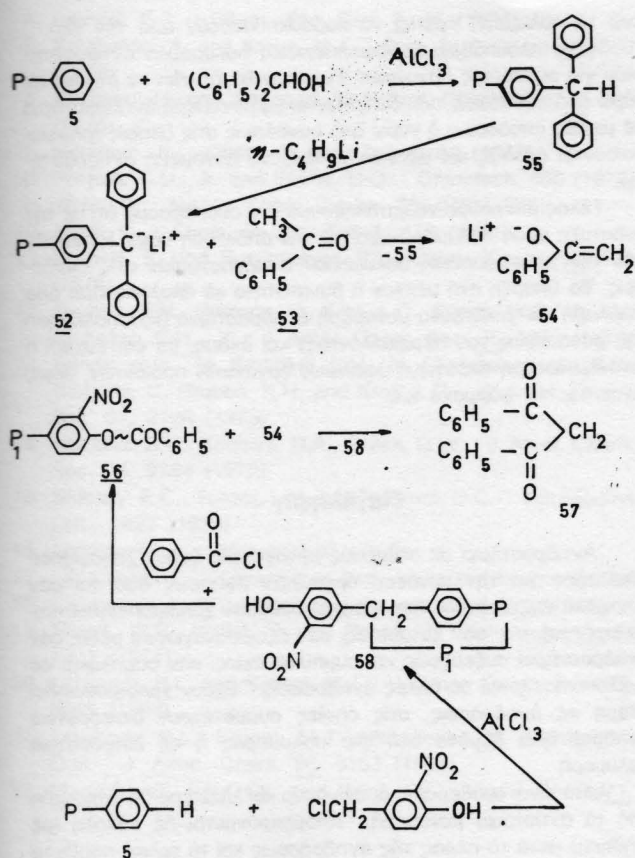

ΣΧΗΜΑ VIII. Σύνθεση μικτών κετονών από δύο διαφορετικά όξέα, τά οποία εύρίσκονται στό ίδιο πολυμερές υπό μορφή εστέρων.

Αντιδράσεις μεταξύ μονομερών που είναι δεμένα σε διαφορετικά πολυμερή

Τό σχήμα IX περιγράφει μία αντίδραση μεταξύ μονομερών ενώσεων, οι οποίες είναι δεμένες σε διαφορετικά πολυμερή. Η βάση 52 (πολυμερές τριτυλ-λίθιο) και ή εστέρας 56 (βενζοϊκός όρθο-νιτροφαινυλεστέρας-πολυμερές) μπορούν να εύρίσκονται στό ίδιο δοχείο υπό μορφή αιώρηματος σε τετραύδροφουράνιο ή 1,2-διμεθοξυαιθάνιο χωρίς να αντιδρούν μεταξύ τους. Μόλις όμως προστεθεί ή άκετοφαινόνη 53 στό δοχείο τότε άμέσως σχηματίζεται τό διβενζοϋλομεθάνιο⁵⁷. Αυτή ή βενζοϋλίωση της άκετοφαινόνης διεξάγεται σε δύο στάδια και ή απόδοση του λαμβανομένου διβενζοϋλομεθανίου άνέρχεται σε 96%, ενώ αντίθέτως ή απόδοση φθάνει τό 50% εάν χρησιμοποιηθούν μονομερή αντιδραστήρια³⁵. Στό πρώτο στάδιο σχηματίζεται τό ένολικό ανιόν της άκετοφαινόνης 54, τό οποίο σε δεύτερο στάδιο αντιδρά με τόν ενεργό εστέρα 56. Μετά τό πέρας της αντιδράσεως, τά δύο πολυμερή που έχουν προκύψει (55 και 58) μπορούν να διαχωρισθούν μεταξύ τους με έκλεκτική διόγκωση του τριφαινυλομεθανίου 55. Αυτό διογκούται σε μίγμα χλωροφορμίου-βενζολίου 1:1 και έπιπλέει ενώ ή ο-νιτροφαινόλη 58 παραμένει σαν ίζημα. Τέλος στό σχήμα IX περιγράφεται ή σύνθεση των δύο πολυμερών 52 (τριτυλ-λίθιο) και 56 (βενζοϊκός ο-νιτρο-φαινυλεστέρας)³⁶.

Οι ίδιοι έρευνήται³⁵ έχουν περιγράψει έπίσης τόν συνδυασμό των δύο πολυμερών 52 και 56 (σχ. IX) με ένα τρίτο πολυμερές 60 (αυτό είναι ένας ισχυρός δξινος ιοντανταλλάκτης φορτισμένος με ύδραζίνη, σχ. X) και χαρακτηρίσαν την πορεία

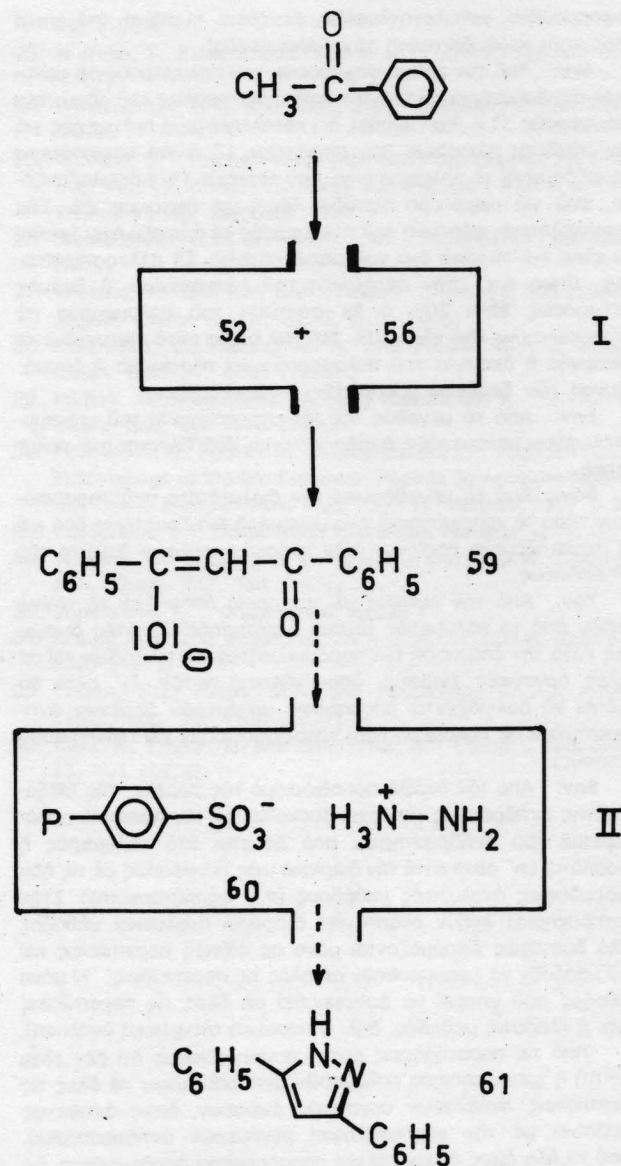

ΣΧΗΜΑ IX. Βενζουλίωση της άκετοφαινόνης με την χρησιμοποίηση δύο πολυμερών αντιδραστηρίων 52 και 56 και σχηματισμός αυτών. Τό μέν πρώτο, δηλ. τό πολυμερές τριτυλ-λίθιο, παρασκευάζεται με άναγωγή του πολυμερούς τριφαινυλομεθανίου 55, τό δέ δεύτερο, δηλ. τό πολυμερές ο-νίτροφαινυλο-βενζοϊκόεσ έστέρας, με βενζουλίωση του πολυμερούς ο-νίτροφαινόλης 58. Τά αντιδραστήρια 55 και 58 προκύπτουν από άλκυλίωση του πολυστευρολίου-διβινυλοβενζολίου κατά μία αντίδραση FRIEDEL-CRAFT.

της διεξαγομένης αντίδράσεως σάν χημικό καταρράκτη (chemical cascade, σχ. X).

Στό σχήμα X τά δύο πολυμερή 52 και 56 εύρίσκονται στό δοχείο I, ή δέ έξοδος του συνδέεται με μία χρωματογραφική στήλη ή όποία περιέχει τό πολυμερές 60. Μόλις εισέλθει ή άκετοφαινόνη στό δοχείο I, σχηματίζεται άμέσως τό ένολικό άνιον 59, τό όποίο χωρίς νά άπομονωθεί εισέρχεται στήν στήλη II, έκει άντιδρά με τήν ύδραζίνη πρós 3,5-διφαινυλοπυραζόλιο, τό όποίο λαμβάνεται καθαρό με 91% άπόδοση.

Μέ αυτό τό παράδειγμα περιγράψαμε και τήν χρήση τριών διαφορετικών πολυμερών αντιδραστηρίων γιά τήν σύνθεση οργανικών ένώσεων.

ΣΧΗΜΑ X. Σύνθεση του 3,5-διφαινυλοπυραζολίου με την χρησιμοποίηση τριών πολυμερών αντιδραστηρίων κατά μία αντίδραση «χημικού καταρράκτη».

Συζήτηση και συμπεράσματα

Η έπιτυχία της διεξαγωγής αντίδράσεων με τήν χρησιμοποίηση πολυμερών αντιδραστηρίων έξαρτάται από διάφορους παράγοντες:

1ον. Από τό είδος της διεξαγομένης αντίδράσεως (έχουν παρατηρηθεί στερεοχημικές παρεμποδίσεις πού όφείλονται στην έπίδραση του πολυμερούς.

2ον. Από τό χρησιμοποιούμενο πολυμερές (μικρός σχετικά άριθμός πολυμερών έχει χρησιμοποιηθεί έως σήμερα).

3ον. Από τό χρησιμοποιούμενο διαλύτη (μικρός άριθμός είναι κατάλληλος γιά τά ήδη εύχρηστα πολυμερή π.χ. N,N-διμεθυ-

λοφορμαμίδιο, μεθυλενοχλωρίδιο, βενζόλιο, πυριδίνη, στα όποια επέρχεται καλή διόγκωση του πολυμερούς).

4ov. Από τον βαθμό φορτώσεως του πολυμερούς σε μονομερή αντιδραστήρια και από τον βαθμό δικτύωσης του αδιάλυτου πολυμερούς. Π.χ. έχει βρεθεί, ότι καταλληλότερο πολυμερές για την σύνθεση πεπτιδίων που περιέχουν 12 ή και περισσότερα αμινοξέα είναι το πολυστυρόλιο, που περιέχει 1% διβινυλοβενζόλιο, ενώ για μικρότερα πεπτιδία αρκεί μία δικτύωση 2%. Σάν καταλληλότερη φόρτωση του πολυμερούς σε αμινοξύ έχει βρεθεί ότι είναι 1-2 mmoles ανά γραμμάριο ρητίνης. Σε άλλες περιπτώσεις, όπως π.χ. στην περίπτωση του τιτανοκενίου, ο βαθμός δικτύωσης είναι 20% ή δε φόρτωση του πολυμερούς σε τιτανοκενιοχλωρίδιο είναι 10%. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται εύκαμψια ή άκαμψια του πολυμερούς και πλησίασμα ή απόμακρυνση των δεμένων μονομερών αντιδραστηρίων.

5ov. Από το μέγεθος και την στερεοχημεία του χρησιμοποιούμενου μονομερούς αντιδραστηρίου που δένεται στο πολυμερές.

6ov. Από το μέγεθος και την διαλυτότητα που παρουσιάζουν τόσο τα χρησιμοποιούμενα μονομερή αντιδραστήρια όσο και τα σχηματιζόμενα προϊόντα στον χρησιμοποιούμενο διαλύτη της αντιδράσεως.

7ov. Από την εύκολια με την όποια άποσπάται το τελικό προϊόν από το πολυμερές (έχουν παρατηρηθεί αρκετές δυσκολίες κατά την άποσπαση των παρασκευαζομένων πεπτιδίων και σε άλλες οργανικές ενώσεις, άποσυνθέσεις αυτών. Γι' αυτό θα πρέπει να δοκιμάζονται άποσπάσεις μονομερών δεμένων αντιδραστηρίων σε πολυμερή πριν χρησιμοποιηθούν για συνθετικούς σκοπούς).

8ov. Από τον ακριβή προσδιορισμό της πορείας της διεξαγομένης αντιδράσεως (υπάρχει δυσκολία για τον ποσοτικό προσδιορισμό του αντιδραστηρίου που δένεται στο πολυμερές ή άποσπάται απ' αυτό κατά την διάρκεια μιάς συνθέσεως με τις ήδη εφαρμόσιμες αναλυτικές μεθόδους (π.χ. φάσμασκοπία). Στην πεπτιδοχημεία έχουν αναπτυχθεί διάφοροι αναλυτικοί μέθοδοι, αλλά δυστυχώς εφαρμόζονται μόνο σε ειδικές περιπτώσεις και δεν μπορούν να εφαρμοστούν σε όλες τις περιπτώσεις. Η μόνη μέθοδος που μπορεί να εφαρμοσθεί σε όλες τις περιπτώσεις είναι η κλασική μέθοδος, δηλ. η ποσοτική στοιχειακή ανάλυση).

Από τις παρατηρήσεις αυτές συμπεραίνουμε ότι δεν είναι δυνατή η χρησιμοποίηση πολυμερών αντιδραστηρίων σε όλες τις περιπτώσεις συνθέσεων οργανικών ενώσεων, όπως αντίθετως συμβαίνει με την χρησιμοποίηση μονομερών αντιδραστηρίων. Από τα ήδη όμως αναφερθέντα παραδείγματα αποδεικνύεται ότι τα πολυμερή αντιδραστήρια υπερέχουν σε πλεονεκτήματα από τα αντίστοιχα μονομερή που μπορούν να συνοψισθούν ως εξής: Τα πολυμερή αντιδραστήρια αποχωρίζονται από το μίγμα της αντιδράσεως με απλή διήθηση. Με την χρησιμοποίηση πολυμερών αντιδραστηρίων, μονομερή αντιδραστήρια μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε περίσσεια με αποτέλεσμα να αύξάνεται η απόδοση της αντιδράσεως. Η χρησιμοποίηση πολυμερών αντιδραστηρίων δίνει επίσης την δυνατότητα αυτοματοποίησης συνθετικών μεθόδων (π.χ. η πεπτιδοχημεία χρησιμοποιεί την αυτοματοποιημένη μέθοδο Merrifield). Μετά το πέρας της αντιδράσεως μπορούν να ανακτηθούν και, αφού αναγεννηθούν, μπορούν να ξαναχρησιμοποιηθούν. Είναι σταθερότερα από τα μονομερή αντιδραστήρια και αποβάλλουν τις δυσάρεστες ιδιότητες που παρουσιάζουν τα αντίστοιχα μονομερή (δηλ. δυσάρεστη όσμη, δηλητηριώδη δράση, έκρηκτικότητα).

Περισσότερες εμπειρίες από την χρησιμοποίηση πολυμερών αντιδραστηρίων στην συνθετική χημεία λείπουν και αυτό μπορεί να αποδοθεί στο γεγονός ότι τα μέν μονομερή αντιδραστήρια μπορεί να τα προμηθευθεί ο έρυντητής έτοιμα από το εμπόριο,

ενώ τα πολυμερή πρέπει να παρασκευασθούν από τον ίδιο.

Κάθε προσπάθεια χρησιμοποίησης πολυμερών αντιδραστηρίων για συνθέσεις οργανικών ενώσεων θα πρέπει να στρέφεται γύρω από συνθέσεις που διεξάγονται με μονομερή αντιδραστήρια με μικρές αποδόσεις ή γύρω από συνθέσεις στις όποιες χρησιμοποιούνται άσταθη και γενικώς επικίνδυνα μονομερή αντιδραστήρια.

Τέλος μπορούμε να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι με την ανάπτυξη νέων πολυμερών και με την απόκτηση νέων εμπειριών από την χρησιμοποίηση πολυμερών αντιδραστηρίων στις συνθέσεις, θα υπάρξει στο μέλλον η δυνατότητα να απαλλαγούμε από επιβλαβή και επικίνδυνα μονομερή αντιδραστήρια (καταπολέμηση της ρυπάνσεως του περιβάλλοντος) και ακόμη, θα επιτευχθεί ή οικονομικότερη παραγωγή όφελιμων οργανικών προϊόντων, όπως είναι π.χ. τα φάρμακα κ.ά.

Περίληψη

Αντιδραστήρια σε στερεούς μεταφορείς έχουν χρησιμοποιηθεί τόσο για την σύνθεση οργανικών ενώσεων όσο και σαν μοντέλλα ενζυματικών αντιδράσεων. Έχουν χρησιμοποιηθεί ποικιλοτρόπως, π.χ. σαν καταλύτες, σαν οξειδοαναγωγικά μέσα, σαν αντιδραστήρια συζεύξεως και συμπυκνώσεως, σαν σύμπλοκα, σε κυκλοποιήσεις και σε άλλες αντιδράσεις. Έχουν χρησιμοποιηθεί ακόμη σε αντιδράσεις, στις όποιες συμμετέχουν διαφορετικά αντιδραστήρια δεμένα στο ίδιο πολυμερές ή σε διαφορετικά πολυμερή.

Αυτά είναι σταθερότερα, ακίνδυνα και λιγότερο δηλητηριώδη από τα αντίστοιχα μονομερή. Απομακρύνονται δε εύκολα (με διήθηση) μετά το πέρας της αντιδράσεως και τα τελικά προϊόντα λαμβάνονται σε καθαρή κατάσταση με καλές αποδόσεις.

Συζητήθηκαν επίσης οι δυνατότητες και τα όρια της χρησιμοποίησης τέτοιων πολυμερών αντιδραστηρίων.

Abstract

Polymeric carriers have been used in the synthesis of organic compounds and also as models in enzymatic reactions. They have been used in a variety of ways e.g. as catalysts, as redox media, as coupling and condensing reagents, in cyclizations and in other reactions.

They have also been used in reactions, where different reagents, attached to a common polymeric carrier or to different polymeric carriers (multipolymer reactions), participate.

They are more stable, not hazardous and less poisonous than the respective monomeric reagents. They are removed easily from the reaction mixture and the products are taken in pure state in good yields.

The scope and limitations of the use of polymeric reagents are also discussed.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Merrifield, J.B. : J. Amer. Chem. Soc. 85, 2149 (1963)
2. Λαπατσάνης, Λ. : Χημικά Χρονικά (Γεν. Έκδοση), 43 (1), 29 (1970)
3. Amarnath, V. and Broom, A.D. : Chem. Rev. 77, No.2 (1977)

4. Leznoff, C.C. : Chem. Soc. Rev. 3, 65 (1974)
5. Patchornik, A. and Kraus, M.A. : Pure Appl. Chem. 43, 503 (1975)
6. Crowley, J.I. and Rapoport, H. : Acc. Chem. Res. 9, 135 (1976)
7. Hermann, K. : Chem. in uns. Zeit 2, 54 (1977)
8. Pittman, C.U., Jr. and Evans, G.O. : Chemtech. 560 (1973)
9. Wulff, G. : Nachr. Chem. Techn. 25, 239 (1977)
10. Wulff, G. : Chem. in uns. Zeit 5, 170 (1971)
11. Warwel, S. und Buschmeyer, P. : Angew. Chem. 90, 131 (1978)
12. Grubbs, R.H., Gibbons, C., Kroll, L.C., Bonds, W.D., Jr. and Brubaker, C.H., Jr. : J. Amer. Chem. Soc. 95, 2373 (1973)
13. Bonds, W.D., Jr., Brubaker, C.H., Jr., Chandrasekaran, E.S., Gibbons, C., Grubbs, R.H. and Kroll, L.C. : J. Amer. Chem. Soc. 97, 2128 (1975)
14. Neckers, D.C., Kooistra, D.A., Green, G.W. : J. Amer. Chem. Soc. 94, 9284 (1972)
15. Blosssey, E.C., Turner, L.M. and Neckers, D.C. : Tetrahedron Lett., 1823 (1973)
16. Lapatsanis, L. : Unpublished results
17. Lapatsanis, L. : Tetrahedron Lett., accepted for publication
18. Lapatsanis, L. : Tetrahedron Lett., accepted for publication
19. Roush, W.R., Feitler, D. and Rebek, J. : Tetrahedron Lett., 1391 (1974)
20. Letsinger, R.L. and Kornet, M.J. : J. Amer. Chem. Soc. 85, 3045 (1963)
21. Letsinger, R.L., Kornet, M.J., Mahadevan, V. and Jerina, D.M. : J. Amer. Chem. 86, 5163 (1964)
22. Manecke, G., Bahr, Ch. und Reich, Ch. : Angew. Chem. 71, 646 (1959)
23. Wolman, Y., Kivity S. and Frankel, M. : Chem. Commun. 629 (1967)
24. Weinschenker, N.M. and Shen, C.M. : Tetrahedron Lett. 3281 (1972)
25. Wunsch, E. : Houben-Weyl, Methoden der Organische Chemie, Vol. 15, 4th ed., Synthese von Peptiden, Part II, p. 110, Thieme-Verlag, Stuttgart, 1974
26. Weinschenker, N.M. and Shen, C.M. : Tetrahedron Lett. 3285 (1972)
27. Wieland, Th. und Birr, Chr. : Angew. Chem. 78, 303 (1966); Angew. Chem. Intern. Ed. 5, 310 (1966)
28. Katchalski, E., Patchornik, A. and Fridkin, M. : J. Amer. Chem. Soc. 87, 4646 (1965)
29. Fridkin, M., Patchornik, A. and Katchalski, E. : J. Amer. Chem. Soc. 90, 2953 (1968)
30. Patchornik, A., Fridkin, M. and Katchalski, E. : Peptides 1966, Proceedings of the 8th European Peptide Symposium Noordwijk 1966, North-Holland Publ. Co., Amsterdam 1967 p 91
31. Lapatsanis, L. : Dissertation Universität Frankfurt a.M., 1970
32. Wieland, Th., Lapatsanis, L., Faesel, J. und Konz W. : Liebigs Ann. Chem. 747, 194 (1971)
33. Lapatsanis, L. : unpublished results
34. Kraus, M.A. and Patchornik, A. : J. Amer. Chem. Soc. 93, 7325 (1971)
35. Cohen, B.J., Kraus, M.A. and Patchornik, A. : J. Amer. Chem. Soc. 99, 4165 (1977)
36. Kaliv, R., Fridkin, M. and Patchornik, A. : Europ. J. Biochem. 43, 151 (1974)

ΘΕΩΡΙΑ – ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΒΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΕΣΤΕΡΙΚΕΣ ΙΝΕΣ*

Του Χ. Μ. Μπούσια**

Η βαφή μιας οποιασδήποτε ίνας δέν αποτελεί στιγμιαία πράξη. Η πορεία της απαιτεί έναν ώριμο χρόνο, μπορεί δε να θεωρηθεί ότι αποτελείται από τρία στάδια:

1- Διάχυση του χρώματος μέσω του υδατικού διαλύματος προς την επιφάνεια της ίνας.

2- Προσρόφηση του χρώματος στην επιφάνεια της ίνας.

3- Διάχυση του χρώματος από την επιφάνεια της ίνας προς το έσωτερικό υπόστρωμα αυτής.

Η σημασία κάθε ενός σταδίου στην πορεία βαφής εξαρτάται από το χρώμα, το σύστημα βαφής δηλ. θερμοκρασία λουτρού, πίεση, ταχύτητα ανάδεύσεως, παρουσία φορέων (Carriers) κ.λ.π. και το είδος των χρησιμοποιούμενων ινών. Στην περίπτωση των πολυεστερικών ινών τα χρώματα διασποράς χρησιμοποιούνται σχεδόν αποκλειστικά.

Τα τρία ανωτέρω στάδια βαφής λαμβάνουν χώρα με διαφορετικές ταχύτητες. Η ταχύτητα διαχύσεως του χρώματος μέσα στο υδατικό διάλυμα είναι γενικά μεγαλύτερη απ' ό,τι η ταχύτητα διαχύσεως του χρώματος μέσα στην ίνα. Θεμελιώδους σημασίας είναι η επαρκής ανάδευση του λουτρού βαφής, γιατί όταν αυτή είναι αρκετά αργή, δημιουργείται ένα στρώμα διαχύσεως γύρω από την ίνα, με μία μεταβαλλόμενη συγκέντρωση χρώματος στο τμήμα του διαλύματος που έφάπτεται αυτής. Το πάχος του στρώματος τούτου εξαρτάται από την ανάδευση του λουτρού βαφής, μπορεί δε να επηρεάσει και την ταχύτητα προσροφήσεως¹. Η διάχυση του χρώματος μέσα στην ίνα είναι περισσότερο αργή απ' ό,τι στο υδατικό διάλυμα της βαφής. Τούτο συμβαίνει γιατί υπάρχει μεγαλύτερη χημική παρεμπόδιση των κινήσεων λόγω του υποστρώματος της ίνας και λόγω των δυνάμεων ανασχέσεως μεταξύ των αλύσεων του πολυμερούς και του μορίου του χρώματος. Με τέτοια λοιπόν θεωρήση φαίνεται ότι σε βαφή από υδατικά διαλύματα το χρώμα φθάνει στην εξωτερική επιφάνεια της ίνας ταχύτερα απ' ό,τι διαχέεται εντός αυτής έτσι ώστε κατάσταση ισορροπίας μπορεί σύντομα να δημιουργηθεί μεταξύ της εξωτερικής επιφάνειας και του διαλύματος. Πέραν τούτου περισσότερη προσρόφηση χρώματος λαμβάνει χώρα μόνον όταν το χρώμα διαχέεται από το επιφανειακό στρώμα προς το κέντρο της ίνας. Σε ένα επαρκώς αναδεδυμένο διάλυμα χρώματος, η ολική ταχύτητα βαφής πρέπει να ελέγχεται από την ταχύτητα διαχύσεως μέσα στην ίνα^{1/2}.

* Έκ του θεωρητικού μέρους διδακτορικής διατριβής έγκρισης θέσεως υπό του Πανεπιστημίου του Manchester Άγγλιας.

** Διδάκτορος Χημικού.

Το χρώμα διαχέεται από την επιφάνεια προς το κέντρο της ίνας κάτω από την επίδραση της μεταβολής της συγκεντρώσεώς του. Η συμπεριφορά του αυτή εκφράζεται με μία απλή μονοδιάστατη εξίσωση διαχύσεως γνωστή σαν εξίσωση του Fick.

$$J = - D \frac{\partial C}{\partial x} \quad (1)$$

όπου J = Ροή διαχύσεως ή ταχύτητα ροής του χρώματος.

D = Συντελεστής διαχύσεως

C = Τοπική συγκέντρωση του χρώματος σε ένα σημείο που απέχει απόσταση x από την αρχή του συστήματος αναφοράς την χρονική στιγμή t.

Ο συντελεστής διαχύσεως είναι αριθμητικώς ίσος με το ποσό του διαχεομένου χρώματος στη μονάδα του χρόνου κατά μήκος μίας μονάδας επιφάνειας της ίνας, όταν η συγκέντρωση του χρώματος μεταβάλλεται επίσης κατά μία μονάδα. Η τιμή του συντελεστή διαχύσεως εξαρτάται από άμφότερες τις ιδιότητες του χρώματος και της ίνας², όπως μέγεθος μορίου χρώματος, εύκινησία μορίου χρώματος, κρυσταλλικότητα της ίνας κ.λπ.

Με βάση την εξίσωση του Fick, η ταχύτητα αύξησεως της συγκεντρώσεως του χρώματος σε ένα στρώμα της ίνας θx δίδεται από την εξίσωση:

$$\frac{\partial C}{\partial t} = \frac{\partial}{\partial x} \left(D \frac{\partial C}{\partial x} \right) \quad (2)$$

ή όταν ο D είναι σταθερός

$$\frac{\partial C}{\partial t} = D \frac{\partial^2 C}{\partial x^2} \quad (3)$$

Ένας αρκετά μεγάλος αριθμός λύσεων έχει προταθεί για την διαφορική εξίσωση του Fick, της κάθε μίας εξαρτωμένης από τις όριακές συνθήκες της πορείας βαφής. Μία εξίσωση για τη διάχυση του χρώματος εντός της ίνας έχει παραχθεί από τον Hill³. Αυτός θεωρεί την ίνα σαν έναν άπειρου μήκους κύλινδρο, υποθέτει δε ότι η συγκέντρωση του λουτρού βαφής και ο συντελεστής διαχύσεως παραμένουν σταθεροί. Η εξίσωση αυτή έχει ως εξής:

$$\frac{C_t}{C_\infty} = 1 - 0,692 (e^{-5,785 D t/r^2} + 0,190 e^{-30,5 D t/r^2} + \dots) \quad (4)$$

όπου C_t = Τό ποσό του χρώματος που προσροφήθη από τον κύλινδρο στο χρονικό διάστημα t

C_∞ = Τό ποσό του χρώματος που προσροφήθη κατά την ισορροπία.

r = 'Η ακτίνα του κυλίνδρου.

Μιά άλλη χρήσιμη εξίσωση για ένα κύλινδρο επίσης, δόθηκε από τον Crank⁴ και είναι η εξής:

$$\frac{C_t}{C_\infty} = \sqrt{\frac{Dt}{r^2}} \quad (5)$$

Η εξίσωση αυτή μπορεί να εφαρμοσθῆ μόνον κατά τὰ πρώτα στάδια τῆς βαφῆς, λόγω ὅμως τῆς σχετικῆς τῆς ἀπλότητος καὶ τῆς ἀξιοπιστίας τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἔχει ἀποκτήσει μεγάλη ἀπὴχηση^{5,6}. Μία γραφικὴ παράσταση τοῦ C_t/C_∞ ὡς πρὸς \sqrt{Dt} δίνει σύμφωνα μὲ τὴν ἀνωτέρω εξίσωση μίαν εὐθείαν γραμμὴν, μόνον ὅμως γιὰ τὰ ἀρχικὰ στάδια τῆς βαφῆς. Ἀπὸ τὴν κλίση τῆς ὑπολογίζεται ὁ D . Στὴν περίπτωση ποὺ ὁ συντελεστὴς διαχύσεως εἶναι συνάρτηση τῆς συγκεντρώσεως, ἡ εξίσωση τοῦ Crank παρέχει μίαν μέση τιμὴ τῶν συντελεστῶν διαχύσεως ἀπὸ κάθε συγκέντρωση ἐπὶ τῆς ἴνας.

Ἡ διάχυση τῶν χρωμάτων διασπορᾶς ἐντὸς τῶν ὑδροφόβων ἰνῶν εὐρέθῃ ὅτι εἶναι ἀνεξάρτητη τῆς συγκεντρώσεως τοῦ χρώματος ἐντὸς τῆς πολυμεροῦς ἴνας. Στὴν περίπτωση αὐτῆ ἡ εξίσωση τοῦ Crank θεωρεῖται ὅτι ἀποδίδει τὸν πραγματικὸ συντελεστὴ διαχύσεως^{7,8}.

Ὁ ρόλος τῆς δομῆς τοῦ πολυμεροῦς κατὰ τὴν διάρκεια τῆς βαφῆς εἶναι δύσκολο νὰ ὀρισθῆ⁹. Εἶναι γνωστὸ ὅτι οἱ ὑψηλοῦ προσανατολισμοῦ κρυσταλλικὲς περιοχὲς τοῦ πολυμεροῦς δὲν διαπερνῶνται ἀπὸ τὸ χρῶμα^{1,2}, ἀν καὶ παρέχουν ἐπιφάνειες γιὰ προσρόφηση χρώματος. Οἱ κρυσταλλικὲς περιοχὲς δρῶν ἀνασταλτικὰ στὴ διάχυση τῶν μορίων τοῦ χρώματος τὰ ὅποια ἔτσι διαχέονται μέσα στὴν ἀμόρφη περιοχή.

Οἱ ἴδιοι παράγοντες ποὺ ἐπηρεάζουν τὴ δομὴ τοῦ πολυμεροῦς, ἐπηρεάζουν ταυτόχρονα καὶ τὶς ιδιότητες διαχύσεως τοῦ χρώματος ἐντὸς αὐτοῦ. Ἔτσι μίαν μηχανικὴ διεργασία, ὅπως ἡ ἔκταση ἑνὸς νήματος Nylon, Rayon, ἢ πολυεστέρος, ἔχει σάν ἀποτέλεσμα τὴ μεταβολὴ στὴν πυκνότητα καὶ τὸν προσανατολισμὸ τῶν κρυστάλλων, ὁδηγεῖ δὲ σὲ μίαν δραματικὴ μείωση τῆς ταχύτητας προσροφῆσεως τοῦ χρώματος¹⁰. Ἐπίσης ὅταν ὁ πολυεστέρας ὑποβάλλεται σὲ σταθεροποίηση τῶν διαστάσεων του ἐν θερμῷ, ἢ κρυσταλλικότητα τῶν ἰνῶν του αὐξάνεται καὶ ἡ ταχύτητα προσροφῆσεως τοῦ χρώματος ἐλαττώνεται. Εἶναι ὡς ἐκ τούτου ἐμφανές, ὅτι ἡ διάχυση τῶν χρωμάτων ἐντὸς τῶν ἰνῶν σχετίζεται μὲ τὴ μοριακὴ διάταξη καὶ τὴ μορφολογία τῶν ἰνῶν, εἶναι δὲ πολὺ δύσκολο νὰ περιγραφῆ ἢ πορεῖα κατὰ τὴν ὁποῖαν αὐτὰ τὰ δομικὰ χαρακτηριστικὰ ἐπηρεάζουν τὴ βαφῆ. Προσπάθειες συσχετισμοῦ τοῦ συντελεστοῦ διαχύσεως καὶ τῆς δομῆς τῶν ἰνῶν ἔχουν γίνῃ μὲ τὴ χρησιμοποίησιν δύο δομικῶν μοντέλων, τοῦ πορώδους καὶ τοῦ μοντέλου ἐλεύθερου ὄγκου. Ἀμφότερα ἔχουν περιγραφῆ ἀπὸ τοὺς Peters καὶ Ingamells⁹.

Τὸ πορώδες μοντέλο εἶναι μηχανικοῦ χαρακτῆρα καὶ παρορσιάζει τὴν ἴνα σάν ἓνα δίκτυο ἐσωτερικὰ συγκοινωνούντων διαύλων ἢ πόρων, ποὺ περιέχουν νερὸ, μέσω τοῦ ὁποῖου θεωρεῖται ὅτι διαχέεται τὸ χρῶμα. Ἡ διάμετρος τῶν διαύλων αὐτῶν διαφέρει ἀπὸ ἴνα σὲ ἴνα μὲ ἀποτέλεσμα καὶ ὁ συντελεστὴς διαχύσεως νὰ παρουσιάζεται διαφορετικὸς. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε ὅτι ἡ εὐκολότερη προσρόφηση «ἀπ' εὐθείας βαφόντων» χρωμάτων ἀπὸ τὰ βαμβακερὰ νήματα παρὰ ἀπὸ τὰ νήματα τῆς Viscose Rayon, ἀποδίδεται στοὺς μεγαλύτερου μεγέθους διαύλους τοῦ βαμβακεροῦ νήματος.

Τὸ δεύτερο μοντέλο βασίζεται στὴν ἔννοια τοῦ ἐλεύθερου ὄγκου, ὁ ὁποῖος ὀρίζεται σάν ὁ ὄγκος ὁ ἀπτόμενος τῶν μορίων τῆς ἀλύσου, ποὺ ὅμως δὲν καταλαμβάνεται ἀπὸ τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ἀλύσο άτομα. Ὁ ἐλεύθερος ὄγκος εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς θερμικῆς κινήσεως τῶν ἀτόμων καὶ αὐξάνει μὲ τὴ θερμοκρασία. Ἡ ἔννοια τοῦ ἐλεύθερου ὄγκου χρησιμοποίηθηκε γιὰ νὰ ἐξηγηθῆ τὴ διαφορὰ τῶν φυσικῶν ιδιοτήτων τῶν ἀμόρφων πολυμερῶν μετὰ τῆς θερμοκρασίας. Οἱ ἀλύσεις τοῦ πολυμεροῦς κάτω μιᾶς ὀρισμένης θερμοκρασίας εἶναι ἀκίνητοποιημένες λόγω ψύξεως καὶ οἱ μοναδικὲς δυνατὲς κινήσεις εἶναι οἱ θερμικὲς δονήσεις. Καθὼς ὅμως ἡ θερμοκρασία αὐξάνει, διαβιβάζεται ἰκανὴ ποσότητα ἐνέργειας γιὰ περιστροφικὲς κινήσεις τῶν δεσμῶν τὸ σκελετό τῆς ἀλύσου τοῦ πολυμεροῦς. Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἓνα ὀλόκληρο τμήμα τῆς ἀλύσου μετὰξὺ δύο γειτονικῶν περιστροφόμενων δεσμῶν ἀλλάζει θέση μὲ περιστροφή ἕως ὅτου ἐμποδισθῆ ἢ περαιτέρω κίνησή του ἀπὸ ἄλλο μόριο τοῦ πολυμεροῦς. Ἡ ἀλλαγὴ αὐτῆ θέσεως ἀναφέρεται σάν «Segmental Jump», συμβαίνει δὲ μόνον ὅταν ἐπαρκὲς ἐλεύθερος ὄγκος ἔχει δημιουργηθῆ γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ φιλοξενήσῃ τὸ τμήμα αὐτὸ τῆς ἀλύσου. Ἀπὸ τὴ στιγμή ὅμως ποὺ τὸ τμήμα ἔχει μετακινηθῆ ὁ ἐλευθερούμενος χώρος ἀφήνεται νὰ καταληφθῆ ἀπὸ ἄλλο τμήμα ἀλύσου, ἢ δὲ πορεῖα ἐπαναλαμβάνεται σὲ ὅλη τὴ δομὴ τοῦ πολυμεροῦς. Ἡ πορεῖα αὐτῆ σχετίζεται μὲ μίαν ἀξιοσημείωτη αὐξηση τοῦ ἐλεύθερου ὄγκου καὶ τῆς τμηματικῆς εὐκινῆσεως, ποὺ συμβαίνει πᾶνω ἀπὸ μίαν στενὴν περιοχὴ θερμοκρασιῶν, ὅπως εἶναι ἡ θερμοκρασία ὑαλώδους μεταπτώσεως T_g . Περαιτέρω αὐξηση τῆς θερμοκρασίας συνεπάγεται μίαν ἀκόμη μεγαλύτερη αὐξηση τοῦ ἐλεύθερου ὄγκου καὶ τῆς τμηματικῆς εὐκινῆσεως. Τὸ μοντέλο τοῦ ἐλεύθερου ὄγκου ἔχει χρησιμοποιηθῆ γιὰ τὴν ἐξήγηση τῆς διαχύσεως τῶν ἀτμῶν ὀργανικῶν ἐνώσεων ἐντὸς τῶν πολυμερῶν¹¹. Στὸ σύστημα βαφῆς τὰ μόρια τοῦ χρώματος θεωροῦνται ὅτι κινῶνται ἐντὸς τῶν ἰνῶν μεταβάλλοντας θέση διαρκῶς. Ἡ ἰκανότητά τους αὐτῆ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ παρακειμένου τους ἐλεύθερου ὄγκου, ποὺ αὐτὸς πάλι ὀφείλεται στὴν τμηματικὴ κίνηση τῶν παρεμβαλλομένων ἀλύσεων τοῦ πολυμεροῦς. Τὸ μοντέλο τοῦ ἐλεύθερου ὄγκου, λόγω τοῦ δραστικοῦ ρόλου ποὺ παίζουν οἱ ἴνες σὲ αὐτὸ κατὰ τὴ διεργασία τῆς βαφῆς, μᾶς παρέχει ἓνα ρεαλιστικὸ πλαίσιο συσχετισμοῦ φυσικῶν ιδιοτήτων τῆς ἴνας καὶ συντελεστοῦ διαχύσεως.

Ἡ ἐπίδραση τῆς ἀναδεύσεως

Γενικῶς ὅταν ἓνα νήμα ἐμβαπτίζεται μέσα σὲ ἓνα διάλυμα χρώματος, ἡ ταχύτητα μὲ τὴν ὁποῖα τὸ χρῶμα προσροφᾶται ἀπὸ τὸ νήμα ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ταχύτητα ἀναδεύσεως τοῦ διαλύματος καὶ τείνει νὰ πλησιάσῃ μίαν μέγιστη τιμὴ ὅταν ἡ ἀνάδευση γίνεται πολὺ γρήγορα. Μία σειρά πειραμάτων στὴ βαφῆ τῶν βαμβακερῶν νημάτων μὲ «ἀπ' εὐθείας βάφοντα» χρώματα¹², ἔδειξε σημαντικὰ διαφορετικὲς ταχύτητες βαφῆς, ἂν καὶ ἐχρησιμοποιήθῃ ὁ ἴδιος τύπος χρώματος καὶ ἡ ἴδια τεχνικὴ δειγματοληψίας. Οἱ Hanson, Weale καὶ Stringfellow¹³, μελέτησαν ἐξ ἄλλου τὴν ἐπίδραση τῆς ἀναδεύσεως στὴν προσρόφηση «ἀπ' εὐθείας βαφόντων» χρωμάτων ἀπὸ ἓνα φύλλο σελοφάνης, ἓνα βαμβακερὸ ὕφασμα καὶ ἓνα νήμα Rayon. Αὐτοὶ ἔδειξαν ὅτι οἱ ταχύτητες βαφῆς τοῦ

υφάσματος και του νήματος μεταβάλλονται με την ταχύτητα ανάδευσης περισσότερο από του γεωμετρικώς απλουστεύου φύλλου της σελοφάνης, ακόμη και κάτω από σταθερή συγκέντρωση χρώματος στο διάλυμα. Οι διαφορές στην ταχύτητα βαφής φαίνεται ότι δημιουργούνται από την παρουσία στάσιμης ύγρης στοιβάδας γύρω από τα πολύπλοκότερα γεωμετρικά συστήματα.

Ο Fern¹⁴ διαβίβασε διάλυμα χρώματος μέσω λεπτοκομμένου βαμβακερού νήματος και έμετρησε την ταχύτητα βαφής συναρτήσει της ταχύτητας ροής του διαλύματος. Η τελευταία έμετρήθη από τον αριθμό των διαδοχικών διαβίβασων του διαλύματος μέσω των νημάτων σε χρονικό διάστημα 10 λεπτών. Απόδειξε λοιπόν ότι καθώς η ανάδευση αυξάνει, η ταχύτητα βαφής αυξάνεται και τείνει να γίνει ανεξάρτητη σε υψηλότερες ταχύτητες ανάδευσης. Το πείραμα αυτό δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση συνεχών ινών, γιατί είναι εξαιρετικά πολύπλοκος ο όρισμός της ροής του διαλύματος μέσω αυτών. Σε ένα απλό σύστημα όπως είναι ένα φίλμ ή ένα επίπεδο φύλλο κάποιου υλικού, που έμβαπτίζεται σε λουτρό βαφής του οποίου η διεύθυνση ροής είναι παράλληλη προς το φύλλο, μπορεί να διευκρινισθούν μερικές από τις άρχες που διέπουν την πορεία βαφής¹. Ερχόμενο το φίλμ σε επαφή με το λουτρό βαφής απορροφά χρώμα με αποτέλεσμα την μείωση της περιεκτικότητάς του στο λουτρό. Για αποκατάσταση ισορροπίας ένα ποσό χρώματος μετακινείται από το έσωτερικό της ίνας προς την επιφάνεια αυτής με διάχυση και η ποσότητα αυτή εξαρτάται από την ταχύτητα που το υγρό ρέει γύρω από το φίλμ.

Όσον αφορά την καμπύλη ταχύτητας βαφής συναρτήσει του χρόνου, οι McGregor και Peters¹⁵ έδειξαν ότι η μορφή της καμπύλης είναι σιμοειδής σε ένα σύστημα μη ανάδεύμενο, μετατρέπεται δε σε έκθετική σε ένα καλώς ανάδεύμενο σύστημα. Ο Peters¹ επίσης έδειξε ότι ο τρόπος κατά τον οποίο μία αλλαγή στην ανάδευση επηρεάζει την ταχύτητα βαφής, είναι συνάρτηση της δράσεως χρωματικού νήματος. Είναι λοιπόν δυνατόν άλλα συστήματα να εξαρτώνται από την ταχύτητα ανάδευσης, ενώ άλλα να είναι σχετικώς ανεξάρτητα. Σε ένα συμπολυμερές σύστημα πολυαιθέρος - πολυαιθέρος¹⁶ με συμμετοχή του πολυαιθέρος μόνο κατά 10% έχει εξ άλλου δείχθη, ότι η ταχύτητα βαφής του αυξάνει αυξανόμενης της ταχύτητας ανάδευσης. Έδειχθη επίσης ότι η προσρόφηση στην κατάσταση ισορροπίας παραμένει σχεδόν ή ίδια, δηλαδή ανεξάρτητη της ταχύτητας ανάδευσης.

Η επίδραση της θερμοκρασίας

Η ταχύτητα βαφής είναι συνάρτηση της θερμοκρασίας, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι δεν μεταβάλλεται η δομή του νήματος, όποτε η ταχύτητα βαφής αυξάνεται μετά της θερμοκρασίας. Υπάρχουν αποδείξεις ότι οι κρυσταλλικές περιοχές του πολυμερούς είναι διαπεράστες από τα διαχεόμενα μόρια, δρουν δε σαν εμπόδια ανασταλτικά της διαχεομένης ροής¹⁷. Διάχυση λαμβάνει χώρα στις άμορφες περιοχές και είναι αποτέλεσμα των τυχαίων κινήσεων Brown των διαχεομένων μορίων. Κατά την διάρκεια της διαχύσεως αυτά τα μόρια παραμένουν δονούμενα γύρω από μία θέση ισορροπίας έως ότου συμβη να αποκτήσουν αρκετή κρίσιμη ενέργεια από τυχαίες ανταλλαγές με γειτονικά τμήματα μορίων του πολυμερούς. Εύρισκόμενα λοιπόν σε μία ενεργοποιημένη κατάσταση είναι ικανά να υπερπηδήσουν τους περιορισμούς που δημιουργεί το περιβάλλον τους και να προωθηθούν.

Σε θερμοκρασίες άνω της υαλώδους μεταπτώσεως T_g του πολυμερούς ή εξάρτησης του συντελεστού διαχύσεως από την θερμοκρασία δίδεται από μία εξίσωση τύπου Arrhenius²:

$$D_T = D_0 \exp \left(- \frac{E}{RT} \right) \quad (6)$$

όπου D_T = Παρατηρούμενος συντελεστής διαχύσεως σε μία απόλυτη θερμοκρασία T .

D_0 = Σταθερά

E = Πειραματική ενέργεια ενεργοποίησης

R = Παγκόσμια σταθερά των αερίων

Η διάχυση τέτοιων μορίων ελέγχεται λοιπόν από τις κινήσεις των επί μέρους τμημάτων του πολυμερούς και επειδή εξαρτάται μόνον από τμηματικές κινήσεις ή ενέργεια ενεργοποίησης πρέπει να είναι ανεξάρτητη του μοριακού βάρους του πολυμερούς¹⁸. Η ενέργεια ενεργοποίησης για το μοντέλο έλευθέρου όγκου στην πορεία βαφής αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο τμήμα περιλαμβάνει την απαιτούμενη ενέργεια για τον σχηματισμό μίας όπης στις δυνάμεις συνοχής μεταξύ των διαφόρων τμημάτων της αλυσού του πολυμερούς. Το δεύτερο τμήμα περιλαμβάνει την απαιτούμενη ενέργεια για την υπερπήδηση των δυνάμεων προσροφήσεως μεταξύ του χρώματος και της ίνας, έλευθέρωση δε του χρώματος από το σημείο προσροφήσεώς του. Η απαιτούμενη ενέργεια για την δεύτερη πορεία εύρεθη ότι είναι σχετικώς μικρή¹⁹ και συνεπώς η μέγιστη συνεισφορά στην ενέργεια ενεργοποίησης βασίζεται στις ιδιότητες του μορίου του πολυμερούς. Το μέγεθος της απαιτούμενης όπης καθορίζεται από το μέγεθος των διαπερνώντων μορίων. Όσο μεγαλύτερα είναι τα μόρια, τόσο υψηλότερη είναι η απαιτούμενη ενέργεια.

Η ενέργεια ενεργοποίησης μπορεί να προσδιορισθεί από την εξίσωση (6) με γραφική παράσταση του $\ln D_T$ ως προς $1/T$. Η εξίσωση αυτή οφείλει να χρησιμοποιηθεί μετά προσοχής, γιατί η ενέργεια ενεργοποίησης είναι σταθερή μόνο σε θερμοκρασίες αρκετά υψηλότερες της θερμοκρασίας υαλώδους μεταπτώσεως T_g του πολυμερούς. Καθώς πλησιάζει η θερμοκρασία T_g ο συντελεστής διαχύσεως μεταβάλλεται ταχύτερα από έκθετικώς, παράγεται δε μία καμπύλη ένδεικτική του ότι η ενέργεια ενεργοποίησης αυξάνεται καθώς η θερμοκρασία βαφής μειώνεται²⁰. Κάθε άλλο σημείο μεταπτώσεως του πολυμερούς πάνω από την T_g θα συνεπάγεται μεταβολή της τιμής της ενέργειας ενεργοποίησης²¹.

Η ταχύτητα βαφής των πολυεστερικών ινών με χρώματα διασποράς είναι πολύ άργη, χαμηλότερη και από την ταχύτητα του Nylon ή της όξεικής κυτταρίνης (Cellulose Acetate)²². Όπωςδήποτε η ικανότητα των πολυεστερικών ινών να προσροφούν αυτά τα χρώματα είναι υψηλότερη από του Nylon ή της όξεικής κυτταρίνης που βάφονται κάτω από τις ίδιες συνθήκες. Η διαφορά λοιπόν στην ταχύτητα βαφής δεν μπορεί να αποδοθεί στην έλλειψη θέσεων βαφής στον πολυεστέρα, ούτε εύρεθη ότι οφείλεται στην επιφανειακή αντίσταση των πολυεστερικών ινών²², αλλά στον υδρόφοβο χαρακτήρα και την συμπαγή φυσική δομή αυτών.

Η ταχύτητα βαφής των πολυεστερικών ινών μπορεί να αυξηθεί με διάφορους τρόπους όπως οι κατωτέρω αναφερόμενοι:

1. Με τη χρήση ενός μικρού μεγέθους μορίου χρώματος. Τουτό γιατί τα μικρά μόρια χρώματος διαχέονται πιό εύκολα μέσα στο πολυμερές². Είναι λοιπόν σκόπιμη η χρήση των μικροτέρων δυνατών μορίων χρώματος. Μία αύξηση στην ταχύτητα μικρών οργανικών χρωμάτων, όπως του άζωβενζολίου, μπορεί να επιτευχθεί κατόπιν εισαγωγής αυτών μέσα στο πολυμερές με την μορφή δύο ήμιμορίων και συζεύξεως έπειτα αυτών μέσα στην ίνα.²² (Δηλ. εισαγωγής δύο μορίων ανιλίνης και συζεύξεως αυτών με διαζώωση).

2. Με τη χρήση υψηλής θερμοκρασίας βαφής όποτε επιταχύνονται τα τρία στάδια της διαχύσεως. Όσον αφορά τη

διάχυση του χρώματος μέσα στην ίνα, αυτή επηρεάζεται και από την ενέργεια του μορίου του χρώματος και από την ευκινησία των αλύσεων του πολυμερούς στην άμορφη περιοχή, αυξάνονται δέ άμφότερες με την θερμοκρασία.² Όσον μεγαλύτερη λοιπόν είναι η ενέργεια ενεργοποίησης της βαφής, τόσο περισσότερο αξιοσημείωτη είναι και η αύξηση του συντελεστού διαχύσεως με την θερμοκρασία. Υπάρχει όμως ένα άνωτατο όριο θερμοκρασίας, πάνω από τό όποιο υπάρχει κίνδυνος άποσυνθέσεως του χρώματος ή θερμικής καταπονήσεως των ινών²³.

3. Με την χρήση οργανικών βοηθητικών βαφής.

Μερικές οργανικές ενώσεις, ειδικά άρωματικές, όταν εμφανισθούν στά διαλύματα βαφής σε μικρές συγκεντρώσεις αυξάνουν την ταχύτητα της. Οι ενώσεις αυτές ονομάζονται «Carriers» και πλαστικοποιούν την ίνα, μειώνοντας την Tg της, με συνέπεια να παράγουν ένα φαινόμενο παρόμοιο με εκείνο της αύξησης της θερμοκρασίας.

4. Με χημική τροποποίηση του πολυμερούς.

Χημική τροποποίηση ενός πολυμερούς μπορεί να αύξηση την ταχύτητα βαφής του. Αυτή επιτυγχάνεται είτε μεταβάλλοντας την κανονικότητα της έσωτερικής δομής του πολυμερούς, είτε ένσωματώνοντας σε αυτό ομάδες με ειδική έλξη σε όρισμένες κατηγορίες χρωμάτων. Η πρώτη περίπτωση επιτυγχάνεται με εισαγωγή από εύκίνητες άλειφατικές μονάδες ή πλευρικές όγκώδεις ομάδες, σε ένα σφιχτά συμπιεσμένο πολυμερές, όποτε αλλάζει αυτό δομή και καθίστανται τά μόρια του χρώματος ικανά να κινούνται έλεύθερα μέσα σε αυτό. Σάν παράδειγμα στή δεύτερη περίπτωση αναφέρουμε τό Dacron 64, τό όποιο είναι συμπολυμερές αίθυλένο-τερεφθαλικού έστερος περιέχοντος ομάδες θείο-ισοφθαλικού έστερος και τό όποιο έχει ειδική έλξη στά βασικά χρώματα.

Βιβλιογραφία

1. R.H. Peters in «Diffusion in Polymers», editor J. Crank and G.S. Park, Academic Press, London 1968.
2. T. Vickerstaff «The Physical Chemistry of Dyeing», Oliver and Boyd, London 1950.
3. A.V. Hill, Proc. Roy. Soc. **B 104**, 39, 1928.
4. J. Crank «The Mathematics of Diffusion», Oxford Cravendon Press, 1966.
5. J. Cegarra, P. Puente, Text. Research J. **37**, 343, 1967.
6. H. Brody, J. Soc. Dyers and Col. **82**, 14, 1966.
7. C.L. Vird, F. Manchester, D. F. Scott, J. Soc. Dyers and Col. **71**, 604, 1955.
8. R.H. Peters, J. H. Petropoulos, R. Mc Gregor, J. Soc. Dyers and Col. **77**, 709, 1961.
9. R.H. Peters, W. Ingamells, J. Soc. Dyers and Col. **89**, 397, 1973.
10. A.R. Munden and H. J. Palmer, J. Text. Inst. **41**, 609, 1950.
11. H. Fujita, K. Kishimoto and K. Matsumota, Trans. Faraday Soc. **56**, 424, 1960.
12. D. Lemin, E. J. Vickers and T. Vickerstaff, J. Soc. Dyers and Col. **62**, 132, 1946.
13. J. Hanson, J.M. Neale and W.A. Stringfellow, Trans. Faraday Soc. **31**, 1718, 1935.
14. A.S. Fern in «Physical Chemistry of Dyeing (T. Vickerstaff ed.) Oliver and Boyd, London, 1953
15. Mc Gregor and R. H. Peters J. Soc. Dyers and Col. **81**, 393, 1965.
16. C.M. Boussias, Ph. D. Thesis, University of Manchester, 1977.
17. M.V. Forward, J. Text. Inst. **46T**, 671, 1955.
18. J. H. Dumbleton, J.P. Bell and T. Murayama, J. Appl. Pol. Sci., **12**, 2491, 1968.
19. S. Rosenbaum, J. Appl. Pol. Sci., **7**, 1225, 1963.
20. D. Patterson and R.P. Sheldon, Trans. Faraday Soc. **55**, 1254 1959.
21. B.S. Sprague, J. Pol. Sci. (Pt-C) **20**, 159, 1967.
22. E. Water, J. Soc. Dyers and Col. **66**, 609, 1950.
23. I.C.I. Pamphlet, L.D. 61 Harrogate 1968.

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

Της 19ης Μαΐου 1978

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ:

- 1.- Νομοσχέδιο «περί φορολογικών τινών διαρρυθμίσεων».
- 2.- Συζήτηση επ' αυτού.

Κα Ε. Δηλάρη (Πρόεδρος Δ.Σ.):

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Ήρθε η ώρα να κηρύξουμε την έναρξη της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης που το Δ.Σ. αναγκάστηκε να οργανώσει με λύπη και ανησυχία για ένα θέμα που ενδιαφέρει όλους μας.

Τό θέμα είναι ένα και μοναδικό. Τό Νομοσχέδιο «περί φορολογικών τινών διαρρυθμίσεων άρθρο 66 παρ. 38».

Τό Δ.Σ. προτείνει σάν Πρόεδρο της Συνέλευσης την Κα Κατ. Γεωργακοπούλου. (Χειροκροτήματα) Και ως Γραμματείς τούς κ.κ. Γιαν. Γαγγλία και Παν. Προυντζο. (Χειροκροτήματα).

Η Γενική Συνέλευση ομόφωνα αποδέχεται την πάρα πάνω πρόταση

Κα Πρόεδρος (Κατ. Γεωργακοπούλου): Θά ήθελα να εύχαριστήσω την Συνέλευση για την τιμή που μου έκανε και έλπίζω ότι τό αποτέλεσμα των αποφάσεων της Συνέλευσης αυτής να είναι εποικοδομητικές για τό Ταμείο Συντάξεως.

Τόν λόγο έχει ό Γεν. Γραμματέως της Ε.Ε.Χ. θά μάς αναπτύξει τό θέμα.

κ. Π. Ευθάλης (Γεν. Γραμματέως): Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Τό Δ.Σ. αποφάσισε τη σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης με μοναδικό θέμα την προβλεπόμενη από την Κυβέρνηση κατάργηση των κοινωνικών πόρων των Τ.Ε.Α.Χ. Συγκεκριμένα η Κυβέρνηση στό Νομοσχέδιο με τόν τίτλο «περί φορολογικών απαλλαγών και διαρρυθμίσεων και στό άρθρο 66/38 καταργεί δολόκληρο τόν κοινωνικό πόρο του Ταμείου μας. Μάλιστα για την δημιουργία έντυπώσεων ότι οι Έλληνες Χημικοί είναι αυτοί που αύξανουν τις τιμές των προϊόντων από τά οποία τό Ταμείο τους εισπράττει αυτά τά ελάχιστα, αναφέρει η Κυβέρνηση, με συγχωρεϊτε, χρησιμοποιεί η Κυβέρνηση αναληθείς αριθμούς.

Συγκεκριμένα, ενώ για κάθε τόννο ταϊμέντου τό ΤΕΑΧ εισπράττει από τό 1946 χωρίς καμιά αναπροσαρμογή 0,30 της δραχμής ανά τόννο ή Κυβέρνηση ισχυρίζεται 15 δρχ. Τό ίδιο ισχύει για τό οινόπνευμα, όπου αντί 0,02 της δραχμής αναφέρεται μιά δραχμή κατά κιλό. Στή ζύμη αντί 0,02 της δραχμής αναφέρεται μιά δραχμή κατά κιλό. Στά όξεια αντί 0,30 δρχ. ανά τόννο αναφέρεται 20 δρχ.

Η σκοπιμότητα είναι προφανής και δέν νομίζουμε ότι χρειάζεται καμιά πάρα πέρα εξήγηση. Πιστεύουμε ότι σε όλους σας είναι γνωστή η κατάσταση στό ΤΕΑΧ. Τό ΤΕΑΧ ιδρύθηκε τό 1941, προέβλεπε έκτός από τις εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών έναν κοινωνικό πόρο που δυστυχώς στό νόμο αναφέρετο σε σταθερές δραχμές κατοχικές και όχι σε ποσοστό επί της αξίας των προϊόντων.

Όταν τό 1946 αναπροσαρμόστηκε έγινε σε μετακατοχικές δραχμές, αλλά πάλι σε δραχμές και όχι σε ποσοστό αξίας. Έκτοτε παρέμεινε σταθερός χωρίς καμιά αναπροσαρμογή, με αποτέλεσμα ενώ τό 1946 τό ποσό των τριακοσίων δραχμών και μετά τό 53, 0,3 δραχμών, που είχαμε σε κάθε τόννο ταϊμέντου, και που αντιπροσώπευε τό 0,04 της αξίας σήμερα να αντιπροσώπευει τό 0,01%

Τό αποτέλεσμα αυτής της ανορθόδοξης ιστορίας ήταν ή συμμετοχή του Κοινωνικού πόρου στόν ετήσιο προϋπολογισμό του ΤΕΑΧ καθημερινά να μειώνεται. Έτσι ενώ τό 1946 ό κοινωνικός πόρος αποτελούσε τό 65% στόν ετήσιο προϋπολογισμό του, τό 1977 δηλαδή τόν χρόνο που πέρασε, είναι μόλις τό 6%

Τά Δικηκτικά Συμβούλια της Ένωσης Χημικών πριν από την Δικτατορία και μετά από αυτήν προσπάθησαν να αναπροσαρμόσουν τόν κοινωνικό πόρο ώστε να αποτελε

ούσιαστικό παράγοντα στόν Προϋπολογισμό του ΤΕΑΧ. Συνάντησαν πολλά εμπόδια από τις Κυβερνήσεις αλλά πολλές φορές και από τά διωρισμένα συμβούλια του ΤΕΑΧ τά οποία έκτελούσαν τις έντολές των εκάστοτε Υπουργών της Κυβέρνησης.

Η τακτική των Συμβουλίων του ΤΕΑΧ και δυστυχώς πολλές φορές και με την συγκατάθεση των Χημικών οι οποίοι επιλέγονταν από την Κυβέρνηση ήταν τό Ταμείον να παρουσιάζει πλεόνασμα χωρίς να εξετάζεται ότι παρουσιάζει πλεόνασμα για τις συντάξεις, που είναι συντάξεις πείνας.

Αντί τά Συμβούλια να προσπαθούν να δώσουν ικανοποιητικές συντάξεις παρά την αντίδραση των Κυβερνήσεων ακολούθησαν την τακτική της εμφάνισης των πλεονασμάτων, πλεονασμάτων που σε τελική ανάλυση με την πάροδο του χρόνου χάνονταν ή αξία τους άφου κατατεθημένη υποχρεωτικά στην Τράπεζα δινανε ένα κέρδος 4 έως 5% περίπου ετησίως.

Τό προηγούμενο Δικηκτικό Συμβούλιο είχε κατορθώσει να άποσπάσει ευνοϊκή εισήγηση του τότε Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών με τό όποιο ζητούσε αναπροσαρμογή των Κοινωνικών πόρων για τό ΤΕΑΧ σε ποσοστό επί της αξίας των τεσσάρων προϊόντων από τά οποία εισπράττει.

Η εισήγηση αυτή άπορρίφθηκε από τόν τότε Υπουργό αναπληρωτή Συντονισμού κ. Μπούτο. Στό σημερινό Δικηκτικό Συμβούλιο είχε υποσχεθεί ό τότε Υπουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών κ. Στεφανόπουλος ότι όποσδήποτε θά τακτοποιήσει ή άδίκια και θά αναπροσαρμόσθουν οι πόροι, χωρίς κανένα θετικό αποτέλεσμα.

Όμως χαρακτηριστική περίπτωση έμπαιγμου του κλάδου, άποτελεί ή συμπεριφορά του σημερινού Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών κ. Άποστολάτου ειδικού όπως λέγεται στα ασφαλιστικά ταμεία, ό όποιος μάς διαβεβαίωσε μόλις πρό όλίγου ότι τό θέμα του ΤΕΑΧ θά μελετηθεί σε βάθος σε σύσκεψη που θά γίνει στα γραφεία του ΤΕΑΧ και σε σύντομο μάλιστα χρονικό διάστημα, ενώ την ίδια ώρα τό Υπουργείο Οικονομικών κατάργουσε τόν κοινωνικό πόρο.

Κύριοι Συνάδελφοι,
Τό Δικηκτικό Συμβούλιο όταν πληροφορήθηκε την ύπαρξη του νομοσχεδίου αποφάσισε τά εξής:

Πρώτο να καλέσει τόν κλάδο σε έκτακτη γενική συνέλευση.

Δεύτερο να στείλει τηλεγραφήματα διαμαρτυρίας στόν Πρωθυπουργό και στούς άρμόδιους Υπουργούς.

Τρίτο να στείλει τηλεγραφήματα και να ενημερώσει τά Κόμματα της Άντιπολιτευσης.

Τέταρτο, να συναντηθεί με τόν Πρόεδρο της ΓΣΕΕ και να ζητήσει τη βοήθειά του.

Πέμπτο να ζητήσει συνάντηση με τούς Υπουργούς Συντονισμού, Οικονομικών και Υφυπουργών Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Έκτο να συναντήσει τόν Υπουργό Οικονομικών κ. Κανελλόπουλο.

Όγδοο να προσπαήσει να συναντήσει τόν Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών κ. Παπασπύρου.

Από αυτές μας τις μέχρι τώρα ενέργειες, από την άδιαφορία του άρμόδιου Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών και την ύπεκφυγή τουτέστιν του Υπουργού Οικονομικών, τόν όποιο μόλις χθες συναντήσαμε, να πάρει υπεύθυνη θέση στό θέμα, πιστεύουμε ότι ή Κυβέρνηση θά προχωρήσει στην προσπάθειά της να ψηφίσει τόν νόμο.

Δέν μάς καλύπτει δέ σε καμιά περίπτωση τό άρθρο 66/44 παρ. 2 που λέει ότι μπορεί να καλύπτεται ό πόρος αυτός, γιατί έτσι λέει, από τόν Κρατικό Προϋπολογισμό γιατί ή εφαρμογή του θά κρίνεται από τόν κάθε άρμόδιο Υπουργό, έφ' όσον βάζει τόν όρον «όπου τούτο είναι αναγκαίο»!

Τελικά ή εφαρμογή αυτού του άρθρου θά εφαρμόζεται σάν ένα είδος ρουσφέτι κατά περιπτώσεων και κάθε χρόνο.

Τό Διοικητικό Συμβούλιο πιστεύει ότι ο κλάδος μας πρέπει να κινητοποιηθεί με όλες του τις δυνάμεις, να κάνει τό πρόβλημα γνωστό σέ όλους τούς φορείς, και σέ όσο είναι δυνατόν στό ευρύτερο κοινό. Και σέ όλους τούς εργαζόμενους, γιατί ίσως αὐτοί νά είναι ἡ ἀρχή μιάς ευρύτερης ἀντίληψης τοῦ διαφημίζεται ἄλλωστε και διαφαίνεται ἀπό τίς συζητήσεις με τούς ἀρμοδίους ὅτι κάτι πρέπει νά γίνει με τὰ Ἐπικουρικά Ταμεία.

Πιστεύουμε ὅτι τὰ Ἐπικουρικά Ταμεία καλύπτουν τίς ἐλλείψεις τοῦ κρατικοῦ φορέα, συνταξιοδότησης στή σημερινή Ἑλληνική Κοινωνική πραγματικότητα. Εἰμαστε ἔτοιμοι νά συζητήσουμε με τήν Κυβέρνηση καί με τήν συνεργασία ὄλων τῶν εργαζομένων, τό πρόβλημα τῆς ὑγείας καί τῆς συνταξιοδότησης. Ὅσο ὅμως τό πρόβλημα αὐτό παραμένει ἀνοικτό καί όσο οἱ ἀρμοῖοι ἀρνοῦνται νά συζητήσουν γιά μι ριζική λύση τοῦ προβλήματος εἰμαστε ἀποφασισμένοι νά μήν χάσουμε κανέναν ἀπό τὰ δικαιώματά μας. Ἄλλωστε δέν ἔχουμε καμιά ἀμφιβολία ὅτι ἡ κατάργηση τῶν κοινωνικῶν πόρων δέν θά ἔχει σάν ἀποτέλεσμα ὅπως είναι σήμερα ἡ Ἑλληνική πραγματικότητα τήν μείωση τῶν τιμῶν αὐτῶν τῶν προϊόντων ἀλλά τήν αὐξηση τῶν κερδῶν τῶν ἀντιστοιχῶν βιομηχανιῶν.

Γι αὐτούς τούς λόγους τό Διοικητικό Συμβούλιο θέτει ὑπό τήν κρίση τῆς Γενικής Συνέλευσης τό παρακάτω ψήφισμα στό ὅποιο παρακαλῶ νά τοποθετηθεῖτε:

«Ἡ Ἐκτακτὴ Γενική Συνέλευση τῶν Ἑλλήνων Χημικῶν πού συνήλθε στίς 19 Μαΐου τοῦ 1978 με μοναδικό θέμα τὴν συζήτηση πάνω στό ἀρθρο 66 παρ. 38 τοῦ νομοσχεδίου περί φορολογικῶν διαρρυθμίσεων διαπιστώνει:

Τὴν ἐπίθεση πού γίνεται στό Ταμεῖο Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν ἐκ μέρους τῶν Ὑπουργεῖων Οἰκονομικῶν καί Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν γιά τὴν κατάργηση τῶν Κοινωνικῶν πόρων.

Τὴν μονόπλευρη κατάργηση τῶν πόρων τοῦ ταμείου, ὡς πού καταπατᾶ τὴν συνταγματικὴ κατοχυρωμένη ἀρχὴ τῆς ἰσότητας.

Θεωρεῖ ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτὴ στρέφεται ἐναντίον ὄλων τῶν Χημικῶν τῶν ἀσφαλισμένων στὸν TEAX.

Κηρύσσει τὸν κλάδο σέ διωγμὸ καί τὸν καλεῖ σέ συναγερμὸ γιά τὴ σωτηρία τοῦ ταμείου.

Καλεῖ πρῶτον: Τούς Ὑπουργούς Οἰκονομικῶν καί Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, ὅχι μόνο νά ἀπαλείψουν τὴν ἐπιμαχη παράγραφο 38 τοῦ ἀρθρου 66 ἀλλὰ καί νά αὐξήσουν τούς πόρους στό ὕψος τοῦ 1946 ἀλλὰ καί νά τούς ἐπεκτείνουν καί σέ ἄλλα προϊόντα.

Δεύτερον: Τὸν Πρόεδρο τῆς Κυβέρνησης νά παρέμβει δραστικὰ ὑπὲρ τῶν δικαιῶν ἀπομένων μας καί νά ἀποδώσει δικαιοσύνη στούς φτωχοὺς συνταξιούχοι τοῦ κλάδου πού ἀμβλύνονται με τίς συντάξεις πείνας μεταξύ τῶν 2.300 δρχ. ἐλαχίστης καί 4.840 μεγίστης.

Τρίτον: Ὅλα τὰ κόμματα τῆς Βουλῆς νά ἀντιπαροῦσιν τὴν ψήφισμα ἐνὸς Νομοσχεδίου πού φαλκιδεῖ τὴν ὑπαρξὴ τοῦ ταμείου μας.

Τέταρτον: Ὅλες τίς Ὄργανώσεις τῶν εργαζομένων καί ἐπιστημόνων ΓΣΕΕ, Τεχνικὸ Ἐπιμελητήριον, Ἰατρικὸ Σύλλογον Ἀθηνῶν, Τραπεζοῦπαλληλικὸς Ὄργανώσεις, κλπ. νά βοηθήσουν τὸν ἀγῶνα μας γιὰ αὐτὴ τὴν μεταχείριση τοῦ TEAX προκρίνοντας τὸν ἐπερχόμενο κίνδυνο καί γιά τὰ ὑπόλοιπα Ταμεία.

Ἐξουσιοδοτεῖ τὸν Πρόεδρο τῆς Ἐκτακτῆς Γενικῆς Συνέλευσης νά παραδώσει αὐτὸ τὸ ψήφισμα σέ ὄλους τούς ἀποδέκτες καί νά τὸ δημοσιεύσει στὸν Τύπον.

Τέλος τό Διοικητικό Συμβούλιο προτείνει ὅπως ἡ Γενικὴ Συνέλευση ἐκλέξει ἐπιτροπὴ ἀγῶνα, ἡ ὁποία μαζί με τὸν Πρόεδρο τῆς Γενικῆς Συνέλευσης καί με τό Διοικητικό Συμβούλιο θά κινηθῶν γιά τὴ λύση τοῦ προβλήματος.

Βασικός μας στόχος πρέπει νά είναι ἡ κατοχύρωση τῶν δικαιωμάτων μας καί ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῶν κοινωνικῶν πόρων».

Κύριοι Συνάδελφοι,

Στίς κρίσιμες στιγμὲς πού περνᾶει ὁ κλάδος μας χρειάζεται ἐνότητα καί ἀγῶνα. Με αὐτὰ τὰ δύο ὄπλα θά νικήσουμε. (Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ὁ κύριος Ἀργυρίου ἔχει τὸν λόγο.
κ. Θ. Ἀργυρίου: Συνάδελφοι,

Μαζί με ἐκεῖνα τὰ ὅποια εἶπε ὁ Γενικός Γραμματέας τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν, θά ἤθελα νά σημειώσω ὅτι με τό ὑπό ψήφισμα ἡ τοῦλάχιστον με τό ὑπό παρουσίαση εἰς τὴν Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων νομοσχέδιο περί φορολογικῶν διαρρυθμίσεων ὅχι μόνο με ἐγκληματικότητα καταστρέφονται οἱ πόροι τοῦ TEAX, ἀλλὰ ὑπάρχει καί ἡ διαφορικὴ μεταχείριση τοῦ Ταμείου μας με ἄλλα ταμεία τὰ ὅποια ἔχουν πολὺ εὐνοϊκὴ μεταχείριση ἀπὸ ὅτι ἔχει τό δικό μας.

Θά ἤθελα νά σᾶς παραθέσω ὁρισμένα: στοιχεῖα ἀπὸ ἄλλα ταμεία Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως πού λαμβάνουν κοινωνικὸ πόρο.

Τό Ταμεῖο Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατικῶν Στελεχῶν ἐπὶ ἐσόδων 207.464.000 δρχ. ἔχει κοινωνικούς πόρους 196.650.000 δρχ. ἡδηλαδὴ σέ ποσοστὸ 95%.

Τό Ταμεῖο Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἰπποδρομιῶν ἐπὶ 28.316.000 ἐσόδων, ἔχει κοινωνικούς πόρους 13.675.000 ποσοστὸ 48%.

Τό Ταμεῖο Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Τοιμέντων ἐπὶ ἐσόδων 205.000.000, 84.000.000 κοινωνικὸ πόρο ἡδηλαδὴ 46,1%.

Τό Ταμεῖο Φαρμακοῦπαλλήλων ἐπὶ ἐσόδων 239.920.000 ἔχει κοινωνικὴ εἰσφορά 108.000.000 ἡδηλαδὴ 45%.

Τό Ταμεῖο Ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως τῶν Ὑπαλλήλων τοῦ ΙΚΑ ἐπὶ ἐσόδων 594.322.000 ἔχει κοινωνικὸ πόρο 283.600.000 ἡδηλαδὴ 48%.

Τό Ταμεῖο Ραδιοφωνίας καί Τουρισμοῦ ἐπὶ 25.000.000 ἐσόδων ἔχει κοινωνικὴ εἰσφορά 10.500.000 ἡδηλαδὴ 42%.

Τό Ταμεῖο Προνοίας προσωπικοῦ Κτηματικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπὶ 8.000.000 ἔχει κοινωνικὴ εἰσφορά 4.890.000 ἡδηλαδὴ 56% κοινωνικὸ πόρο.

Ἐπίσης τό Ταμεῖο Καπνοῦ ἐπὶ 28.000.000 ἔχει κοινωνικὴ εἰσφορά πέντε ἑκατομύρια ἡδηλαδὴ 18%.

Τό Ταμεῖο τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἐταιρείας Ὑδάτων ἐπὶ 69.000.000 ἔχει 13.000.000 ἡδηλαδὴ 19%.

Τό Ταμεῖο Προσωπικοῦ ἡμενος Θεσσαλονίκης ἐπὶ 10.420.000 2.400.000 ἡδηλαδὴ 23%.

Καί φτάνουμε μέχρι τό Ταμεῖο Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν τό ὅποιο εἶναι τό τρίτο ἀπὸ τό τέλος με 8% κοινωνικὴ εἰσφορά γιά τό ἔτος 1976.

Κατόπιν τούτου ὅπως καταλαβαίνετε ἡ διαφορικὴ αὐτὴ μεταχείριση τῶν Ταμείων εἶναι καί ἀντισυνταγματικὴ καί δείχνει ὅτι ἡ Κυβέρνηση δέν ἤξερε ἀκριβῶς τί ἔκανε, οὔτε ἤθελε ποτέ νά λύσει ἕνα θέμα σάν τό θέμα τῆς Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως γενικότερα.

Καταργεῖ ἀπλῶς γιά λόγους ἐντελῶς ἐντυπωσιακοῦς τούς κοινωνικούς πόρους πέντε Ταμείων μονάχα, ἐνῶ ἀφήνει πάρα πολλὰ ἄλλα ταμεία νά ἔχουν κοινωνικούς πόρους πού φτάνουν μέχρι τό 95%. Νομίζω ὅτι αὐτό τό πρῶμα εἶναι ὅχι μόνο ἑτεροβαρῆς ἀλλὰ πρέπει νά χαρακτηριθεῖ σάν ἐντελῶς ἀντισυνταγματικὸ καί νά χαρακτηρίσουμε τό Ὑπουργεῖο Οἰκονομικῶν ὅτι κινεῖται ἐναντίον τῶν χημικῶν.

Βέβαια πιθανόν νά πεῖ τό Ὑπουργεῖο ὅτι κατήργησε κατοχικούς νόμους γιὰ τό ἀρθρο 66, οἱ διάφορες παράγραφες πρό τοῦ 38 εἶναι κατάργηση διαφορῶν φόρων οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἐπιβληθεῖ κατά τὴν κατοχήν. Ὅπως π.χ. ἕνα ἐνσημο προνοίας ἐπὶ τῶν ἀπολυτηρίων τῶν ἀποφοιτῶντων ἀπὸ τὰ Γυμνάσια.

Στίς ἐπισκέψεις μας βέβαια ὁ Ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν μᾶς εἶπε ὅτι θά τό μελετήσει. Ἰσως ὅμως, οἱ Ὑπηρεσίες νά μήν θελήσουν νά ἀπαλλάξουν τό νομοσχέδιο ἀπὸ ἕνα τέτοιο πρῶμα διότι θά τούς περνᾶει μέσα ἀπὸ τό μυαλό ὅτι ἡ τακτικὴ τῆς σαλαμοποίησης τῶν Ταμείων εἶναι ἡ πλέον ἐφικτή.

Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Δικτατορίας ἐγινε τό ἀντίθετο ἀκριβῶς. Πῆγαν νά καταργήσουν τὰ Ἐπικουρικά Ταμεία ἀρχίζοντας μαζικά. Ἠδηλαδὴ με ὄλους τούς πόρους ἀνεξαρτέτως. Καί αὐτό ἦταν κάπως δύσκολο. Ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξη, ἀπὸ τὰ μικρότερα ταμεία τὰ ὅποια ἔχουν καί τὴν ἀσθενέστερη φωνή, ὅπως π.χ. τό Ταμεῖο τῶν Χημικῶν θά προχωρήσουν σέ δεύτερο βῆμα ἢ σέ τρίτο βῆμα καί στὰ ἄλλα ταμεία τὰ ὅποια εἶναι ἰσχυρότερα, βγάζοντας κάθε φορά σέ κάθε νόμο πιθανῶς περί προαγωγῶν τῶν συνταγματικῶν ἢ δέν ξερω ποιῶν τῆς Χωροφυλακῆς, νά βγάλουν ἕνα ἄλλο ταμεῖο ἀπὸ μέσα καί τότε θά εἶναι λιγώτεροι ἐκεῖνοι πού θά φωνάζουν.

Σήμερα θά πρέπει ὅπως ἔσθητε νά ἐπέμβουμε δραστικὰ ὥστε αὐτό τό Νομοσχέδιο νά μή προχωρήσει πέρα ἀπὸ τὰ Ὑπουργικὰ Γραφεῖα.

Τό Διοικητικό Συμβούλιο ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ἔμαθε τὴν κατάργηση τῶν πόρων προέβη σέ διάφορες ἐνέργειες ὅπως εἶπε ὁ Γενικός Γραμματέας, ἀλλὰ ζητεῖ τὴν συμπαράσταση τοῦ κλάδου καί πρό παντός τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ὥστε νά πετύχει ὅσο εἶναι δυνατόν, νά μή καταργηθεῖ αὐτός ὁ Κοινωνικὸς πόρος. Γιὰ τὸ κοινωνικὸς πόρος εἶναι ἡ ἐλπίδα τῶν μελῶν τοῦ TEAX γιά μιά εὐπρεπὴ ἀναπροσαρμογὴ τῶν συντάξεων.

Στό παρελθόν ὁ Ὑπουργός κύριος Χρυσανθόπουλος εἶχε δεχθεῖ τὴν ἀναπροσαρμογὴ στὰ ἐπίπεδα τοῦλάχιστον τοῦ 1946 καί ἔφρασε μέχρι τὸν Ὑφυπουργὸ Συντονισμοῦ τὸν κ. Μποῦτο ὁ ὁποῖος δέν τὴν ἐνέκρινε τελικῶς λογα γενικώτερες κυβερνητικῆς τακτικῆς!! με τό πρόσχημα τῆς νομοματικῆς σταθερότητας!!!

Θά διαβάσατε βέβαια στὰ Χημικὰ Χρονικὰ τὰ ἀρθρα τὰ ὅποια δημοσίευσε ἡ Ἐνωσις Ἑλλήνων Χημικῶν στὰ ὅποια δέν πῆρε ποτέ ἀπάντηση, πῶς ὁ σταθερὸς κοινωνικὸς πόρος ἐπὶ μῖα ὀλόκληρη 35ετία δέν βοήθησε εἰς τὴν σταθερότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Νομισματοῦ.

Βέβαια εἶναι πολὺ ἀπίθανο ὅτι ὁ ὑπὸ κατάργηση κοινωνικός μας πόρος πάει στὸν «κορβανὰ» τοῦ Δημοσίου. Αὐτὸ ὅμως δέν πρόκειται νά συμβεῖ γιὰτι κανέναν ἀπὸ τούς Βιομήχανους δέν πρόκειται νά κάνει τὴν ἐκπτώση τῶν 30 λεπτῶν κατὰ τόνον ἐπὶ τοῦ πωλούμενου τοιμέντου. Θά ἦταν κάπως ἀπίθανο ἀπὸ αὐριο, ἡ μάλλον ἀπὸ τὴν ψήφισμα τοῦ νομοσχεδίου νά τιμολογεῖ ἀντὶ 2.500 δρχ. τὸν τόννον τοῦ τοιμέντου, 2.499.70 δρχ. καί νά δίνει σέ καθένα 3 δεκάρες ρέστα. Φαντάζεστε ὅτι 3 δεκάρες δέν μπορούμε νά πάρουμε ρέστα ἀπὸ τό λεωφορεῖο πόσο μάλλον ἀπὸ τό τοιμέντο.

Ἄρα σημαίνει ὅτι τὰ 360.000.000 τὰ ὅποια εἶχε σάν κέρδη μῖα ἀπὸ τίς μεγαλύτερες βιομηχανίες τοιμέντου θά αὐξηθοῦν κατὰ 2.000.000 ἐπὶ πλέον τὸν ἐπόμενο χρόνον.

Ἐτσι φθάνουμε στό συμπέρασμα ὅτι ἡ Κυβέρνηση δέν καταργεῖ ἕνα φόρο ἀλλὰ δίνει χαρακτηριστικὰ στούς μεγάλους τῆς τοιμενοβιομηχανίας, δυό-τρία ἑκατομύρια δραχμῆς ἀπὸ τὴν τοσπὴ τῶν συνταξιούχων χημικῶν.

Πιστεύουμε ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀπαράδεκτο κατὰ ὅποιοδήποτε λόγο καί θά πρέπει νά πολεμηθεῖ με ὅλα τὰ μέσα. Ἦδη ἔχουμε κάνει ἕνα ραντεβού με τὸν Πρόεδρο τῆς ΕΔΗΚ τὸν κύριο Ζιγῆ ὁ ὁποῖος δέχθηκε νά ὑποστηρίξει τό αἷτημα μας ὅταν τό νομοσχέδιο φθάσει στὴν βουλὴ. Τὴν ἴδια ὑπόσχεση ἔχουμε καί ἀπὸ τό ΠΑΣΟΚ.

Ἐλπίζουμε ὅτι δέν θά φθάσουμε στό σημεῖο νά ἔχουμε τὰ κακὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν τῶν ἐισηγήσεων. Ἐφ' ὅσον βέβαια καί ὅλος ὁ κλάδος θά ἤθελε νά βοηθήσει δραστικώτερα ἀπὸ ὅτι μέχρι τώρα. (Χειροκροτήματα).

Κα Πρόεδρος: Ὁ κύριος Τρομπέτας.

κ. Γ. Τρομπέτας: Συνάδελφοι,

Τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου τεχνικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους εὐχαριστεῖ θερμὰ τὴν Ἐνωσις Ἑλλήνων Χημικῶν πού πῆρε τὴν πρωτοβουλία νά συγκαλέσει τὴν ἑκτακτὴ Γενικὴ Συνέλευση καί ἀγκάλιασε ζεστὰ τό θέμα τῶν κοινωνικῶν πόρων τοῦ TEAX.

Τό Συμβούλιο δηλώνει ότι θα συμπαρίσταται και θα συνδράμει στην Ένωση σε κάθε ενέργειά της που θα κρίνει έπωφελη γιά να καταλυθεί αυτή ή αντίχημηκή, ως την χαρακτηρίσουμε έτσι, διάταξη, που δίνει τό δικαίωμα στους συναδέλφους να πουν ότι δέν είναι μία διάταξη ή όποια θα όφελήσει τό Κοινωνικό σύνολο άλλα θα βλάψει μόνο τους χημικούς.

Δυστυχώς ούτε τό Διοικητικό Συμβούλιο πλύν έμου, ούτε και οι συνάδελφοι χημικοί δημόσιοι ύπάλληλοι μπόρεσαν άπόψε να έμφανιστούν σε αυτή την έκτακτη γενική συνέλευση γιατί είναι στα γραφεία τους γιά μία άσκηση που έχετε άκούσει ότι γίνεται.

Άλλά έγω έκ μέρους των και πάλι έκφράζω τις εύχαριστίες τών χημικών και δηλώνω ότι έχω έξουσιοδότηση από τό Συμβούλιο να πώ ότι, ό,τι κρίνει έπωφελές ή Ένωση γιά να άντιμετωπισθεί αυτό τό θέμα θα προσφέρει την μικρή συνδρομή του και ό Σύλλογος τών Τεχνικών Ύπαλλήλων του Γενικού Χημείου του Κράτους. Εύχαριστώ. (Χειροκροτήματα).

Κα Πρόεδρος: Ό κύριος Μπέζος.

κ. Η. Μπέζος: Συνάδελφοι,

Η Ένωση Χημικών Βιολόγων συμπαρίσταται στό Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Χημικών πάνω στό καυτό θέμα της συνταξιοδότησης τών συναδέλφων μας. Είμαστε εύγνώμονες στην Ένωση Έλλήνων Χημικών ή όποια τόσο ζεστά πάνει τό θέμα τών Χημικών. Εύχαριστώ. (Χειροκροτήματα).

Κα Πρόεδρος: Ό κύριος Λαγωνίκας.

κ. Δ. Λαγωνίκας: Συνάδελφοι,

Και τό Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Χημικών Βιοχημίας από την πρώτη στιγμή στέκεται δίπλα στό Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης. Διαπιστώνοντας την σημασία που έχει τό πρόβλημα γιά μός, προσπάθησε να βοηθήσει την προσπάθεια που κάνουν όλοι όσοι ενδιαφέρονται να άποκρούσουν αυτή την έπίθεση που γίνεται ενάντια στό Ταμείο μας.

Παραυρέθηκε σχεδόν στις περισσότερες από τις συναντήσεις που άνεφερε ό συνάδελφος Ευθάλης Γενικός Γραμματέας της Ένωσης και ό συνάδελφος Άργυρίου.

Όμως, έπειδή πριν από μένα μίλησαν εκπρόσωποι και άλλων διοικητικών συμβουλίων τών κλαδικών συλλόγων θεωρώ σημαντικό να μην περιοριστώ μόνο στην στάση τών Διοικητικών Συμβουλίων τών κλαδικών, του Συλλόγου Χημικών Βιοχημίας, του Συλλόγου τών Τεχνικών του Γενικού Χημείου του Κράτους τών Βιοχημικών και άλλων τών άλλων συλλόγων που ύπάρχουν στό χώρο μας.

Είναι πάρα πολύ σημαντικό να νιώσουμε όλοι οι Χημικοί τό πόσο έπικίνδυνη είναι ή στιγμή γιά τό Ταμείο μας. Πόσο σοβαρά είναι τά πράγματα. Νά καταλάβουν ότι τίποτε δέν γίνεται από μόνη την δράση τών Διοικητικών Συμβουλίων, όσο σωστά και άν τά βλέπουν τά πράγματα, όσο σωστά και άν ένεργοούν.

Η Ένωση Έλλήνων Χημικών όλα αυτά τά τελευταία χρόνια μετά τη μεταπολίτευση έχει νιώσει την ανάγκη να άπευθύνεται στους συναδέλφους Χημικούς, όποτε ύπάρχουν προβλήματα και να βάζει όλα τά προβλήματα μπροστά τους. Αυτό έκανε και σήμερα με την έκτακτη Γενική Συνέλευση.

Από αυτή την άποψη και τό δικό μας Συμβούλιο που έχει την ίδια πολιτική συγχάιρει τό Δ.Σ. της Ένωσης που άμέσως κάλεσε τους συναδέλφους σε αυτή την έκτακτη Γενική Συνέλευση.

Είναι ανάγκη όμως, από αυτή τη σημερινή μας συνέλευση να βγει ή διαπίστωση που θα φθάσει σε κάθε άρμόδιο, ή διαπίστωση ότι οι Χημικοί δέν αφήνουν να θίγονται τά συμφέροντά τους, χωρίς να άντιδρούν και μάλιστα άποφασιστικά.

Συμφωνώ με τό ψήφισμα που διάβασε ό συνάδελφος Ευθάλης, μόνο ένα σημείο θα σημειώσω, από έπίσημο χαρτιά του TEAX, που είναι διαφορετικό και που δείχνει τό πόσο άκόμα πιο τραγική είναι ή κατάσταση.

Αυτό τό έπικουρικό Ταμείο του TEAX δίνει κατώτερες συντάξεις 1.500, έτσι λέει τό χαρτί αυτό του TEAX. Λοιπόν ένα Έπικουρικό Ταμείο, που δίνει αυτές τις συντάξεις πείνας τών 1.500, έως 4.740 δραχμών με μία μικρή άναπροσαρμογή με την άπαράδεκτη χαμηλή αύξηση που δόθηκε στις συλλογικές συμβάσεις με την τελευταία άπόφαση, που θα πάμε στις πέντε χιλιάδες τούσες, είναι πολλαπλάσιες φορές άπαράδεκτο να δέχεται την έπίθεση αυτή από την Κυβερνητική πλευρά και μάλιστα είναι άπαράδεκτο γιά λόγους έντυπωσιασμού να δίνεται στην κοινή γνώμη άν έπίσημο στοιχείο τό ότι ή συνεισφορά του κοινωνικού συνόλου είναι πολλαπλάσιες φορές μεγαλύτερη από αυτή που πραγματικά είναι.

Έχω την έντύπωση ότι από αυτό και μόνο τό σημείο άδυνατίζει ή όλη προσπάθειά τους μαζί με τό άδυνάτισμα που δέχεται όταν ή έπίθεση γίνεται ενάντια στό πιο μικρά από τά Ταμεία, και όχι στό μεγαλύτερα.

Εμείς βέβαια δέν έχουμε καμιά διάθεση να τά βάλουμε με άλλους εργαζόμενους που και αυτοί έχουν ανάγκη από γερά έπικουρικά άσφαλιστικά ταμεία. Και μεις θέλουμε να μετατρέψουμε τό δικό μας και πρέπει να τό μετατρέψουμε σε γερό έπικουρικό ταμείο, τέτοιο που να μός δίνει τη δυνατότητα μετά από χρόνια δουλειάς μέσα στη βιομηχανία τό δημόσιο, στο έργαστήρι όπου και να δουλεύουμε οι χημικοί να περάσουμε τά τελευταία με χρόνια όσο πιο άνθρώπινα γίνεται.

Ξέρουμε έμεις οι νεώτεροι τά προβλήματα που άντιμετωπίζουν οι συνάδελφοι μας συνταξιούχοι. Και δέν θέλουμε να άντιμετωπίσουμε τά ίδια προβλήματα. Συνταξιούχοι, λοιπόν, συνάδελφοι που είναι μπροστά στην σύνταξη και νέοι συνάδελφοι θα άγωνιστούμε όλοι μαζί, όχι μόνο γιά να άποκρούσουμε αυτή την διάταξη, γιά να

άποσυρθεί αυτή ή διάταξη από τό Νομοσχέδιο, άλλα γιά να δυναμώσει τό Ταμείο μας. Γιά να έπεκταθεί ό Κοινωνικός πόρος.

Εάν σταθούμε μπροστά στο έπιχείρημα που δυστυχώς πάνει και είναι έπικίνδυνο και πρέπει να τό σημειώσουμε, στο έπιχείρημα ότι δέν είναι δυνατόν τό Κοινωνικό σύνολο να πληρώνει γιά τους λίγους, τότε έμεις δέν θα μπερδευτούμε σ' αυτό τό σημείο. Δέν θα σταματήσουμε τις προσπάθειές μας γιά να δυναμώσουμε τό Ταμείο καλώντας την Κυβέρνηση να στηρίξει και τό δικό μας ταμείο και τά όμοια όποτε έπιτρέπουν τά συγκεκριμένα νούμερα, με συγκεκριμένες ενέργειες, και όχι όποτε έπιτρέπουν τά γρανάζια του προϋπολογισμού. Άκόμα και κυβερνητικοί παράγοντες και ό ύπεύθυνος γιά τά Άσφαλιστικά Ταμεία της ΓΣΕΕ και ό κύριος Παπαγεωργίου, άκόμα και ό κύριος Ζιγής με τό που άκουσαν ότι μπάνει αυτή ή διάταξη είπαν «Φέξε Μάι μου να φας τριφύλι».

Είναι μία διάταξη που ποτέ δέν θα μπόρσει να δώσει τίποτε στο Ταμείο παρά μόνο με προσπάθειες που θα ξεπερνούν στο μέλλον έμπόδια που θα βάζει ό Προϋπολογισμός. Θα είναι κονδύλια που θα πρέπει να μπάνουν μέσα στον Προϋπολογισμό.

Γιά να τελειώσω Πιστεύω ότι, θα πρέπει σήμερα να γίνει πάνω άπ' όλα ή πλήρης συνειδητοποίηση του ότι, αυτό τό μέτρο δέν φέρνει κανένα όφελος στο κοινωνικό σύνολο. Κτυπάει τό Άσφαλιστικό μας Ταμείο. Είναι ανάγκη όλοι μας να άγωνιστούμε γιά την στέρωση γιά τό δυνάμωμα αυτού του Άσφαλιστικού Ταμείου γιά πραγματικές έπικουρικές συντάξεις, γιά να μός δώσει την δυνατότητα να ζήσουμε καλύτερα.

Παλεύουμε αυτή τη στιγμή γιά την επέκταση του κοινωνικού πόρου μιά και δέν βλέπουμε μία άλλώτικη πολιτική ισότιμη προς όλες τις κατευθύνσεις που άν θα καταργεί θα καταργεί όλους τους Κοινωνικούς πόρους γιά όλα τά έπικουρικά ταμεία και θα λαβαίνει μέτρα γιά όλους τους εργαζόμενους και γιά όλες τις έπικουρικές συντάξεις.

Μέσα από αυτή την Συνέλευση μετά από αυτές τις διαπιστώσεις να βγει μία έπιτροπή Άγώνα που μαζί με τό Προεδρείο της σημερινής συνέλευσης, μαζί με τά Διοικητικά Συμβούλια, όλα τά κλαδικά Διοικητικά Συμβούλια θα άγωνιστεί έχοντας δίπλα της όλο και περισσότερους συναδέλφους. Και σ' αυτό θα πρέπει να βοηθήσει ό καθένας από μός εδώ μέσα. Να κινησουμε γη και ουρανό γιά να πετύχουμε αυτά που περιέχει τό ψήφισμα που διάβασε ό συν. Ευθάλης.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ό κύριος Μίλτος Μιχαηλίδης.

κ. Μίλτος Μιχαηλίδης: Συνάδελφοι,

Οι κοινωνικοί πόροι του TEAX από τότε μέχρι σήμερα άκολούθησαν φθίνουσα πορεία λόγω πληθωριστικών άνατιμήσεων. Και δέν ήταν δυνατό να άναπτυχθούν παράλληλα με την άνάπτυξη της παραγωγής και την αύξηση στη ζήτηση τών ειδών που παράθηκαν σάν βάση.

Αυτό γίνεται φανερό από τό ότι, ενώ παλιά άντιπροσώπευαν πάνω από τό 50% τών πόρων του TEAX σήμερα άντιπροσώπευαν τό 6,6% που τεινει να γίνει πολύ μικρότερο με τό χρόνο.

Φυσικά σε αυτά τά ποσοστά πρέπει να λάβουμε ύπ' όψη και τό άνέβασμα τών εισφορών που όμως δέν μειώνουν κατά πολύ αυτή την διαφορά γιατί ένα μέρος της καλύπτεται με την άνάπτυξη της παραγωγικότητας τών ειδών βάσης, όπως είναι τό τοιμέτο και τά όξεία.

Έτσι ή άναμφισβήτηση της βάσης ύπολογισμού είχε μπει από καιρό στην Ημερήσια Διάταξη και προς αυτή την κατεύθυνση γίνονταν προσπάθειες.

Κατά την γνώμη μου ή άλλωγή στην βάση ύπολογισμού θα μπορούσε να γίνει ή σάν ποσοστό επί τοίς εκατό, στην τιμή του κάθε είδους, σε όλα τά τιμολόγια πωλήσεως, ή σε δραχμές όπως τώρα, μόνο που κάθε έξάμηνο θα προσέθετα ένα ποσοστό σε δραχμές που θα προκύπτει από την διαφορά τιμής σε δυό τιμολόγια πωλήσεως, έξαμηνιαία. Επί παραδειγματι Ιανουαρίου - Ιουλίου. Με αυτό τον τρόπο θα διχοτομείται τό έξάμηνο στο όποιο παρατηρείται μεγάλη άνατιμηση ειδών που είναι τό Οκτωβρίου - Μαρτίου.

Φυσικά θα γίνεται σύγκριση στα τιμολόγια πωλήσεως, στα είδη μόνο που παράθηκαν σάν βάση.

Η άρχική μονάδα έκκίνησης σε δραχμές θα είναι υπό συζήτηση.

Η Κυβέρνηση όμως άντι τών ώριμων αυτών αιτημάτων γύρω από την βάση ύπολογισμού όδηγήθηκε στην κατάργηση τών πόρων και ως έκ τούτου θα βρει όλους τους Χημικούς άντιθετους σε αυτή την έξοργιστική της ενέργεια.

Νομίζω επίσης ότι οι άντιπρόσωποι Χημικοί στο Διοικητικό Συμβούλιο του TEAX θα έπρεπε να εκλέγονται από τά Διοικητικά Συμβούλια τών άντίστοιχων φορέων της. Ένας από τό Δ.Σ. τών συνταξιούχων, ένας από τό Δ.Σ. του Πανελληνίου Συλλόγου Χημικών Βιοχημίας και ένας από τό Δ.Σ. της Ένώσεως Έλλήνων Χημικών. Και γιά χρονικό διάστημα τόσο όσο και ή θητεία του άντίστοιχου Δ.Σ.

Αυτό άνταποκρίνεται στη στοιχειώδη δημοκρατική διαίσηση και άντίληψη τών Χημικών που δέν είναι δυνατόν να δεχθεί τό σκεπτικό του διορισμού.

Τέλος νομίζω ότι, πρέπει να μελετηθεί πιο βαθιά ή διαχείριση τών πόρων και ή όλη διαδικασία έγκρίσεων και έξάρτησης από την Νομισματική Έπιτροπή. Εύχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ό κύριος Γ. Γρίβας.

κ. Γ. Γρίβας: Συνάδελφοι,

φοβούμαι, ότι αν ρίξουμε όλο το βάρος και την αγωνιστικότητα στην επίμαχο διάταξη της παραγράφου 38 του άρθρου 66 του Ν/Σ «περί φορολογικών διαρρυθμίσεων» και τελικά άπαιχουμε την απόλειψη της παραγράφου αυτής, μπορεί να μιάς πούν: «Τί άλλο θέλετε». Είναι ψυχολογικό επακόλουθο. Γι' αυτό νομίζω, ότι μιά οιαδήποτε διαμαρτυρία να διατυπωθεί περισσότερο διπλωματικά, ως πούμε να διατυπωθεί ως άνηρυγια για τις πραγματικές προθέσεις του Υπουργείου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΓΡΙΒΑΣ

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Έπειδή κατά σύμπτωση είμαι από τους συνταξιούχους που είναι στο Συμβούλιο...

(Διαλογικές συζητήσεις διακόπτουν την όμιλο)

Έπειδή κατά σύμπτωση είμαι ή μόνη από τό Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου συνταξιούχων του Ταιείου Έπικουρικής Ασφαλίσεως γι αυτό σας διαβάζω τό μήνισμα πού έμψήφισε σήμερα το πρωί ή Γενική Συνέλευση των Συνταξιούχων Χημικών για τό ζήτημα της καταργήσεως των πόρων.

«Η Γενική Συνέλευση Συνταξιούχων Έπικουρικής Ασφαλίσεως των Χημικών πληροφορηθείσα εκ του Τύπου την μελετωμένη κατάργηση των πενήκτων κοινωνικών πόρων του Ταμείου Έπικουρικής Ασφαλίσεως Χημικών, διαμαρτύρεται έντόνας προς την Κυβέρνηση και την Βουλή των Έλλήνων, καθ' ότι:

Η κατάργησης τούτων θα περιορίσει ακόμα περισσότερο τας καταβαλλόμενας υπό του Ταμείου πενήκτας συντάξεις ΣΤΟΠ.»

Θά γίνει τηλεγράφημα διότι είναι πολλοί οι Υπουργοί πού θα τό δούνε και δέν είναι δυνατό να γίνει άλλως.

«Οι συνταξιούχοι Χημικοί κατά τό 2/3 συνταξιούχοι του ΙΚΑ αναμένουν από την σημερινή Κυβέρνηση την βελτίωση και άποκατάσταση των κοινωνικών πόρων του ταμείου, εις την αντίστοιχον άξια του χρόνου θεπίσεώς των, προς βελτίωση της παρεχομένης έπικουρικής συντάξεως και ούχι την κατάργησης των»

Ο Πρόεδρος της Συνελεύσεως Γεώργιος Βάρδουλης.

Αυτό είναι τό ψήφισμα πού έβγαλαν οι Συνταξιούχοι προς ένίσχυση της Ένώσεως Έλλήνων Χημικών.

Βέβαια αγωνιστική ικανότητα και ομήλευση δέν επέδειξε, διότι δέν έχουμε την δύναμη. Εύχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ο συνάδελφος Παντελόγλου.

κ. Α. Παντελόγλου: Συνάδελφοι,

Δέν είχα τόν σκοπό να μιλήσω αλλά την τελευταία στιγμή άκουσα μιά πολύ παραγωγική, σωστή και λογική σκέψη. Ο συνάδελφος πού άσφαλώς είναι πιά κοντά στο πρόβλημα της σύνταξης μιάς είπε ότι είναι πολύ έπικίνδυνο μέσα στο Διοικητικό πλαίσιο πού αυτή τη στιγμή τοποθετούμε την δλη υπόθεση να μιάς τό χάρισουν τελικά αυτά πού ήδη τώρα μιάς άνήκουν.

Εγώ πιστεύω, και νομίζω ότι θα έπρεπε να τό σκεφθούμε σήμερα, ότι πρέπει να επανέλθουμε με μαχητικό τρόπο και με σωστά μελετημένο και δοσμένο τρόπο στην διεκδίκηση της άναπροσαρμογής των πόρων και της επέκτασής τους σαν κομμάτι πού μιάς άνήκει, από την ύπεραξια πού σήμερα ή Χημική Βιομηχανία παράγει στην Έλλάδα.

Πρέπει να δούμε την διεκδικητική βάση του προβλήματος, ότι αυτά είναι κατεκτημένα δικαιώματα των εργαζομένων Χημικών στα χημικά προϊόντα του 1941. Τό 1978 ή Χημική Βιομηχανία στην Έλλάδα παράγει μιά σειρά από προϊόντα και συνεπώς ένα ποσοστό της παραγομένης ύπεραξίας μιάς άνήκει δικαιωματικά.

Έτσι ακολουθώντας την παράδοση των παλαιότερων συναδέλφων, πού με αγωνιστικό τρόπο κατακτήσανε αυτά τά πράγματα, σήμερα δέν θα άρκεστούμε, και δέν πρέπει να άρκεστούμε, τουλάχιστον για να μιάς τό ξαναχαρίσουν. Πρέπει να διεκδικήσουμε τά πράγματα επί σωστή τους θέση.

Βέβαια κάθε διεκδικητικός άγώνας δέν ύποννοείται ότι πετυχαίνει αυτό πού ζητά κατά 100%, αλλά όχι να φτάσουμε κάποια στιγμή να είμαστε ικανοποιημένοι γιατί μιάς χάρισαν αυτά πού ήδη μιάς άνηκανε.

Και κάτι άλλο. Νομίζω ότι πλιά στην Έπιτροπή Άγώνα να ύπάρχει μιά Έπιτροπή Δημοσιεύσεων και Μελέτης του Θέματος, πού συνέχεια θα δίνει στον κόσμο και στο κοινό, τη βάση της σωστής πληροφορήσεως, για να μη φτάσουν να μιάς πούν ποτέ ότι κάνουμε συντεχνιακό άγώνα.

Είμαστε σε θέση πιστεύω, να παρατήσουμε κάθε έννοια συντεχνιακού άγώνα για δικαιώματα τέτοιου είδους, αν όλοι οι έπιστήμονες και οι εργαζόμενοι έχουν την ίδια μεταχείριση. Όχι να γίνουμε τό ένα σημείο από όπου ξεκινάει τό κλάδεμα δικαιωμάτων.

Γι αυτό λοιπόν πιστεύω ότι παράλληλα με την Έπιτροπή Άγώνα, μιά ομάδα

συναδέλφων, πού γνώρίζουν τό θέμα καλά, να προβεί σε μιά σειρά από δημοσιεύσεις για αυτό τό θέμα. Εύχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ο κύριος Μπακόλας.

κ. Σ. Μπακόλας: Συνάδελφοι,

Απλώς εγώ θα ήθελα να παρακαλέσω τούς συναδέλφους συνταξιούχους οι όποιοι είναι πιά ένημερωμένοι από μιάς, αν μπορούν, συγκριτικά να μιάς πούν από τά άλλα ταμεία πού είπε ο κύριος Άργυρίου, τί συντάξεις παίρνουν οι κύριοι Συνταξιούχοι. Αυτό θα βοηθούσε τόν άγώνα μιάς πού θέλουμε να κάνουμε πρώτοι.

Δεύτερο στοιχείο, πού πρέπει να περιληφθεί στα ύπομνήματα πού πρόκειται να κάνουμε είναι «τί πόρους» «τί πληρώνουμε εμείς» μαζί με την Έργοδοσία σε σύγκριση με τά άλλα ταμεία τά Έπικουρικά, τά όποια βρίσκονται αυτή τη στιγμή φαιίνεται υπό την έννοια πιθανόν της Κυβερνήσεως προς τό παρόν.

Αυτά τό στοιχεία πρέπει να τά αντιπαραθέσουμε, όχι μόνο για να κατανοήσουμε εμείς τη μεγάλη άδικία πού γίνεται σε βάρος των Χημικών, όχι μόνο για να τεκμηριώσουμε και για να θεμελιώσουμε τά επιχειρήματά μιάς, αλλά για να διεκδικήσουμε βελτίωση των πόρων, για να διεκδικήσουμε άναπροσαρμογή αυτών και να μη σταθούμε καθόλου στο να κατακτήσουμε τό κατακτημένο από μιάς.

Και τρίτο. Αυτό θα βοηθήσει να ένημερωθεί γενικά ή κοινή γνώμη. Πού και γιατί πράγμα αγωνίζονται οι Χημικοί. Εύχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

κ. Π. Ευθάλης: Κάνω μιά παρεμβολή για να μην άποπροσανατολισθεί ή Συνέλευση.

Τό Διοικητικό Συμβούλιο δέν σας κάλεσε εδώ για να άποφασίσουμε μόνο τό αν θα καταργηθεί ο κοινωνικός πόρος. Αυτό είναι ξεκαθαρισμένο και από την πρόσκληση και επομένως από τό ψήφισμα.

Σαφώς τό ψήφισμα θέτει ότι εκτός από την μη κατάργηση του κοινωνικού πόρου, διεκδικούμε την άναπροσαρμογή του κοινωνικού πόρου στα ύπάρχοντα ήδη προϊόντα και την επέκτασή τους σε άλλα. Αυτός είναι ο στόχος του Διοικητικού Συμβουλίου και όλων μιάς.

Επομένως πάνω σε αυτό τό στόχο θα παρακαλούσαμε όσο τό δυνατό ή συμμετοχή σας να είναι, αν είναι δυνατό, συγκεκριμένες προτάσεις και πρό πάντων θα παρακαλούσαμε να συμμετάσχετε σε αυτή την άναγκαία έπιτροπή Άγώνα και συμπαράσταση στο Διοικητικό Συμβούλιο πού πρέπει να άποτελεστεί από συναδέλφους τόσο συνταξιούχους, όσο και μεσήλικες και νέους.

Κα Πρόεδρος: Ο κύριος Χαμακιώτης.

κ. Χαμακιώτης: Συνάδελφοι,

Έκ μέρους της Ένώσεως Έλλήνων Οινολόγων μεταφέρω τόν αγωνιστικό χαιρετισμό των μελών της. Τά μέλη της Ένώσεως είχαν την εύκαιρία να ένημερωθούν για αυτό τό θέμα στις 10 του μηνός, μόλις την προηγούμενη Τετάρτη, και εξέφρασαν την άναγκή τους για αυτή την άπόφαση πού παίρνεται μ' αυτό τό Νομοσχέδιο πού προωθείται. Έγιναν δέ και σχετικές διαμαρτυρίες.

Η θέση μιάς είναι ότι όχι μόνο θα πρέπει να διατηρηθεί ο κοινωνικός πόρος, μάλλον όχι μόνο δέν θα πρέπει να καταργηθούν οι κοινωνικοί πόροι αλλά να άναπροσαρμοστούν σαν επί τοις εκατό ποσοστό στις τιμές των προϊόντων και έτσι πλέον να επέκταθούν και σε άλλα προϊόντα.

Ζητώ να είμαστε σε συνεργασία και σε διαρκή έπαφή με την Ένωση Έλλήνων Χημικών ώστε να συντονίσουμε μαζί τις ένέργειές μιάς, ώστε να άποδώσει αυτός ο άγώνας τόν όποιο ξεκινάμε για τό θέμα αυτό. Εύχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ο κύριος Προϋτζας.

κ. Π. Προϋτζας: Συνάδελφοι,

Θά σταθώ και εγώ λίγο σε ώριμα θέματα πού διτθηκαν και από προηγούμενους συναδέλφους και από την εισηγήση.

Κατ' άρχάς κρίνω και εγώ από την πλευρά μου σαν άπαράδεκτη αυτή την κατάσταση, δηλαδή αυτό τό άρθρο του Νομοσχεδίου, τό όποιο, θα πρέπει όπωσδήποτε να ξεκαθαρίσουμε στο μυαλό μιάς, ότι μήπκε για λόγους προπαγάνδας και καθόλου για ουσιαστικούς. Διότι ποτέ δέν είναι δυνατό τά δύο εκατομμύρια του TEAX να έλαφρύνουν την τσέπη του Καταναλωτή.

Έτσι θέλει να τό παρουσιάσει ή Κυβέρνηση, ή όποια στην εισηγητική έκθεση του Νομοσχεδίου άναφέρει ότι με αυτές τις τροποποιήσεις των Νόμων πού κάνει θα γλυτώσει την κατανάλωση από 100.000.000 δραχμές.

Εάν τά εκατό εκατομμύρια είναι οι 30 δραχμές οι κατοχικές όπως καταλαβαίνετε τά εκατό εκατομμύρια του 41 δέν είναι ούτε ένα καταστροφικό σήμερα.

Από εκεί και πέρα, και έπειδή συμμετείχα από την πλευρά του Δ.Σ. του ΠΣΧΒ σε

ή επίσκεψη που είχαμε με το Δ.Σ. της ΕΕΧ στο Υπουργείο των Οικονομικών, φάνηκε καθαρά ότι, παρ' όλα τα λόγια τα οποία μάς λένε οι αρμόδιοι παράγοντες των διαφόρων Υπουργείων δεν πρόκειται να έχουμε αποτελέσματα από αυτούς.

Τώρα, πώς θα μπορούσαμε να αντιμετωπίσουμε αυτό το θέμα. Πιστεύω ότι υπάρχουν δύο τρόποι. Ο ένας τρόπος είναι η ενημέρωση των συναδέλφων. Σήμερα ενώ εσείς έπρεπε να είχε γेमίσει ολό το κτίριο της Κάνιγγος 27, δεν γेमίσει καν η αίθουσα αυτή. Ποιο λοιπόν είναι το καθήκον που μπαίνει σε μάς που βρισκόμαστε στη Γενική Συνέλευση. Ο καθένας από την πλευρά του, ως πάρετη ήθική δεσμευση θα λέγαμε, να ενημερώσει όλους τους συναδέλφους με τους οποίους έρχεται σε έπαφή για το συγκεκριμένο θέμα και για την πάλη που άρχισε για την κατάργηση αυτού του άρθρου. Και από εκεί και πέρα να τους ενημερώσει τί είναι το ΤΕΑΧ.

Από την άλλη πλευρά θα πρέπει και η Ένωση Έλλήνων Χημικών, εκτός από αυτή τη συνέλευση ή οποία έγινε, συνέχεια να ενημερώνει τους συναδέλφους.

Από την άλλη πλευρά, επειδή πιστεύω ότι το θέμα του ΤΕΑΧ θα πρέπει να γίνει ακόμα πιο αντιληπτό και κατανοητό στους συναδέλφους να ακολουθηθεί κάποιο φυλλάδιο ενημερωτικό πάνω στο όλο πρόβλημα του ΤΕΑΧ, δηλαδή, όχι μόνο για το Νομισματικό αυτό, αλλά τί είναι το ΤΕΑΧ, τί ζητάει και πώς σκεφτόμαστε ότι αυτά τα πράγματα που ζητάμε θα τα κερδίσουμε.

Η άλλη κατεύθυνση που θα πρέπει να κινηθούμε είναι η έξηξ: Όπως είπα και ο συνάδελφος Άργυριου, ενώ η ΧΟΥΝΤΑ ξεκίνησε από το πιο γερά και δεν μπόρεσε να κάνει τίποτε, η Κυβέρνηση Καραμανλή χρησιμοποίησε μέθοδο σαλαμοποίησης. Δηλαδή από τα κάτω. Από τα πιο αδύνατα.

Πιστεύω δηλαδή, ότι σε άνωποπο χρόνο και οι άλλοι εργαζόμενοι, δηλαδή και οι Τραπεζοϋπάλληλοι και οι υπάλληλοι των τοιμεντων και των διαφόρων άλλων βιομηχανιών θα βρουν σε ένα άλλο νομισματικό ένα τέτοιο άρθρο.

Γι αυτό λοιπόν, η Ένωση Έλλήνων Χημικών και η Επιτροπή ή οποία θα ακολουθήσει από την συνέλευση αυτή, να έλθουν σε έπαφή με τα Διοικητικά Συμβούλια των Συλλόγων και των άλλων εργαζόμενων. να τα ενημερώσουν και όλοι μαζί να αντισταθούν σ' αυτό το χτύπημα που άρχισε ή θα εξακολουθησει ενάντια στα Ταμεία Έπικουρικής Ασφάλισης.

Και το τελευταίο θέμα που θα ήθελα να θίξω, και το οποίο έθεσε και ο συνάδελφος Ευθάλης και αυτό θα πρέπει ουσιαστικά να μάς μείνει στο μυαλό είναι, ότι ή πάλη δεν σταματάει εδώ. Δηλαδή το άρθρο αυτό αποτελεί άπλως την άφετηρία για την καλύτερη του Ταμείου, μέχρις ότου το Κράτος άποφασίσει, και αν άποφασίσει, να καλύτερώσει γενικά, την ύγεια, τις συντάξεις, και την νοσηλευτική περίθαλψη των εργαζόμενων.

Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι στόχος μάς δεν είναι ή έπικουρική ασφάλιση. Ο στόχος μάς πάντοτε θα πρέπει να είναι ή καλύτερη συνταξιοδότηση, ή καλύτερη νοσηλευτική περίθαλψη όλων των εργαζόμενων, αλλά στο βαθμό που αυτό δεν γίνεται, έμεις δεν είμαστε άποφασισμένοι να άπολυτρώσουμε τα κερτημένα δικαιώματά μάς.

(Χειροκροτήματα)

Κα Ποδέδρος: Ο κύριος Σταματιάδης.

κ. Γ. Σταματιάδης: (Πρόεδρος ΤΕΑΧ) Κύριοι Συνάδελφοι.

Με μεγάλη συγκίνηση άκουσα τις γνώμες των διαφόρων συναδέλφων και θα μου έπρεπε να κάνω μιά σύντομη άνακεφαλαίωση.

Βεβαίως ο άγών τον οποίο άρχισε το Συμβούλιο της Ένώσεως είναι δικαιότερος διότι το ληφθέν μέτρο είναι μέτρο άδικο. Διότι άρχίζει από μάς οι οποίοι έχουμε το μικρότερο κοινωνικό πόρο, και έχουμε την μικρότερη έπιβάρυνση. Ένα παράδειγμα έλάχιστο είναι ότι το κτίριο το οποίο άνεγειρεί το ΤΕΑΧ και το οποίο έχει προϋπολογισμό οικοδομής δεκα πέντε εκατομμυρίων ή έπιβάρυνση από το τοιμεντο, μόν γελάσατε, είναι τριακόσιες είκκοι πέντε δραχμές.

Έπομένως καταλαβαίνετε ότι το θέμα, ότι έπιβαρύνει ή κοινωνικός πόρος την κατανάλωση δεν έχει βάση.

(Χειροκροτήματα)

Βεβαίως, έπρεπε και πρέπει ή ένέργεια αυτή να συντονιστεί με την υπόδειξη διαφόρων συναδέλφων ότι πρέπει να γίνει μιά Έπιτροπή Άγώνος ή οποία θέ παρακολουθήσει το ζήτημα, θα μεθοδεύσει τον όλο άγώνα.

Το Συμβούλιο βεβαίως του ΤΕΑΧ θα ξέρετε ίσως οι περισσότεροι ότι δεν είναι δυνατό να άσκει πολιτική διότι είναι υπό τον άμεσο έλεγχο του Υπουργείου. Μέσα στο Συμβούλιο υπάρχει ένας υπάλληλος του Υπουργείου και κατά συνέπεια μιά κυβερνητική Έπιτροπη, με το δικαίωμα του VETO επί των άποφάσεων του συμβουλίου.

Κατά συνέπεια δεν είναι δυνατό να άσκόμμε πολιτική. Άπλοϋστα παρακολουθούμε τα θέματα, εκφράζουμε όρισμένες άποψεις και άναμένουμε το σύνθημα των ενεργειών από την Ένωση Χημικών, ή οποία ως συνδικαλιστικός Όργανισμός έχει περισσότερα έλευθερία κινήσεων.

Η ύσταση της Έπιτροπής την οποία εισηγήθη και ή κύριος Γενικός Γραμματέας και οι λοιποί συνάδελφοι είναι εκείνο το όποιον θα μπόρεσει να φέρει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Θα ήθελα να παρακαλέσω τη Γενική Συνέλευση να εισέλθουμε και στο ψήφισμα διότι αυτός είναι ή μοναδικός λόγος της συνελεύσεως. Να μελετήσουμε περισσότερο το ψήφισμα και όχι τί μέλλοντα.

Ο κύριος Καργόπουλος.

κ. Ν. Καργόπουλος: Συνάδελφοι.

Θα ήθελα να σταθώ σε ένα έπιχειρημα που προβάλλεται και από τον Υφυπουργό Κοινωνικών Υπηρεσιών και θα προβάλλεται από ότι φαίνεται σε συνέχεια από όλη την Κυβέρνηση στον άγώνα που ξεκινάμε σήμερα.

Ποιά είναι αυτό το έπιχειρημα; Ότι εν πάσει περιπτώσει ή ύπαρξη έπικουρικών Ταμείων είναι κάτι το άδικο. Γιατί δηλαδή οι Χημικοί να έχουν έπικουρικό Ταμείο και μιά σειρά άλλων εργαζόμενων να μην έχουν. Με άλλα λόγια δηλαδή το Νομισματικό αυτό και παράλληλες άλλες προσπάθειες γίνεται προσπάθεια να ένατχθούν σε μιά πολιτική που έμφανίζεται σαν προοδευτική.

Νομίζω, θέση μου είναι, και νομίζω ότι πρέπει να είναι θέση όλων μάς ότι ασφώς είμαστε υπέρ κάποια ενιαίου ασφαλιστικού φορέα. Δεν διεκδικούμε για τον κλάδο κανένα προνόμιο. Αλλά ποιά είναι το ζήτημα. Το ζήτημα είναι όταν θα γίνει αυτός ο Ένιαίος Ασφαλιστικός φορέας, να εξασφαλιστούν πραγματικά ανθρώπινες συντάξεις για όλους τους εργαζόμενους και τότε μάλιστα είμαστε πρόθυμοι και έμεις να διαλύσουμε το Ταμείο μάς και να ένατχθούμε μέσα σε αυτόν τον ενιαίο ασφαλιστικό φορέα.

Στο βαθμό όμως, που δεν γίνεται αυτό το πράγμα, και πιστεύω ότι δεν θα γίνει, πιστεύω ότι σήμερα πρέπει να άγωνιστούμε να διατηρηθεί το Ταμείο μάς και συμφωνώ με όλες τις προτάσεις που έχουν γίνει μέχρι τώρα.

Θα ήθελα να πω σαν ένα σημείο δευτερευόν κάπως, ότι μέσα στη δουλειά της Έπιτροπής που θα πρέπει να βγάλουμε σήμερα εδώ, θα είναι και ή συνεργασία κατ' άρχάς και με άλλα Ταμεία τα οποία θιγονται αυτή τη στιγμή. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Η κυρία Δηλάρη.

Κα Ε. Δηλάρη: Θα μου έπιτρέψετε να πω λίγα λόγια και να παρακαλέσω τον άγαί. Πρόεδρο του ΤΕΑΧ να μην με παρεξηγήσει.

Όμοιογώ έχι άκουσα με λύπη ότι το ΤΕΑΧ δεν άσκει πολιτική. Αυτό δεν το καταλαβαίνω. Τι έννοείται «πολιτική»;

Έχω τη γνώμη ότι το ΤΕΑΧ θα πρέπει να ενημερώσει την Κυβέρνηση πρώτα-πρώτα για τα λάθη που έχι κάνει, στο προκείμενο σχέδιο, όπου άναφέρει τα κατοχικά ποσοστά. Αυτό κάνει μεγάλη διαφορά. Πρέπει να το καταλάβει αυτό ή κυβερνητικός αντιπρόσωπος του ΤΕΑΧ.

Δεύτερο. Μπορεί να υπάρχει Κυβερνητικός αντιπρόσωπος μέσα στο Συμβούλιο του ΤΕΑΧ αλλά ύπάρχει και εκπρόσωπος από την Ένωση Έλλήνων Χημικών. Και μου φαίνεται ότι ή εκπρόσωπος από την Ένωση Έλλήνων Χημικών πρέπει να τονίσει πώς το Ταμείο αυτό έχι γίνει με δικά μάς χρήματα και δεν είναι δυνατό ποτέ να φανταστώ, τουλάχιστον προσωπικά ότι μπορεί το Κράτος με βάση μιά όποιαδηποτε έσφαλισμένη πολιτική, αν είναι πολιτική αυτή να μάς πιέζει σε κατευθύνσεις που είναι καταστροφή για το ταμείο μάς. Δεν νομίζω πώς έχι αυτό το δικαίωμα.

Θα παρακαλούσα λοιπόν το Συμβούλιο του ΤΕΑΧ να έκανε μιά σχετική μελέτη και να την προωθήσει μέσα από το Συμβούλιό του στο Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών. Γιατί αν δεν το κάνει αυτό, θα φανεί πώς το ΤΕΑΧ συμφωνεί με αυτό το νομισματικό και το βρίσκω πάρα πολύ κακό για τον κλάδο μάς. Γιατί πραγματικά το ΤΕΑΧ θα πρέπει να ξερεί την κατάσταση καλύτερα από μάς και να εξουδετερώσει όλα τα δυσμενή σημεία και όχι να τ' άφινει να εμπεδωνονται.

Από πολλούς συναδέλφους μεταφέρω εδώ τα παράπονα και την άγανάκτηση γιατί όλοι μάς δίνουμε ένα μεγάλο ποσοστό στο ΤΕΑΧ.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ο κύριος Παπακόστας.

κ. Π. Παπακόστας: Συνάδελφοι.

Δεν θα προσθέσω τίποτε. Ήταν πλήρης ή εισηγηση του Γραμματέα και τα Νούμερα που μάς έδωσε ή συνάδελφος Άργυριου. Η εισηγηση του Πανελληνίου Συλλόγου ήτο πλήρης. Και πιστεύω ότι ή ουσιαστική τοποθέτηση που έκανε ή συνάδελφος Καργόπουλος καλύπτει πλήρως το θέμα από την πλευρά αυτή.

Εγώ ήθελα να θέσω μόνο δύο έρωτήματα. Πρώτο. Γιατί είμαστε έμεις. Γιατί δηλαδή, ή Κυβέρνηση διαλέγει αυτά τα Ταμεία. Γιατί διαλέγει τους Χημικούς. Είναι ανεξάρτητο αυτό το διάλεγμα από τη μικρή συλλογική σύμβαση; Θα είναι ένα βασικό έρωτημα που πρέπει να δοϋμε. Γιατί διαλέγει την Χημεία. Γιατί υποβαθμίζει την χημεία στην Ελλάδα. Πρέπει να το σκεφτούμε πάρα πολύ και πρέπει να άπαντήσουμε σε αυτό το έρωτημα για να δοϋμε και πώς πρέπει να τους αντιμετωπίσουμε.

Υπάρχει δηλαδή, κατά την γνώμη μου μιά προσπάθεια ύποβιβασμού ολόκληρου του κλάδου της Χημείας στην Ελλάδα. Και αυτό γίνεται με τις μικρές συλλογικές συμβάσεις που δίνει. Τις έξευτελιστικές για έπιστήμονες. Και με την προσπάθεια άτάργησης του ταμείου.

Τό δεύτερο θέμα πού πρέπει να δούμε εδώ, είναι ο τρόπος, αφού θα βγει αυτή η Επιτροπή, σε όλα τα άλλα συμφωνά, ποσά θα πρέπει να αντιδράσουμε.

Δυό τσάπηι μόνιγονται. Ο ένας είναι να βρούμε τό μέσον, να βρούμε τόν μάρμαπα στην Κορώνη, Πιστεύω ότι θα είναι τό μεγαλύτερο λάθος πού θα μπορούσαμε να κάνουμε. Θα παίξουμε ακριβώς τό παιχνίδι τους. Είμαι αντίθετος σ' αυτό, αλλά είναι ένας τρόπος.

Ο δεύτερος τρόπος είναι να εξασκήσουμε πίεση. Καί εκεί τίθεται ένα πρόβλημα καθαρά πολιτικό τής Ένωσης Έλλήνων Χημικών. Πώς θα εξασκήσει αυτή τήν πίεση. Πιστεύω ότι η Έπιτροπή πρέπει να προσανατολισθεί στην πίεση από τόν Τύπο στην κοινή γνώμη πού θα δείξει τί είναι η Χημεία και γιατί ακριβώς μία τέτοια Κυβέρνηση τής δεξιάς θέλει να υποβαθμίσει τήν Χημεία.

Γιατί θέλουν να μήν υπάρχει Χημεία, σάν επιστήμη στην Ελλάδα. Πώς μέσα από τήν κατάρτηση τής Χημείας, μέσα από τήν εξασθένηση του Γενικού Χημείου του Κράτους, μέσα από τήν υποβάθμιση των σπουδών, περνάει μία πολιτική πλήρους εξευτελισμού τής επιστήμης «χημεία» στην Ελλάδα.

Αυτό είναι πού ανοίγει διάπλατα ένα δρόμο γιά να βγάδουν άνετα μεγάλα κέρδη. Πιστεύω ότι η πολιτική τής Ένωσης μας πρέπει να στραφεί προς αυτή τήν κατεύθυνση.

Όσο τό δυνατόν μεγαλύτερη ενημέρωση τής κοινής γνώμης, εκλαίκευση του τί είναι χημεία και γιατί είναι απαραίτητη η επιστήμη τής Χημείας στην Ελλάδα. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ο κύριος Πατσουρέας.

κ. Δ. Πατσουρέας: Συνάδελφοι,

Εγώ συμφωνώ απόλυτα και με τίς αναλύσεις οι οποίες έγιναν και με τίς προτάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν από τους προηγούμενους συναδέλφους.

Εκείνο όμως πού θα ήθελα να τονίσω, έτσι κάπως να τό υπενθυμίσω, είναι ότι εδώ έχουμε μία κρατική μηχανή, η οποία λίγο πολύ είναι ισοπεδωτική. Έχοντας ύπ' όψη ότι ο κλάδος είναι διεσπαρμένος, επίσης ότι οι Χημικοί έχουν ένα επιστημονικό Σύλλογο ο οποίος τώρα τελευταία άρχισε να συσπειρώνεται γύρω από τό Διοικητικό Συμβούλιο και να αγωνίζεται, νομίζω ότι έχει όλες τίς προοπτικές να προχωρήσει και να περάσει τό νόμο πέρα από τίς πιέσεις. Δηλαδή μπορεί να περάσει τό νόμο πέρα από τίς πιέσεις τίς οποίες θα εξασκήσουμε.

Μήπως θα έπρεπε να δούμε και άν πραγματικά θα φτάσουμε σε αυτό τό σημείο. Πράγματι τό Κράτος ή Κυβέρνηση να περάσει αυτό τό νομοσχέδιο. Πώς θα μπορούσαμε να άπαντήσουμε κατά ένα τρόπο πραγματικό πού να σταματάει. Πού να τους δίνει να καταλάβουμε ότι μπορούμε και έμεις να εξασκήσουμε αυτή τήν πίεση ή όποια αναφέρθηκε.

Εμείς οι Χημικοί έχουμε ένα πολύ σοβαρό όπλο στα χέρια μας. Έχουμε τό Γενικό Χημείο του Κράτους στα χέρια μας. Πιστεύω ότι, τό Γενικό Χημείο του κράτους είναι σε θέση αυτή τή στιγμή να άποτελέσει, μία πού άσασχολεί και αυτό ή περικοπή αυτή πού γίνεται του κοινωνικού πόρου, να άποτελέσει ένα σοβαρό μέσο τής πάλης μας.

Πιστεύω ότι, εάν ή Έπιτροπή άγώνα σε συμφωνία με τό Διοικητικό Συμβούλιο δει ότι μία 24ωρη άπεργία, ή μία στάση εργασίας στην άρχή, του Γενικού Χημείου του κράτους είναι εκείνη πού θα υπενθυμίσει στην Κυβέρνηση ότι μπορούμε να διεκδικήσουμε αυτόν τόν Κοινωνικό πόρο νομίζω, ότι πρέπει και αυτό να ληφθεί ύπ' όψη. Γιατί δέν άκούστηκε μέχρι τώρα. Γι' αυτό ήθελα να τό τονίσω. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ο κύριος Τζέτης.

κ. Α. Τζέτης: Συνάδελφοι,

Εγώ δέν θα ήθελα να προσθέσω ούτε να αφαιρέσω τίποτε από ότι ειπώθηκε γιατί είμαι εκπρόσωπος των συναδέλφων των εργαζομένων, στο TEAX. Είμαι σύμβουλος στο TEAX. Έπειδή όμως ή κυρία Πρόεδρος αναφέρθηκε στο θέμα πού ο Πρόεδρος του Ταμείου του TEAX είπε προηγουμένως, ότι δέν κάνουμε πολιτική, ήθελα να πώ τούτο.

Δέν είναι θέμα πολιτικής. Δέν πήρα τήν γνώμη του. Είναι δική μου αντίληψη αυτό. Ότι δέν ήθελε να πει ότι δέν κάνουμε πολιτική, αλλά δέν μπορούμε έμεις, έπειδή είμαστε διορισμένοι, να μόν έγνα εγώ σύμβουλος, με υπόδειξη του Διοικητικού Συμβουλίου, πλην όμως διοριστικά από τό Ύπουργείο. Εάν δηλαδή έμεις σάν Διοικητικό Συμβούλιο, μέσα εκεί υπάρχει ο Κυβερνητικός Έκπρόσωπος και λέγεται κυβερνητικός έπιτροπος, ένας υπάλληλος του Ύπουργείου των Κοινωνικών Ύπηρεσιών, όπως είναι σε όλα τα Ταμεία. Δηλαδή είναι οι θεσμικοί νόμοι πού προβλέπουν τήν ίδρυση και λειτουργία όλων των ταμείων.

Εάν λοιπόν έμεις, σάν Διοικητικό Συμβούλιο και αυτή τή φορά και μοναδική τους φορά, υπάρχουν τρεις χημικοί μέσα στο Συμβούλιο, εγώ ο κύριος Σταματάδης και ή κυρία Γεωργακοπούλου, εκ μερών των συναξιούχων είναι πρώτη φορά μετά τό 1974 πού εκπροσωπούμε τόσο πολλοί τόν κλάδο μας.

Δυστυχώς έμεις είμαστε δεσμευμένοι εις τό να έχουμε ένα είδος άντικείας, ή να εκφρασουμε τήν αντίθεσή μας προς όρισμένες απόψεις. Μπορούμε όπως κάναμε ήδη και έχουμε έπιτεύγματα, σε θέματα του Καταστατικού να ζητήσουμε τροποποιήσεις και

βελτιώσεις τέτοιες υπέρ των συναδέλφων των συναξιούχων και γενικότερα τή λειτουργία του ταμείου μας. Πράγματα πού έγιναν.

Θέλω να πώ τούτο. Ότι άν έμεις σάν συναδέλφοι, εγώ προσωπικά μιλάω αυτή τή στιγμή από τήν πλευρά μου. Εάν ή Γενική Συνέλευση πού είναι τό Σώμα των Συναδέλφων άποφασίσει κάποια ήμέρα ότι ο άγώνας πού κάνουμε δέν βρίσκει άπήτηση από τίς κρατικές Ύπηρεσίες, να μός άποσύρει, ευχαριστώ, είναι καθήκον μας, να άποσυρθούμε από τό Ταμείο και άς βρει κατόπιν ή Κυβέρνηση όποιον άλλο θέλει να βάλει στη θέση μας.

(Χειροκροτήματα)

Είναι τό μόνο όπλο πού έχουμε γιά να αντιδράσουμε. Καί έμεις μέσα εκεί προσπαθούμε να προασπίσουμε τα συμφέροντα των εργαζομένων, και να μόν ξεχνάμε ότι ο Κλάδος των Χημικών είναι ο μοναδικός από όλους τους εργαζομένους πού τό Έπιχειρηματικό του Ταμείο έχει τό υψηλότερο άσφάλιστρο. Μόνον σε μός είναι τό 4% του εργαζομένου και 4% του εργοδότη. Κανένα άλλο άσφαλιστικό έπιχειρηματικό ταμείο δέν έχει αυτόν τόν φόρο.

Εμεις τον άποσεχθήκαμε αυτό τό φόρο γιά να τόν αύξήσουμε με τόν δικό μας, τή συμμετοχή μας, γιά περισσότερους πού δέν τό ξέρουν άποσεχθήκαμε και πληρώσαμε από τήν τσέπη μας, εν άντιθέσει προς όλους τούς άλλους εργαζομένους πού έχουν έπιχειρηματικά ταμεία και έχουν φοβερούς κοινωνικούς πόρους και ή συμμετοχή τους είναι ελάχιστη.

Αναφέρω τούς γιατρούς. Οι γιατροί πληρώνουν εξακόσιες δραχμές περίπου. Τούς ύποχρεώνουν να βάζουν μία δραχμή ιατρόσημο και ούτε αυτό τό βάζουν γιά να μή φτωχύνουν τήν τσέπη τους.

Παρά ταύτα ο κύριος Άποστολάτος σε τελευταία-σύναντηση μός ειπε ότι σύντομα θα μός δείξει τό πόσο θα αύξησει τίς συντάξεις, και θα τούς δώσει στους γιατρούς είκοσι χιλιάδες σύνταξη. Καί ενώ τό Ταμείο ΤΣΑΙ έχει κοινωνικό πόρο 6,5% πού έπιβαρύνει τήν κατανάλωση. Τήν τσέπη κάθε Έλληνα. Έπιβαρύνει με 6,5% κάθε φάρμακο και 7,5% τό παραγόμενο φάρμακο.

Γάλι θέλω να σάς πώ και να σάς διαβεβαιώσω, ότι εγώ προσωπικά, και νομίζω και οι άλλοι συναδέλφοι πού σάς εκπροσωπούμε μέσα στο Ταμείο, από τήν μέρα πού άι πάρομε έντολή να άποσυρθούμε θα τό κάνουμε και άς μός άντικαταστήσουν με υπαλλήλους τους γιά να κάνουν τή δουλειά τους.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Εγώ θα ήθελα προσωπικά διαβάζοντας τό ψήφισμα αυτό προτού άρχίσουμε τίς εισηγήσεις, βλέπω εδώ ότι τήν έπίθεση πού γίνεται στο Ταμείο Έπιχειρηματικής Άσφαλίσεως εκ μερών των Ύπηρεσιών Οικονομικών και Κοινωνικών Ύπηρεσιών, με τήν κατάρτηση των κοινωνικών πόρων.

Τό μόν Ύπουργείο Οικονομικών είναι βέβαιο ότι έχει έτοιμάσει τό Νομοσχέδιο. Άλλά δέν είναι βέβαιο ότι έγινε με τήν σύμφωνη γνώμη του Ύπουργείου Κοινωνικών Ύπηρεσιών.

Καλό θα είναι να άπαλείψουμε τόν Ύπουργό Κοινωνικών Ύπηρεσιών ώστε να τόν έχουμε βοήθεια στην καταπολέμηση του άρθρου. Εάν βέβαια ή Συνέλευση θέλει να έγκρινει αυτή τήν τροποποίηση θα είναι καλό. Κάνω μία τέτοια πόταση.

Τίποτα δέν μας λέει ότι ο κύριος Ύπουργος των Κοινωνικών Ύπηρεσιών συγγνώμη ο κύριος Ύφυπουργός, να είναι άναμετρημένος στην ύπόθεση. Διότι ο ένας Ύφυπουργός κάνει ένα νομοσχέδιο και ο άλλος άλλο. Αυτό τό Ύπουργείο Κοινωνικών Ύπηρεσιών δέν μός τό λέει. Ενώ τό Ύπουργείο Οικονομικών μός τό λέει. Τό μάθαμε από τόν Τύπο και θα τό γράψει έπίσημα και αυτό.

Όστε έτσι να έχουμε τό Ύπουργείο Κοινωνικών Ύπηρεσιών με τό μέρος μας. Από αυτή τήν πλευρά διά λόγους καθαρά διπλωματικούς. Ο συνάδελφος Κλαυδιανός.

κ. Κλαυδιανός: Συνάδελφοι,

Απλώς θα ήθελα να πώ γιά τό θέμα πού έθιξε τελευταία ή συνάδελφος Πρόεδρος. Νομίζω ότι ή πολιτική αυτή δέν είναι σωστή διότι όπως σωστά τό τοποθέτησε ο συνάδελφος Περδικας ο δρόμος τής λύσης του προβλήματος δέν είναι να εξευμενίσουμε τούς διάφορους Ύπουργούς.

Εκτός του ότι, εγώ προσωπικά πιστεύω ότι, τό νομοσχέδιο αυτό δέν είναι θέμα Ύπουργού, αλλά κυβερνητικής πολιτικής γενικότερα.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ο κύριος Άργυρίου.

κ. Θ. Άργυρίου: Άς με συγχωρήσει ή κυρία Γεωργακοπούλου πού θα διαφωνήσω πάνω σε αυτό τό θέμα αλλά ο κύριος Ύφυπουργός των Κοινωνικών Ύπηρεσιών δέν έδειξε καθόλου με καθόλου σωστή πολιτική πάνω σε αυτό τό θέμα.

Τήν ήμέρα πού τόν έπισκέφθηκε, τό Ταμείο άσφαλίσεως μαζί με τήν Ένωση Έλλήνων Χημικών, τήν ίδια μέρα, ακριβώς τήν ίδια μέρα, δημοσιεύθηκε στη ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΕΚΗ τό νομοσχέδιο αυτό. Άρα ο Ύφυπουργός ήξερε πάρα πολύ καλά τί θα γινότανε μέσα από τό Ύπουργείο Οικονομικών και άπλάς πήγαινε προς τά πίσω.

Αλλά εκτός αυτού, όταν ζητήσαμε ξανά με το φάσμα αυτού του νόμου ραντεβού από την Υφυπουργό Κοινωνικών Υπηρεσιών, ακόμα δεν τό έδωσε στην Ένωση Ελλήνων Χημικών, ενώ ο Υπουργός Οικονομικών τό έδωσε τό ραντεβού. Άρα σημαίνει ότι ή Υφυπουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών σίγουρα έχει βάσει τό δάκτυλό της μέσα σ' αυτό.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Διαβάζω τό ψήφισμα.

« Η Γενική Συνέλευση τής Ένώσεως Ελλήνων Χημικών πού συνήλθε στις 19 του Μάη 1978 με μοναδικό θέμα τήν συζήτηση πάνω στο άρθρο 66 παρ. 38 του νομοσχεδίου περί φορολογικών διαρρυθμίσεων διαπιστώνει.

Τήν επίθεση πού γίνεται εις τό Ταμείον Έπικουρικής Ασφαλίσεως Χημικών εκ μέρους των Υπουργείων Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών με κατάργηση των κοινωνικών πόρων, τήν μονόπλευρη κατάργηση των πόρων του Ταμείου μας, πού καταπατά τήν συνταγματικώς κατοχυρωμένη αρχή τής ισότητας.

Ότι ή ενέργεια αυτή στρέφεται εναντίον όλων των Χημικών και Χημικών-Μηχανικών των ησφαλισμένων στο Ταμείο ΤΕΑΧ. Κηρύσσει τόν Κλάδο σε διωγμό και τόν καλεί σε συναγερμό γιά τήν σωτηρία του Ταμείου. Καλεί τούς Υπουργούς Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών, όχι μόνο να άπαλείψουν τήν έπιμαχη παράγραφο 38 του άρθρου 66, αλλά και να αύξησουν τούς πόρους τούτους, σε ύψος του 1946 και επέκτασή σε άλλα προϊόντα.

Δεύτερο, τόν Πρόεδρο τής Κυβερνήσεως να παρέμβη δραστηκώς υπέρ των δικαίων άπόψεών μας και να άποδώσει δικαίον εις τούς φτωχούς συνταξιούχους του Κλάδου, πού άμοιβονται με συντάξεις πείνας, μεταξύ των 2.300 ελάχιστης και 4.840 μεγίστης.

Τρίτον, όλα τά Κόμματα τής Βουλής, να άντιπαρθούν στην ψήφισή ένός Νομοσχεδίου πού φαλκιδεύει τήν ύπαρξη του Ταμείου μας. Όλες τίς οργανώσεις των εργαζομένων και επιστημόνων, ΓΣΕΕ και Τεχνικό Έπιμελητήριο, ΙΣΑ, Τραπεζοϋπάλληλικές Οργανώσεις κλπ. να βοηθήσουν τόν άγώνα μας, γιατί αυτή ή μεταχείριση πιά προαιωνίζει τόν έπερχόμενο κίνδυνο γιά τά υπόλοιπα Ταμεία.

Έξουσιοδοτεί τόν Πρόεδρο τής έκτακτης Γενικής Συνελεύσεως, να παραδώσει αυτό τό Ψήφισμα στους άποδέκτες και να τό δημοσιεύσει στον Τύπο».

Έπί του Ψηφίσματος παρακαλώ ποιός θέλει να μιλήσει;

Έν μέλος: Όμιλεί μακράν του μικροφώνου μη άκούομενος.

Κα Πρόεδρος: Λοιπόν να διορθωθεί τό Ψήφισμα.

Έν μέλος: Όμιλεί μακράν του μικροφώνου.

Κα Πρόεδρος: Όχι είναι λάθος αυτό. Η κατώτατη σύνταξη είναι 2.500 και 2.100 είναι γιά τίς χήρες τό κατώτατον, και είναι 4.840 τό άνώτατον, βεβαίως θα πάρει τώρα τήν αύξηση τής Συλλογικής Συμβάσεως, αλλά δεν τήν έχει πάρει ακόμα.

(Διαλογικαί συζητήσεις)

κ. Π. Ευθάλης: Άλλη παρατήρηση γιά τό Ψήφισμα ύπάρχει; Έγκρίνεται τό αναγνωσθέν Ψήφισμα;

Η Γενική Συνέλευσις όμοφώνως έγκρίνει τό αναγνωσθέν υπό τής κυρίας Προέδρου Ψήφισμα.

κ. Π. Ευθάλης: Τό Δ.Σ. έχει βάσει μία συγκεκριμένη πρόταση, τήν δημιουργία άπ' τήν Γενική Συνέλευση μιάς Έπιτροπής άγώνα γιά τό ΤΕΑΧ. Σ' αυτήν τήν Έπιτροπή βλέπουμε να είναι μέλη, εκπρόσωποι των Κλαδικών Συλλόγων και παρακαλούμε τούς εκπροσώπους των Κλαδικών Συλλόγων και παρακαλούμε τούς εκπροσώπους των Κλαδικών Συλλόγων πού βρίσκονται εδώ μέχρι τήν Δευτέρα να όρίσουν τούς εκπροσώπους τους. Άλλά πέρα από αυτό, πέρα από τούς εκπροσώπους των Διοικητικών Συμβουλίων, όπως τονίσθηκε εδώ δεν είναι μόνο αυτή ή άνάγκη, αλλά είναι ή άνάγκη και ή συμμετοχή του Κλάδου.

Παρακαλώ ποιός συνάδελφοι, μέσα από τήν Γενική Συνέλευση θέλουν να συμμετάσχουν στην Έπιτροπή άγώνα, λαμβάνοντας ύπ' όψη τό Ψήφισμα σαν βάση, αλλά και όλα όσα ελέχθηκαν εδώ από συνάδελφους, όπως π.χ. προτάσεις του συναδέλφου Λαγωνίκα, οι προτάσεις του συναδέλφου Προύτζου, του συναδέλφου Παπακώστα, του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων, του συναδέλφου Πατσουρέα κλπ.

Ποιός συνάδελφοι, θέλουν να συμμετάσχουν σ' αυτή τήν Έπιτροπή; Δεν βλέπω όμως προθυμία και αυτό είναι άνήσυχο. Τό Δ.Σ. είναι μαζί με τήν Έπιτροπή άγώνα, ή Έπιτροπή άγώνα είναι μαζί με αυτό, τό Δ.Σ. είναι άλλο, αλλά από κεί και έπειτα; (Διαλογικαί συζητήσεις και προτάσεις μελών γιά τήν Έπιτροπή άγώνα)

κ. Π. Ευθάλης: Λοιπόν, ό συνάδελφος Μπακόλας, ό συνάδελφος Λαμπρόπουλος, ό συνάδελφος Κλαδιανός και ή κυρία Παπακώστα. Άνεξάρτητα λοιπόν από αυτούς πού σήμερα δηλώσανε, όποιοι συνάδελφοι θέλουν δηλώνουμε ότι ή Έπιτροπή είναι άνοικτη, θέλουν να βοηθήσουν στο έργο τής Έπιτροπής, μπορούν να τό κάνουν, πρώτη μέρα συγκέντρωσης όρίζεται ή Δευτέρα, ώρα 7 στά Γραφεία τής Ένωσης Ελλήνων Χημικών.

Έν μέλος: Όμιλεί μακράν του μικροφώνου μη άκούομενος.

κ. Π. Ευθάλης: Όρίζουμε λοιπόν τήν Τετάρτη, κατόπιν παρεμβάσεως του Συλλόγου Τεχνικών ύπαλλήλων, τήν Τετάρτη στις 7 τό βράδυ. Από μέρους μου δεν έχω να πώ τίποτα άλλο, τό Δ.Σ. σάς εύχαριστεί, εύχαριστεί τήν Πρόεδρο τής Γενικής Συνελεύσεως γιά τό έργο, εύχαριστούμε πολύ.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Μη ύπάρχοντος έτέρου θέματος λύεται ή Συνεδρίασις.

ΩΡΑ ΛΗΞΕΩΣ: 20.50'

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Της Έκτακτης Γεν. Συνέλευσης της 20-9-78

Θέματα: α) Λήψη απόφασης για την αύξηση της συνδρομής.

β) Ένημέρωση για τα προβλήματα του κλάδου καί συζήτηση επ' αυτών.

Ή Πρόεδρος κ. Είρ. Δηλάρη:

Άγαπητοί Συνάδελφοι,

κηρύσσω την έναρξη της έκτακτης Γεν. Συνέλευσης, που συγκαλέσαμε με τα θέματα, λήψη απόφασης για την αύξηση της συνδρομής, και δεύτερον, ενημέρωση για τα ζητήματα του κλάδου και συζήτηση επ' αυτών. Θα γίνει μία ενημερωτική εισήγηση από το Γενικό Γραμματέα. Το Διοικητικό Συμβούλιο, προτείνει πρόεδρο της Συνέλευσής μας τον Συνάδελφο Ανδρέα Παπαγεωργίου.

(Χειροκροτήματα)

καί γραμματείες τούς συναδέλφους Δημήτρη Λαγωνίκα καί Μανώλη Δασκαλάκη.

(Χειροκροτήματα)

Κύριε Πρόεδρε έχετε το λόγο...

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ.

Κύριοι Συνάδελφοι,

Ευχαριστώ για την τιμή που μου κάνατε και εύχομαι ευόδωση στις εργασίες της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης. Τα θέματα της σημερινής έκτακτης Γεν. Συνέλευσης θα περιλάβουν, όπως έχετε όλοι ενημερωθεί, τη λήψη της απόφασης για την αύξηση της συνδρομής και την ενημέρωση για τα προβλήματα του κλάδου και συζήτηση πάνω σ' αυτά. Πριν πάρει το λόγο ο κ. συνάδελφος Γραμματέας θέθελα να σας πω ότι η ζωή, όπως ξέρουμε, έχει τις επιπτώσεις της και στον τομέα τον οικονομικό. Έτσι και το Σωματείο το δικό μας, ο Σύλλογός μας, που έχει τόσες απαιτήσεις αλλά και τόσες υποχρεώσεις, λόγω του μεγάλου κύκλου των εργασιών που έχει αναπτύξει, είναι ανάγκη να αναπροσαρμόσει τη συνδρομή για να μπορεί να ανταποκριθεί σωστά στις υποχρεώσεις που κάθε μέρα και θα αυξάνονται. Πιστεύω ότι όλοι θα είμαστε σύμμαχοι σ' αυτή την απόφαση που πρέπει να πάρουμε, έτσι ώστε η ΕΕΧ να έχει τα οικονομικά εκείνα βάθρα για να μπορεί να κάνει ότι είναι καλύτερο, για το σύνολο των χημικών της Ελλάδος. Το λόγο έχει ο συνάδελφος κύριος Ευθάλης.

Παν. Ευθάλης: Γ.Γ.:

Άγαπητοί συνάδελφοι,

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Έλλήνων Χημικών έκρινε αναγκαία τη Σύγκληση της Γεν. Συνέλευσης για να θέσει υπόψη της αφ' ενός μέρους την οικονομική κατάσταση της και την ανάγκη αύξησης της συνδρομής των μελών, αφ' ετέρου δε να ενημερώσει σήμερα την Ένωση. Παρ' όλον ότι πιστεύουμε ότι σε όσα είναι περίπου γνωστή η οικονομική κατάσταση της Ένωσης, κρίνουμε αναγκαίο να σας θέσουμε υπόψη σας περιληπτικά το πρόβλημα. Η Ένωση σαν κύριο και μοναδικό πόρο, μπορούμε να πούμε έχει τη συνδρομή των μελών της. Κι' αυτή η συνδρομή, αυτή δηλ. η κύρια πηγή εσόδων, το σημερινό αλλά και το προηγούμενο Διοικητικό Συμβούλιο την κράτησε στα ίδια επίπεδα, χωρίς καμιά αναπροσαρμογή από την 1-1-1976. Παράλληλα, όμως, οι προϋπολογισμοί μας είχαν οι εξής: Το 1976 2.515.000 δρχ. Το 1977 3.554.000 δρχ. Το 1978 5.767.000 δρχ. Τα πραγματοποιηθέντα έσοδα είναι: Το 1976: 3.115.620 δρχ. Το 1977: 3.499.675 δρχ. και το 1978: μέχρι 31-8-78: 1.835.051 δρχ. Τέλος τα πραγματοποιηθέντα έσοδα είναι το 1975: 1.722.000 δρχ. Το 1976: 2.971.000 δρχ. το 1977: 3.499.000. Το 1978: μέχρι 31-8-78 2.692.000 δρχ! Από την αντιπροβολή αυτών των αριθμών προκύπτει ότι ανάμεσα στο 1975 και στο 1977 έχουμε μία αύξηση του προϋπολογισμού της Ένωσης Έλλήνων Χημικών κοντά στα 100 τοις εκατό περίπου, των εσόδων της κατά 50 τοις εκατό περίπου και τα έξοδα κατά 133 τοις εκατό περίπου.

Κι' αυτό είναι απόλυτα φυσικό αν λάβουμε υπ' όψει ώριμα μόνο χαρακτηριστικά κονδύλια εξόδων. Μισθοί: Το 1975: 384.000, το 1976: 525.000 δρχ., το 1977: 871.000 δρχ., το 1978 μέχρι 31-8 530.000 δρχ. Τηλέφωνα: Το 1975: 75.800, το 1976 94.000, το 1977 121.000, το 1978: 81.000 πάντα μέχρι 31-8-78.

Συνδρομές στη Γενική Χημική Βιβλιοθήκη: Το 1975 33.000 δρχ., το 1976 281.000 δρχ., το 1977 311.000 δρχ. το 1978 μέχρι 31-8 411.000 δρχ.

Χημικά χρονικά νέα σειρά: Το 1975 150.000 δρχ., το 1976 256.000 δρχ., το 1977 404.000 δρχ., το 1978 162.000 δρχ. για τα δύο τεύχη που κυκλοφόρησαν και είναι έτοιμα να κυκλοφορήσουν και τα επόμενα δύο.

Η αύξηση των εξόδων οφείλεται, εκτός από την γενική αύξηση των τιμών, και την αναγκαία προσαρμογή των μισθών του προσωπικού της Ένωσης Έλλήνων Χημικών σε επίπεδα που είναι σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές αμοιβές των εργαζομένων, και στην προσπάθεια του Διοικητικού Συμβουλίου να κάνει για όσο το δυνατόν ελαττώση πολιτική στους αναγκαίους τομείς προβολής και παρουσίας, οργάνωση σεμιναρίων, συμμετοχή σε Συνέδρια, εμπλουτισμού της Βιβλιοθήκης, συμπάρσταση στις τοπικές και κλαδικές οργανώσεις, προβολή των αιτημάτων του κλάδου σε απεργιακούς αγώνες, κλπ...

Πιστεύουμε ότι βασικό πρόβλημα για την πραγματοποίηση μιας πολιτικής προβολής και ανάπτυξης παραμένει η οικονομική κατάσταση της Ένωσης Έλλήνων Χημικών. Η ούτοπιστική πολιτική της φτώχειας, αλλά έντιμης Οργάνωσης, που καλύπτει τα κενά με την εθελοντική προσφορά, είναι ξεπερασμένη. Η ΕΕΧ έχει όπως και ποτέ ανάγκη της εθελοντικής βοήθειας των μελών της, αλλά παράλληλα έχει ανάγκη μονίμων υπαλλήλων. Με το προσωπικό που έχουμε σήμερα, πέντε υπαλλήλους, (έδώ και μία εβδομάδα, ήταν προηγούμενα τέσσερις), η ΕΕΧ καλύπτει τις στοιχειώδεις της ανάγκες για την κάλυψη των εργασιών ρουτίνας στη Διοίκηση, τη Γραμματεία, τη βιβλιοθήκη, τα χημικά χρονικά, τα Σεμινάρια κλπ. Βλέπουμε τις τεράστιες δυσκολίες που ανακύπτουν όταν θέλουμε να καλύψουμε έκτακτα θέματα, ένα Σεμινάριο, την άμεσο άποστολή μιας έγκυκλιου, ένα Συνέδριο, π.χ. των χρωμάτων κλπ., που αυτά, όμως, άποτελούν σε τελική ανάλυση την ουσία της Ένωσης. Από την άλλη μεριά έχουμε αποφασίσει και εφαρμόσει την απόδοση στους τοπικούς Συλλόγους των συνδρομών προς την Ένωση των μελών της σχεδόν εξ ολοκλήρου για να μπορούμε να καλύψουμε τις στοιχειώδεις ανάγκες τους. Ένώ, λοιπόν, τα έξοδα αυξάνουν για τους λόγους που περιληπτικά σας αναφέραμε, τα έσοδα παραμένουν στα ίδια επίπεδα. Παράλληλα, έχουμε και μείωση των προϋπολογισθέντων εσόδων μας που προκύπτουν από την έκδοση της γενικής σειράς των Χημικών Χρονικών. Συγκεκριμένα, ενώ τον Οκτώβριο του 1976 μέχρι τον Μάρτιο του 1978 είχαμε κατορθώσει από κάθε τεύχος να εισπράτουμε 24.000 δρχ. μηνιαίως, χωρίς να συμμετέχουμε στα έξοδα της έκδοσής των, από τον Μάρτιο του 1978 τα Χημικά Χρονικά εκδίδονται χωρίς συμμετοχή μας στα έξοδα, αλλά και χωρίς να μας προσκομίζουν πόρους. Γι' αυτούς τους λόγους το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΕΧ κατέληξε στην ανάγκη αναπροσαρμογής της συνδρομής των μελών της Ένωσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο προτείνει σήμερα στη Γεν. Συνέλευση προς έγκριση την αύξηση της συνδρομής στο 0,8 τοις εκατό του μισθού του Χημικού που για πρώτη φορά εργάζεται και που προβλέπεται από τη σύμβαση, που υπογράφεται από τον Πανελλήνιο Σύλλογο Χημικών Βιομηχανίας και το Σύνδεσμο Βιομηχάνων και που θα αφορά τους 12 βασικούς μισθούς του, όχι δώρα, επιδόματα κλπ. Η αναπροσαρμογή θα γίνεται αυτόματα με την νέα Συλλογική Σύμβαση και θα εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους, ημερολογιακού έτους δηλ. Σύμβαση που θα υπογραφηθεί μέσα στο 1978 θα υπολογισθεί για την συνδρομή στην Ένωση Έλλήνων Χημικών από την 1η Ιανουαρίου 1979 και ούτω καθεξής. Το Διοικητικό Συμβούλιο κατέληξε στην απόφαση αυτή, αφού προηγουμένα μελέτησε και τη δυνατότητα διαφορετικής συνδρομής ανάλογα με τα χρόνια προϋπηρεσίας, (αλλά αυτό δεν είναι δυνατόν να εφαρμοσθεί), με τη σκέψη ότι το θέμα αυτό δεν θα άπασχολει συνεχώς τον κλάδο και ότι είναι σε τελική ανάλυση δικαίο ο Χημικός να καταβάλλει αναλογικά μία αυξημένη συνδρομή, όταν κι αυτός κερδίζει περισσότερα και μάλιστα με καθυστέρηση. Άλλωστε το ποσοστό αυτό είναι περίπου στα αυτά επίπεδα με την τελευταία αναπροσαρμογή της συνδρομής του 1976. Παράλληλα το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει να συγκροτήσει μία επιτροπή για τη μελέτη του Οικονομικού προβλήματος της Ένωσης και την εξεύρεση νέων πόρων, συγχρόνως δε να μελετήσει τον τρόπο κυκλοφορίας και του λογαριασμού εσόδων - εξόδων της νέας σειράς των Χημικών Χρονικών ως και τον τρόπο κυκλοφορίας του, θα φέρει δε σχετική εισήγηση στη Γεν. Συνέλευση του Ιανουαρίου.

Άγαπητοί Συνάδελφοι, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΕΧ κρίνει αναγκαίο να ενημερώσει τη Γεν. Συνέλευση και όλους τους Χημικούς για ώριμα προβλήματα, που άπασχολησαν και άπασχολούν τον κλάδο μας.

Πρώτον: Τό TEAX. Στην προσπάθεια που έγινε από την Κυβέρνηση για την κατάργηση του Κοινωνικού πόρου του Ταμείου μας, η έκτακτη Γεν. Συνέλευση του Μαΐου, οι Έλληνες Χημικοί και το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΕΧ άντεδρασαν έντονα με ύμνηματα, επανειλημμένες παραστάσεις κλπ., ώστε τελικά στο νομοσχέδιο που προβλέπονταν η κατάργηση του Κοινωνικού πόρου, να απαλειφθεί το σχετικό άρθρο κατά την ψήφιση στη Βουλή. Παράλληλα ζητήσαμε την αναπροσαρμογή του Κοινωνικού πόρου, και είχαμε σχετικές συζητήσεις με το Υπουργείο Οικονομικών. Παρ' όλα αυτά βρισκόμαστε σε έπιφυλακή. Φοβούμαστε ότι μπορεί αϊρνιδιαστικά και σε άσχετο νομοσχέδιο, να καταβληθεί προσπάθεια κατάργησης του υπάρχοντος κρινωτικού πόρου, γιατί το θέμα παραπέμφθηκε σε ειδική έπιτροπή μελέτης του Υπουργείου Οικονομικών για να αποφασίσει σχετικά.

Δεύτερον: Τό προσχέδιο νόμου για την άσκηση του επαγγέλματος του Χημικού Μηχανικού. Με την δημοσίευση στα Τεχνικά Χρονικά του προσχεδίου νόμου που καθορίζει τό επαγγελμα του Διπλωματούχου Μηχανικού και που μέσα σ' αυτό αναφέρονταν και του Χημικού Μηχανικού, τό Διοικητικό Συμβούλιο συγκάλεσε έκτακτα έπιτροπή συναδέλφων για τό μελέτη του προβλήματος. Σ' αυτές τις συγκεντρώσεις και συζητήσεις της έπιτροπής αποφασίστηκε: α) Νά εκδοθούν έκτακτα τά Χημικά Χρονικά σαν Ένημερωτικό Δελτίο, ώστε όλόκληρος ό κλάδος νά έχει πλήρη γνώση του προβλήματος. β) Νά ζητήσουμε από τό Διοίκουσα Έπιτροπή του Τεχνικού Έπιμελητηρίου νά απορρίψει τό σχέδιο νόμου άμέσως, γιατί ή παραπέρα συζήτηση του τραυματίζει τις σχέσεις ανάμεσα στους δύο κλάδους. γ) Νά συζητήσει τό θέμα τό Διοικητικό Συμβούλιο του Πανελληνίου Συλλόγου Χημικών Βιομηχανίας με τό Δ.Σ. του Συλλόγου Χημικών Μηχανικών. δ) Νά καταρτισθεί σχέδιο νόμου από τό ΕΕΧ που θά αναφέρεται στό Έπιστημονικό Προσωπικό και στην έπ' αυτού επάνδρωση της Έλληνικής Βιομηχανίας με βάση τις άρχες και τις προϋποθέσεις των συζητήσεων που είχαν πραγματοποιηθεί με τους Χημικούς Μηχανικούς και τους Μηχανολόγους. Βασικές άρχες του νομοσχεδίου είναι:

1) Η αναγνώριση του δικαιώματος στό Τεχνικό Έπιμελητήριο νά καθορίσει τό προσόντα και τις προϋποθέσεις των ειδικοτήτων των άποφοίτων του Πολυτεχνείου στις μεταξύ τους σχέσεις.

2) Η ίσισμία των πτυχίων των Άνωτάτων Έκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

3) Προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος των πτυχιούχων των Άνωτάτων Έκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

4) Προϋποθέσεις για την κατ' ελάχιστον επάνδρωση με Πτυχιούχους των άνωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στην Έλληνική Βιομηχανία.

Περιμένουμε τις εκλογές του Τεχνικού Έπιμελητηρίου, όποτε και θά δούμε τις άποψεις της νέας Διοίκησης Έπιτροπής στην όποία θά θέσουμε ύπόψη τό προσχέδιο νόμου της ΕΕΧ, αλλά παράλληλα πρέπει νά παραμένουμε άγρυπνοι για την υπεράσπιση των δικαίων μας στην βάση, όχι του ανταγωνισμού με τους συναδέλφους Χημικούς Μηχανικούς, αλλά στην βάση της υπεράσπισης των κοινών συμφερόντων που μας ένώνουν.

Τρίτον: Ο νόμος 131/73. Η προσπάθεια που καταβάλλει τό Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών νά καταργήσει τον νόμο 131/73, τή συνέχισε και τή συνεχίζει πό έντονα ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες που πέρασαν. Χωρίς νά πιστεύουμε ότι ό νόμος 131/73 δίνει ριζική λύση στό Πρόβλημα, αλλά ότι αυτός άποτελεί προϋπόθεση για την παραπέρα βελτίωση του, τό Διοικητικό Συμβούλιο Ξανάθεσε τις άποψεις του ύπόψη του Υπουργείου και συκάλεσσε έκτακτη συγκέντρωση με τον κλαδικό Σύλλογο και τους καθηγητές των Άνωτάτων Έκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Μάς βρίσκει αντίθετους κάθε ιδέα που θά έχει σαν αποτέλεσμα την υποβάθμιση και τον διαχωρισμό των πτυχίων, τό διαχωρισμό των προσόντων και προϋποθέσεων με χωριστό σχέδιο νόμου και την άπόκτηση της ειδικότητας του κλινικού Χημικού από τους ένδιαφερόμενους Γιατρούς, Χημικούς, Βιολόγους, Φαρμακοποιούς. Τόν κάρταρισμό που προγράμματος σπουδών και των προϋποθέσεων για την άπόκτηση της ειδικότητας από τό Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών και όχι από τό Πανεπιστήμιο και τό Υπουργείο Παιδείας. Τήν μη αναγνώριση της ειδικότητας σ' αυτούς που ήδη άσκούν τό επαγγελμα του κλινικού Χημικού. Θά συνεχίσουμε τις προσπάθειες επικοινωνίας και άλλαλλαγής άποψεων με τό Σύλλογο των Ιατρών μικροβιολόγων, παρ' όλες μας τις διαφωνίες, προσπαθώντας νά βρούμε μία λύση άποδεκτή άπ' όλους όσους έχουν τό δικαίωμα νά άποκτήσουν την ειδικότητα της κλινικής Χημείας, αλλά παράλληλα θά καταγγέλλουμε σε κάθε ευκαιρία και με κάθε τρόπο την έπιπολαιότητα και όπισθοδρομικότητα του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών που προσπαθεί νά γυρίσει πίσω στην Έστορία.

Τέτατον: Έκδήλωση για την Κύπρο. Πραγματοποιήθηκε με έπιτυχία ή προγραμματισμένη εκδήλωση για την Κύπρο. Τά πρακτικά της εκδήλωσης έχουν ήδη δημοσιευθεί στα Χημικά Χρονικά του τεύχους Ιουλίου 1978 και τό όποιο ήταν άφιερωμένο στην Κύπρο. Τά πρακτικά της εκδήλωσης ξενόγλωσσα τυπώνονται και θά κυκλοφορήσουν σύντομα. Παράλληλα τά Διοικητικά Συμβούλια της Πανελληνίου Ένωσης Έπιστημόνων, Παγκυπρίου Ένωσης Έπιστημόνων Χημικών και της Ένωσης Έλλήνων Χημικών άποφάσισαν νά πραγματοποιηθεί στην Κύπρο τον Άπρίλιο του 1979 Σεμινάριο με θέμα: Βιομηχανική ανάπτυξη σε μία αναπτυσσόμενη χώρα. Καλούμε τους συναδέλφους νά πάρουν μέρος με μελέτες τους και νά συμμετάσχουν στις εκδηλώσεις.

Πέμπτον: Σεμινάρια - Έκδηλώσεις: Στα πλαίσια της ένήμερωσης του κλάδου για τά προβλήματα που θά ήρκόκωπον στην άσκηση του επαγγέλματος του Χημικού με την τυχόν ένταξη της χώρας μας στην Κοινή Άγορά, τό Διοικητικό Συμβούλιο άποφάσισε και πραγματοποιήσε διάλεξη - συζήτηση με θέμα τό επαγγελμα του Χημικού και ΕΟΚ στην όποία ήπρε μέρος ό κύριος Πάρκερ ειδικός στα προβλήματα που άπασχολούν τους Χημικούς των Χωρών της ΕΟΚ. Έπίσης έγιναν και γίνονται σεμινάρια με θέματα: Στατιστική και έπεξεργασία Πειραματικών δεδομένων, Πλαστικά, Μικρούπολογιστές, Οργανολογία κλπ.

Έκτον: Πανβαλκανικό Συνέδριο Χημικών. Στη συνάντηση που είχαμε στη Σόφια με την Ένωση Χημικών Βουλγαρίας άποφασίστηκε όριστικά νά πραγματοποιηθεί στην Άθήνα τό πρώτο Πανβαλκανικό Συνέδριο των Χημικών των Βαλκανικών Χωρών και της Κύπρου τον Ιούλιο του 1979. Μέχρι στιγμής έχουν θετικά άπαντήσει ή Κύπρος, ή Τουρκία και ή Γιουγκοσλαβία και περιμένουμε την άπάντηση της Ρουμανίας και της Άλβανίας.

Έβδομον: Διεθνή Συνέδρια: Έκπρόσωποι της ΕΕΧ, ήπραν μέρος στα συνέδρια του Τορόντο στον Καναδά, της Μόσχας, στο Άλγέρι με θέμα τό πρόβλημα των ύπό ανάπτυξη χωρών στις νέες Οικονομικές συνθήκες, του Μπράιτον με θέμα MEDICINAL CHEMISTRY της Πράγας. Στο Συνέδριο στο Άλγέρι ή συμμετοχή μας συνωδεύτηκε από σχετική έργασία που θά δημοσιευθεί στα Χημικά Χρονικά.

Όγδοον: Σύνδεση με Διεθνείς Οργανώσεις: Η ΕΕΧ, στη συνδιάσκεψη του Τορόντο τον Ιούλιο του 1978 έγινε όριστικά μέλος της FEDERATION EUROPEAN OF CHEMICAL SOCIETIES.

Ένατον: Διεθνή Συνέδριο Χρωμάτων: Η ΕΕΧ, και τό Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης πραγματοποίησαν για δεύτερη χρονιά και με έπιτυχία τό τέταρτο Διεθνή Συνέδριο Χρωμάτων στη Χώρα μας. Άντιμετωπίζουμε και τό ένδεχόμενο νά πραγματοποιηθεί και τό Πέμπτο Συνέδριο με τό ίδιο θέμα και τό 1979 πάλι στην Έλλάδα.

Δέκατον: ΕΛΟΤ. Μέλη της ΕΕΧ, συμμετέχουν σε όλες τις έπιτροπές του Έλληνικού Οργανισμού Τυποποίησης που έχουν σχέση με τή Χημεία για τον καθορισμό των προτύπων των προϊόντων. Τό έργο των έπιτροπών αυτών πιστεύουμε ότι είναι σοβαρό και αναγκαίο για τό μέλλον της Έλληνικής Βιομηχανίας.

Ένδεκάτον: Πέμπτο Πανελλήνιο Συνέδριο: Δυστυχώς τό θέμα αυτό και μετά την παραιτήση του συναδέλφου κ. Σταυρόπουλου από τή θέση του προέδρου της οργανικής έπιτροπής του Συνεδρίου τό έργο της έπιτροπής έχει άτονίσει. Τό Διοικητικό Συμβούλιο έχει άποφασίσει νά αναδιάρθρωσει την έπιτροπή με σκοπό νά πραγματοποιηθεί τό Συνέδριο τό συντομότερο δυνατόν.

Δωδέκατον: Έκδόσεις. Τό Διοικητικό Συμβούλιο ανέθεσε την επανέκδοση της έπιτηρίδας των μελών της ΕΕΧ, που θά εκδοθεί ένήμερωμένη και θά κυκλοφορήσει στο τέλος του έτους. Παράλληλα ύπόγραψε την άνάθεση της έκδοσης τους εξάγλωσσου Λεξικού, Γαλλικά, Άγγλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, Ρωσικά, Έλληνικά, Χημικής Ορολογίας του συναδέλφου Κρέμου. Η έκδοση αυτή που θά κυκλοφορήσει τον Ιούλιο 1979 ενό δέν θά έπιβαρύνει οικονομικά την Ένωση θά διανεμηθεί σε όλους τους συναδέλφους δωρεάν. Τέλος ανέθεσσε τή Γενική έκδοση των Χημικών Χρονικών μετά από διαγωνισμό που έγινε.

Δέκατον τρίτον: Νόμος Πλαίσιο, πρόγραμμα σπουδών, άπολύσεις συναδέλφων, Συλλογική Σύμβαση.

Παρ' όλο που από πρώτη άποψη τά θέματα αυτά φαίνονται ανεξάρτητα τό ένα από τό άλλο, κρίνουμε αναγκαίο νά αναφερθούμε έναια σ' αυτά, γιατί πιστεύουμε ότι είναι μεταξύ τους στενά συνδεμένα. Ο νόμος πλαίσιο στα Άνώτατα Έκπαιδευτικά Ιδρύματα, ή άπόρριψη του προγράμματος Σπουδών στο Χημικό τμήμα, (που ενό έγκρίθηκε από τή Σχολή ένα πρόγραμμα που θά μπορούσε νά ήταν ή βάση για την πάρα πέρα ανανέωση και βελτίωση του, άπορρίπτεται από τό Υπουργείο Παιδείας και έπιστρέφεται στην Σχολή), ή καθήλωση των Χημικών, οι άπολύσεις και οι διώξεις των συναδέλφων, ή σύγχυση των σπουδών του προγράμματος και του τίτλου των άποφοίτων των ΚΑΤΕΕ, π.χ. Χημικοί Πετρελαίων, άποτελούν έναια και οργανωμένη έπιθεση σε βάρος του Χημικού κλάδου. Σε συνεργασία με τις αντίστοιχες κλαδικές οργανώσεις και φορείς αντίδρασαμε και είμαστε άποφασισμένοι νά συνεχίσουμε με όλες μας τις δυνάμεις και με κάθε μέσο για την άντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών.

Δέκατον τέτατον: Αναδιάρθρωση Έπιτροπών Έργασίας. Τό Διοικητικό Συμβούλιο έπιστώσε ότι δέν κατόρθωσε νά κινητοποιήσει, σε όσα βαθμό θά έπρεπε τον κλάδο, μεγάλο αριθμό συναδέλφων, οι όποιοι θά συμμετείχαν στις έπιτροπές έργασίας. Για τήν άντιμετώπιση του προβλήματος αυτού και προκειμένου νά γίνει τό έργο των έπιτροπών πιά άποτελεσματικό άποφάσισε την αναδιάρθρωση των έπιτροπών έργασίας με τον καθορισμό ύπεύθυνου για κάθε έπιτροπή και κανονισμό λειτουργίας. Καλούμε τους συναδέλφους νά πάρουν μέρος ενεργό σε αυτές τις έπιτροπές.

Άγαπητοί συνάδελφοι:

σκοπός μας δέν είναι νά κάνουμε λεπτομερή άναφορά πεπραγμένων. Σκοπός μας είναι νά ήξουμε όρισμένα από τά προβλήματά μας. Και ή άμεση έπίδωξη όμως, είναι νά άκούσουμε τις άποψεις σας με την πεποίθηση ότι θά είναι γόνιμες. Σας καλούμε σε μία τέτοια συζήτηση και συμμετοχή και όχι μόνο σήμερα αλλά καθημερινά, σάς περιμένουμε.

(Χειροκροτήματα)

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ. Όσοι συνάδελφοι θέλουν νά μιλήσουν νά τό δηλώσουν...

(Διαλογικές συζητήσεις)

Κύριε Δημητρίου έχετε τό δικαίωμα νά μιλήσετε...

κ. Δημητρίου:
Άγαπητά Συνάδελφοι,

Λυπούμαι, διότι μετά την τελευταία Γεν. Συνέλευση παρήλθε σχεδόν υπερεπτάμηνον και δεν εδημοσιεύθησαν τα πρακτικά της Γενικής Συνελεύσεως ως ώφειλε, αλλά διά περιγραφής, θά μου επιτρέψετε την φράση, διά τούς άφελείς και μόνο, άνεγράφη, εδημοσιεύθη μόνον ή λογοδοσία του Διοικητικού Συμβουλίου, ή οποία πολλοί γε καιδί, έπρεπε να δημοσιευθεί, και έτσι δημοσιεύεται κατ' έθιμον, πρώτη, και στο έπόμενον φύλλον ή συζήτηση. Έδημοσιεύθη ούτω ή λογοδοσία του Διοικητικού Συμβουλίου και όχι με τον τίτλο εκείνο ή όποιος, ίσως θά έπρεπε, αλλά αυτό τό θέμα τό παρέρχομαι. Η καθυστέρησης τής δημοσιεύσεως των γενομένων συζητήσεων και ή πρόταξι των, ως επί τό πλείστον, άνεδαφικού περιεχομένου, έπαναλαμβάνω, ως επί τό πλείστον, ψηφισμάτων τής Συνελεύσεως αυτής, νομίζω ότι μαρτυρεί προδήλως, τήν ύπεκφυγήν τής σημερινής Διοικήσεως τής Ένώσεως διά τήν πραγματοποίηση των ένώπιον τής ολότητος των συναδέλφων και όχι των σχεδόν 60 ή 70 έδώ παρισταμένων, ύποσχέσών τας, δις εξαγγελθεισών.

Συνεπώς, έπαναλαμβάνω ότι δεν μπορούμε εμείς, πού είμαστε 60 ή 70 άτομα να όμιλούμε έγκύριως, άνεξαρτήτως έάν τό προβλέπει διά ώρισμένας περιπτώσεις αυτό ή ισχύον κανονισμός. Λαμβανόμενου ύπ' όψιν ότι ή Ένωσις σήμερα, κολλεκουόμεθα και πρέπει να κολλεκουόμεθα, ότι έχει τρισχίλια ίσως και πλεον μέλη. Λυπούμαι κύριοι, διότι ήρχισα κατ' αυτόν τον τρόπον τήν όμιλίαν μου, αλλά νομίζω ότι αυτό θά πρέπει να λυπει και τό άκροατήριον όλον, διότι έγινε μία Γεν. Συνέλευσις και έν συνεχεία δεν έχει ένημερωθει μέχρι σήμερα τον άπανταχού τής Έλλάδος σώμα των Χημικών επί των διεξαχθεισών συζητήσεων, όσονόηποτε και άν ήσαν μόνονοι και άχρωμοι αυτοί.

Έρχομαι τώρα εις τό θέμα τής αιτουμένης αύξησεως τής συνδρομής εκεί πού είναι σήμερα. Έάν εκείνος, ό όποιος θά ζητήσω τήν καθήλωση τής συνδρομής εκεί πού είναι σήμερα. Άλλά δεν είμαι εγώ εκείνος, ό όποιος διά του λόγου θά βραβεύσω τήν εκδήλωση γιγνομένην διασπάθαιον, νομοτύπως, του πενιχρού ταμείου τής Ένώσεως. Έλάβαμε όλοι οι άπανταχού τής Έλλάδος Χημικοί, αυτό τό έκτακτον φυλλάδιον, τό όποιον μάς κεραυνοβολεί, διότι εκεραυνοβολήθη, ως εκ τής τακτικής τήν όποιαν ήκολούθησε τό Διοικητικόν Συμβούλιον, και μόνον ή σημερινή Διοικήσις τής Ένώσεως. Έξηγγέληθη ότι διά των παρασυμβουλιών των άλλων οργανώσεων, όχι διά των Συμβουλίων, διά των παρασυμβουλιών, εμείς είμαστε όπωσόηποτε Συμβούλιον, θά προήγοντο, θά έπελευθύντο τά θέματα του κλάδου. Και είδε μετά ύπερτριετιαν τό Δ.Σ. ότι ούδέν εκ των υπό συζήτησιον θεμάτων ευδοχώθη, αλλά βαίνουν προς καταβάρθρωσιν. Και βαίνουν βασικώς, προς καταβάρθρωσιν, διότι φανταζόμεθα ότι θά τά λύσουμε τά θέματα, όταν δεν έχουμε ξεκαθαρίσει ένα θέμα, τό όποιο εγώ εις μία θυελώδη συζήτησιον έν τώ Πολυτεχνείω είχα δυστυχώς τήν έτοιμότητα, για να μην πώ τήν έντιμότητα, να τό προβάλλω έσ' άκροατήριω, λέγων: μεριμνήστε, κύριοι, διά να εύρεθί πού, καλύτε ή κακώς, δικαίως ή άδικώς θα έχωμεν κρατικήν συμπαράστασιν. Και μέχρι τής στιγμής αυτής πού όμιλώ, νομίζω ότι τό Διοικητικόν Συμβούλιον δεν έχει ξεκαθαρισμένην όποιαν ποιόν θά έχει στήν κρατικήν μηχανήν συμπαράστασιν. Τά παρασυμβούλια των όμοειδών ή έτεροειδών Συλλόγων: "Η θά άκολουθήσει τήν τακτικήν τής διά τής έν τή ύπάρξει άνυπαρκτου ισχύος, επιδιώξιν τής έπιτυχίας των επιδιώξεων του κλάδου.

Ακούσαμε πρό όλων από τον άγαπητόν Γεν. Γραμματέα τά περί βιοχημικών και τά λοιπά, και τά λοιπά, και ότι ή Νόμος δεν είναι εκείνος ό όποιος θά έπρεπε να είναι. Δεν ύπάρχει άμφιβολία. Διότι εάν ύπάρχει άνθρωπος, ό όποιος πει ότι ένα νομοθέτημα, τό τελειότερο νομοθέτημα, πρό μιάς πενταετίας θά ήταν τέλειον και διά τήν εποχήν μετά πενταετιαν, ό άνθρωπος θά παραπαίει διανοητικώς. Έάν όμως, τό πει μετά μίαν πενταετιαν τό θέμα είναι άνευ περιεχομένου. Λοιπόν άναμφίβολως, ή νόμος αυτός δεν είναι εκείνος πού μπορεί και πρέπει να είναι. Άλλά τον νόμον αυτόν ξεχνάμε όλοι, όχι όμως εγώ, ότι τον διεβάλλαμε, τον έψέξαμε, τον κατηγορήσαμε, ότι άποτελεί τήν καταστροφή των συναδέλφων των άσχολουμένων με τον κλάδον τής <λινικής Χημείας. Αύτά, κύριοι δεν είναι ευχάριστα πού τά λέω, μη νομίζετε ότι τά λέω με ευχαρίστηση, τά λέω με πικρία και πόνο, αλλά τό αισθάνομαι ως ύπηρεσίαν αυτό τό πρᾶγμα, και δεν οαδ τό κρύβω τό γιατί, επειδή βλέπω ότι τό 90% των παρισταμένων συναδέλφων και χαιρόμαι διότι είστε πολλοί νεώτεροι. Θά επιτρέψετε να επανέλθω σε μίαν θυελώδη Γεν. Συνέλευση γενομένην, όχι μετά τήν Χούνταν αλλά γενομένην 40 χρόνια προηγούμενης, όποτε μερικοί κορυβαντιώντες νέοι, τήν εποχήν εκείνην, έπικουρούμενοι και από φίλους μου άκόμα, και από φίλους ναί, ένόμισαν, ότι ήμουν πρόεδρος τής Ένώσεως, ότι μπορούσαν να με ψέξουν λέγοντας: κύριε πρόεδρε, δεν ένδιαφευρθήκατε οι μισοί των Χημικών με τήν Συλλογικήν Σύμβασιν να συμβαδίζουσ με τούς μισθούς των Τραπεζικών. Τότε!

Επειδή εγώ πατάω στερεά στό έδαφος, τήν λογικήν, και τό έδαφος τής λογικής, όταν τελείωσε ή επίθεσις και έπρεπε, ως πρόεδρος να φέρω τά πράγματα στή θέση τους τούς είπα: Δεν έφантаζόμουν, κύριοι, ότι μέσα από τήν αίθουσαν αυτήν 500-600 περίπου συναδέλφων παρισταμένων, θά εύρίσκοντο μερικοί τόσο άφελείς, και θά όητε πού θά καταλήξω, ώστε να θελήσουν να έπιψάσουν μομφήν εις τό προεδρείον τής Ένώσεως, του όποιου ήγούμαι, διότι δεν έπεδίωξα ένα πράγμα άνεπιτρέπτον, διότι ήταν άδύνατον τήν εποχήν εκείνην να επιδιώξουμε παραλληλισμό των όποδωχών των χημικών με τας όποδωχάς των Τραπεζικών. Και τούς λέω, κύριοι, δεν τό έπεδίωξα αυτό τό πράγμα, διότι δεν ήθελα να φέρω τον κλάδον μας ύπόλογον ένώπιον του κοινωνικού συνόλου. Μάς φτάνει να είναι ύπόλογος έναντι του κοινωνικού συνόλου ή τάξι των Τραπεζικών, ή όποια, επειδή διαχειρίζεται τά χρήματα του κοινού, νομίζει πού είναι και δικά τής. Έρχομαι λοιπόν τώρα πάλιν έδώ. Εις τας προς πραγματοποιήσιον επιδιώξεις είναι τά πράγματα γνωστά και τετριμένα τό οιαδίηποτε Διοικητικά Συμβούλια έχουνε όλα καλήν πρόθεσιν να άποδώσουν, με τή διαφορά όμως ότι δυστυχώς, τινά εξ αυτών χάνουν τό τραινόν, όσον άφορά τον τρόπον και τον αντικειμενικόν σκοπόν με τον όποιον θέλουν να φέρουν εις πραγματοποίησιν τας ευγενείς επιδιώξεις. Και περιμένω συνεπώς, κάποιος από τό Διοικητικόν Συμβούλιον να μου πει πού εύρίσκειται, εάν εύρίσκειται, αυτήν τήν στιγμήν ή κρατικός άντιλήπτωρ, διότι τό έχω πει σε εκείνην τήν

Συνέλευσιν στό Πολυτεχνείο, πού κάποια συνάδελφος τό έθεώρησε άνευ σημασίας. Και λέγω και επαναλαμβάνω: ότι εάν δεν κατανοήσωμεν βασικώς, ποιοι είναι οι τρόποι, οι όποιοι μπορούνε να μάς φέρουνε, εις έπιτευξιν, εις πραγματοποίησιν δηλαδή των εν παντί δικαίων επιδιώξεων του κλάδου, οι όποιοι δεν είναι επιδιώξεις τής σημεριν. όχι, είναι επιδιώξεις τής ιστορίας του κλάδου, πελαγοδρομούμεν. Έαν, λέγω, δεν κατορθώσωμεν αυτό τό πράγμα, κύριοι, δεν έκατορθώσαμε τίποτα: Όσον άφορά για τήν συνδρομήν, τό θεωρώ άνευ περιεχομένου, έφ' όσον μάλιστα δεν έχει τίποτα τό ούσιαστικόν προσχθεί και έπιτευχθεί από τας επιδιώξεις εις τάς όποιας έπιστευα και τας όποιας ήθελα να άκούσω ότι έπιτεύχθησαν. Τίποτε άλλο.

(Χειροκροτήματα)

Παν. Ευθάλης Γ.Γ. : Επί των πρακτικών, κύριε πρόεδρε, μήπως μπορώ να δώσω μίαν εξήγησι;

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ. : Νομίζω ότι καλύτερα είναι να έχουμε κάποιο διάλογο... Ναι μπορείτε κύριε Ευθάλη να μιλήσετε.

Παν. Ευθάλης Γ.Γ.

Κατ' άρχάς δεν είναι βασική θέση του Διοικητικού Συμβουλίου να άπαντά σε έναν-έναν από τούς όμιλητάς και μάλιστα ο' αυτούς, τούς άγαπητούς συναδέλφους, όπως τό είπε ή συνάδελφος κύριος Δημητρίου, πού είναι και σωφώς έναντιον του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο λόγος είναι τελείως έλεύθερος. Ήθελα μόνο να άπαντήσω σε ένα θέμα πού πιθανόν να δημιουργήσει μά σύγχυση στον κλάδο. Σχετικά με τό θέμα των πρακτικών. Στις άλλες όλες άπόψεις του κυρίου Δημητρίου θά άπαντήσει ή συνάδελφος πρόεδρος στό τέλος τής Γεν. Συνελεύσεως. Άλλά σχετικά με τά πρακτικά, ήθελα να πώ τό έξης: Ότι ή κ. Δημητρίου θά θυμάται όπωσόηποτε, ότι παλαιά τά πρακτικά δημοσιεύονταν μάλλον τον άλλον χρόνον. Τό προηγούμενο Διοικητικό Συμβούλιο είχε καθιερώσει και τό παρόν συνέχισε τήν παράδοση να δημοσιεύει όλα τά πρακτικά μέσα στο συντομώτερο χρονικό διάστημα. Αυτό όμως, έχει ώρισμένα όρια. Δηλ. ποιά; Πρέπει να 'ρθούν όλοι οι συνάδελφοι πού μιλήσανε, πού ήσαν τό λόγο στή Συνέλευση να διορθώσουν τά πρακτικά τής όμιλίας τους, γιατί όταν μιλάει κανένας άπ' έξω κάνει ώρισμένα λάθη εκφραστικά, να διορθώσουν αυτά τά πρακτικά και μετά να πάνε στα Χημικά Χρονικά. Πράγματι αυτό έγινε στο βαθμό πού μπορούσαμε έγκαίρα, στο βαθμό, δηλ. πού οι συνάδελφοι άναποκρινόντουσαν, οι προακήσεις μάλιστα έγιναν και έγγραφως προακήσεις και τηλεφωνικώς. Μετά από αυτό έπρόκειτο να εκδοθούν στο τεύχος 'Ιουλίου. Δυστυχώς τό τεύχος 'Ιουλίου ήταν άφιερωμένο στήν Κύπρο ολοκληρωτικά και δεν είχε χώρο για καμιά άλλη θέση ή άποψη και φυσικά και για τό πρακτικά. Στο τέλος Αύγουστου τό ήπρε τό τυπογραφείο και μέσα σε μια έβδομάδα, είναι τά πρακτικά τά όποια λέει ή κύριος Δημητρίου, τά όποια κυκλοφορούν. Λυπάμαι, δηλ. πού δεν μπορούσαμε πιο έγκαίρα, αλλά από λόγους άνεξαρτήτους από τό Διοικητικό Συμβούλιο, συνέβη αυτό. Πολύ περισσότερο τό Διοικητικό Συμβούλιο θάθελε τή δημοσίευση των πρακτικών, γιατί μέσα από αυτά τά πρακτικά θά φαίνονταν, πράγμα πού παρέλεψε ή κ. Δημητρίου να τονίσει, ή όμοψυχη, όλόπλευρη συμπαράστασι του κλάδου στό Διοικητικό Συμβούλιο, εκτός του κ. Δημητρίου. Έπομένως εμείς θά μπορούσαμε να πούμε ότι θά μάς συνέφερε ή δημοσίευση των πρακτικών. Δεν τό καταφέραμε.

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ. : Ποιός συνάδελφος έχει τό λόγο;...

Ο κύριος Μπακόλας.

κ. Μπακόλας :

Κύριοι συνάδελφοι,

βέβαια ή προηγούμενος όμιλητής, ό σεβαστός συνάδελφος κύριος Δημητρίου, μάς υπέρδεψε λιγάκι, μάς έρριξε και στα πρό τεσερακοκταετίας, και φυσικά θά μάς αναγκάσει να πούμε και μεις μερικά πράγματα, όσα θυμούμαστε από τότε. Βέβαια αναφερόμενος σε μία άπάντησι πού έδωσε τότε πού τον κριτικάρανε για τή Συλλογική Σύμβαση τής τότε εποχής, άνέφερε μέσα στα άλλα ότι προτίμησε ναμναι κοινωνικά ύπόλογοι, άν δεν κάνω λάθος, οι Τραπεζιτικοί παρά να είναι ή κλάδος των Χημικών...

κ. Δημητρίου : Διότι δεν μπορούσε ποτέ να γίνει αυτό τό πράγμα για άλλους λόγους...

κ. Μπακόλας : Άφελώς σκεπτόμενος εγώ λέγω: πρώτον εμείς τόχα είχαμε διαφορές με τούς Τραπεζικούς; Δεύτερον. Η Ε.Ε.Χ. τήν εποχή εκείνη υπέγραψε τήν Συλλογική Σύμβαση για τά εργαζόμενα μέλη τής έρχόμενος σε όποιαδίηποτε συμφωνία με τούς Τραπεζικούς ή μεσολαβούσε κάποιος άλλος φορέας πού δεν ήταν άνώνομος. Και γινωρίζουμε κατά ποιον τρόπον γινόταν αυτή ή δουλειά. Τί σχέση έχουν τώρα οι Τραπεζιτικοί οι όποιοι ήταν κατοχυρωμένοι πια από μία δική τους Συλλογική Σύμβαση, εμείς διεκδικούσαμε κάτι, και λέγαμε τότε, λέγαμε γιατί άκόμα δεν είχα τελειώσει, λέγαμε ότι θά ήταν καλά να παίρναμε τούς μισθούς των Τραπεζικών. Τώρα γιατί να είναι οι Τραπεζιτικοί ύπόλογοι δεν τό κατάλαβα. Μ' αυτούς θά ύπογράφαμε τή Σύμβαση ή με τό Συνδεσμο Βιομηχανών με τή διαδικασία πού ήκολούθειο τήν εποχή εκείνη; Αυτό σάν άπορία. Γιατί εξεπλάγην κύριοι; Βέβαια δεν θά λογοδοτήσω εγώ για τό

Συμβούλιο, αλλά επειδή κυριζώ κάπως εδώ, πονάω και εγώ την Ένωση, όπως ο σεβαστός συνάδελφος κύριος Δημητρίου, πολύ περισσότερα χρόνια βέβαια, από μένα και βλέπω, ακριβώς, τι προσπάθειες καταβάλλονται, τι γίνονται, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα, δεν θα επέκταθούμε γιατί τα αποτελέσματα είναι πλουσιότερα ή ολιγώτερο πλούσια ή πενιχρά και όμοιολογώ ότι, εκφράζω αυτή τη στιγμή την άποριά μου, διά την αλόγιστον σπατάλην, που επικαλέσθηκε ο κύριος Δημητρίου. Ο κ. Γεν. Γραμματέας μας έδωσε συνοπτικά μερικά εικόνες εσοδών-έξοδων και τα κυριότερα κεφάλαια, όπου ξεδιουκταν αυτά τα χρήματα. Αν βέβαια, είναι αλόγιστες δαπάνες π.χ. το ότι η βιβλιοθήκη αντί τριάντα τόσων χιλιάδων δρχ., που μας ανέφερε έφθασε στο σημείο το Συμβούλιο να διαθέτει ένα ποσό 400.000 δρχ. για βιβλία και περιοδικά, και αυτό λέγεται αλόγιστος δαπάνη, εάν όλοι συμφωνείτε σ' αυτόν τον χαρακτηρισμό κι εγώ θα συμφωνήσω, τι να κάνω, απελώς σκεπτόμενος. Εάν η δαπάνη που έγινε για την εκδήλωση για την Κύπρο με τη μορφή που έγινε και που πολλοί από σας λάβατε μέρος κι αναμφισβήτητα κόστισε χρήματα, θεωρείται και υπάγεται στην κατηγορία των αλόγιστων δαπανών, βεβαίως, κι εγώ θα δεχθώ εάν όλοι σας συμφωνείτε, ότι κι αυτό είναι αλόγιστος δαπάνη. Εάν η αύξηση των μισθών των υπαλλήλων, που δεν μπορούσαν να μείνουν στο επίπεδο τα παλαιά, δεν έπρεπε να γίνει και έγινε και κρίνεται από σας ότι είναι αλόγιστος δαπάνη κι εγώ πάλι θα συμφωνήσω μαζί σας. Διότι ψάχνω να βρω στις άφηρημένες αυτές κατηγορίες ή αν θέλετε κριτική ή κάπως έτσι, βαρεία κριτική, την όποιαν έκανε ο κύριος Δημητρίου μιλώντας για αλόγιστες δαπάνες θα περίμενα να άκουσα, επειδή ξέρω ότι πάντοτε ο κύριος Δημητρίου ασχολείται με τη λεπτομέρεια, πάντοτε μελετάει νούμερα κλπ. και λέει να! αυτή είναι μια αλόγιστος δαπάνη. Να την καταλάβουμε και έμεις. Αλλιώς δεν έχει κανένα νόημα να το λέμε. Στην Ε.Ε.Χ. που άνω απόλυτο στρατιώτης, ως επί το πλείστον παρακολουθώ και βοηθάω στο βαθμό των δυνατοτήτων μου γίνονται αρκετές προσπάθειες που προσκρούουν γιατί δεν προωθούνται κλπ κλπ. σε ότι αφορά τις επαφές μας με άλλους, εξωνομικούς παράγοντες, κρατικούς κλπ. κλπ. δεν είναι του παρόντος να τέ κορυφώσουμε. Πάντως επειδή συνέπεσε να είμαι σε μια επίτροπή, περνάω σε ένα δεύτερο θέμα αν μου επιτρέπετε, στην Επιτροπή αυτή για την οποία αναγκάστηκε το Συμβούλιο να βγάλει ένα ειδικό φυλλάδιο και νομίζω ότι αναφέρεται στο νομοσχέδιο αυτό που κυκλοφόρησε το Τεχν. Επιμελητήριο, αν δεν κάνω λάθος, κύριε Δημητρίου. Παρ' ότι θα τα πούν οι αρμόδιοι, αλλά θα πά εκείνα που θυμάμαι. Στην πρώτη θυμάμαι φάση, είχαμε έρθει σε επαφή με το Υπουργείο Βιομηχανίας, το οποίοι Υπουργείον Βιομηχανίας, μάς ήθελε δεν μάς ήθελε, μάς άγνοούσε δεν μάς άγνοούσε, ήθελε τους μέν δεν ήθελε τους δε κλπ., με σκοπό να συνεργαστούμε με τους άλλους του Τεχν. Επιμελητηρίου και να βρούμε μια κοινή λύση, όσον αφορά το περιφημο αυτό νομοσχέδιο. Αντιλαμβάνεσθε ότι η Ε.Ε.Χ. δεν ακολουθούσε το δρόμο της αντιδικίας, όπως θυμούνται και όλοι εκείνοι οι συνάδελφοι που έλαβαν μέρος σε εκείνη την επίτροπή. Ακολουθώντας και συζητώντας με ένα μεγάλο κύκλο συναδέλφων το έπιμαχο αυτό πρόβλημα του νομοσχεδίου, όπως το βλέπει το Τεχν. Επιμελητήριο, αλλά και όπως το βλέπουμε έμεις το όλο θέμα, έκρινε σκόπιμο νάρθει σε επαφή με τα επί μέρους όργανα του Τεχν. Επιμελητηρίου, όπως ώστε προετοιμάζοντας το έδαφος σε μια σωστή βάση να καταλήξουμε κάπου. Επομένως οι συζητήσεις δεν έγιναν ούτε με παραοργάνωσεις, ούτε με άνεπισημες οργανώσεις, ούτε με τέτοια πράγματα. Είχε έκατο τοίς έκατο έπισημο χαρακτήρα, διότι τουλάχιστον οι εκπρόσωποι του Τεχν. Επιμελητηρίου που έρχονταν σε επαφή μαζί μας ήταν έπισημα πρόσωπα. Κι αυτό βέβαια, δεν είναι σωστό. Δεν ξέρω γιατί το είπε ο κύριος Δημητρίου, παρ' ότι ο κύριος Δημητρίου πρέπει να θυμάται, ότι, από το 1936 υπήρχε αυτό το περίφημο έπιμαχο θέμα που κατά καιρούς οι διάφοροι σωβινιστάι, αν θέλετε, του Τεχν. Επιμελητηρίου ή διάφοροι άλλοι, το άνακινούσαν και πάντοτε προσκρούαν σε μια κάποια αντίδραση του Χημικού κλάδου και δικαιωνίζεται μέχρι σήμερα αυτό το θέμα. Σκέφθηκε, λοιπόν, το Διοικητικό Συμβούλιο ότι κάποτε πρέπει να δοθεί μια λύση. Οι άντικειμενικές συνθήκες είναι τελείως διαφορετικές. Είμαστε μια χώρα υπό ανάπτυξη με μια πιθανή προσχώρηση στην Ε.Ο.Κ. και αναμφισβήτητα ένα τέτοιο νομοσχέδιο θα πρέπει να το δοούμε πολύ εύρύτερα, πολύ πλατύτερα, έξω από οποιαδήποτε συντεχνιακή νοοτροπία, έξω από οποιαδήποτε σωβινιστική, αν θέλετε, νοοτροπία. Αυτό το σκοπό, τουλάχιστον, γι' αυτό το σκοπό ήμουνα κι εγώ στην Επιτροπή, αυτό το σκοπό είχαν οι επαφές με όλο αυτόν τον κόσμο που είχε μια άμεση σύνδεση με το Τεχν. Επιμελητήριο. Για να καταλήξουμε έτσι, με κοινή συνεργασία και με κοινή δουλειά σε ένα, σωστό νομοσχέδιο που θα ήταν άπαλλαγμένο απ' αυτό το σωβινισμό, απ' αυτό το συντεχνιασμό!

Όσοι συχνάζουν εδώ θα πρέπει να ξέρουν και για τα σεμινάρια αυτά που οργανώθηκαν αν στοίχισαν ή όχι στην Ένωση και αν είχαν έναν άντικτυπο και γι' αυτά που πρόκειται να οργανωθούν. Η Ε.Ε.Χ. τουλάχιστον στον τομέα αυτόν σε ότι αφορά, δηλ., την έπιμόρφωση των συναδέλφων σε μοντέρνες τεχνολογίες κλπ. κάνει ότι είναι δυνατόν, κάνει ότι μπορεί και συνεχίζει να πλουτίζει τα προγράμματα του με τέτοιου είδους σεμινάρια για να βοηθήσει τους συναδέλφους εκεί που εργάζονται να πλουτιστούν και εκείνοι τις γνώσεις τους, να προχωρήσουν πιο πάνω, πιο μπροστά για το καλό του έαυτού τους και για το καλό του τόπου. Δεν υπήρχε καμμία κουβέντα, τέλος πάντων, γι' αυτά, πέρασαν άπαρατήρητες αυτές οι προσπάθειες; Εγώ πιστεύω πως δεν τόκανε σκόπιμα ο κύριος Δημητρίου, άπλούστατα...

(διαλογικές συζητήσεις)

δεν το έκανε σκόπιμα, έπιμένω και το τονίζω αυτό, άπλούστατα πιστεύω ότι δεν ήταν λεπτομερειακά ένημερωμένος τι άκρίβως απέδωσαν και ποιός ήταν ο σκοπός αυτόν των Σεμιναρίων, που τουλάχιστον, έπρεπε να πει μια καλή κουβέντα. Τα άλλα δεν τα άνοφέρω, γιατί δεν τα έχω και εγώ τα νούμερα. Επομένως, κύριοι Συνάδελφοι, τα

προβλήματα του κλάδου, τουλάχιστον έμεις που τα ζούμε από κοντά, είναι πάρα πολύ μεγάλα και πάρα πολύ σοβαρά. Αναμφισβήτητα ή έπιλυση τους σύμφωνα με την έκκληση που μάς έκανε ο κ. Γεν. Γραμματέας, χρειάζονται την συμπαράσταση, την όλοέλευρη, όλων των συναδέλφων και με προσφορά έθελοντική αν θέλουμε να προχωρήσουμε.

Δυστυχώς τα οικονομικά δεν επιτρέπουν άλλο είδους χειρονομίες, όπως π.χ. το Τεχν. Επιμελητήριο, που διαβάζουμε συχνά στις εφημερίδες. Το Τεχν. Επιμελητήριο έχει αυτή τη γνώμη για τη Χαβούζα ή αυτή τη γνώμη για τους σεισμούς της Θεσσαλονίκης και όλα αυτά που τα μελετάνε έπιτροπές που άμειβονται. Αλλά θα μπορούσαμε και έμεις αναμφισβήτητα να χρησιμοποιήσουμε αυτό το μέσον. Αλλά με τι οικονομικά, όταν τα οικονομικά της Ένώσεως στηρίζονται μόνο στη συνδρομή; Ξεχάμε ότι πριν από 2 ή 3 χρόνια δεν θυμάμαι ακριβώς, τα Χημικά Χρονικά κόστιζαν στην ΕΕΧ κάθε χρόνο ένα σοβαρό ποσό; Και το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο το προηγούμενο και το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο, ήλθε σε συμφωνία ούτως ώστε, τουλάχιστον η έκδοση στην μέν προηγούμενη διετία άφθασε ένα κέρδος, σ' αυτή δε, αν άκουσα καλά από τον κ. Γεν. Γραμματέα, εκδίδονται χωρίς να έπιβαρύνουν την Ένωση, με έξαιρέση, αναμφισβήτητα την έκτακτη έκδοση που εκδίδεται σε ξενι γλώσσα. Επομένως και από αυτό το σημείο προέκυψε οικονομία. Ψάχνω να βρω τις σπατάλες, αλλά θα τις βρούμε όλοι μαζί. Έδώ σιγά-σιγά με τη συζήτηση. Λοιπόν, για να σταθώ και στο έπιμαχο θέμα, για το όποιο σήμερα συναντηθήκαμε. Ο οικονομικός άπολογισμός, αυτός ο πρόχειρος που μάς έκανε ο Γεν. Γραμματέας μάς πείθει, όμολογούμενος, ότι εάν συνεχίσουμε με αυτόν τον ρυθμό, θα περιοριστούμε στο να έχουμε ένα γραφείο πληροφοριών μόνο, τα δε υπόλοιπα, δεν ξέρω τι θα τα κάνουμε θα τα κλείσουμε. Δεν είναι δυνατόν να δράσουμε σαν έπισημονικό όργανο, δεν είναι δυνατόν να παίξουμε το ρόλο που πρέπει, που καλούμεθα να παίξουμε στις δυσκολίες αυτές στιγμές που περνάει ο τόπος και έναντι του έαυτού μας, αλλά και για τον τόπο που θέλουμε να υπηρετήσουμε, εάν η ΕΕΧ δεν έχει οικονομικά που να της επιτρέπουν να στέκεται, τουλάχιστον, στα πόδια της και να λειτουργεί με το ρυθμό, έστω, που λειτουργούσε μέχρι σήμερα. Γι' αυτό το λόγο, συνάδελφοι, παρ' ότι όλοι ξέρουμε, ο πληθωρισμός, τα άπο δω, τά από κει, μάς φέρνουν και έμάς στενωχώριες, όμως θεωρώ τουλάχιστον προσωπικά, ότι είναι μια υπέριστα υποχρέωση μας να στηρίξουμε αυτό το σπίτι που έχει μια μεγάλη ιστορία. Και εγώ θα έλεγα μάλιστα, αυτό το 0,8% το περιεργο 0,8%, δεν το καταβάλω του κυρίου Γεν. Γραμματέως. Διότι 0,8%, κύριοι συνάδελφοι πληρώναμε το 1976 βάσει της παλιάς Συλλογικής Συμβάσεως. Θα είχαμε, όμολογούμενος, ένα πολύ σωστό μέτρο να έχουμε ένα ποσοστό επί του βασικού πρώτου μισθού της Συλλογικής Συμβάσεως, ούτως ώστε αυτόματα να άναπροσαρμόζεται κάθε φορά που η Συλλογική Σύμβαση δίδει μια αύξηση στο μισθό. Αλλά γιατί 0,8%; Άκουσα για μία έκδοση ξενόγλωσσα, που εγώ δεν έλαβα ποτέ και που ξεδιωξαν 240.000 δρχ. Ποιός έπιπέλους τα παίρνουν αυτά τα περιοδικά και δεν πληρώνουν; Κάνω λοιπόν την πρόταση να εκδίδεται η ξενόγλωσσα αυτή έκδοση, να δίδεται σε όλους τους συναδέλφους, να μοιράζονται τα 6 τεύχη και το 0,8% να γίνι 1% μηνιαία συνδρομή επί του άρχικού μισθού. Σας παρακαλώ συνάδελφοι, να το συζητήσουμε αυτό το θέμα και να πάρουμε μια άπόφαση. Και να παραμείνει αυτό το 1% μόνιμως σε κάθε αύξηση της Συλλογικής Συμβάσεως να είναι ακριβώς 1% του πρώτου μισθού. Και όλοι οι συνάδελφοι να παίρνουν την έκδοση την ξενόγλωσσα, την έκτακτη ής ποίμε έκδοση, την γενική, όπως τη λένε του περιοδικού των Χημικών Χρονικών. Σας κούρασα, ευχαριστώ πάρα πολύ που με άκούσατε.

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ. : Ο κ. Προϋντζος έχει το λόγο.

κ. Προϋντζος :
Συνάδελφοι,

Το θέμα που έμφανίζει σήμερα η Γεν. Συνέλευση είναι άρκετά άποκαρδιωτικό. Παρ' όλο που το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΕΧ έμεινε πιστό σε μια βασική έπιδίωξη του, ότι θα προσπαθεί και στο βαθμό που θα μπορεί, θα ένημερώνει τον κλάδο και κατόρθωσε μέσα στο 1978, μέχρι τον ένατο μήνα, να κάνει τρεις Συνελεύσεις, μια την τακτική, μια για το TEAX και μια τη σημερινή, γεγονός που σημαίνει ότι όλοι οι συνάδελφοι έχουν ένημερωθεί για συγκεκριμένα προβλήματα, που άντιμετωπίζει ο κλάδος, εν τούτοις, όπως είπα και ο Γεν. Γραμματέας, βρισκόμαστε σήμερα μπροστά σε ένα φαινόμενο, που είναι άρκετά άποκαρδιωτικό, να μην είναι γεμάτη η αίθουσα. Αυτό όπωσδήποτε, πρέπει να μάς βάλε σε ώρισμένες σκέψεις. Και οι σκέψεις αυτές οδηγούν στο έξής Συμπέρασμα: ότι τα προβλήματά μας, δεν πρόκειται να λυθούν. Οι λόγοι για τους οποίους δεν έπιλύθηκαν τα προβλήματά μας στο βαθμό που περιμέναμε, δεν είναι οι λόγοι που άνεφερε ο κ. Δημητρίου, δηλ., να γνωρίζουμε τους ήμετέρους εις τα διάφορα Υπουργεία και στον Κρατικό Μηχανισμό, διότι κι' αυτούς που κάποτε πήγαμε να τους έπισκεφθούμε το μόνο που μάς έπιναν ήταν ότι δεν ήταν άρμόδιοι για τέ θέματά μας, να άπειθυνθούμε στον άλλον άρμόδιο και από κει στον άλλον και ούτω καθ' έξης. Οι πραγματικοί λόγοι της μη προώθησης των προβλημάτων όφειλονται στο ότι η κινητοποίηση όλων μας προς αυτήν την κατεύθυνση ήταν μικρή. Και όχι μόνο αυτό αλλά χρειάζονται και χρήματα και τα χρήματα αυτά δεν έρχονται με τις έπιχορηγήσεις του κράτους, αλλά έρχονται με τη συνδρομή των συναδέλφων. Έτσι θα πρέπει να υποστηρίξουμε την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου για αύξηση της συνδρομής και στο ποσό που προτάθηκε.

Αλλά επί πλέον θα πρέπει να σκεφθούμε και την πιο έντονη συμμετοχή μας στη δράση της ΕΕΧ με την παρότρυνση, όπως ούτως ή άλλως, του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία θα πρέπει να γίνεται πιο έντονη. Κι αυτό μπορεί να γίνει πολύ καλά με ένα τουλάχιστον ημερησίως φυλλάδιο το μήνα πάνω στη συγκεκριμένη δράση του Διοικητικού Συμβουλίου και σε συγκεκριμένα προβλήματα, για να μην περιμένουν οι συνάδελφοι μόνο την πληροφόρηση από τα Χημικά Χρονικά, που φθάνουν με δυο μήνες περίπου καθυστέρηση.

Για τα προβλήματα τα οποία χίχτηκαν έχω ώριμα πράγματα να πω. Κατ' αρχήν για το νομοσχέδιο για τη Βιομηχανία. Όπως ούτως ή άλλως, το οποίο προτάθηκε από το Τεχν. Επιμελητήριο είναι κατακριτέο και απορριπτό από την πλευρά, τόσο του Συλλόγου Χημικών Βιομηχανίας όσο και της ΕΕΧ. Σ' αυτό το θέμα έχουν ειπωθεί πάρα πολλά, έχω από την πλευρά του Διοικητικού Συμβουλίου Π.Σ.Χ.Β. μπορώ να κάνω μια ανακοίνωση, ότι έχει δημιουργηθεί μία επιτροπή, η οποία θα προσπαθήσει να μελετήσει, να καταρτίσει και να δώσει στους συνάδελφους ένα νομοσχέδιο, πάνω στο οποίο είναι χαρμάνες οι γενικές κατευθύνσεις και τι ζητάει ο Σύλλογος των Χημικών. Μέσα σ' αυτή την Επιτροπή, η οποία κατευθύνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Π.Σ.Χ.Β. έχει θέση οποιοσδήποτε συνάδελφος που θέλει να βοηθήσει, γιατί πραγματικά δεν μπορεί ένα τέτοιο μεγαλειώδες, κατά τη γνώμη μου, νομοσχέδιο, αλλά και σωστά καταρτισμένο να βγει μόνο από δυο και τρεις συνάδελφους.

Ένα θέμα που δεν είδα μέσα στην εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου και το θέτω σαν ερώτηση στον Γεν. Γραμματέα είναι τα θέματα που απασχολούν τους Δημ. Υπαλλήλους. Υπάρχει ένα σημαντικό μέρος των Χημικών που δουλεύουν στις Δημόσιες Υπηρεσίες και δεν αναφέρθηκαν τα θέματά τους. Ξέρουμε ότι πολλά προβλήματα, απασχολούν τους Χημικούς στο Γενικό Χημείο του κράτους, τους Χημικούς Τεχνικούς στις Δημόσιες Υπηρεσίες για τα οποία θα πρέπει να έχουμε συγκεκριμένη πληροφόρηση.

Τέλος θα ήθελα να θίξω ένα θέμα, το οποίο εγώ ίσως δεν κατάλαβα. Αναφέρθηκε για το 5ο Πανελλήνιο Χημικό Συνέδριο ότι έχει σταματήσει η προετοιμασία λόγω παρατήσεως του προέδρου. Πιστεύω, ότι δεν είναι θέμα παραίτησης ενός συγκεκριμένου προέδρου, συγκεκριμένα του κ. Σταυρόπουλου, από μια συγκεκριμένη επιτροπή για το θέμα αυτό. Νομίζω ότι είναι ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου να είχε προχωρήσει και να είχε προωθήσει, όσο έπρεπε, το θέμα αυτό του 5ου Πανελληνίου Χημικού Συνεδρίου, το οποίο πραγματικά θα αποτελέσει ένα σταθμό στην πορεία του κλάδου μας.

Τέλος για τον Ν/131, για την Κλινική Χημεία, θα πρέπει οι προσπάθειές μας να στρέφονται πρώτα και κύρια στους συνάδελφους που δουλεύουν στον τομέα της Κλινικής Χημείας, η συνεχής ενημέρωσή τους και το συνεχές κάλεσμα τους εδώ μέσα ώστε να πάρουν οι ίδιοι στα χέρια τους την υπόθεσή τους και να την προωθήσουν και να προσπαθήσουμε στο βαθμό που μπορούμε να πετύχουμε μία σύμνοια απόψεων με τους άλλους ενδιαφερομένους Συλλόγους που υπάρχουν, στο χώρο της Κλινικής Χημείας, τους μικροβιολόγους, ιατρούς κλπ. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ. : Σειρά έχει ο συνάδελφος κ. Αργυρίου.

κ. Αργυρίου :

Κύριοι Συνάδελφοι,

με βρίσκει έντελώς αντίθετο η άποψη την οποία υπαινίχθη εδώ ο συνάδελφος κ. Δημητρίου. Ο συνάδελφος κ. Δημητρίου είπε, ότι οι λύσεις των προβλημάτων της Ε.Ε.Χ. θα μπορούσε να βρεθούν μέσα από κάποιο Κυβερνητικό φορέα εις τόν οποίο έμεις θα έπρεπε πληρώσει να πάμε. Νομίζω ότι κάποιος πηγαίνει εκεί που βρίσκεται μία κάποια θαλαπύλη και όχι εκεί που βρίσκεται πλήρη και έντονη αντίθεση ενάντια στα συμφέροντά του. Δεν είναι δυνατόν να διαφεύγει του κ. Δημητρίου, ότι μετά από τις πρώτες εκλογές του 1974 το Υπουργείο Βιομηχανίας, το οποίο ασφαλώς θα υπαινίσσεται τρεσάρικες κατ' εὐθείαν δύο νομοσχέδια ενάντια στους Χημικούς, ένα νομοσχέδιο για τους μεταλλειολόγους και ένα δεύτερο για τους Χημικούς-Μηχανικούς. Ίσως δεν θα είχε διαβάσει καθόλου το περιεχόμενο αυτών των νομοσχεδίων τα οποία ούτε λίγο, επαγγελματικά εξουδετέρωναν τους χημικούς και καταδικάζαν οποιονδήποτε θα είχε ένα Χημικό σέ 6 μήνες φυλακή και 100.000 δρχ. πρόστιμο. Θά διαφεύγει του κ. Δημητρίου, ότι για τόν νόμο 131 για τόν οποίον σεμνύνεται πιθανώς, το Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών δεν άφησε καθόλου να εφαρμοσθεί και συνεχώς κυνηγούσε τους συνάδελφους με τα Συμβούλια Επικρατείας ακόμα και εκείνου του μοναδικού του ενός, ο οποίος πήρε την άδεια να εξασκήσει το επάγγελμα του Κλινικού Χημικού. Μήπως θα έπρεπε να πάμε σ' αυτό το Υπουργείο ή στο Υπουργείο Βιομηχανίας; Αν θα θέλαμε, όμως παράδειγμα από το πρόσφατο παρελθόν, είναι το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο επί ύπουργείας του κ. Μπούτου, ήθελε να κόψει τα 3.000.000 τα οποία παίρνει το Τ.Ε.Α.Χ. ως Κοινωνική εισφορά. Τρία στοιχεία Υπουργεία θέλησαν να φάλκιδεύσουν τα επαγγελματικά συμφέροντα των Ελλήνων Χημικών. Συνεπώς δεν θα είμαστε έμεις εκείνοι, οι οποίοι θα πάμε να παρακαλέσουμε αυτούς τους κυριούς να δεχτούν, να μάς βάλουν υπό την επίβλεψήν των. Και επίσης δεν θά πρέπει να διαφεύγει του κ. Δημητρίου ότι γίνεται από τους ίδιους κύκλους μία συνεχής προσπάθεια της υποβάθμισης των πτυχίων των πτυχιούχων του Πανεπιστημίου έναντι των άλλων πτυχιούχων του Πολυτεχνείου. Όλα αυτά μάς δείχνουν μία τακτική, η οποία είναι έντονα προδιαγεγραμμένη εναντίον των Χημικών. Κι' έμεις τέτοιους φορείς, οι οποίοι έχουν συγκεκριμένες οδηγίες, πιθανώς από άλλότερα κέντρα αποφάσεων δεν θά θέλαμε ποτέ να τους αναγνωρίσουμε το δικαίωμα να μάς έλεγγουν όπως ο συνάδ. κ. Δημητρίου προτείνει.

(Διαλογικές συζητήσεις)

Γι' αυτό πήραμε την απόφαση ότι μόνον με τόν διάλογο με τούς ενδιαφερομένους συνάδελφους τών άλλων επιστημών θά μπορούσαμε να προσπίσουμε τα συμπερόντά μας. Και σέ όλη αυτή ακριβώς την επίθεση, η οποία εγένετο βάσει προδιαγεγραμμένων έπιταγών καταφέραμε να μην περάσει κανένα νομοσχέδιο χειριζόμενο τα προβλήματα μας με άλλους τρόπους μαζί με τούς άλλους συνάδελφους, οι οποίοι εκσέπτοντο προοδευτικότερα τών παλαιότερων. Λοιπόν, άς μην προσπαθήσουμε να ξαναπάμε εκεί όπου απέτυχε ο κύριος Δημητρίου εις τό άπώτατον παρελθόν και πού μόνος του άμολόγησε εδώ πέρα. Και ούτε θά προσπαθήσουμε, ούτε θά επιτρέψουμε στην Ε.Ε.Χ. να ξαναπάει σ' αυτούς τούς κυριούς, οι οποίοι από καθέδρας είναι εναντίον τών Χημικών και εναντίον τών επαγγελματικών συμφερόντων μας. Ήδη τα παραδείγματα είναι τόσον άπτά και τόσον έντονα και εναντίον τών συμφερόντων τών Χημικών ώστε έπρεπε οι διάφοροι κύριοι, οι οποίοι τρεσάρουν αυτές τις ιδέες, διότι δεν είναι μόνάχα ο κ. Δημητρίου, ο οποίος λέει αυτά τά πράγματα, αλλά είναι και άλλοι, οι οποίοι κατά την δικτατορία έπληξαν και έπαιρναν τις 400 και τις 500 χιλ. δρχ. από τό Υπουργείο Πολιτισμού. Αυτά και μόνον.

(Χειροκροτήματα)

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ. : Ο κ. Δασκαλάκης παρακαλώ

κ. Δασκαλάκης :

Κύριοι Συνάδελφοι,

Θά προσπαθήσω να σταθώ μόνον στά συγκεκριμένα θέματα πού είχε η ήμερήσια σημερινή διάταξη και να μην επέκταθώ σέ γενικότερη κριτική του Συμβουλίου, πράγμα πού θά τό κάναμε στην τακτική Γεν. Συνέλευση.

Κατ' αρχήν για τό θέμα τό οικονομικό, νομίζω, είναι ξεκάθαρο ότι από ένα σημείο και μετά, όταν υπάρχει μία συνδρομή φθάνει εκείνο τό όριο πού ξεπερνιέται αυτή σάν συνδρομή. Δηλ. οι οικονομικές ανάγκες είναι μεγαλύτερες από τις δυνατότητες πού έχουμε να μαζέψουμε λεφτά από τις συνδρομές. Τά στοιχεία πού έδωσε τό Διοικητικό Συμβούλιο μάς πείθουν γι' αυτό τό πράγμα. Δεν έχω καμμία αντίρρηση για την αύξηση. Πιστεύω, ότι η καθιέρωση ποσοστού στή Συλλογική Σύμβαση λύνει τό πρόβλημα για πάρα πολύ καιρό και δέ θά ασχολούμαστε κάθε ένα ή δύο χρόνια σέ μόνιμη βάση με τό να καθορίζουμε ποσά. Όσο για τό θέμα πού έβαλε ο συνάδελφος κ. Μπακόλας, η δεύτερη πρόταση για 1%, διαφωνώ για τόν άπλό λόγο ότι η αύξηση αυτή άν γίνει 1% από 720 θά πρέπει να πάει στις 1250 είναι πάρα πολύ μεγάλη για τώρα. Παράλληλα είναι επίσης μεγάλη και η αύξηση από 720 σέ 1004 πού πει περίπου με τό 0,8%. Δεν υπάρχει, λοιπόν, λόγος να τό πάμε 70% αύξηση για να πάμε στις 1250 δρχ. Νομίζω τό 0,8% όπως τό καθώρισε τό Διοικητικό Συμβούλιο είναι άρκετό.

Και τώρα, νομίζω, τά πιο σημαντικά προβλήματα πού έχει ο κλάδος αναφέρονται στο δεύτερο θέμα της σημερινής συζητήσεως και είναι όλα τά θέματα, όπως χίχτηκαν σχετικά με τά διάφορα νομοσχέδια.

Νομίζω ότι ο κλάδος σιγά-σιγά τά τελευταία χρόνια κατάλαβε ότι τά προβλήματα του δεν είναι ανεξάρτητα από τό κοινωνικό πλαίσιο πού ζει, δηλ. είναι ξεκάθαρο σέ κάθε συνάδελφο, ότι τά προβλήματα και τών Χημικών θά προωθηθούν σέ συνάρτηση και πάντα σέ συνθήκες πού δημιουργεί τό ίδιο τό κοινωνικό πλαίσιο. Και τό κοινωνικό πλαίσιο σήμερα στην Έλλάδα, και αυτό τό έχουν καταλάβει οι Χημικοί, δεν είναι εύνοικό για έπίλυση τών προβλημάτων στην καλύτερη δυνατή τους μορφή. Και εδώ πέρα υπάρχουν δύο πολιτικές, η μία πολιτική είναι η πολιτική πού χίχτηκε από τόν συνάδελφο κ. Δημητρίου, η οποία λίγο-πολύ λέει να πάμε σάν κλάδος, σέ αντιπαράσταση με τούς άλλους κλάδους, να δούμε ποιάς έχει τούς πιο πολλούς στά Υπουργεία για να καταφέρει να βολέψει τόν εαυτό του, η καθαρή δηλ. συντεχνιακή άποψη και η άλλη άποψη είναι μία γενικότερη πολιτική, πού νομίζω, μέσα στά πλαίσια αυτής της πολιτικής κινείται τό Διοικητικό Συμβούλιο, η οποία πολιτική αυτή συνοπτικά έχει ως έξής: Ο κλάδος ξέρει τά προβλήματα, δεν άπολλοτριώνει τις θέσεις του και τά κεκτημένα δικαιώματά του σέ καμμία περίπτωση, παράλληλα πιστεύοντας ότι κύριοι συμπαράστατες σ' αυτή την προσπάθεια θά πρέπει να είναι όλοι οι υπόλοιποι εργαζόμενοι και οι έπιστήμονες και κύρια προσπάθεια θά πρέπει να είναι η κατοχύρωση όλων τών έπιστημόνων και όχι μόνον τών Χημικών μέσα από τά διάφορα νομοσχέδια, άρνούμενο την συντεχνιακή βάση πού νομίζω σάν πολιτική πιδάνει και στους άλλους, έστω κι' άν λόγω προιστορίας, λόγω Τεχν. Επιμελητηρίου, έχουν ακόμα εκείνο τό συντεχνιακό κι' εκείνο τό Έλίτικο πνεύμα του ρόλου τών Μηχανικών στην Κοινωνία. Πιστεύω λοιπόν ότι αυτή η πολιτική είναι η πιο σωστή. Θέλω να τονίσω, ότι για να άσκήσεις αυτή την πολιτική θά πρέπει, κατ' αρχήν να έχεις ξεκάθαρες θέσεις για τά συγκεκριμένα προβλήματα πού προκύπτουν. Και εδώ τό Διοικητικό Συμβούλιο, νομίζω, τις είχε αυτές τις θέσεις. Δηλ. και στο νόμο 131 ξέρουμε τί παλεύαμε και στο θέμα τών Χημικών Μηχανικών υπάρχουν αυτές οι θέσεις. Βέβαια, υπάρχει ένα άσχημο σημείο εδώ πέρα και τό οποίο πιστεύω να ξεπερασθεί σύντομα. Αυτές οι συγκεκριμένες θέσεις στο νομοσχέδιο δεν είναι γραμμένες σέ μορφή νομοσχεδίου. Δηλ. υπάρχουν οι θέσεις σέ σχέση με τό νομοσχέδιο πού προτείνουν οι Χημικοί Μηχανικοί και οι υπόλοιποι Μηχανικοί και οι θέσεις στά πλαίσια έγός γενικότερο νομοσχεδίου για την ανάπτυξη της Βιομηχανίας, της Έλληνικής Βιομηχανίας, την είσοδο τεχνολογίας και έρευνα μέσα σέ αυτή, πού ήταν πάγια θέση τών Διοικητικών Συμβουλίων και της Ε.Ε.Χ. και τού Συλλόγου. Σ' αυτό, στο μέν πρώτο η άδυναμία μας είναι ότι τις συγκεκριμένες αυτές θέσεις και διαφορές δεν τις έχουμε βάσει σέ ένα συγκεκριμένο καλούπι με άρθρα για

να μπορούμε να τα αντιπαραθέσουμε κάθε στιγμή στο Τεχν. Έπιμελητήριο, και πιστεύω ότι αυτό πρέπει να γίνει άμεσα ώστε όλος ο κλάδος πέρα από τις γενικές θέσεις να ξέρει τι παλεύει συγκεκριμένα, από την μία μεριά και από την άλλη μεριά και με το ίδιο το Τεχν. Έπιμελητήριο να μπορούμε να συζητήσουμε σε μία βάση έτσι που αυτοί βάλανε το νομοσχέδιο. Δηλ. νομίζω ότι, έχουμε ξεπεράσει το στάδιο των θεωρητικών συζητήσεων πιά, και πρέπει να περάσουμε στη συγκεκριμένη υλοποίηση των θέσεων των Χημικών μέσα από ένα νομοσχέδιο σε συνάρτηση με το νομοσχέδιο του Τεχν. Έπιμελητηρίου.

Όπως δηλαδή με την πολιτική της μη όξυνσης των αντιθέσεων και τη στήριξη κάθε φορά του σημείου σύγκρουσης, γιατί όπως είπαμε δεν σημαίνει ότι δεν πρόκειται να υπάρξει σύγκρουση αν χρειαστεί είτε με Τεχνικό Έπιμελητήριο λέγεται αυτό είτε με μικροβιολόγους, βέβαια δεν είναι η πολιτική μας αυτή, αλλά σε καμιά περίπτωση εν ονόματι της γενικής πολιτικής της μη ύπαρξης αντιθέσεων θα απαλλοτριώσουμε τα δικαιώματά μας. Κάθε φορά πρέπει να διαλέγουμε ποιά είναι το σημείο εκείνο της σύγκρουσης. Και πιστεύω ότι μέχρι σήμερα δεν υπήρχαν τέτοιες αντιθέσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μία σύγκρουση, η οποία δεν θα ωφέλεισε ούτε τους Χημικούς, ούτε τους Μηχανικούς ούτε τους Γιατρούς Μικροβιολόγους. Και επειδή πιστεύω ότι και ο αυτός υπάρχει μία διαφοροποίηση τα τελευταία χρόνια ως προς τη θέση των ίδιων των επιστημόνων στην Έλληνική κοινωνία ως προς την ανάγκη ανάπτυξης της Έλληνικής Βιομηχανίας, ως προς την ανάγκη έρευνας της Τεχνολογίας μέσα στη Βιομηχανία, πράγμα που ωφελεί και αυτούς και εμάς, πιστεύω ότι αυτές οι συγχευσιμότητες σε ένα βαθμό αντιθέσεις θα ξεπεραστούν με την πάροδο του χρόνου. Από μεριάς άσκησης πολιτικής του Διοικητικού Συμβουλίου ξαναλέω συμφωνώ με τη Γενική Πολιτική του. Αυτό που χρειάζεται να γίνει, είναι πιά συγκεκριμένη υλοποίηση των θέσεων σε μορφή νομοσχεδίου, τουλάχιστον για το νομοσχέδιο περί Μηχανικών. Συμφωνώ με το συνάδελφο 'Αργυρίου σ' αυτά που είπε, όσον αφορά την αντιμετώπιση των προβλημάτων, από την Κυβερνητική πολιτική. Και η εμπειρία μας, όχι μόνο από αυτό, αλλά και από τη Συλλογική Σύμβαση, πουλάχιστον για το νομοσχέδιο περί Μηχανικών, αυτή η εμπειρία λέει ότι σήμερα είναι τέτοια η πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα, τέτοιες οι συνθήκες στην Ελλάδα, που δεν μπορούμε φορείς τέτοιοι που υπαίχθηκε ο συνάδελφος κ. Δημητρίου να βοηθήσουν στην επίλυση των προβλημάτων. Ο σωστός δρόμος είναι η αγωνιστική κινητοποίηση και η συμπράταξη με τους υλοποιητές που έχουν κοινά συμφέροντα και σε μόνιμη βάση πάλι και προώθηση των θέσεων μας.

(Χειροκροτήματα)

κ. Λαμπρόπουλος

Κύριοι Συνάδελφοι.

Έχουμε φθάσει νομίζω σε ένα σημείο, όπου η συντριπτική πλειοψηφία των Χημικών έχει δεχθεί ότι τα προβλήματά μας, τα προβλήματα των Χημικών μπορούν να λυθούν μόνο από μας τους ίδιους. Αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι όσο ισχυρότερη, όσο δυνατότερη είναι η Ένωση, τόσο πιο αποτελεσματικές γίνονται οι ενέργειες για την προώθηση των προβλημάτων μας. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο και κάτω από την ανάλυση που έκανε ο Γεν. Γραμματέας, εγώ πιστεύω ότι πρέπει να γίνει η αύξηση όχι στο 0,8% αλλά στο 1% και ήθελα να προτείνω αυτό για ψηφοφορία, δηλ. συμφωνώ με το συνάδελφο κ. Μπακόλα για το 1%.

Ήθελα να πω όμως, ότι αυτή η αύξηση μπορεί να είναι αναγκαία, αλλά δεν είναι ικανή να φέρει τα αποτελέσματα τα οποία θέλουμε. Δηλ. η ουσία είναι ότι πρέπει η συμμετοχή μας στην Ένωση να γίνει πιο ενεργητική. Πράγματι, η παρατήρηση που έκανε ο κ. Δημητρίου είναι σωστή, είμαστε μόνο λίγοι. Βεβαίως, δεν είμαστε τόσο λίγοι, όσο τα χρόνια της χούντας. Πριν από 4-5 χρόνια μαζευόταν εδώ 40 Χημικοί και είχαμε τακτική Γεν. Συνέλευση. Τώρα, ξεπερνάμε τους 100 και το Γεν. Συνέλευση είναι έκτακτη, και το είναι εποχή διακοπών. Άλλα πρέπει να γίνουμε περισσότεροι ακόμα. Και γι' αυτό είμαστε βέβαιοι.

(Χειροκροτήματα)

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ. : Ο κ. Παναγιώτης Μιχαηλίδης έχει τον λόγο.

Παν. Μιχαηλίδης

Κύριοι Συνάδελφοι,

Το Διοικητικό Συμβούλιο μου είχε αναθέσει την ευθύνη για το 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο. Επειδή, λοιπόν, ο συνάδελφος, που μίλησε λίγο πριν, έγκαλεi ολόκληρο το Συμβούλιο και επειδή την ευθύνη για το 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο την είχα εγώ μέχρι τον περασμένο Μάρτη, θάθελα να το πω δυο λόγια.

Το Συμβούλιο της Ένωσης, προσωπικά πιστεύω, ότι είναι ένα δημοκρατικό Συμβούλιο. Αυτό θα πεί ότι οι αποφάσεις που παίρνονται εκεί μέσα, μπορεί να μην είναι πάντα όμορφες. Έχει δικαιώματα κάποιος να μειωηφεί ή και να μη συμφωνεί. Άς μου επιτραπεί, εγώ δεν συμφωνούσα να προχωρήσω την οργάνωση που είχα αναλάβει, χωρίς την συμπαράσταση του καθηγητού 'Αλέκου Σταυρόπουλου. Έχουμε κάνει πολλές συζητήσεις πάνω σ' αυτό το θέμα και έτσι σταματώ. Παρατήρησα και εγώ από την ευθύνη για την οργάνωση του 5ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Χημικών. Αυτό ήδη από τον Μάρτιο 78 αν θυμάμαι καλά. Αυτός είναι ο λόγος. Ότι σίγουρα πρέπει να γίνει το Πανελλήνιο Χημικό Συνέδριο δεν χωράει καμιά άμβροβία, ούτε βέβαια εξαρτάται από δύο πρόσωπα. Άλλα όταν είναι να ξεκινήσει μία δουλειά που σου την αναθέτουν, θα την πιάς, όπως εσύ πιστεύεις ότι μπορεί να γίνει. Και όχι όπως περίπου το πιστεύουν άλλοι, που ευκαιριακά ανακατεύονται.

Όσο για την συνδρομή το 0,8% είναι ένα νούμερο που βγήκε μετά από πολύ βασάνισμα του Διοικητικού Συμβουλίου και ανταποκρίνεται στις δυνατότητες των περισσότερων. Πραγματικά το 1% είναι ίσως πιά στρογγυλό και πιά εύκολο στον πολ/μό, αλλά είναι πολλά λεφτά. Νομίζω, ότι έρχεται γύρω στις 96 δρχ. το μήνα και αυτό είναι ήδη ένα ποσό που μακάρι να το καταβάλλουμε ταχτικά. Ξέρετε, ότι οι περισσότεροι δίνουμε τη συνδρομή μας μόλις είναι να κάνουμε Γεν. Συνέλευση. Φροντίστε να δραστηριοποιήσουμε και τους άλλους συναδέλφους να την καταβάλλουν έγκαιρα και τότε το 0,8% αν τώ ψηφίσετε και μείνει πάγιο θά άργησει πολύ να αυξηθεί. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ. : Ο συνάδελφος κ. Δεσούρης.

κ. Δεσούρης:

Κύριοι Συνάδελφοι,

Με τις λίγες γνώσεις μου, η άποψή μου είναι ότι πρέπει να ευχαριστήσουμε το Διοικητικό Συμβούλιο για τις πολλές προσπάθειες που έχει κάνει, και ότι έχει πετύχει στα πλαίσια που κινείται, θάθελα να πω, ότι στα πλαίσια των οικονομικών που όλοι θέλουμε να κάνουμε, είναι να μην καθάσαμε πάρα πολύ και μακρυγορούμε και ξεθεύουμε ηλεκτρικό. Δεύτερον το 0,8% να μείνει, ίσως «Χημικά» να οριστεί ως 0,80%. Θά συμφωνήσω σε ένα θέμα απόλυτα με τον κ. Δημητρίου ότι είναι απογοητευτικό, έστω και αν υπάρχει τηλεόραση, έστω κι αν υπάρχουν διακοπές (που δεν υπάρχουν), νάμαστε τόσο λίγοι, οι 3.000 νάμαστε μόνο 100. Πώς μπορούμε να το πετύχουμε; Βέβαια, όχι με χωροφύλακα, ούτε, ίσως με επίκληση στα ευγενή αισθήματα. Δεν ξέρω, αν τώ νομικό πλαίσιο μας επιτρέπει να πούμε όχι 0,8% τη συνδρομή, αλλά 4%. Πλην εκείνων που έρχονται στις Γενικές Συνελεύσεις. Νά εκπίπτουν, λόγω της παρουσίας τους, οι άνθρωποι αυτοί που άφησαν τις δουλειές τους, 0,8%. Αυτό εφαρμόζει η Ένωση Χημικών Φιλανδίας, όπου είμαι μέλος. Είναι τριπλάσια η συνδρομή, αν δεν θέλεις να έρθεις στις Γεν. Συνελεύσεις. Σημαίνει ότι βγάζεις τα λεφτά. Δεν ξέρω αν έχουμε τώ Νομικό Πλαίσιο να τώ ζητήσουμε.

Είναι μία πρόταση που μπορεί να μελετηθεί από μία Έπιτροπή.

Δεύτερο θέμα: Είναι γεγονός, τώ Τεχνικό Έπιμελητήριο από πολύ καιρό τώ έχει καταλάβει ότι η πτωχή και έντιμος Ένωση στή σημερινή Κοινωνία δεν στέκεται. Μπορεί κάποιος να πάρουμε ένα παράσημο ή να γραφτούμε, αλλά με τώ έξοδα διαφημίσεων, προβολής δεν είναι νοση. Γι' αυτό υπάρχει κάποιος νομοθετικός πόρος, σε κάθε άδεια για οικοδομή, υπάρχουν και τώ ένοσημα και η καταβολή γιά τώ Τεχν. Έπιμελητήριο. Σοβαρότατος πόρος. Ίσως, σε κάποιο πλαίσιο πιά ένας φίλος 'Υπουργός (δυστυχώς, υπάρχουν πάντα τώ Τεχν. Έπιμελητηρίου σε κάθε Κυβέρνηση, όπως και Γιατροί) αν υπάρξει ένας Χημικός 'Υπουργός, ο κ. Δημητρίου π.χ. που εύχόμεθα νώ γίνει 'Υπουργός, να αποφασίσει ότι για κάθε Χημικό έργο που γίνεται, Χημικό έργοστασιο ή άδεια αναλύσεων, να μπαίνει, όχι μόνο γιά τώ Ε.Ε.Α.Χ. αλλά υπέρ της Ένωσεως πόρος.

Τέλος είναι απογοητευτικό, ότι άνθρωποι Μικροβιολόγοι ή Βιοχημικοί ή Χημικοί Μηχανικοί θεωρητικά να είναι φίλοι, να είναι προοδευτικοί κατά τη στιγμή όμως, που θά έλθει τώ θέμα της τσέπης τους, τότε άλλα λόγια νάπαίνομασε. Αυτό αφορά τώ θέμα της Κλινικής Χημείας, και θά συμφωνήσω με τόν προλογίσαντα, ότι και οι Χημικοί Βιολόγοι (είμαι και εγώ Χημικός Βιολόγος) και δίνω την ευθύνη και στόν εαυτό μου, δεν έχουμε κάνει γι' αυτό τώ νομοσχέδιο ότι έπρεπε να είχε γίνει, και να μην τώ ζητάμε όλα από την Ένωση. Όσο γιά τώ πρακτικά, λυπάμαι που δεν έχουμε δημοσιοευθεί, αλλά όσοι δεν ήταν στή Συνέλευση και τώ ήθελαν, νομίζω ότι εδώ υπήρχαν μαγνητοφωνημένα ή τώ πρότυπα κείμενα και αν ήτανε μελετηροί θά μπορούσαν να έλθουν να τώ διαβάσουν. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ. : Η σειρά όμιλητών είναι: Παπακώστας, Γρυπάρης, Τριανταφύλλου, Μπατσάκης.

κ. Παπακώστας:

Λυπάμαι γιατί δεν θάνα εύνοική ή κριτική μου γιά τώ Δ.Σ. Πιστεύω ότι τώ ίδιο τώ Δ.Σ. έδωσε λαβή στόν κ. Δημητρίου να πεί ότι υπάρχει κι' άλλος δρόμος. Γιατί η σύλληψη τού Δ.Σ. γιά αντιμετώπιση τέτοιων θεμάτων έχει μία δόση από την πολιτική που προτείνει ο κ. Δημητρίου.

Τώ Δ.Σ. φοβήθηκε να δεί τις νέες εξελίξεις, φοβήθηκε τούς συναδέλφους. Θέλησαν να δούνε όλα τώ πράγματα μόνοι τους, έτσι πλησίασαν την πολιτική Δημητρίου και φυσικά οδηγήθηκαν σε άποτυχία.

Γιατί απέτυχαν σάν Δ.Σ. να κάνουν ένα συνέδριο που τώ είχαν υποσχεθεί, δημοσίευαν ότι θά τώ κάνουν κι' έστειλαν και διακήρυξη. Κι' απέτυχαν σάν Δ.Σ. όσο κι' αν ήποτικά αναλαμβάνει την ευθύνη ο κ. Μιχαηλίδης, που μίλησε πιά μπροστά.

Τώ συνέδριο αυτό, γιά την βιομηχανία, θάταν η πηγή άντλησης δύναμης θεωρητικής και πρακτικής γιά τώ επόμενο βήμα που θάταν η σωστή αντιμετώπιση τού Σ/Ν τού ΤΕΕ. Γιατί πιστεύουμε ότι τώ Σ/Ν γιά την βιομηχανία, είναι στενά δεμένο με τώ συνέδριο της Ε.Ε.Χ. γιά την βιομηχανία. Άκριβώς αυτό τώ πράγμα είχα τονίσει στή Γ. Συνέλευση

του χειμώνα. Νά γίνει ένα συνέδριο γιά τήν βιομηχανία μέ σκοπό νά ενισχυθούν οι θέσεις τών χημικών μέσα στή βιομηχανία. Έπειδή ακριβώς δέν είδαν έτσι, τά πράγματα φθάσαν σε αδιέξοδο.

Και σήμερα τι προσπαθούν νά κάνουν. Λένε συνομιλίες μέ τήν Τ.Ε.Ε. Μά αυτές δέν μπορούν νά γίνουν. Γιατί οι άνθρωποι τού Τ.Ε.Ε. είναι σαφέστατοι. Τό νομοσχέδιό τους δέν άφινει καμιά διέξοδο, δέν έχει κανένα περιθώριο γιά συγκίνηση. Αυτό τό Σ/Ν πού δημοσιεύσαν, δέν μπορεί ν' αλλάξει. Μόνο άπορριπτεται. Γιατί τό νομοσχέδιο έχει γίνει, γιατί υπάρχουν οι μηχανικοί και πρέπει νά βολευτούν. Τό λέει τό ίδιο τό Σ/Ν. Σας διαβάζω από τήν «εισηγητική έκθεση τού νομοσχεδίου», όπως δημοσιεύτηκε στό «ένημερωτικό δελτίο» τού ΤΕΕ τεύχος 1001 10/6/78 σελίς 19.

«Γιά κάθε κατηγορία έγκατάστασης καθορίζεται άντιστοιχία μέ τήν ειδικότητα τού Μηχανικού πού θά έχει τό δικαίωμα νά δραστηριοποιείται σ' αυτήν». Η λέξη Μηχανικού μέ κεφαλαίο γιά νά μήν γίνει παρεξήγηση. Και στή σελ. 20 λέει.

* Όλοι οι Δ/χοι Μηχανικοί νομομοποιούνται νά δραστηριοποιούνται στις άπλές έγκαταστάσεις όπως άλλωστε συμβαίνει και σήμερα».

Δέν τους ενδιαφέρει τίποτα άλλο. Οι άνθρωποι έχουν τις ειδικότητές τους και μέ βάση αυτές τις ειδικότητες προσπαθούν νά καλύψουν τά πάντα.

Δέν μπορώ νά καταλάβω πού θά μπορούσαμε νά συζητήσουμε μαζί τους σε ποιά βάση.

Βάλτε και μία «τόντα» χημικών κάπου άλλο;

Εμείς μπορούμε νά συζητήσουμε μαζί τους μόνο στή βάση ότι τό νομοσχέδιο τους είναι άντιδραστικό. Άντιδραστικό ακόμα και γιά τό σημερινό καπιταλιστικό σύστημα. Είναι άντιθετο μέ τήν ροή τών πραγμάτων. Οι Μηχανικοί πού βλέπουν ότι ένας κόσμος αλλάζει προσπαθούν νά γαντζωθούν πάνω στις μηχανές τους. Δηλαδή ό Μηχανικός προσπαθεί, δένεται μέ τις μηχανές σε μία εποχή πού ό καπιταλισμός άφίνοι δέν βελτιώνει τις μηχανές γιά νά παράγει παραπάνω, αλλά αλλάζει τό προϊόν. Αυτό τό πράγμα, τή σημασία τής αλλαγής τού προϊόντος, τή σημασία τής χημείας στή παραγωγή προσπαθεί νά θάψει τό νομοσχέδιο τού Τ.Ε.Ε.

Η Ε.Ε.Χ. στή σύλληψη τής έπρεπε - όπως τονίσαμε κατ' έπανάληψη σε γενικές συνελύσεις και στήν Παρασκευή - νάχει σαν κεντρικό άξονα τό φτιάξιμο ενός καινούργιου Σ/Ν πού νά σπριζείται στό προϊόν. Αυτό τό σχέδιο νόμου θάβασζε τή χημεία στή θέση τής και τούς χημικούς ισότιμους έπιστήμονες μαζί μ' όλους τούς άλλους.

Κάθε προσπάθεια γιά βελτίωση ή αλλαγή τού προτεινόμενου σχεδίου νόμου τού Τ.Ε.Ε. οδηγεί τόν κλάδο σε θέσεις ύποταξης.

Καταλαύστε σήμερα μέ τις πολιτικές τους εταίρους, γιά νά μπορεί νά διατηρεί τό ψηλό του ποσοστό κέρδους, χρησιμοποιεί τό τέχνασμα τής αλλαγής προϊόντος. Έτσι έστω και μέ μόνο αλλαγή ονομασίας ή συσκευασίας πληρώνουμε ακριβότερα προϊόντα πούχουν τήν αυτή άξία χρήσης γιά μιάς.

Η λογική αυτή οδηγεί σ' αυτό πού λέμε χημειοποίηση τής παραγωγής και πού κέντρο έχει τό προϊόν κι όχι τή μηχανή.

Εμείς λοιπόν δέν έχουμε παρά νά πάρουμε τό προϊόν και τή διαδικασία παραγωγής του. Ξεκινώντας από τις πρώτες ύλες νά φτάσουμε στό τελικό προϊόν και νά προσπαθήσουμε νά εξασφαλίσουμε τις προδιαγραφές τού προϊόντος γιά νά μήν γελιέται ό καταναλωτής και τή διασφάλιση τών ενδιάμεσων σταδίων γιά νά μήν θρηνούμε ελληνικά Σεβέζο.

Αυτόν τό δρόμο έπρεπε ν' ακολουθήσουμε κι αυτό είναι τό μόνο πού πρέπει νά κάνουμε στό μέλλον. Στήν κατανόηση αυτής τής άπλής αλήθειας απέτυχε τό Δ.Σ.

Πρέπει λοιπόν νά προτείνουμε ένα σχέδιο νόμου σήμερα πού είναι εύνοική γιά μιάς ή συγκυρία. Σήμερα πού ακόμα κι ό πιο άντιδραστικός τύπος φωνάζει γιά τήν μόλυνση τού περιβάλλοντος, γιά κακές συνθήκες δουλειάς, γιά νοθευμένα προϊόντα, γιά παγωτά πού δέν ελέγχονται, εμείς θάμαστε αυτοί πού θά μπορούσαμε νά κινητοποιήσουμε εύνοικά τή κοινή γνώμη μέ τό μέρος μας, κι έτσι θά μπορούσαμε νά περάσουμε ένα νομοσχέδιο πού ίσως γιά πρώτη φορά θά μπορούσε νά εξασφαλίσει τά δικαιώματα τών εργαζομένων χημικών στις βιομηχανίες, θάταν άρχή γιά τήν καθιέρωση τής Έπιστήμης στις βιομηχανικές διεργασίες. Θάταν κοντολογίς ένα προοδευτικό νομοσχέδιο.

Ένα συνέδριο πού δέν έκανε ή Ε.Ε.Χ. και τό οποίο, όπως τους είχα προτείνει στήν προηγούμενη Γεν. Συνέλευση θάχε γιά στόχο τήν κρατικοποίηση μιάς σειράς βιομηχανιών όπως ή Φαρμακευτική, ή βιομηχανία πετρελαίων και ή βιομηχανία γεωργικών προϊόντων, έκτός τού ότι θάταν ή βάση γιά τήν έπεξεργασία νομοσχεδίου βιομηχανικών διεργασιών, θά μπορούσε νά γίνει ή άπαρχή γιά τήν δημιουργία έπιστήμης Χημείας στήν Έλλάδα.

Η έλλειψη τέτοιας άντιμετώπισης, ή έλλειψη γενικής όπτικής αναγκάζει τήν ένωση νά εφαρμόζει στήν πράξη τήν πολιτική τού κ. Δημητρίου, τού ύπουργικού προθάλαμου.

Η έλλειψη πολιτικής βιομηχανικής, ολοκληρωμένης και βαθείας, δίνει τό δικαίωμα στό συνάδελφο κ. Δημητρίου νά ζητά από τήν Ε.Ε.Χ. ν' άποκτήσει μπάριμα στήν Κορώνη.

(Χειροκροτήματα)

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ. : Ό κύριος Γρυπάρης έχει τό λόγο.

κ. Γρυπάρης:

Άγαπητοί μου,

Είμαι από τούς παλαιότερους τού κλάδου, από τήν ίδρυση τού κλάδου.

Παρακολούθησα τή διαμάχη μεταξύ τού Συμβουλίου. Αυτή ή διαμάχη δέν είναι δυσάρεστη, είναι καθαρώς δημοκρατική. Άρκει νά βρούμε στό τέλος τί είναι τό σωστό και τί είναι τό λάθος ή τί πρέπει νά κάνουμε. Σωστό ή λάθος δέν σημαίνει τίποτε: τί πρέπει

νά κάνουμε έχει σημασία. Νομίζω ότι ένα λάθος πού είναι ιστορικό είναι ότι ή Ένωσις προηγείται τού Τεχν. Έπιμελητηρίου. Ήμουνα εγώ τότε μέλος, όταν έγινε τό Τεχν. Έπιμελητήριο, τό οποίο έγινε λόγω πόρων ειδικώς μεγαλύτερων διότι είναι μέσα και εργολάβοι δημοσίων έργων, οι οποίοι δέν είναι έπιστήμονες. Οι εργολάβοι δημοσίων έργων δέν είναι έπιστήμονες. Μπορεί και ένας έπιστάτης δρόμου νά γίνει μέλος στό Τεχν. Έπιμελητήριο. Ένας άπλός τοπογράφος ύπομηχανικός είχε πάει στήν Άλβανία, στόν πόλεμο και κατόπιν όταν γύρισε δέν είχε δουλειά. Τόν πήρα σ' ένα μετάλλειο, και μεταλλειολόγος έκτοτε έχει γίνει αλλά πρακτικώς αυτοδίδακτος. Του είπα έλα νά σε πώ νά σε βάλω σ' ένα μετάλλειο διευθυντή. Και έγινε κι εκεί πέρα τού έδωσα πιστοποίηση έγώ ότι έκανε δύο χιλιόμετρα γαλαρίες, δρόμο τρία χιλιόμετρα κι αυτό ισχύει και αιγά σιγά έπηρε και άλλες βεβαιώσεις και τώρα είναι μέλος τού Τεχν. Έπιμελητηρίου. Γιαυτό νομίζω ότι ή διοίκηση τής Ε.Ε.Χ., δέν τό πρόσεξε τό θέμα. Ότι εκεί πέρα είχαν πολλά μέσα, είχαν πολλούς και θαρρώ πού πολύ τούς προέδρους πάντοτε, τούς βγάζανε οι εργολάβοι δημοσίων έργων. Έγώ σπούδασα Χημικός Μηχανικός στή Λωζάνη. Έκει οι Χημικοί μέ τους Χημικούς Μηχανικούς, είχαμε κοινά μαθήματα, κοινούς Καθηγητές, κοινές ώρες διδασκαλίας. Τό Πολυτεχνείο τής Λωζάνης, τώρα έγινε άνεξάρτητο τότε ήτο παράρτημα τού Πανεπιστημίου, κι όλοι οι καθηγητάί ήταν Χημικοί. Οι Χημικοί Μηχανικοί εκεί πέρα, μπορεί νά είχαν μαθήματα ειδικά τεχνικά παραπάνω, πού δέν είχαν οι Χημικοί. Μάθαιναν Όρυκτολογία, όση μάθαιναν και οι Πολιτικοί Μηχανικοί. Μάθαιναν Οικοδομικά όσα μάθαιναν οι Ηλεκτρολόγοι, ειδικά μαθήματα αλλά αυτά γινόντουσαν μετά τό δεύτερο έτος. Θαρρώ πως τό λάθος προήλθε από αυτό τό ιστορικό ότι ή ΕΕΧ, προγγήθηκε μέ διαπρεπείς Προέδρους και επί πλέον είναι και άλλο ζήτημα, τότε ή Έλλάδα δέν είχε έργα, δρόμους πολλούς και λοιπά, ιδίως ήταν εκείνος ό άμεϊνυστος ό Ζαλοκώστας, ό διευθυντής τού Γενικού Χημείου, και ό Κανελλόπουλος ό Νικ., οι οποίοι τότε προωθούσαν νά κάνουν όλοι βιομηχανίες. Τότε και έγω νεαρός, έκαμα μία-δύο βιομηχανίες όπως τήν πρώτη βιομηχανία Πλαστικών ειδών. Έκείνοι ώθησαν πολύ όλους τούς ανθρώπους νά κάνουν βιομηχανίες κι έγιναν πάμπολλες βιομηχανίες στήν Έλλάδα άρχις στήν ύποστήριξη τού Ζαλοκώστα, ό οποίος όταν άκουε βιομηχανία άμέσως, δίπλασιασμός τών δασμών γιά τά εισαγόμενα έξωθεν και έτσι γίνανε Χημικές βιομηχανίες μέ τήν ύποστήριξη τών δασμών, δυστυχώς όμως ή δασμολογική αυτή πολιτική δέν σταμάτησε, ακόμα κι όταν ήταν περιττή ήλέον, κι ήταν μεγάλο βάρος τού Έλληνικού λαού μόνον. Ύπήρχε βιομηχανία ή όποια είχε δασμό χίλια τά εκατό επί τιμής κόστους.

Τό Τεχν. Έπιμελητήριο έχει μεγάλη δύναμη διότι έχει πολλούς κλάδους. Πρώτα έχει τούς Πολιτικούς Μηχανικούς, τώρα μέ τά πολλά χρήματα γίνονται δρόμοι, σπίτια, υπάρχουν πάρα πολλοί πόροι και πολλά μέλη, (είναι είκοσι χιλιάδες μέλη, άν όχι παραπάνω).

Πρέπει νά συγχάρω τήν εμφάνιση τής Ε.Ε.Χ., μέ τό περιοδικό τής πού είναι πολυτελέστατο. Και τό εκδίδει μάλιστα όδαπάνως και μέ κέρδους. Αυτό είναι έπιτυχία. Και θά ήθελα όλα τά παράνονα νά σταματήσουν και νά κοιτάξετε πώς θά πληρώσετε τό Τεχν. Έπιμελητήριο. Όπωσδήποτε άς είναι παλιότερη ή Ε.Ε.Χ., εκείνοι έχουν τή δύναμη και σ' αυτή πρέπει νά ηγναίνουμε. Και ύπάρχει ένα ιστορικό γεγονός. Βάσει αυτών τών μελετών ιδρύθη τελικώς τό Ύπ. Συντονισμού και αύτω έθεσπίσθη έφ' έξης ότι τό ΤΕΕ είναι ό τεχνικός σύμβουλος τού Κράτους. Μάλιστα θυμούμαι ότι επί δικτατορίας εστάλη εις τό ΤΕΕ ένα σχέδιο νόμου διά τούς μελετητάς διαφόρων έργων, και τό έδωσαν μέ έντολή νά κάμει τήν έγκρισή του τό ΤΕΕ έντός μηνός. Στόν πόλεμο τό Τεχν. Έπιμελητήριο είχε μία έμπνευση κι έκανε δύο έπιτροπές μία ένεργειακή και μία βιομηχανική, τις όποιες άποτελούσαν μέλη διάφορα, ακόμα και Πολιτικοί και Δικηγόροι και Γεωλόγοι, ό,τι δήποτε και κάθε Παρασκευή μαζεζούμαστε εκεί πέρα τό βράδυ, ήμουν κι εγώ μέλος και στήν ένεργειακή και στή βιομηχανική, και κάναμε μελέτες τί νά γίνει στήν Έλλάδα μετά τόν πόλεμο.

Τόσον εγώ όσον και οι άλλοι είπαμε στό Τεχν. Έπιμελητήριο, κύριοι εμείς δέν μπορούμε νά βγάλουμε νόμο μέσα σ' ένα μήνα. Θέλουμε έξη μήνες τουλάχιστον. Και ύποχώρησε ή Κυβέρνηση. Τή δύναμη, λοιπόν, τήν έχει τό Τεχν. Έπιμελητήριο και εκεί πρέπει ή Ε.Ε.Χ., νά προσπαθήσει νά βρει τή λύση τών προβλημάτων μας. Έκει νά κοιτάξετε τό ζήτημα πώς μπορεί νά λυθεί, αλλά είναι ζήτημα Κυβερνήσεως. Πάντως τήν δύναμη τήν έχει τό Τεχν. Έπιμελητήριο.

(Χειροκροτήματα)

Δίς Τριανταφύλλου:

Κύριοι Συνάδελφοι,

Συμφωνώ, βασικά μέ τήν πρόταση πού γίνεται από πλειύρας Διοικητικού Συμβουλίου γιά τήν αύξηση τής οικονομικής συνδρομής. Γιατί πιστεύω ότι ή ανάπτυξη τής δραστηριότητας τής Ένωσις τών Έλλήνων Χημικών, γιά τήν διεκδίκηση όλων τών προβλημάτων πού άπασχολούν τόν κλάδο μας στηρίζεται, και δέν μπορεί παρά εκεί νά στηρίζεται, στήν οικονομική τής κατάσταση. Όσο πού καλή οικονομική κατάσταση έχει ή ΕΕΧ τόσο πού πολλές δυνατότητες έχει νά προβάλλει καθημερινά άπ' τόν τύπο νά κάνει γνωστά στήν κοινή γνώμη τά προβλήματα τών συναδέλφων Χημικών και τήν κοινή γνώμη αυτή νά τήν προδιαθέτει εύνοικά πρós τό μέρος τής Ένωσις Έλλήνων Χημικών.

Μέχρι σήμερα σίγουρα ή ΕΕΧ οικονομικά προβλήματα δυσβάσταχτα δέν άντιμετώπιζε, άπ' αυτή τήν άποψη πιστεύω ότι, θά μπορούσε ή παρέμβαση τής και άμεση άντιδραση τής σε μία σειρά θέματα πού άπασχολούν και τόν κλάδο αλλά και παραπέρα τό κοινωνικό σύνολο φοιτητές, μόλυνση περιβάλλοντος, νοθείες κλπ. μπορούσε αυτή ή παρέμβαση νά είναι καθοριστική και πού άμεση.

Βλέπουμε στην εκδήλωση που κάνει η ΕΦΕΕ για το νομοπλαιο παρουσία του Τεχν. Έπιμελητηρίου, όμωλία του Τεχν. Έπιμελητηρίου. Η Ένωση Έλλήνων Χημικών είχε καθυστερήσει, πραγματικά δεν έκανε τόσο έντονη την παρουσία της, αν και είχε μεγάλο ρόλο να παίξει στην δηλ προβολή του προβλήματος αυτού που έκαινε τους φοιτητές τους μελλοντικούς επιστήμονες.

Επίσης σε μία σειρά άλλα θέματα που άφορουν νοθεία, μόλυνση περιβάλλοντος πρέπει πάντα η αντίδραση και επέμβαση της Ένωσης να είναι πιο καθοριστική. Αυτό όμως για να γίνει πρέπει πιο συχνά η ΕΕΧ να έρχεται σε έπαφή με τους συναδέλφους. Σε προηγούμενες αποφάσεις και Γενικών Συνελεύσεων, και Διοικητικών Συμβουλίων, είχαν καθοριστεί μία σειρά έπιτροπές που θαπρεπε πραγματικά να στελεχωθούν και θα στελεχωθούν, από τους Συνάδελφους, αν οι Συνάδελφοι πραγματικά κατανοήσουν την ανάγκη της δημιουργίας αυτών των έπιτροπών, το άκριβές περιεχόμενο αυτών των έπιτροπών ώστε να μπορέσουν πραγματικά να δουλέψουν μέσα σ' αυτές τις έπιτροπές για να γίνουν ενεργά μέλη της ΕΕΧ και όχι μόνο οι έκατο που βρισκόμαστε εδώ σήμερα. Κι' αυτό πάντα με την ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου γι' αυτές τις ένεργειες έτσι ώστε και η ΕΕΧ ναί εγκαιρα προετοιμασμένη να απαντήσει θετικά ή άρνητικά σε τέτοια θέματα, κι' από την άλλη οι ίδιοι οι Συνάδελφοι να κατανοούν οι ίδιοι το ρόλο τους ότι μόνον με την παρουσία τους και την ενεργητική παρέμβασή τους θα μπορέσουν πραγματικά να λύσουν τα προβλήματα τους. Κι είναι σε όλους μας στους περισσότερους τουλάχιστον, εδώ πέρα κατανοητό αυτό, παρά μόνον σ' ελάχιστες εξαιρέσεις που εύτυχώς δεν βρίσκουν άπήχηση στον κλάδο των Χημικών. Γιατί είναι γνωστό ότι αν το Ύπουργείο, τα διάφορα Ύπουργεία, ή Κυβέρνηση Καραμανλή γενικότερα ήθελε να επιλύσει τα διάφορα προβλήματα που άπασχολούν τον κλάδο, έχει και τα στελέχη και τις Ύπηρεσίες και κρατικούς μηχανισμούς για να τα προωθήσει. Δεν ήταν ανάγκη έμεις να πμμε να παρακαλάμε το Ύπουργείο που κι' αυτό φυσικά δεν μπορούσαμε να κάνουμε ξεροντας την στάση του μέχρι τα σήμερα τη γενικότερη πολιτική του που έχει όχι μόνον σ' έμας σάν κλάδο, αλλά γενικότερα στους εργαζόμενους, γενικότερα σ' όλο τον Έλληνικό λαό.

Απ' αυτή την άποψη σωστή είναι η στάση που κρατάει η Ε.Ε.Χ. καθορισμένη από τα προγράμματα με τα οποία κατέβηκε η Άνανεωτική Κίνηση και διεκδίκησε και έχει αυτή την στιγμή το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ε.Χ. και σωστά οι Συνάδελφοι Χημικοί έγκρινουν αυτή την τακτική, αυτή την στάση της Ένωσης Ε.Χ. πάνω στα προβλήματα και την ψήφισαν και την ψηφίζουν συνέχεια, και άνανεώνουν την έμπιστοσύνη τους προς αυτή. Πάντως έπιμένω, ότι υπάρχουν πράγματα και πάρα πολλά περιθώρια να ενεργοποιηθεί ο κλάδος.

Όσον άφορά για το Χημικό Συνέδριο πιστεύω ότι πέραν του άν το Διοικητικό Συμβούλιο είχε καθορίσει ευθύνη, για το πρόβλημα του Χημικού Συνεδρίου σ' έναν Συνάδελφο, και συγκεκριμένα στον κ. Μιχαηλίδη από εκεί και πέρα είναι υπεύθυνο σάν Διοικητικό Συμβούλιο για το ότι καθυστέρησε να προωθήσει άκριβώς το όλο πρόβλημα, γιατί ένα Χημικό Συνέδριο που θα στηριχθεί στον κλάδο ολόκληρο δεν μπορεί να στηριχτεί ούτε σ' ένα πρόεδρο ούτε σ' ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Θα πρέπει να στηριχθεί πραγματικά σε μία προπαρασκευαστική έπιτροπή τέτοια, που θα δουλέψει σάν σύνολο, κι' όχι σάν άτομα συγκεκριμένα για να μπορέσει πραγματικά να φέρει σε πέρας το δύσκολο έργο που έχει αναλάβει, που είναι ένα χημικό Συνέδριο για τη Βιομηχανία, για την Έλληνική Βιομηχανία και την παρατέρα προώθησή της. Απ' αυτή την άποψη πιστεύω πέρα άπ' την ευθύνη που όμολόγησε και ο ίδιος ο κ. Μιχαηλίδης, έχει ο ίδιος προσωπικά ευθύνη και το Διοικητικό Συμβούλιο γιατί καθυστέρησε να άντικαταστήσει τον Συνάδελφο από την συγκεκριμένη υποχρέωση που είχε. Πιστεύω ότι πρέπει άμεσα να προχωρήσουμε, γιατί είναι καθοριστικής σημασίας το Χημικό Συνέδριο άμεσα να γίνει να πάρει αποφάσεις που άπωδηγησε θα προδιαθέσει και τον κλάδο, θα δώσουν τη δυνατότητα στον κλάδο να έλθει σε άμεση σχέση με το κοινωνικό σύνολο, με τις θέσεις και τις αποφάσεις που θα πάρει, ώστε πραγματικά να έχει την κοινή γνώμη με το μέρος του, στους άγώνες που έχει να πραγματοποιήσει.

(Χειροκροτήματα)

κ. Μπατοάκης, Συνάδελφοι,

Κατ' άρχην συμφωνώ και εγώ με την έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και συμφωνώ ότι θα πρέπει άπωδηγησε να αύξηθεί η εισφορά. Ήδη το 0,80% είναι άρκετό γιατί από 720 πάει γύρω στις 1250 δρχ. Και είναι ήδη μία αύξηση 70%. Νομίζω ότι είναι άρκετή, αν και οι άνάγκες είναι περισσότερες, και 1% θα το είχαμε άνάγκη. Νομίζω όμως ότι αυτή η αύξηση είναι άρκετή.

Τώρα θέθελα να άναφέρω μία παράλειψη του Διοικητικού Συμβουλίου. Έιχε άπομονωθεί κάπως από την Παρασκευή. Δεν ήρθε, όπως έπρεπε, για να ενημερώσει περισσότερο και να ζητήσει και τη βοήθεια που βέβαια λέμε ότι γίνεται αλλά δεν βρήκε το κανάλι, τον τρόπο που θα μπορέσει άρκετούς συναδέλφους που έρχονται εδώ να τους χρησιμοποιήσει καλύτερα. Ήδη τώρα, μετά από μία άδράνεια ένάμιση μήνα, που ήταν το καλοκαίρι ξανάρχισε από την προηγούμενη Παρασκευή και έχει γβάλει συντονιστική έπιτροπή, που είναι άνοιχτή και μπορούν να ρθούν και άλλοι συναδέλφοι για να συμμετέχουν. Και καθώρισε ένα πρόγραμμα που θέθελα να μου έπιτρέψετε να το άνακοινώσω. Έχει άρκετά ένδιαφέροντα θέματα, που πιθανόν...

(Διαλογικές συζητήσεις)

...θα πω ποιά είναι τα θέματα, γιατί μπορεί πολλοί Συνάδελφοι, που δεν έρχονται όταν δούν ότι θα συζητηθεί αυτές τις ήμέρες ένα συγκεκριμένο θέμα να θέλουν είτε να

είναι εισηγητές, είτε να θέλουν να πάρουν μέρος στη συζήτηση. Διαβάζω την άνακοίνωση:

«Συνάδελφοι, η Παρασκευή άρχισε να λειτουργεί και πάλι, μετά από το Καλοκαίρι, σύμφωνα με το παλιό της σχήμα. Δηλ. το πρώτο μέρος άφιερωμένο σε άνακοινώσεις και ενημέρωση από τα Διοικητικά Συμβούλια της Ένωσης και του Π.Σ.Χ.Β. και το δεύτερο μέρος με συζήτηση πάνω σε έλεύθερα επαγγελματικά, συνδικαλιστικά γενικότερα θέματα, που γίνονται δεκτά από την Παρασκευή.

«Συνάδελφοι, η συντονιστική Έπιτροπή της Παρασκευής, άνοιχτή, εισηγήθηκε, σύμφωνα με τη διαδικασία 8 θέματα που θα άρχισουν να συζητούνται από την Παρασκευή 22-9-78. Τα θέματα αυτά θα προταθούν εις την πρώτην Παρασκευή 27-9-78 για τελική έγκριση.

1ον θέμα: Οι στόχοι της Παρασκευής, μεθόδεση για την έπιτυχία τους, προγραμματισμός εργασιών, σε συνδυασμό με την Γεν. Συνέλευση που γίνεται σήμερα και η βοήθεια που θα δοθεί προς τα Διοικητικά Συμβούλια.

2ον θέμα: Το πυρηνικό έργοσάσιο ή άν δεν μπορέσει να βρεθεί εισηγητής, οι Διεθνείς σχέσεις της Ε.Ε.Χ. Στη δεύτερη θα υπάρχουν εισηγητές Ρίζος ή Γεωργουλής.

3ον θέμα: Έκλογές του Π.Σ.Χ.Β.

4ον θέμα: Η Κλινική Χημεία. Εισηγήτρια η συνάδελφος Κανακάη.

5ον θέμα: Μεταπτυχιακές σπουδές.

6ον θέμα: Έκλογές του Π.Σ.Χ.Β.

7ον θέμα: Το 5ον Πανελλήνιο Χημικό Συνέδριο.

8ον θέμα: Ο Ε.Λ.Ο.Τ.

Μετά από τις εισηγήσεις άκολουθεί συζήτηση. Καλούνται οι συνάδελφοι να συμμετάσχουν με εισηγήσεις προσωπικά ή να λάβουν μέρος στη συζήτηση. Τα ύλικά των συζητήσεων και εισηγήσεων ίσως χρησιμοποιηθούν στις όμάδες εργασιών που θα δουλέψουν για το 5ο Πανελλήνιο Χημικό Συνέδριο. Καλούνται όλοι οι Συνάδελφοι να λάβουν ενεργό μέρος στην Παρασκευή». Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ. : Ο κύριος Γρίβας.

κ. Γρίβας:

Κύριοι Συνάδελφοι,

Είμαι άποχρημένος να άναφέρω στη Γεν. Συνέλευση ότι εγώ προσωπικά δεν έχω δικαίωμα ψήφου, όπως πληροφορήθηκα τώρα, διότι δεν έχω πληρώσει την συνδρομή του 1978. Άλλά έμεις οι Συνταξιούχοι περιμένουμε να πάρουμε το δώρο των Χριστουγέννων για να πληρώσουμε την συνδρομή μας και τούτο από συνήθεια, όχι από πραγματική άδυναμία πληρωμής.

Έπί του ζητήματος του 0,8 ή του 1% θα μπορούσε να γίνει διάκριση για μας τους συνταξιούχους διότι έξερχόμενοι της ύπηρεσίας λαμβάνουμε τα 80% των εν ενεργεία αποδοχών. Για να αποψύξουμε όμως αυτή τη διάκριση, άποδέχομαι εύχαριστώ το 0,8% δι' όλους. Αυτό ήθελα να πω, τίποτα άλλο. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ. : Μία διευκρίνηση θέλει να κάνει ο συνάδελφος κ. Μπακόλας.

κ. Μπακόλας:

Επειδή έγινε μία κάποια συζήτηση γύρω από το 0,8% και το 1% αυτό το 1%, κύριοι Συνάδελφοι, εγώ το συνέδεσα με τη γενική έκδοση την ξενόγλωσση για την έκδοση της οποίας η Ε.Ε.Χ. έπιβαρύνεται με 240.000 δρχ. Και το συνέδεσα με αυτό και είπα, ότι όλοι μας κατά κάποιο τρόπο άποχρητωτικά, να γίνουμε συνδρομητές αυτής της Γεν. έκδόσεως και παράλληλα άντι να το συνδέσουμε με τη συνδρομή, θέλετε να το βάλουμε χωριστά. Θα δώσουμε 20 δρχ. το μήνα πάρα πάνω και θα έχουμε και αυτό το περιοδικό όλοι μας που εγώ, τουλάχιστον μέχρι σήμερα, δεν το έλαβα. Έν τώ μεταξύ η Ένωση έπιβαρύνεται με 240.000 δρχ. Άπό την άλλη μεριά 240.000 δρχ. στοιχίζει σήμερα πιθανώς άργότερα να στοιχίζει και περισσότερο, εάν μπορεί η Ένωση με το 0,8% δηλ. με τις 1250 δρχ. που θα παίρνει από έμας να άνταπεξέλθει στην έκδοση αυτή στα άλλα έξοδα άς το κάνει. Πάντως εγώ νομίζω, ότι άρκετά πράγματα μας παρέχονται από την Ένωση δωρεάν. Άκόμη το περιοδικό που παίρνουμε το έτησιο μητρώο και παράλληλα τώρα, θα μας στείλει και το λεξικό. Γι' αυτό όλα αυτά τα συνέδεσα μεσ' στο μυαλό μου και είπα, άξίζει ο κόπος να γίνει 1% και να είμεθα και άποχρητωτικοί συνδρομητάι, τρόπον τινά, και της γενικής έκδόσεως. Έάν το έγκρινετε καλώς, δεν το έγκρινετε δέχομαι και εγώ το 0,8%.

(Διαλογικές συζητήσεις)

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ. : Ο κ. Δημητρίου θέλει να πει κάτι

κ. Δημητρίου:

Κύριοι Συνάδελφοι,

λυπάμαι, διότι η παρεξήγησης έφερε εις άλλην παρεξήγησην. Όταν είπα ότι πρέπει να φροντίσουμε να έχουμε κάποιον σε κάποιο ύπουργείο, δεν με ένδιαφέρει σε ποιά, ο οποίος θα εισηγηθεί την εργασία, την οποία θα κάνει η έκπροσώπησης της Ένώσεως. Δεν υπάρχει δυνατότης να τυποποιήσουμε σχέδιον νόμου κανενός Ύπουργείου, και το

είπε ο κ. Παπακόστας κεκαλυμμένος, εάν δεν υιοθετηθεί αυτή η εισήγηση από ένα Υπουργείο. Συνεπώς απομένει η είς ημάς, εις την Ε.Ε.Χ. ή εϋθύνη, τό βάρος τής εισήγησης και έν συνεχεία αυτού αι οιαδήποτε ένέργεια αϋστηροποίησης παρά τω οιοδήποτε Υπουργείω. Δέν μπορεί νά γίνει άλλως, δέν μπορούμε έμεις νά κάνουμε εισηγητάς πρόσωπα και πράγματα, τά όποια δέν είναι καλώς ή κακώς, δικαίως ή άδικως, νομοθετημένα εις την τακτικήν. Αυτό, νομίζω, ότι είναι κάτι πι τό σοβαρόν. Ο κ. Μπακόλας, χωρίς νά τό καταλάβει έκανε μερικά λάθη. Του τό συγχωρώ. Έκείνο, όμως τό όποιον δέν του συγχωρώ, είναι νά θέλει νά μου ύπενθυμίσει πράγματα, τά όποια είναι γνωστά εις όσους κατά λάθος έχουν περίπου την ηλικία τή δική μου. Γιατί ο κ. Μπακόλας, εύτυχώς, είναι πολύ νεώτερος και ήτανε φοιτητής όταν μιλούσαμε στή μεγάλη αίθουσα του Πανεπιστημίου, για τό γιατί δέν ήθελα, δέν ένόμιζα, διότι και άν τό ήθελα, και άν τό ένόμιζα και άν τό ένόμιζε ο Χημικός κόσμος, δέν ήταν δυνατόν νά πραγματοποιηθεί. Και θά μέναμε μέ τή ρετινιά, ότι επιδιώξαμε ένα πράγμα, νά γίνουμε και έμεις κοινωνικός ψεκτός από τό κοινωνικόν σύνολον και άς έχανε αυτόν τόν τίτλο μόνον οι Τραπεζίτικοι. Τίποτε άλλο.

(Χειροκροτήματα)

(Έν συνεχεία τίθεται σέ ψηφοφορία ή πρόταση άν θά αύξηθεί ή συνδρομή των μελών τής Ε.Ε.Χ. κατά 0,8% ή κατά 1%. Η Ε.Γ.Σ. ένέκρινε όμόφωνα την αύξηση τής συνδρομής των μελών τής Ε.Ε.Χ. κατά 0,8% επί του πρώτου βασικού μισθού τής Συλλογικής Συμβάσεως).

Πρόεδρος Ε.Γ.Σ. : Η Πρόεδρος κ. Δηλάρη.

Άγαπητοί συνάδελφοι,

Πριν κλείσουμε τή συνέλευσή μας έπιτρέψτε μου νά τονίσω μερικά σημεία πού αναφέρονται στή σημερινή κατάσταση τής ΕΕΧ και στους προβληματισμούς του έκτελεστικού της όργάνου, του Δ.Σ. σχετικά μέ την εξέλιξη της. Κατ' άρχήν μπορούμε νά πούμε πώς βρισκόμαστε στό εύχάριστο σημείο νά σάς πληροφορήσουμε πώς ξεπεράστηκαν οι παλιές δυσκολίες πού άρκετά μάς ταλαιπώρησαν όλους κατά και μετά τήν έπταετία. Τώρα ή ΕΕΧ βρισκεται σέ ένα στάδιο ανάπτυξης, πού μπορεί και έχει άρχισει νέες δραστηριότητες, πού σκοπεύουν τούς πραγματικούς στόχους της. Άνάμεσα σ' αυτές είναι ανάγκη νά έχουν προτεραιότητα οι όμαδικές έργασίες και μελέτες πάνω στα θέματα τής άρμοδιότητάς μας όπως τό περιβάλλον, τά τρόφιμα, ή βιομηχανία, ή δημόσια υγεία, κ.ά. Στήν ολοκλήρωση ώστόσο των διάφορων αυτών μελετών έχουμε δείξει κάποια άδυναμία και πρέπει νά την αντιμετώπισουμε τώρα. Όπως όμως τά πράγματα δείχνουν, τό πρόβλημα αυτό παρουσιάζει άρκετές ιδιομορφίες και δυσκολίες κυρίως γιατί στήν ΕΕΧ οι έργασίες είναι πάρα πολλές και ύπευθυνες. Χωρίς νά θέλουμε νά παρουσιάσουμε τό φόρτο των έργασιών μας, σάς πληροφορώ ένδεικτικά ότι τό Δ.Σ. δέν σταμάτησε νά συνεδριάζει κάθε Δευτέρα άκόμα και τό καλοκαίρι χωρίς διακοπή. Τά θέματα πού συζητιώνται στις συνεδριάσεις είναι κάθε φορά πολύ σοβαρά και πρέπει νά θεμελιώνονται πριν τις άποφάσεις για τό συμφέρον των μελών μας. Πολλές φορές τά οικονομικά θέματα μάς άπασχόλησαν πολύ πριν προγραμματίσουμε μία δραστηριότητα. Αυτό δείχνει πώς για νά μπορέσουμε νά παρουσιάσουμε οργανωμένες έπιτροπές μέ τελικές μελέτες πάνω στα θέματα, πού και σεις άναφέρατε, χρειαζόμαστε ένα οικονομικό ύπόβαθρο πρώτα άπ' όλα.

Τό οικονομικό πρόβλημα τής ΕΕΧ μάς άπασχολεί έντονα στό Δ.Σ. και πιστεύω πώς είναι ένας σημαντικός παράγοντας για τή δραστηριοποίηση του χημικού κλάδου.

Τά θέματα μέ τά όποια ασχολείται τό Δ.Σ. πού είναι ζωτικά και είναι γραμμένα στό Χημικά Χρονικά, σπριζονται όλα στό πρόγραμμα και τό πνεύμα τής Άνανεωτικής Κίνησης. Αυτό είναι σημαντικό γιατί είναι ξεκαθαρισμένα και έτσι δέν δημιουργούνται προβλήματα στήν αντιμετώπισή τους. Τό Δ.Σ. έργάζεται δημοκρατικά, άκούγονται όλες οι γνώμες. Τό πιο χαρακτηριστικό είναι πώς αντιμετωπίζονται τά προβλήματα μέ εύρύτητα και όχι μέ ένα στενό συντηχιακό τρόπο. Στις ένέργειες του Δ.Σ., αυτό μπορώ νά σάς τό βεβαιώσω ύπεύθυνα, ποτέ δέν ύποστηρίζονται άτομα συμφέροντα άλλα μόνον συλλογικά.

Τά θέματα τής αύξησης τής συνδρομής των μελών τής ΕΕΧ μάς άπασχόλησε και από πολλές πλευρές. Η αύξηση του 0,8% δέν θεωρήθηκε σάν μία βοήθεια από τούς συνάδελφους για τά οικονομικά τής ΕΕΧ. Θεωρήθηκε σάν μία άναγκαία τακτοποίηση του οικονομικού θέματος τής ΕΕΧ γιατί άσφαλώς ποτέ δέν σκεφθήκαμε νά έπιβαρυνθούν τά μέλη και μάλιστα αυτές τις δυσκολες εποχές πού περνάμε. Τά οικονομικά μας, μπορώ νά σάς πω μέ βεβαιότητα είναι κάπως δύσκολα άλλα δέν είναι σέ τόσο άσχημη κατάσταση πού νά μάς άνησυχούν. Θέλω νά σάς βεβαιώσω, πώς κάθε οικονομική ένέργεια γίνεται πάντοτε μέ τή προσπάθεια νά βρισκεται μέσα στό πλαίσια του προϋπολογισμού πού έχει έγκρίνει ή γενική συνέλευση και μέχρι τώρα εύτυχώς τό πετυχαίνουμε αυτό. Άλλά δέν μπορούμε νά σταματήσουμε την εξέλιξη και μπροστά σέ έκτακτες περιπτώσεις πού χρειαζόνται χρήματα, όπως π.χ. για νομικές συμβουλές, για τό πειθαρχικό συμβούλιο, για τή συλλογική σύμβαση, για δημοσιεύσεις στις έφημερίδες, για τήν συμπάρταση σέ άγώνες συνάδελφων κ.ά. δέν κάνουμε καμιά πολυτέλεια στή διαχείρησή και σ' αυτό είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί. Άκόμα και τά Σεμινάρια. Θεωρούνται τόσο άπαιράτητα για τή προστασία και την εξέλιξη του χημικού επαγγέλματος γιατί βάλλεται στή βάση του δηλαδή ένόντα στήν άπόκτηση των καταλλήλων προϊόντων. Εύχόμαστε νά γίνουν περισσότερα. Τά σεμινάρια δέν έπιβαρύνουν τόν προϋπολογισμό τής ΕΕΧ άλλα τό αντίθετο τόν ένισχύουν.

Άκόμα θά ήθελα νά αναφέρω και τό ζήτημα τής βιβλιοθήκης. Όπως άκούσατε από τόν Γεν. Γραμματέα χρειάστηκαν 400.000 χιλιάδες δραχμές για τό χρόνο πού πέρασε. Πιστεύουμε πώς για τό συμφέρον του κλάδου πρέπει νά έχουμε μία ειδική βιβλιοθήκη,

πού άργότερα μπορεί νά γίνει ένα άρτια οργανωμένο κέντρο πληροφοριών για τούς χημικούς όλης τής Ελλάδας, πού θά είναι ένα πολύτιμο βοήθημα στήν επαγγελματική σταδιοδρομία τους. Τό ποσόν αυτό όσο και νά φαίνεται μεγάλο δέν έπιβαρύνει και τόσο πολύ την ΕΕΧ γιατί ή βιβλιοθήκη είναι σήμερα ένα σοβαρό περιουσιακό στοιχείο. Φθάνει νά ύπενθυμισώ πώς ένα χρόνο πριν πήραμε 400.000 δρχ. από τό Παν/μιο των Ίωνανίνων για μία διπλή σειρά CHEMICAL ABSTRACTS πού διαβάσαμε. Άλλά εκείνο πού έχει ιδιαίτερο ένδιαφέρον είναι πώς ή βιβλιοθήκη έλκύει πολλούς ιδιαίτερα νέους έπιστήμονες στήν ΕΕΧ και άκόμα τελειοφοιτους σπουδαστές των ΑΕΙ. Πολλές μέρες άν έρθετε τό πρωί θά όητε πώς είναι γεμάτη ή βιβλιοθήκη, γεγονός πού δείχνει άκόμα πώς ο χώρος των έντευκτριών μας είναι μικρός και δέν μπορεί νά μάς έξυπηρετήσει τώρα πού γίνεται πολλοί και πού συχνά έπισκεπτόμαστε τά γραφεία τής ΕΕΧ.

Ένα άλλο σημείο πού θά ήθελα νά τονίσω είναι τά Χημικά Χρονικά. Στά τελευταία χρόνια κατά γενική παραδοχή τά Χημικά Χρονικά έχουν καλύτερες και μάλιστα χωρίς οικονομική έπιβάρυνση. Άλλά βλέπουμε πώς χρειαζεται άκόμη καλύτερευση και νέα σειρά. Χρειαζεται οικονομική ένίσχυση γι'αυτό. Όλα δείχνουν πώς ή ΕΕΧ έχει άρκετές και αξιόλογες δραστηριότητες νά παρουσιάσει σέ διάφορους τομείς. Και πιστεύω με, οι δραστηριότητες αυτές άναγνωρίζονται από άλλους συλλόγους πού οικονομικά βρισκονται σέ καλύτερη κατάσταση, όπως π.χ. τό ΤΕΕ.

Για την αύξηση τώρα των δραστηριοτήτων τής ΕΕΧ πρέπει νά θηγει και ένα άλλο σημείο πού μάλιστα τονίστηκε σήμερα από πολλούς εδώ. Άσφαλώς δέν είναι δυνατό νά έχουμε περισσότερες δραστηριότητες μόνο μέ τό Δ.Σ. Αυτό είναι άδύνατο. Και έτσι ξαναθίνουμε τό ζήτημα τής μικρής ενεργής συμμετοχής των μελών ενά οργανωμένη έπιτροπή. Είναι πραγματικά ένα γεγονός πού μάς στεναχωρεί γιατί δέν μπορεί νά προχωρήσουν οι έργασίες π.χ. μάς έπιτροπής. Όμως ή κατάσταση αυτή δέν μάς άπελπιζει τούλάχιστον έμένα προσωπικά από την έμπερία μου. Η συνεργασία των μελών βρισκεται στό ύψηλοτερο επίπεδο από παλιά. Πιστεύω πώς τελικά οι συνάδελφοι θά συμβάλλουν έννεργότερα στήν αντιμετώπιση των οργανωτικών προβλημάτων τής ΕΕΧ και στή δραστηριοποίηση των έπιτροπών. Κάθε προσφορά είναι εύπρόσδεκτη. Μέσα σ' αυτά πρέπει ν' αντιμετώπιστεί και τό πρόβλημα του Πανελληνίου Συνεδρίου πού πραγματικά δέν σταμάτησε άλλα μόνο έχει άργήσει. Άσφαλώς υπάρχουν δικαιολογίες γι'αυτό.

Τώρα θά ήθελα νά τονίσω μία άδυναμία πού έντόπισε τό Δ.Σ. Είναι ο φόρτος των εργασιών τής ΕΕΧ και ή μικρή σχετικά συμμετοχή των μελών. Προκύπτει ή ανάγκη τής όργανωσης και έκσυγχρονισμού τής έσωτερικής λειτουργίας τής ΕΕΧ. Η ανάγκη είναι έπιπρακτική και δημιουργούνται πολλές δυσκολίες από τό θέμα αυτό. Άπό τή άποψη του ύπαλληλικού προσωπικού είχαμε τελευταία ν' αντιμετώπισουμε και τό σοβαρό πρόβλημα των άμοιβών τους. Δέν ήταν δυνατό νά δεχόμαστε έναν υπάλληλο στό γραφείο μας νά έχει 20 χρόνια ύπηρεσία και νά παίρνει μισθό 15.000 δρχ. Άφου σκεφθήκαμε τά οικονομικά τής ΕΕΧ και κρίναμε τό άπαράδεκτο των χαμηλών μισθών άποφασίστηκε ή αύξηση των μισθών πράγμα πού τακτοποιεί από τή μία μεριά τό θέμα άλλα από τή άλλη δημιουργεί πρόσθετα οικονομικά βάρη για μάς. Έλπιζουμε ή έσωτερική όργάνωση των γραφείων μας νά λύσει τελικά τόν έκσυγχρονισμόν τρόπο τής έξυπηρετήσης των συνάδελφων μας. Καθημερινά σημειώνεται μεγάλη κίνηση στό γραφείο και αυτό είναι πολύ ένδιαφέρον. Παράλληλα ώστόσο άπασχολείται τό προσωπικό μέ πολλά τηλεφώνια πληροφορίες, άποστολή ύπομνημάτων, παρακολούθηση νομοθεσιών, σεμιναρίων κλπ. άλλα επόδια τά ξεπερνούν όλα.

Ένα από τό σοβαρότερα θέματα πού άπεται τό οικονομικό είναι και ή ανάγκη νά πετύχουμε μία καλύτερη και στενότερη συνεργασία μέ τούς κλαδικούς συλλόγους των έπαρχιών. Κοινή διαπίστωση είναι πώς στήν έπαρχία οι συλλογοί έπιθυμούν νά γίνουν παραρτήματα τής ΕΕΧ. Έτσι δημιουργούνται θέματα οικονομικά όπως συμβαίνει π.χ. για την ένισχυση του συλλόγου χημικών βορείας Ελλάδας πού χρειαζονται νά λύσουν πρώτα τό ζήτημα των έντευκτριών τους. Στήν τελευταία έπίσκεψη μου στή Θεσ/νίκη αντιμετώπισα μέ λύπη τις δυσκολίες τους και τις περιπέτειές τους. Ο σύλλογος των συνάδελφων μας πάλαψε κυριολεκτικά μέ τούς «ποτοποιούς» πού είναι συνδιοκτιητες των έντευκτριών. Ο λόγος ήταν πώς ήθελαν και άπαιτούσαν νά μεταβάλλουν τό έντευκτήριό σέ μπάρ και χαρτοπαίγιο. Ζήτησαν από μάς ένίσχυση άλλα και μία στενότερη συνεργασία για διαλέξεις σεμινάρια κλπ. Κάτι άνάλογο συμβαίνει και μέ τούς συλλόγους στήν Κρήτη, Πάτρα κλπ. Έλπιζουμε πώς όταν άναπτυχθούν οι έπαφές μας τότε θά είναι πολύ πιο εύκολο νά προωθηθούν για τόν κλάδο οι άπόψεις μας και οι άποφάσεις μας σάν συλλογικού όργάνου των χημικών. Τήν ύποστήριξη και συμπάρταση ή μάς θά την έχουν άσφαλώς κανείς δέν έχει αντίρρηση.

Ένα θέμα πού αναφέρθηκε και σήμερα και πού άπασχολεί τόν κλάδο μας από πολλά χρόνια είναι τό σχέδιο νόμου πού προσπαθούν νά προωθήσουν σέ βάρος μας οι μηχανικοί και οι χημικοί μηχανικοί. Δέν είναι ανάγκη νά τά έπαναλάβουμε τά γεγονότα. Άπλώς θέλουμε νά βεβαιώσουμε και πάλι: ή αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού γίνεται μέ περισσεία προσοχή και άγωνιστικότητα. Στις προσπάθειές μας άκολουθούμε πιστά έκείνα πού άποφασίσαμε και πιστεύουμε. Βασικός στόχος μας είναι ή προστασία των συμφερόντων μας, ιδιαίτερα σέ όλες τις συζητήσεις. Αυτές γίνονται μετά συνεννόηση των προεδρείων τής ΕΕΧ και του ΤΕΕ. Οι συζητήσεις αυτές δέν έφθασαν άκόμη στό επίπεδο των έπισημων συναντήσεων των προεδρείων. Έτσι είχε συμφωνηθεί μέ τό ΤΕΕ: Μέ τόν Πρόεδρο κ. Κουλουμπή καταλήξαμε σέ συμφωνία πώς πρέπει και είναι καλύτερο νά γίνουν συζητήσεις πρώτα άνάμεσα στους ένδιαφερομένους για νά καταλήξουν κάπου σέ θετικά συμπεράσματα και μετά νά γίνουν οι διασυλλογικές συζητήσεις μέ τό Προεδρείο για τελικές άποφάσεις. Σέ όλο αυτό τό διάστημα κανένας νόμος δέν θά έπρεπε νά προωθηθεί. Έτσι είναι φανερό ή όλη διαδικασία πού άκολουθεί ή ΕΕΧ είναι ή προκαθορισμένη και ή τυπική. Πιστεύουμε πώς είναι ή πιο σοβαρή αντιμετώπιση του θέματος. Άσχετα μέ τό ότι δέν καταλήξαμε σέ τελικά συμπεράσματα και άσχετα μέ τό ότι τό ΤΕΕ (εύτυχώς όχι έπίσημα) άκολουθήσε μία

πορεία που δεν είναι: ή κανονική στο σχέδιο νόμου που προωθούν μερικοί κύκλοι, ακρίβη στο ΤΕΕ με άδυναμια.

Προωθείται τώρα ένα σχέδιο νόμου που είναι το ίδιο με εκείνο που είχαν απορρίψει οι ίδιοι πράγμα που σημαίνει πως ασφαλώς δεν τους εκφράζει στην ολότητα. Έχουμε ασφαλώς άδικο στις ενέργειές τους. Αλλά όχι όλοι. Δεν θα κάνουμε καμιά παραχώρηση. Με το σκεπτικό αυτό θα προσπαθήσουμε και πάλι να συνεργασθούμε μαζί τους για να καταλήξουμε σε κάτι θετικό με κοινή συμφωνία. Πρέπει οι συνάδελφοι του ΤΕΕ να έχουν καταλάβει πια πως το επαγγελματικό πρόβλημά τους δεν λύνεται με ένα νομοσχέδιο στενά συντεχνιακό. Έχουμε κοινά προβλήματα στο επάγγελμά μας. Αν δεν τ' αντιμετωπίσουμε στη βάση τους και αν δεν συνεργασθούμε όλοι μαζί δεν θα πετύχουμε τις πραγματικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του κλάδου μας αλλά και της χώρας μας. Θεωρούμε πως η συμμετοχή μας στη μελέτη των αναπτυξιακών προβλημάτων είναι αναγκαία και απαραίτητη. Αλήθεια ποιος θα έχει καλύτερη γνώμη για θέματα που σχετίζονται με τη Χημεία εκτός από τους χημικούς; Και όμως βρισκόμαστε πολλές φορές στη δυσάρεστη θέση να διαπιστώνουμε πως οι απόψεις μας δεν εισακούονται. Έτσι σημειώνονται οι δυσμενείς επιπτώσεις στην εξέλιξη της χώρας μας και φυσικά στο επάγγελμα των χημικών και χημικών μηχανικών. Αυτή ίσως είναι η πιο σοβαρή αιτία για την δημιουργία ενός ανταγωνιστικού κλίματος ανάμεσα στους χημικούς της ΕΕΧ και του ΤΕΕ. Πιστεύουμε στην ΕΕΧ και αυτό το εφαρμόζουμε, πως παράλληλα με τις επισκέψεις και τις παραστάσεις στους αρμόδιους υπουργούς κλπ. πρέπει να εξακολουθήσουμε τις προσπάθειές μας για μια καλή συνεργασία με όλους τους εκπροσώπους των διαφόρων συλλογικών οργάνων. Αυτό είναι το καθήκον μας. Ασφαλώς αυτό είναι και το συμφέρον του κλάδου μας.

Δεν θα έπρεπε να παραλείψω να αναφέρω εδώ για το σοβαρό πρόβλημα που δημιουργήθηκε με τους συναδέλφους δημοσίους υπάλληλους. Οι συνάδελφοί μας στο ΓΧΚ δεν μπορούν να ξεπεράσουν τα σοβαρά προβλήματά τους. Ο οργανισμός τους δεν έχει ακόμα εφαρμοσθεί, παρουσιάζονται προβλήματα με τις αποδοχές τους που δικαιούνται και δεν τις παίρνουν, και με ένα σωρό άλλα θέματα πολύ σοβαρά. Αναγκάζονται τώρα να προχωρήσουν σε δυναμικότερες ενέργειες προκειμένου να προστατεύσουν τα συμφέροντά τους. Έδώ σημειώνεται πως χρειάζονται μια καλύτερη συλλογική οργάνωση για συστράτευση γύρω από τα προβλήματά τους. Η ένισχυση και η συμπαράσταση της ΕΕΧ προσφέρεται όμοφωνα. Είναι απαραίτητη η συμβολή της ΕΕΧ για να προχωρήσουν με επιτυχία στις ενέργειές τους για την επίλυση των δικαιών προβλημάτων τους. Αυτό το κατανοούμε.

Ακόμα δεν πρέπει να παραλείψω να αναφέρω στις προσπάθειες του Δ.Σ. για τη αντιμετώπιση του τόσο σοβαρού προβλήματος της ειδικότητας Κλινικής Χημείας. Παρ' την αντίδραση των ιατρών μικροβιολόγων πιστεύουμε πως τελικά οι συνάδελφοί μας θα δικαιωθούν και ακόμα πως θα δημιουργηθούν καλύτερες προϋποθέσεις για το επάγγελμα του Κλινικού Χημικού. Χρειάζονται συνεχώς προσπάθειες.

Και τώρα επιτρέψτε μου να επανέλθω στο πολυσυζητημένο σημείο που σχετίζεται με τις σχέσεις της ΕΕΧ με ένα «έλεγχον υπουργείο». Δεν ξεχνάμε φυσικά πως η ΕΕΧ είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Από το καταστατικό μας βγαίνει το συμπέρασμα πως το έλεγχον υπουργείο θα είναι μάλλον το υπουργείο Βιομηχανίας και Ενέργειας. Όλη την διαδικασία για την τελική απόφαση από μέρους των αρμοδίων την παρακολουθούμε με προσοχή. Θα θέλαμε να πούμε και πάλι πως δεν επιθυμούμε έλεγχο από το υπουργείο αλλά συμπαράσταση. Με αυτό το πνεύμα θ' αντιμετωπίσουμε την όποια κατάσταση που θα δημιουργηθεί μετά την τελική απόφαση. Φαίνεται πως το υπουργείο Βιομηχανίας και Ενέργειας τελικά θα σχετισθεί νομικά με την ΕΕΧ. Πολλές φορές γράψαμε στα Χημικά Χρονικά για το θέμα αυτό. Η ΕΕΧ δεν μπορούσε και δεν ήταν σωστό να ενεργήσει για μια ταχύτερη απάντηση κλπ. από το υπουργείο όπως ζήτησαν μερικοί. Δεν ζητάμε προστασία αλλά ισότιμη συνεργασία με άλλες κρατικές υπηρεσίες γιατί είμαστε σύμβουλοι του κράτους επίσημοι. Υπάρχουν πολλά θέματα για συνεργασία με το έλεγχον Υπουργείο και είμαστε έτοιμοι γιαυτό. Δεν είναι δυνατόν από τη μεριά του αρμοδίου Υπουργείου να επεμβαίνουν στις «δικές» μας δραστηριότητες, στα δικά μας προβλήματα, στο πως θα τα χειριστούμε ή στο αν θα βγάλουμε ένα ψήφισμα στη συνέλευσή μας όπως το πιστεύουμε εμείς οι ίδιοι ακόμα και για θέματα κοινωνικά. Θεωρούμε σαν βασική προϋπόθεση, ότι οι επίσημοι πρέπει να έχουν γνώμη και για τα κοινωνικά ζητήματα και όλα-τά άλλα. Πληροφοριακά σάς ανακοινώνω πως σήμερα αύριο περιμένουμε την επίσημη κοινοποίηση της σχετικής απόφασης. Θ' αντιμετωπίσουμε το θέμα νομικά, με πλήρη κατανόηση της σοβαρότητας. Αλλά πρέπει να γίνει γνωστό σε όλους. Με την ίδια σοβαρότητα αντιμετωπίζουμε και μέχρι σήμερα τα θέματά μας στην ΕΕΧ όπου δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην τήρηση των αρχών του καταστατικού μας. Έτσι για μας δεν δημιουργεί κανένα πρόβλημα για άνησυχία, ή συνεργασία με ένα υπουργείο.

Με το καταστατικό μας περιορίζονται και οι δυνατότητές μας για μερικές ενέργειες που δεν επιτρέπονται όσο και να τις πιστεύουμε πως είναι σωστές. Π.χ. δεν

μάς επιτρέπεται με το καταστατικό να ρυθμίσουμε τις συνδρομές σε διαφορετικά επίπεδα για τους συνταξιούχους και για τους φοιτητές ή ακόμα και για τους νέους χημικούς. Έτσι είμαστε αναγκασμένοι να διατηρήσουμε το ίδιο ύψος συνδρομών για όλα τα μέλη. Λυπούμεθα γιαυτό.

Ένα άλλο σημείο σοβαρό που αντιμετωπίζει σήμερα ο κλάδος μας είναι το μέλλον του επαγγέλματος του χημικού. Ασφαλώς με μια γενικότερη έννοια το χημικό επάγγελμα είναι «του μέλλοντος». Αλλά όπως εξελίσσονται τα πράγματα στη χώρα μας και άλλοι χρειάζονται σωστές βάσεις και ως προς την εκπαιδευτική δομή και ως προς τα εκσυγχρονισμένα προσόντα του επαγγελματία χημικού. Είναι μια εποχή δύσκολη και κάπως επικίνδυνη γιατί πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα το επάγγελμά μας από την πλευρά του διπλώματος και της επιμόρφωσης. Γίνονται προσπάθειες ενός πραγματικού υποβιβασμού του διπλώματος του χημικού από την μία μεριά και από την άλλη δεν σημειώνεται καμιά προσπάθεια για τις επιμορφώσεις που σήμερα είναι αναγκαίες. Πρέπει να εξετασθεί με προσοχή και η κατάσταση στα ΑΕΙ όπως δημιουργείται αυτή σήμερα μετά την ισχύ του νόμου πλαίσιο 815. Σας αναγγέλλω πως στην Ευρώπη έχει αρχίσει μια «διακρατική συζήτηση» πάνω στο επάγγελμα των χημικών όπως παλιότερα έγινε για το επάγγελμα των γιατρών και των μηχανικών. Ασφαλώς εμείς σαν ΕΕΧ παρακολουθούμε κάθε κίνηση πάνω στο θέμα αυτό. Το πρόβλημα είναι τι κάνουν οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες μας. Εύτυχώς που τώρα είμαστε μέλη στην Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία των Χημικών Έταιρειών και έτσι έχουμε την ευκαιρία για μια καλύτερη πληροφόρηση και ενημέρωση. Αυτό το μήνα που μας έρχεται γίνεται και μια σχετική συνάντηση στο Μόναχο της Γερμανίας όπου και η ΕΕΧ θα έχει τον επίσημο παρατηρητή της. Μέσα στα προβλήματα αυτά εμπλέκεται και μια περίπτωση ένδεικτη: στον τρίτο κύκλο των σπουδών δηλαδή στα ΚΑΤΕΕ δημιουργήθηκε η ειδικότητα του λεγόμενου «Χημικού Πετρελαίου». Είναι παράνομος ο τίτλος αυτός και επικίνδυνος αν διατηρηθεί. Τους λόγους τους καταλαβαίνετε όλοι σας. Τι θα πει Χημικός Πετρελαίου; Όταν λέμε χημικός, άσχετα τι ακολουθεί, πρέπει να θεωρούμε ότι είναι επιστήμονας με δίπλωμα Παν/μίου. Ασφαλώς η υπόθεση αυτή θα έχει σοβαρές συνέπειες στο επάγγελμά μας και έτσι το θέμα αυτό το αντιμετωπίζουμε σοβαρά. Στα ΚΑΤΕΕ άλλωστε ετοιμάζονται και άλλες ειδικότητες επικίνδυνες για την εξέλιξη της χώρας μας και για το επάγγελμα των χημικών όπως ειδικότητα «ανόργανης χημείας και κεραμικής», ειδικότητα για «οργανικές συνθέσεις» κλπ. Αλήθεια τι είναι αυτά τα πράγματα αν δεν είναι υποβάθμιση του πανεπιστημιακού πτυχείου;

Ασφαλώς δεν θα ληφθεί υπ' όψη στο επάγγελμα το περιεχόμενο των πανεπιστημιακών προγραμμάτων αφού άνετα οι θέσεις που θα προορίζονται για τους χημικούς θα καλύπτονται νομικά με τους απόφοιτους των ΚΑΤΕΕ. Το θέμα αυτό δεν μένει από μέρους του Δ.Σ. έτσι ανοικτό αλλά αντιμετωπίζεται με σοβαρότητα. Σας γνωρίζω με την ευκαιρία αυτή ότι τα προταθέντα νέα προγράμματα Χημικού Τμήματος επιστράφηκαν από το Υπουργείο.

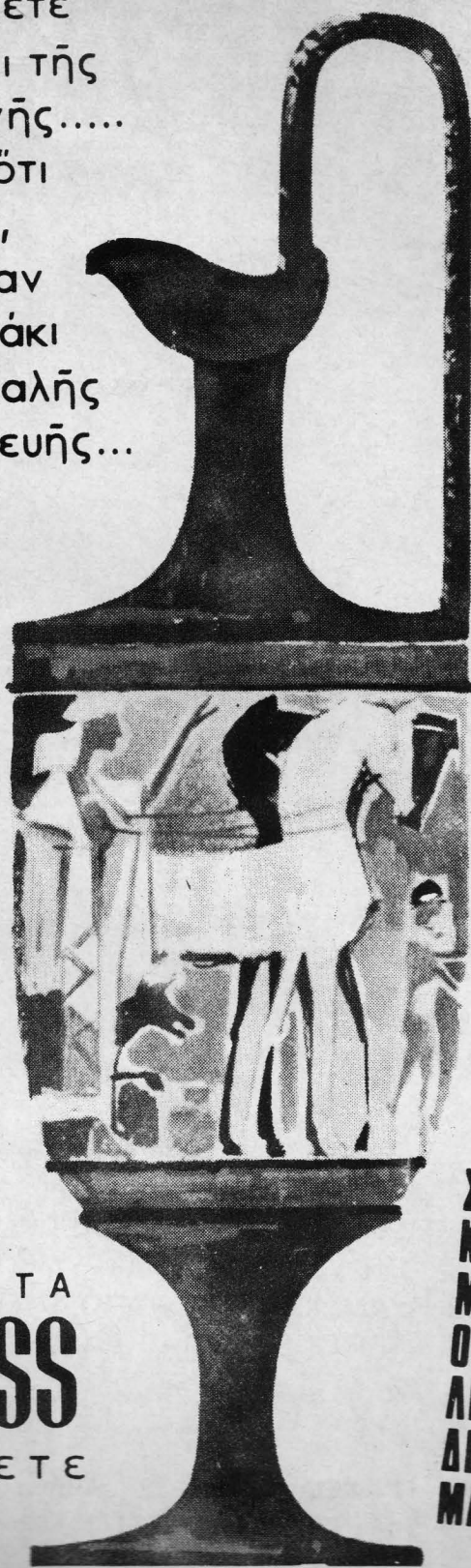
Ένα ακόμα σημείο θα ήθελα να σας τονίσω. Η οικονομική άς πούμε δυσπραγία της ΕΕΧ φάνηκε κυρίως όταν οι συνάδελφοί μας δεν μπόρεσαν να πληρώσουν εγκαίρως τις συνδρομές τους. Γιαυτό υπήρξαν πολλές αιτίες που κατανοούνται. Έλπιζω πως γρήγορα θα τακτοποιηθούν οι συνδρομές στην ΕΕΧ για να είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν οι υποχρεώσεις της στο χρόνο που έρχεται χωρίς να επιβαρύνουμε το βασικό απόθεμα, που είναι πρώτα απ' όλα αναγκαίο για το Πανελλήνιο Συνέδριο. Το Συνέδριο αυτό της ΕΕΧ πρέπει να γίνει. Θα είναι σταθμός στην ιστορία της ΕΕΧ ενώ παράλληλα θα προβάλλει τους Έλληνες χημικούς όπως και τους αξίζει. Το περιεχόμενο του Συνεδρίου πρέπει να είναι κοινής αποδοχής και να καλύπτει όλες τις περιοχές του κλάδου μας. Συμφωνώ με τις προτάσεις συναδέλφων πως πρέπει να ξεκινήσουμε στην οργάνωση με βάση το «προϊόν». Τό είχαμε προτείνει αυτό και έχει γίνει δεκτό. Οι αδυναμίες της οργάνωσης ωστόσο δεν επέτρεψαν την ανάπτυξη του προγραμματισμού. Όμως είπαμε, πως αδυναμίες δεν προέρχονται μόνο από την μία μεριά του Δ.Σ. αλλά από όλους τους συναδέλφους, όλα τα μέλη της ΕΕΧ. Οι οργανωτικές επιτροπές για το συνέδριο πρέπει να αγκαλιάσουν όλους τους συναδέλφους. Άς γίνει ο πιο σοβαρός στόχος μας τώρα και άς προσπαθήσουμε όλοι μαζί για την επιτυχία του Πανελληνίου Συνεδρίου μας.

Τα διάφορα θέματα που έθιξα σχετίζονται με τη σημερινή συζήτηση. Υπάρχουν και ένα σωρό άλλα το ίδιο ενδιαφέροντα θέματα που απασχολούν τον κλάδο μας και αντιμετωπίζονται από το Δ.Σ. με την ίδια σοβαρότητα. Αυτά είχα να σας πω.

(Χειροκροτήματα)

Τέλος Συνεδρίασης

"Αν έχετε
τὸ μεράκι τῆς
καλῆς ἐκλογῆς.....
σκεφθῆτε ὅτι
πρὶν ἀπὸ σᾶς,
ἄλλοι εἶχαν
τὸ μεράκι
τῆς καλῆς
παρασκευῆς...

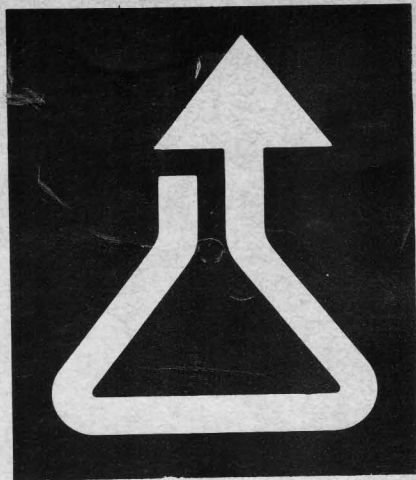
ΚΡΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑ
ΑΧΑΪΑ CLAUSS
γιὰ νὰ διαλέξετε

**ΣΑΝΤΑ ΕΛΕΝΑ
ΚΑΣΤΕΛ ΝΤΑΝΙΕΛΙΣ
ΜΠΡΑΝΤΥ
ΟΥΖΟ
ΛΙΚΕΡ
ΔΕΜΕΣΤΙΚΑ
ΜΑΥΡΟΔΑΦΝΗ**

ΑΧΑΪΑ CLAUSS ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ Α.Ε. • ΑΠΟ ΤΟ 1861 • ΤΑΧ. ΘΥΡ. 35. ΠΑΤΡΑΙ • ΤΗΛ. 325051.325060

¹Επισκεφθῆτε τὰς ἐγκαταστάσεις — Εἴσοδος ἐλευθέρη — Δοκιμὴ Οἴνου Δωρεάν.

**ROHM
AND
HAAS
GREECE LTD**

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ

είστε χημικός και εργαζεσθε σε βιομηχανια;
σιγουρα γνωριζετε τα προιοντα μας
αλλα και εαν ακομη δεν εργαζεσθε σε βιομηχανια
εχουμε προιοντα για σας.

PRIMAL ACRYLIC EMULSIONS
PRIMAL ACRYLIC THICKENERS
PRIMAL ACRYLIC BINDERS
OROTAN DISPERSANTS
TRITON WETTING AGENTS
PARALOID ACRYLIC RESINS

ΓΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ

- ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ
- ΧΡΩΜΑΤΩΝ
- ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΩΝ
- ΣΥΝΘΕΤΙΚΩΝ ΔΕΡΜΑΤΩΝ
- ΣΤΙΛΒΩΜΑΤΩΝ
- ΒΥΡΣΟΔΕΨΙΑΣ

PLEXOLS
AMBERLITES
PARALOIDS
DR V811
TRITONS HYAMINES
HYAMINES - TRITONS

ΓΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ

- ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΩΝ
- ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ
- ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (P.V.C.)
- ΑΚΡΥΛΙΚΩΝ (OROGLOSS)
- ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΩΝ
- ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ξενίας 32, Αθήνα 621
Τηλ. 7780904 - 7777171 Telex 5970

Τεχνικοί Σύμβουλοι
για την Ελλάδα και την Κύπρο.
Χημικοί Χ. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ - Α. Γ. ΜΑΡΙΝΑΤΟΣ